

CONTESTATIE TIP 4

MINISTERUL MEDIULUI SI GOSPODARIRII APELOR	
Directia Generala Evaluare Impact, Controlul Poluarii	
INTRARE NR.	165127
IESIRE	
ZIUA	07 LUNA
ANUL	2006

110932 25.08.2006
1834 ✓

Catre

Doamna Ministru Sulfina Barbu,
Ministerul Mediului si Gospodarii Apelor,
B-dul Libertatii nr. 12 sector 5,
Bucuresti

CONTESTATIE

Subsemnatul(a) TARNEA ELENA, domiciliat
(a) in Brasov, str. Calea Tlie Birt, nr. 1, bl.,
apt., cer Ministerului Mediului si Gospodarii Apelor sa NU isi dea acordul
pentru actuala propunere de exploatare miniera de aur si argint de la Rosia Montana.

In sprijinul contestatiei mele am urmatoarele argumente:

1. Exploatare cu cianuri este inadmisibila in Uniunea Europeana si ne-ar compromite o zona cu potential turistic evident, pentru totdeauna.
2. Aurul, argintul si celelalte minerale pretioase vor reveni, in proportie de 80 %, altora si nu Romaniei.
3. Stramutarea masiva de populatii, biserici si cimitire constituie un genocid social si spiritual intolerabil pentru epoca actuala.
4. Neinformarea corecta si transparenta de catre MMGA si neconsultarea intregii tari si a organizatiilor internationale competente, este inadmisibila.
5. Motivatia simplista ca se vor crea locuri de munca nu rezista, caci, odata cu terminarea exploatarii, respectivii muncitori vor avea o situatie fara iesire, ori Guvernul trebuie sa creeze activitati pe termen lung, de exemplu, prin dezvoltarea turismului in zona si altele care nu distrug mediul ci, dimpotriva, il pun in valoare.

In consecinta, solicit MMGA sa NU dea acordul de mediu, pentru dezastrul ecologic preconizat pentru Rosia Montana.

Semnatura,

Elena Tarnea

Data... 17 august 2006

1690

TYPE 4

Attn: Madam Sulfina Barbu,
To: Ministry of Environment and Water Management,
12, Libertatii Boulevard
5th District
Bucharest

CONTESTATION

Undersigned TARNEA ELENA, with home address in Brasov, no.1 Cpt. Ilie Birt street, I hereby request to Ministry of Environment and Water Management not to grant the permit for the current proposed gold and silver mining operation from Rosia Montana.

In order to support my contestation I bring forth the following arguments:

1. It is forbidden within the European Union to mine by using cyanides and it would compromise our obvious tourist potential for good.
2. Gold, silver and all other precious metals are going to enrich others in a percentage of 80% and not Romania.
3. People's major resettlement and the relocation of churches and cemeteries represent an intolerable social and spiritual "mass murder" for the contemporary era.
4. It is inadmissible to convey erroneous and unclear information by Ministry of Environment and Water Management; it is also unacceptable not to consult the entire nation and all relevant international organizations.
5. The simple reason that jobs will be created cannot withstand. Once the mining operation concluded, those workers will be in a hopeless situation. But, the Government has to create long term activities, for instance developing area's tourism and other activities that do not harm the environment but on the contrary take advantage of its value.

Consequently, I hereby request Ministry of Environment and Water Management NOT to grant the environmental permit, for the ecologic disaster anticipated for Rosia Montana.

Signature
Illegible

Date: 19th of August 2006

Răspuns la Contestația nr. 1871

1. Cu respect, vă informăm că afirmația dvs. referitoare la exploatarea cu cianură în UE este greșită deoarece nicio prevedere din legislația europeană în vigoare nu interzice cianurarea. Mai mult decât atât, vă supunem atenției faptul că Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor, prin Direcția Gestiunea Deșeurilor și Substanțelor Chimice Periculoase a solicitat în cadrul Îndrumarului transmis titularului de proiect pentru realizarea evaluării impactului asupra mediului, conform Ordinului Ministrului Apelor și Protecției Mediului nr. 860/2002 privind Procedura de evaluare a impactului asupra mediului și de emitere a acordului de mediu că acest proiect "trebuie să fie în acord cu prevederile noii Directive CE privind gestiunea deșeurilor din industria extractivă".

În acest sens, încă din preambulul Directivei nr. 21/2006/EC pentru gestionarea deșeurilor rezultate din industria extractivă se precizează necesitatea reducerii concentrației de cianură în iazurile de decantare datorită efectelor sale toxice și dăunătoare la cel mai mic nivel posibil, prin utilizarea celor mai bune tehnici. Potrivit art. 13 pct. 6 din Directiva sus-mentionată sunt stabilite limitele maxime ale concentrației de cianură permisă în iazurile de decantare și reducerea lor periodică până în anul 2018, dar nu se interzice utilizarea ei. De asemenea, menționăm că acest act normativ are termen de transpunere în legislațiile țărilor membre, deci și în legislația română, până în 2008.

Dezvoltarea potențialului turistic al Roșiei Montane se poate face în paralel cu operațiunile miniere. Capitolul 5 al raportul la studiul de Evaluare a Impactului asupra Mediului (EIM) identifică și evaluează alternativele proiectului. Important este că EIM concluzionează că proiectul nu exclude dezvoltarea altor ramuri industriale, cum ar fi turismul. Dimpotrivă, proiectul minier ar elimina unele dintre impedimentele semnificative deja existente în calea creării altor ramuri industriale, cum ar fi poluarea, căile de acces necorespunzătoare și alte probleme care au apărut din lipsa unor investiții din interior. Așa cum se descrie în Volumul 14, 4.8 Mediul social și economic, și Volumul 31, Planul de dezvoltare durabilă a comunității, în prezent există unele activități turistice în Roșia Montană. Totuși, industria turistică nu este în prezent un motor economic puternic.

Datorită faptului că Proiectul Roșia Montană (RMP) afectează numai 4 din cele 16 localități ale comunei Roșia Montană, aceasta ar putea să-și dezvolte, în continuare, potențialul. Există inițiative în acest sens, cum ar fi „Modelul de dezvoltare a turismului și contribuția sa la dezvoltarea durabilă a localităților Zlatna, Bucium, Roșia Montană și Baia de Arieș ca alternativă la activitățile de minerit mono-industriale”, întocmit de Institutul Național pentru Cercetare și Dezvoltare în Turism (INCDT) și publicat în aprilie 2006, chiar când EIM era depus la Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor.

Roșia Montană Gold Corporation (RMGC) a dispus realizarea unui studiu care stabilește modalitatea de promovare a potențialului turistic și modalitatea de abordare a aspectelor legate de turism printr-un proiect integrat:

„Din experiență, putem afirma că turismul va fi însă posibil și profitabil numai atunci când va exista ceva de oferit turiștilor sub aspectul unui mediu curat, a unei infrastructuri adecvate (drumuri de calitate, cazare, restaurante, apă curentă, canalizare corespunzătoare, instalații de eliminare a deșeurilor etc.) puncte de atracție (muzee, alte obiective de vizitat, precum monumentele istorice etc.). Un proiect minier precum cel propus de RMGC va oferi, prin impozite și dezvoltarea industriei serviciilor, fondurile necesare pentru îmbunătățirea infrastructurii. Prin proiectul Roșia Montană și planurile sale de gestionare a patrimoniului, vor fi investite de către companie 25 milioane de USD pentru protecția patrimoniului cultural de o manieră propice dezvoltării turismului. Printr-un program de instruire vor fi asigurate deprinderile necesare dezvoltării activităților turistice, iar Roșia Montană Micro Credit va susține financiar persoanele care doresc să deschidă pensiuni, restaurante etc., toate acestea fiind necesare pentru a atrage turiști. La încheierea proiectului, va exista un sat nou, plus centrul vechi,

restaurat, al comunei Roșia Montană, cu un muzeu, hoteluri, restaurante și infrastructură modernizată, plus galerii de mină restaurate (ex. cea de la Cătălina Monulești) și monumente conservate precum cel de la Tăul Găuri – care, toate, vor reprezenta atracții turistice. În plus, se înțelege că guvernul va acționa la nivel local pentru a încuraja creșterea economică” (vezi Roșia Montană Propunere Inițială pentru Turism, Raportul Gifford 13658.R01).

Există câteva exemple bune în care turismul și mineritul s-au dezvoltat împreună. Au fost menționate exemplele Minei de aur Martha, din Waihi, Noua Zeelandă și a Minei de aur Rio Narcea din Spania, iar cel din urmă exemplu apare și în documentul „Cea mai bună referință” al UE, privind managementul deșeurilor miniere. Acest lucru se întâmplă deoarece minele sunt exploatate eficient, în siguranță și protejează mediul. Pentru că aceste mine se află în regiuni cu un istoric îndelungat în minerit, vizitatorilor li se poate prezenta atât vechea tehnologie folosită, cât și cea nouă. Roșia Montană se află într-o bună poziție și poate profita de istoricul său în domeniul mineritului, iar RMGC își propune să-și administreze operațiunile cu respectarea acestei practici. Alte exemple au fost dezbătute în cadrul Roșia Montană Propuneri Inițiale pentru Turism.

Deoarece cianurile sunt substanțe deosebit de toxice, iar fabricarea, livrarea, folosirea și îndepărtarea lor trebuie gestionate cu foarte mare grijă, RMGC a semnat Codul Internațional de Management al Cianurilor, care necesită adoptarea celei mai bune practici de management a cianurii. RMGC va obține cianuri de la un producător care, la rândul său, va semna Codul.

Datorită faptului că cianura se folosește foarte des la extracția aurului, Uniunea Europeană a emis recent o Directivă privind managementul deșeurilor din industriile extractive. Aceasta a fost folosită ca punct de referință în proiectarea RMP pentru extracția aurului de la Roșia Montană și, în particular, a planului de management a cianurii. În conformitate cu cerințele impuse, cianura din sterilele de procesare ce se va depune în iazul de decantare nu va avea conținuturi care să fie toxice pentru oameni, mamifere și păsări, și anume peste 10 părți la un milion (ppm). Pentru a se putea realiza acest lucru, cea mai mare parte din cianură va fi recuperată din circuitele de procesare pentru reutilizare, iar nivelele de cianură reziduală vor fi reduse la sub 10 ppm folosind un proces chimic brevetat (circuit de distrugere a cianurii).

O descriere simplificată a sistemului de procesare a minereurilor și utilizarea și managementul cianurii poate fi găsită în Rezumatul fără caracter tehnic. Soluția de cianură se folosește pentru dizolvarea particulelor microscopice de aur și argint din minereu, după ce acesta a fost spart și măcinat până s-a obținut o pudră fină (leșierea minereurilor). Pentru extragerea metalelor din soluția de cianură (absorbție) se folosește carbon, iar apoi aurul și argintul sunt separate de carbon folosind curent electric (extracție electrolitică). Soluția de cianură și carbonul sunt apoi refolosite pentru minimizarea deversărilor de deșeurii.

2. Statul român deține o participație de 19,3% în cadrul acestui proiect, această participație completă și de drept concretizându-se într-un profit de 306 milioane USD pentru statul român. Beneficiile directe ale statului român, inclusiv din plata impozitelor, a taxelor, a redevențelor și a altor impozite, precum și din impozitul pe salarii, sunt de 1.032 milioane USD.

În plus față de beneficiile financiare directe, există beneficii indirecte legate de activitatea economică produsă. O sumă de 1,5 miliarde USD va fi cheltuită în România pentru achiziționarea de bunuri și servicii în cursul derulării proiectului.

Aprobarea proiectului se va concretiza și în ecologizarea perimetrului Licenței de Concesiune pentru Exploatare de la Roșia Montană prin îndepărtarea poluării produse anterior de practicile de minerit defectuoase. Într-un scenariu fără proiect, costul acestei ecologizări ar fi suportat de statul român.

Proiecțiile actuale ale beneficiilor financiare ale statului român sunt după cum urmează, presupunând un preț al aurului de 600 USD/uncie și al argintului de 10,50 USD/uncie:

<u>Impozite, taxe și partea din profit a statului român (inclusiv cele plătite până în prezent)</u>	TOTAL (milioane USD)
Impozite salarii	177
Impozit pe profit (16%)	284
Redevență minieră (2%)	101
Impozite pe proprietate (Roșia Montană)	12
Impozite pe terenuri (Roșia Montană)	21
Taxe forestiere	13
Taxe agricole	1
Taxe înregistrare terenuri	3
Taxe vamale și accize	113
Alte taxe și impozite	1
Dividende (Ministerul Economiei și Comerțului)	306
Total	1,032

3. Compania a considerat că diminuarea impacturilor sociale negative reprezintă un element central în elaborarea strategiei de strămutare și relocare. În ceea ce privește impactul real al proiectului Roșia Montană în acest sens, vă rugăm să consultați, de asemenea, Raportul EIM, capitolul 4, Impactul Potențial, Subcapitolul 4.8, Mediul economic și social.

Pe plan individual, cu privire la oportunitățile de dezvoltare personală, planul de strămutare și relocare oferă:

- compensații și sprijin financiar pentru micii întreprinzători;
- pregătire profesională și posibilitatea formării unei cariere;
- compensații în vederea refacerii gospodăriilor, inclusiv costuri de refacere a terenurilor și compensanții pentru posibilele recolte pierdute;
- burse;
- în cazul relocării / strămutării, sprijin în căutarea de noi locuințe, îndeplinirea formalităților de înregistrare, asistență medicală, sprijin în căutarea de noi locuri de muncă și oferirea de cursuri de formare profesională, sprijin pentru realizarea de investiții și de mici economii.

La nivelul comunității în general, compania propune alternative de relocare atât în zona rurală (Piatra Albă – Roșia Montană), cât și în zona urbană (zona Dealul Furcilor - Alba Iulia), nivelul de trai fiind aici mai ridicat.

În prezent, printre cele mai negative aspecte sociale înregistrate în Roșia Montană se numără rata șomajului de 70% și declinul economic din zonă. Dacă proiectul minier propus de RMGC nu va fi aprobat, rata șomajului în Roșia Montană va depăși 90%. Luând în considerare situația economică din regiune, în absența proiectului, șansele de supraviețuire pe termen lung, a localității, sunt mici.

Nu se poate spune că proiectul nu respectă morala creștină, atât timp cât principiul său de bază este cel de minerit responsabil. Considerăm că exploatarea resurselor nu reprezintă un act împotriva lui Dumnezeu dacă este realizată într-o manieră responsabilă. Proiectul oferă generațiilor viitoare nu numai locuri de muncă, ci și un mediu înconjurător mai curat, oportunități de dezvoltare personală, sprijin pentru dezvoltarea de mici afaceri, sprijin în general pentru dezvoltarea uneia dintre cele mai dezavantajate zone din România.

Reînhumările se vor face la cererea familiilor și pe cheltuiala companiei RMGC, în deplină conformitate cu legislația românească cu privire la reînhumări, compania angajându-se să acționeze cu respect și considerație. Mormintele abandonate vor fi, de asemenea, strămutate, cu tot respectul și considerația din partea societății, în noul cimitir de la Piatra Albă.

Două dintre cele 10 biserici din Roșia Montană trebuie strămutate conform planului minier. Strămutarea va avea loc ținând seama de dorințele credincioșilor, pe cheltuiala societății RMGC. Construirea de biserici reprezintă un element central al procesului de creare a unei noi comunități în Piatra Albă, cu fonduri acordate de RMGC.

4. Referitor la neinformarea corectă și transparență, acest mesaj are ca destinatar Ministerului Mediului și Gospodării Apelor. Noi putem declara că în consultarea și informarea publicului în cadrul procedurii de evaluare a impactului asupra mediului, inclusiv punerea la dispoziția publicului a documentației pentru consultarea Raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM) s-a făcut cu respectarea prevederilor (i) art. 11 (2), art. 12 și art. 15 din Hotărârea Guvernului nr. 918/2002 privind stabilirea procedurii-cadru de evaluare a impactului asupra mediului și pentru aprobarea listei proiectelor publice sau private supuse acestei proceduri ("HG nr. 918/2002"), (ii) capitolul III privind informarea și participarea publicului la procedura de evaluare a impactului asupra mediului din Ordinul ministrului apelor și protecției mediului nr. 860/2002 privind aprobarea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului și de emitere a acordului de mediu (Ordinul nr. 860/2002), precum și a principiilor stabilite în cuprinsul *Convenției de la Aarhus* privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în probleme de mediu, dar și a prevederilor Directivei 85/337/EEC privind evaluarea impactului asupra mediului a proiectelor publice și private.

Raportul EIM sub formă tipărită a fost disponibil în 48 de locații, reprezentând sedii de primării, agenții de protecție a mediului, biblioteci, ministere, centre de informare ale Proiectului Roșia Montană, după cum urmează: Primăria Zlatna, Agenția de Protecția Mediului Deva, Agenția de Protecția Mediului Arad, Primăria Arad, Biblioteca Universitară Petroșani, Primăria Turda, Primăria Abrud, Centrul de Informare Abrud, Primăria Câmpeni, Primăria Lupșa, Centrul de Informare Roșia Montană, Centrul de Informare Bucium, Primăria Bucium, Primăria Deva, Biblioteca Județeană Deva, Primăria Brad, Primăria Roșia Montană, Primăria Bistra, Primăria Baia de Arieș, Primăria Alba Iulia, Agenția de Protecția Mediului Alba Iulia, Prefectura Județului Alba, Consiliul Județean Alba, Biblioteca Universității „1 Decembrie 1918” Alba Iulia, Biblioteca Universității de Nord Baia Mare, Biblioteca Academiei Române, Biblioteca Județeană Petre Dulfu Baia Mare, Biblioteca Universitară Lucian Blaga Sibiu, Centrul de Informare Alba Iulia, Agenția Locală de Protecția Mediului Cluj, Agenția Regională de Protecția Mediului Cluj, Primăria Cluj, Biblioteca Universității Tehnice din Cluj, Biblioteca Județeană Arad, Prefectura Județului Cluj, Biblioteca Universității Babeș Bolyai Cluj, Centrul de Informare București, Biblioteca ASE București, Biblioteca Central-Universitară București, Biblioteca Națională București, Biblioteca Județeană Timișoara, Biblioteca Universității din Petroșani, Primăria București, Biblioteca Universității de Vest Timișoara, MMGA București, Universitatea Vasile Goldiș Arad, Universitatea Aurel Vlaicu Arad, Agenția Națională de Protecția Mediului București, Agenția de Protecția Mediului Sibiu, Centrul de informare de mediu Roșia Montană. Conform legii, instituțiile publice trebuiau să permită publicului accesul la această documentație în timpul orelor de program.

De asemenea, varianta digitală a acestui studiu s-a aflat pe mai multe site-uri, printre care: cel al Ministerului Mediului și Gospodării Apelor www.mmediu.ro; Agenția Regională pentru Protecția Mediului Sibiu www.ipmsb.ro; Agenția pentru Protecția Mediului Alba: www.apm-alba.ro; site-urile companiei RMGC și Gabriel Resources: www.gabrielresources.com; www.povesteadevarata.ro și Parteneriatul de Mediu pentru Minerit www.epmining.org.

Organizând 14 dezbateri publice pe întreg teritoriul României, noi considerăm că am informat și consultat organizațiile și publicul interesat, conform legislației în vigoare.

Referitor la afirmația dumneavoastră, vă rugăm să aveți în vedere următoarele aspecte:

- (i) Conform art. 44 (1) din Ordinul ministrului apelor și protecției mediului nr. 860/2002 privind Procedura de evaluare a impactului asupra mediului și de emitere a acordului de mediu (Ordinul nr. 860/2002) "*în timpul ședinței de dezbatere titularul proiectului [...] răspunde argumentat la propunerile justificate ale publicului pe care le-a primit în formă scrisă înaintea respectivei ședințe de audiere*",

- (ii) Totodată, art. 44 (3) din Ordinul nr. 860/2002 prevede că "în baza rezultatelor dezbaterii publice, autoritatea competentă pentru protecția mediului *evaluează propunerile/comentariile motivate ale publicului și solicită titularului completarea raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului cu o anexă care conține soluții de rezolvare a problemelor semnalate*".

Având în vedere textele legale mai sus citate, întrucât afirmația dumneavoastră (i) nu identifică și nici nu semnalează probleme în legătură cu proiectul inițiat de S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. și supus procedurii de evaluare a impactului asupra mediului, (ii) face referire la aspecte în legătură cu care RMGC nu este în măsură să se pronunțe, precizăm că titularul de proiect nu poate și nici nu are calitatea să formuleze un răspuns sau să facă vreun comentariu în acest sens.

5. Datorită proiectului Proiectului Roșia Montană (RMP) vor fi create în medie 1.200 locuri de muncă în timpul perioadei de construcție care va dura 2 ani.

Pe parcursul celor 16 ani de exploatare RMP va genera 634 locuri de muncă (angajare directă inclusiv pentru asigurarea serviciilor de curățenie, securitate, transport și altele). Ne așteptăm ca cele mai multe dintre aceste locuri de muncă să fie ocupate cu forță de muncă locală, din zona de impact a proiectului.[1] Aceste locuri de muncă, însă, nu reprezintă singurul avantaj al proiectului. Prin proiectul minier, ce reprezintă un catalizator economic, Roșia Montană Gold Corporation (RMGC) se angajează să acționeze proactiv în vederea creării unui mediu de afaceri care să permită promovarea dezvoltării durabile locale, cu toate tipurile de întreprinderi care nu desfășoară activități miniere. Acest program va fi dezvoltat pe toată durata proiectului și va fi conceput pentru a funcționa în mod independent, după închiderea minei.

Pentru mai multe informații, vă rugăm consultați anexa 4 – Roșia Montană Dezvoltarea Durabilă și proiectul Roșia Montană.

Parteneriatul cu Guvernul este întotdeauna binevenit, dependența de finanțarea de la bugetul de stat face ca Roșia Montană să concureze cu multe alte necesități de finanțare cu care se confruntă Guvernul.

Este adevărat că turismul poate fi o sursă de venituri și dezvoltare durabilă pentru Roșia Montană și regiune. Există, totuși, o mare diferență între a propune turismul ca alternativă sau substitut pentru un proiect industrial major – și dezvoltarea de-a lungul timpului, susținută de investiții în infrastructură, generate de un proiect industrial complex.

Prima opțiune – pentru Roșia Montană, „turismul fără dezvoltarea minei” – nu este viabilă în sine și, cu siguranță, nu în comparație cu un plan de dezvoltare a turismului de-a lungul timpului, cu ajutorul investiției în infrastructură.

Există câteva exemple relevante în care turismul și mineritul s-au dezvoltat împreună. Au fost menționate exemplele Minei de aur Martha, din Waihi, Noua Zeelandă și a Minei de aur Rio Narcea din Spania, iar cel din urmă exemplu apare și în documentul „Cea mai bună referință” al UE, privind managementul deșeurilor miniere. Acest lucru se întâmplă deoarece minele sunt exploatate eficient, în siguranță și protejează mediul. Pentru că aceste mine se află în regiuni cu un istoric îndelungat în minerit, vizitatorilor li se poate prezenta atât vechea tehnologie folosită, cât și cea nouă. Roșia Montană se află într-o bună poziție și poate profita de istoricul său în domeniul mineritului, iar RMGC își propune să-și administreze operațiunile cu respectarea acestei practici. Alte exemple au fost dezbătute în cadrul Roșia Montană Propuneri Inițiale pentru Turism.

Answer to Contestation 1871

1. We inform you, with respect, that the affirmation related to the use of cyanide being forbidden in EU is mistaken, as no provision of the European legislation in force does not forbid the use of cyanides. Moreover, we draw your attention to the fact that the Ministry of Environment and Waters Management, by the Wastes Management and Hazardous Chemical Substances Direction, has requested, within the Guidelines sent to the project's titleholder, with a view to the performance of the environmental impact assessment, as per the Order of the Minister of Waters and Environmental Protection no. 860/2002 on the environmental impact assessment and environmental approval issuance Procedure, that this project *"must be in compliance with the provisions of the new CE Directive on the management of the wastes in the extractive industry"*.

To this end, the very preamble of the Directive no. 21/2006/EC on the management of the wastes resulting from the extractive industry provides the need to reduce the concentration of cyanide in the decantation ponds, due to its toxic and harmful effects, to the lowest degree possible, by using the best techniques. According to art. 13 paragraph 6 of the above mentioned Directive, there are established the maximum limits of the cyanide concentration allowed in the decantation ponds and their periodical reduction until 2018, but its use is not forbidden. Also, we mention that the term for this enactment to be adopted in the legislation of the member states, therefore in the Romanian legislation as well, until 2008.

The development of Roşia Montană's tourism potential can be done in parallel with active mining operations. Chapter 5 of the Environmental Impact Assessment Study Report (EIA) identifies and assesses project alternatives, including tourism. Importantly, the EIA concludes that the project does not preclude the development of other industries such as tourism. On the contrary, the mining project would remove some of the existing significant impediments to establishment of other industries, such as pollution, poor access and other problems that have arisen through lack of inward investment. As described in Volume 14, 4.8 Social and Economical Environment, and in Volume 31, Community Sustainable Development Management Plans, there are currently some tourism activities in Roşia Montană. However the tourism industry is not at present a significant economic driver.

As the Roşia Montană Project (RMP) project affects only 4 of Roşia Montană's 16 sub-comuna, Roşia Montană could continue to develop its tourism potential. There are initiatives to do so, such as "Tourism development model and its contribution to sustainable development in Zlatna, Bucium, Roşia Montană and Baia de Arieş as alternative to mono-industrial mining activities" prepared by the National Institute for Research and Development in Tourism (INCDT) published in April 2006, just as the EIA report was being submitted to the Ministry of Environment and Water Management.

Roşia Montană Gold Corporation (RMGC) has also commissioned a study which sets out how the potential tourism markets and how these might best be approached in an integrated project:

"From experience, tourism will be possible and profitable only when there is something to offer to tourists in terms of clean environment, proper infrastructure (good roads, accommodation, restaurants, running water, proper sewage system, waste disposal facilities, etc.), attractions (museums, other things to see such as historical monuments, etc). A mining project such as the one proposed by RMGC will provide, through taxes, and the development of service industries, the necessary funds to improve the infrastructure. Through the RMP and its heritage management plans, US\$25 million will be invested by the company in the protection of cultural heritage in such a way to support tourism. A training program will provide the necessary skills to develop tourist activities and the Roşia Montană Micro Credit will support people in starting pensions, restaurants, etc., all needed for attracting tourists. At the end of the project, there will be a new village, plus the restored old centre of Roşia Montană with a museum, hotels, restaurants and modernized infrastructure, plus restored mining galleries (e.g. Cătălina Monuleşti) and preserved monuments such as the one from Tău Găuri - all of which would serve

as tourist attractions. Further to this, it is understood that the government will be acting locally to encourage economic growth. (see *Roşia Montană Initial Tourism Proposals Gifford Report 13658.R01*).

There are good examples where tourism and mining has been carried on side by side. The examples of the Martha Gold Mine, Waihi in New Zealand and the Rio Narcea Gold Mine in Spain have been cited, and the latter is documented in the EU “Best Reference” document for management of mining wastes. This is because these mines are operated efficiently, safely and with care of the environment. Because these mines are located in districts with a long history of mining, visitors can be shown mining technology old and new. Roşia Montană is in a good position to take similar advantage of its mining history and RMGC proposes to manage its operations in line with this best practice. Other related examples have been discussed in *Roşia Montană Initial Tourism Proposals*.

While cyanide is a highly toxic substance and its manufacture, supply, use and disposal must be carefully managed, RMGC is a signatory to the International Cyanide Management Code that requires the adoption of best practice for cyanide management. RMGC will obtain cyanide from a manufacturer who will also be a signatory to the Code.

As cyanide is quite commonly used in gold extraction, the European Union recently issued a Directive on the management of wastes from the extractive industry. This Directive has been used as a point of reference in designing the RMP and, in particular, the management of cyanide. In line with the requirements of the Directive, cyanide will *not* be discharged in waste products (process “tailings”) to the tailings pond at levels that are toxic for humans, mammals and birds, i.e. above 10 parts per million (ppm). In order to achieve this, most of the cyanide will be recovered from the process circuits for re-use and residual cyanide levels will be reduced to below 10 ppm using a patented chemical process (cyanide destruction circuit).

A simplified description of the ore processing system and the use and management of cyanide is provided in the Non-Technical Summary. Cyanide solution is used to dissolve the microscopic particles of gold and silver from the ore after it has been crushed and ground to a fine powder (ore leaching). Carbon is used to remove the metals from the cyanide solution (adsorption) and the gold and silver is then separated from the carbon using an electric current (electrowinning). The cyanide solution and carbon are then re-used to minimize waste discharges.

2. The Romanian government’s ownership share of 19.3% is fully carried and results in a profit to the Romanian state of USD 306 million. Total direct cash benefits to the Romanian state, including the payment of profit taxes, royalties, and other taxes such as payroll taxes, are USD 1,032 million.

In addition to the direct financial benefits, there are the indirect benefits related to the economic activity generated. USD 1.5 billion will be spent in Romania acquiring goods and services during the life of the project. The approval of the project will also result in the clean-up within the limits of the perimeter of Roşia Montană Concession Exploitation License of pollution from past poor mining practices. In a no-project scenario, the cost of this cleanup would be the responsibility of the Romanian state.

The current projections for the financial benefits to the Romanian state are as follows, assuming a gold price of US\$ 600/ounce and a silver price of US\$ 10.50/ounce:

Taxes, Fees and Government share of profits (incl. historical taxes paid)	TOTAL (\$USD million)
Payroll taxes	177
Profit tax (16% Corporate tax rate)	284
Royalties (2% net smelter revenue)	101
Property taxes (Roşia Montană)	12
Land taxes (Roşia Montană)	21
Forestry taxes	13
Agriculture taxes	1
Land registration taxes	3
Customs and excise taxes	113
Other taxes & fees	1
Dividends (Ministry of Industry and Commerce)	306
Total	1,032

3. The company has considered social impact mitigation as the central element of the resettlement and relocation strategy. For the actual impact of the RMP in this respect, please refer also to the EIA Report, Chapter 4 – Potential Impacts, Subchapter 4.8 - Social and Economical Environment.

At the individual level, the resettlement and relocation were turned into individual development opportunities through:

- small business compensation and financial support;
- professional training and career development;
- properties replacement values compensation, including land restoring cost and eventual crop lost;
- scholarship;
- relocation/resettlement assistance for properties search, registration formalities, health care support, jobs search and training, small savings and investment assistance.

At the community level, resettlement sites in both rural area (Piatra Albă – Roşia Montană) and an urban one (Furcilor Hill -Alba Iulia) offering higher living standards.

Currently, the most powerful driver of negative social effects is Roşia Montană's 70% unemployment and the region's declining economic conditions. Without the RMGC mining project, unemployment in Roşia Montană would exceed 90%. These economic circumstances make the long term survival of the village—in the absence of the RMGC mining project—doubtful.

The idea animating this project may not be deemed as antichristian, as long as its main principle is that of responsible mining. We believe that resources development is not an act against God, if it is performed in a responsible manner. This project provides to future generations not only jobs, but also a cleaner environment, personal development opportunities, small enterprise support, and support provided for the development of one of the most underdeveloped areas of Romania.

All reburials will be done at the request of the families, and the expense of RMGC. The process will follow to the letter Romanian law on reburials, with the company's commitment to act with respect and reverence. Abandoned graves will be relocated, also with full respect and reverence, to Piatra Alba's new cemetery.

Two of Roşia Montană's 10 churches must be relocated under the mine plan. Those churches will be moved/restored in accordance with the wishes of the congregation, at the expense of

RMGC. Church construction is a central element in the new community of Piatra Albă being built by the company.

4. The comments related to inaccurate information and the transparency are addressed to the Ministry of Environment and Waters Management. What we could say in regards to our Project is that the Public consultation and information during the environmental impact assessment procedure, including the publication of the Environmental Impact Assessment (EIA) Report documentation for consultation purposes, have been made in compliance with the provisions of (i) Articles 11 (2), 12 and 15 of Government Decision no. 918/2002 2002 regarding the Environmental Impact Assessment Framework Procedure and the Approval of the List of Public or Private Projects Forming the Object of This Procedure (“Government Decision no. 918/2002”), (ii) Chapter 3 regarding the public information and participation in the environmental impact assessment procedure of Order no. 860/2002 of the Minister of Waters and Environmental Protection Regarding the Environmental Impact Assessment and Environmental Permitting Procedure (“Order no. 860/2002”), and of the principles established by the Aarhus Convention on access to information, public participation in decision-making and access to justice in environmental matters, and also of the provisions of Directive 85/337/EEC on Environmental Impact Assessment of the Effects of Certain Public and Private Projects on the Environment.

The hardcopy of the EIA Report was available at 48 locations – town halls, environmental protection agencies, libraries, ministries, information centers of the Roșia Montană Project: Zlatna Town Hall, Deva Environmental Protection Agency, Arad Environmental Protection Agency, Arad Town Hall, Petroșani University Library, Turda Town Hall, Abrud Town Hall, Abrud Information Center, Câmpeni Town Hall, Lupșa Town Hall, Roșia Montană Information Center, Bucium Information Center, Bucium Town Hall, Deva Town Hall, Deva County Library, Brad Town Hall, Roșia Montană Town Hall, Bistra Town Hall, Baia de Arieș Town Hall, Alba Iulia Town Hall, Alba Iulia Environmental Protection Agency, Alba County Prefecture, Alba County Council, Alba Iulia ‘1 Decembrie 1918’ University Library, Baia Mare North University Library, Romanian Academy Library, Baia Mare ‘Petre Dulfu’ County Library, Sibiu ‘Lucian Blaga’ University Library, Alba Iulia Information Center, Cluj Environmental Protection Local Agency, Cluj Environmental Protection Regional Agency, Cluj Town Hall, Cluj Technical University Library, Arad County Library, Cluj County Prefecture, Cluj ‘Babes Bolyai’ University Library, Bucharest Information Center, Bucharest Economic Studies Academy Library, Bucharest Central University Library, Bucharest National Library, Timișoara County Library, Bucharest Town Hall, Timișoara Western University Library, Petroșani University Library, Bucharest Ministry of Environment and Water Management, Arad ‘Vasile Goldiș’ University, Arad ‘Aurel Vlaicu’ University, Bucharest Environmental Protection National Agency, Sibiu Environmental Protection Agency, Roșia Montană Environmental Information Center. According to the law, public institutions had the obligation to allow public access to this documentation during the working hours.

Also, the electronic copy of this study was made available on several web pages, such as: the web page of the Ministry of Environment and Water Management - www.mmediu.ro; Sibiu Regional Environmental Protection Agency - www.ipmsb.ro; Alba Environmental Protection Agency - www.apm-alba.ro; the web pages of Roșia Montană Gold Corporation S.A (RMGC). and Gabriel Resources - www.gabrielresources.com; www.povesteadevarata.ro and the Environmental Partnership for Mining - www.epmining.org.

With 14 public consultation hearings across Romania, we consider that we have informed and consulted the interested public, in accordance with the laws in force.

Regarding your statement, please consider the following:

- (i) According to Article 44 (1) of Order no. 860/2002 of the Minister of Waters and Environmental Protection regarding the environmental impact assessment and environmental permitting procedure (“Order no. 860/2002”) *“during the public debate meeting, the project titleholder [...] shall answer the public’s questions and shall respond with arguments to the justified proposals coming from the public, received in writing before the meeting”*;

- (ii) Also, Article 44 (3) of Order no. 860/2002 stipulates that "*based on the public meeting outcome, the competent authority for environmental protection shall assess the justified proposals/comments of the public and request the project titleholder to attach an annex to the report on the environmental impact assessment study, annex containing solutions to the problems raised by the public*".

Considering the legal provisions quoted above, due to the fact that your statement (i) does not identify or signal any problems related to the project proposed by Roșia Montană Gold Corporation SA (RMGC) and subject to the environmental impact assessment procedure, (ii) refers to issues on which RMGC has no authority to comment, please note that the project titleholder may not and does not have the necessary capacity to provide an answer or make any comment in this respect.

The Roșia Montană Project will create an average of 1,200 jobs during the 2 year construction period.

5. During the 16 years of operations the RMP will require 634 jobs (direct employment including contracted employment for cleaning, security, transportation, and other). It is expected that most of these jobs will be sourced locally, from the project impacted area. But this is not the only benefit of the project.

With the mining project as the economic catalyst, RMGC is committed to working proactively to create an enabling business environment promoting local sustainable development with all manner of non-mining enterprises. This will be developed during the life of the project and designed to operate independently following mine closure.

For more information, please see *Roșia Montană Sustainable Development Programs and Partnerships annex 4*.

While government partnership is always welcome, dependence on public support puts Roșia Montană in competition with many other funding necessities faced by government.

It is true that tourism may be a potential source of revenue and sustainable development for Roșia Montană and the region. There is, however, a vast difference between proposing tourism as an alternative or substitute for a major industrial project – and the development of tourism over time supported by the infrastructure investments driven by a large industrial project.

The former – for Roșia Montană, "tourism with no mine" – is not viable on its own, and certainly not in comparison to a plan to develop tourism over time with the help of infrastructure investment.

There are some relevant examples where tourism and mining has been carried on side by side. The examples of the Martha Gold Mine, Waihi in New Zealand and the Rio Narcea Gold Mine in Spain have been cited, and the latter is documented in the EU "Best Reference" document for management of mining wastes. This is because these mines are operated efficiently, safely and with care of the environment. Because these mines are located in districts with a long history of mining, visitors can be shown mining technology old and new. Roșia Montană is in a good position to take similar advantage of its mining history and RMGC proposes to manage its operations in line with this best practice. Other related examples have been discussed in *Annex 4 Roșia Montană Initial Tourism Proposals*.

166 737
15 09 2006
Catre,

11127 25.08.2006

Ministrul Mediului si Gospodarii Apelor,

3593

Subsemnatul(a) Pop Olvița domiciliat in Bucuresti
Marel 18 Turelea

+
3816

In legatura cu studiul de impact asupra mediului depus de firma Gabriel-Rosia Montana, am de facut urmatoarele observatii si comentarii, care sa contribuie la salvarea localitatii:

1. Proiectul afecteaza intreaga Tara Motilor iar costul pentru Romania va fi disproportionat in raport cu beneficiile va duce la distrugerea zonei Rosia-Bucium-Certeje-Brad-Sacaramb si va avea efecte nocive pentru toata zona -iazul de decantare de la Corna (400 ha), zona Abrud in caz de rupere in urma ploilor torentiale poate provoca dezastru.

-iazul de decantare nu va fi tot impermeabilizat existand pericolul ca cianura sa intre in apele subterane. Se incalca Hotararea Guvernului 351/2005

-Studiul de Impact asupra Mediului nu fixeaza costurile reale pentru inchiderea minei. Doar 70789884\$ iar in realitate este 2,6 miliarde \$ (potrivit unor studii aplicate la proiecte similare in SUA)

-raportul nu fixeaza garantii financiare privind securizarea depozitului de deseuri cerute de H.G 349/2005 si Directiva Europeana 1999/31EC

-raportul SIM nu contine o evaluare a impactului fenomenului « ploaie de cianuri » generat de evaporarea apei cu cianura si raspandirea ei in tara si strainatate

2. Muntii Apuseni, Tara Motilor sunt un Muzeu de Istorie si un Pantheon National. Rosia Montanaeste o asezare multimilenara care in acest an aniverseaza 1875 ani de la atestarea documentara prin tablita cerata din 131 e.n

-Galeriile romane din masivele Orlea si Carnic sunt unice in lume, exista numeroase vestigii arheologice care vor fi distruse,actiune care incalca legea 422/2001 art.9 si 10.

-in Rosia Montana exista o flora si fauna deosebita habitate si specii importante care sunt protejate de legislatia romaneasca si de D.U.E privind habitatele (92/43 EEC)

-folosirea sutelor de tone de explozibil poate sa aiba efecte negative asupra atmosferei si scoartei terestre,sa provoace cutremur sau sa activeze vulcani,sa disruga labirinturile subterane si sa provoace grave accidente

3. Situatiapopulatiei din zona este disperata dupa inchiderea minei de catre stat, atat la Rosia cat si la Baia de Aries. Sa se faca un studiu privind impactul proiectului minier al firmei Gabriel, asupra populatiei din zona.

-Rugam Ministerul Mediului sa solicite parerea oamenilor competenti, a specialistilor, a Academiei Romane.

-In privinta bisericilor si a cimitirelor sa se respecte hotararea Sinodului Bisericii Ortodoxe Romane

4. Rugam Guvernul Romaniei sa intocmeasca un plan de reabilitare economica a Rosiei Montane, a Tarii Motilor, acordandu-se fonduri pantru minerit in conditii normale astfel incat sa mai ramana zacaminte si pentru alte generatii.

Rugam Guvernul sa acorde sprijin financiar si din fonduri externe pentru a se infiinta ferme de animale, ferme avicole, fabrici de prelucrarea carnilor si a produselor lactate, pensiuni turistice, muzee, case de creatie.

Propunem ca Rosia Montana pentru siturile arheologice si naturale care din punct de vedere fizic, biologic, geologic, sau stiintific, au o valoare inestimabila, sa fie trecuta pe Lista patrimoniului mondial UNESCO.

Data

Semnatura,

L. Cucuzan
O. Pop

Illegible stamp

To:

The Minister of Environment and Water Management,

The undersigned, Pop Olivia and Cicerzan Leontina, domiciled in 18, Tunel St., Turda. Concerning the environmental impact assessment study submitted by Gabriel-Rosia Montana, please find below my comments, as a contribution to saving the Rosia Montana settlement:

1. The project impacts the entire Tara Motilor (the Apuseni Mountains area), and the cost borne by Romania will be disproportional to its benefits. The project will cause the destruction of the Rosia-Bucium-Certeje-Brad-Sacaramb area and will have adverse effects upon the entire area – the tailings management facility from Corna (400 ha), in the Abrud area, may cause a disaster in case of failure.

- the tailings management facility will not be completely impermeable, therefore there is the danger of cyanide discharge in the underground water. This is a violation of Government Decision no. 351/2005

- the Environmental Impact Assessment Study does not establish the real costs related to the mine closure. The study stipulates only USD 70,789,884, while the real cost is USD 2.6 billion (according to several studies conducted upon similar projects implemented in the USA).

- the report does not establish any financial guarantees regarding the security of the waste deposit, as provided by Government Decision no. 349/2005 and European Directive 1999/31EC.

- the EIA report does not include an assessment of the “cyanide rain” phenomenon generated by the volatilization of water with cyanide content and its spreading in the country and abroad

2. The Apuseni Mountains, Tara Motilor, represent a History Museum and a National Pantheon. Rosia Montana is a multi-millenary settlement, and this year it celebrates 1875 years since its first documentary attestation represented by the wax coated tablet from the year 131 A.D.

- the Roman galleries discovered in the Orlea and Carnic massifs are unique in the world, numerous archaeological remains are going to be destroyed, which is a violation of Law no. 422/2001, Articles 9 and 10.

- Rosia Montana has a particular flora and fauna, and important habitats and species protected under the Romanian legislation and the EU Directive on habitats (92/43 EEC)

- the use of hundreds of tons of explosive may have adverse effects upon the atmosphere and geosphere, it may cause an earthquake or activate volcanoes, it may destroy underground galleries and cause serious accidents

3. The local population is in a desperate situation after the mine has been closed by the state, both in Rosia Montana and in Baia de Aries. A study should be conducted regarding the impact of Gabriel's mining project upon the local population.

- We hereby request the Ministry of Environment to consult competent people, experts, the Romanian Academy in relation to this project.

- As far as the churches and graveyards are concerned, we request the authorities to comply with the decision issued by the Synod of the Romanian Orthodox Church

4. We request the Romanian Government to prepare a plan for the economic rehabilitation of Rosia Montana, of Tara Motilor, granting funds for mining operations under normal conditions, such as to save some deposits for the future generations.

We ask the Romanian Government to grant financial support also through external funds, for the establishment of animal farms, poultry farms, meat and dairy products processing plants, boarding hoses, museums, craftsmanship workshops.

We suggest that Rosia Montana should be included on the UNESCO World Heritage List, due to its archaeological and natural sites which, from a physical, biological, geologic or scientific point of view, are beyond any price.

Date

Signature
2 illegible signatures

*Stamp: Romania, Ministry of Environment
and Water Management
General Directorate for
Impact Assessment, Pollution Control*

Contestatia nr. 3593/3816
de Pop Olivia și Gucerzan Leontina
Din 25 august 2006

S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. (RMGC) a luat în calcul aceste probleme ridicate în cadrul procesului de întocmire a documentației vaste și detaliate a Raportului de Evaluare a Impactului asupra Mediului (EIM) întocmit pentru Proiectul Roșia Montană. Răspunsurile noastre cu directă referire la contestația nr. 3593/3816 sunt după cum urmează:

1. RMGC este motivată și de oportunitatea de a promova proiectul într-o manieră care îmbunătățește bunăstarea socială, ecologică și economică a comunității. Pe parcursul duratei de viață a minei, structura economică și socială a zonei Roșia Montană va beneficia de noi oportunități economice. RMGC preconizează crearea unui număr de 1200 de locuri de muncă pe durata de construcție a obiectivului minier. După punerea în funcțiune a obiectivului minier, se preconizează că acesta va oferi peste 630 de locuri de muncă directe și va iniția dezvoltarea economică a regiunii. Această dezvoltare va conduce la crearea a peste 6000 de noi locuri de muncă în activități și servicii conexe exploatarei miniere, într-o regiune care a fost declarată "zonă defavorizată" de către guvernul României.

RMGC ține seama de faptul că activitatea minieră, deși modifică permanent o parte din topografia de suprafață, implică doar o folosință temporară a terenului. Astfel, din momentul în care obiectivul minier este construit, pe tot parcursul funcționării acestuia, activitățile de închidere – cum ar fi refacerea ecologică a terenurilor și a apelor și asigurarea condițiilor de siguranță și a stabilității zonei învecinate – vor fi integrate în planurile de funcționare și închidere ale RMGC.

Pentru România, costurile financiare ale proiectului sunt nule. Statul Român, prin Ministerului Economiei și Comerțului (MEC), deține o cotă-parte de 19,3% din SC Roșia Montană Gold Corporation SA (RMGC), deci din Proiectul Roșia Montană (RMP). Această participare este completă și de drept, fără obligația de a finanța participarea la investiția de capital. Beneficiile financiare directe pentru statul român, la nivel local, județean și național, sunt estimate la 1,032 miliarde USD. Această sumă include cota-parte de profit a statului (19,3%), impozitele pe profit, redevențele și alte taxe cum ar fi impozitele pe salariu. În plus, achizițiile suplimentare de bunuri și servicii românești ale proiectului vor fi în valoare de 1,5 miliarde USD, ceea ce duce la o sumă totală, în România, de 2,5 miliarde USD.

Suplimentar față de beneficiile financiare directe, sunt și beneficiile indirecte legate de activitatea economică produsă. În România vor fi cheltuiți 1,5 miliarde USD pentru achiziționarea de bunuri și servicii în cursul derulării proiectului. Aprobarea proiectului se va concretiza și prin reducerea poluării în perimetrul Licenței asupra Exploatarei în Concesiune de la Roșia Montană, poluare rezultată în urma practicilor miniere defectuoase din trecut. Într-un scenariu fără proiect, costul ecologizării ar fi responsabilitatea numai a statului român.

Proiectul Roșia Montană se suprapune unei zone afectate de cei 2000 ani de activități miniere continue.

La Roșia Montană, RMGC se va implica într-un program solid de reabilitare ecologică a mediului, prin care va elimina efectele poluării de pe urma vechilor metode necorespunzătoare de minerit.

Credem că Proiectul Roșia Montană (RMP) va servi drept catalizator pentru revigorarea importantului sector minier, care are o importanță strategică pentru economia românească și constituie o componentă importantă a dezvoltării rurale.

Pentru zona Bucium, RMGC este titularul unei licențe de exploatare, care permite doar activități de explorare nu și dezvoltarea unor activități de extracție.

Nu ne exprimăm nicio părere referitoare la posibilitatea demarării unor activități de minerit în vreuna dintre locațiile menționate. Certej, Brad și Săcărâmb sunt, de asemenea, zone miniere vechi, însă RMGC nu are nicio legătură cu aceste zone, deținătorii licențelor de exploatare pentru aceste zone fiind alte companii.

Iazul de decantare a sterilelor de la Roșia Montană (IDS sau "iazul") a fost proiectat în conformitate cu prevederile Directivei UE privind apele subterane (80/68/CEE) transpusă în legislația românească prin HG 351/2005. IDS este, de asemenea, proiectat în conformitate cu Directiva UE privind deșeurile miniere (2006/21/CE), astfel cum se impune prin Termenii de referință stabiliți de MMGA în mai 2005. În alineatele următoare se prezintă unele aspecte privind modul de conformare a iazului cu prevederile acestor directive.

IDS este alcătuit dintr-o serie de componente individuale, care cuprind:

- cuveta iazului de steril;
- barajul de sterile;
- iazul secundar de colectare a infiltrațiilor;
- barajul secundar de retenție; și
- puțuri de hidroobservație / puțuri de extragere pentru monitorizarea apelor subterane, amplasate în aval de barajul secundar de retenție.

Toate aceste componente formează parte integrantă a iazului, fiind necesare pentru funcționarea acestuia la parametrii proiectați.

Directivele menționate mai sus impun ca proiectul IDS să asigure protecția apelor subterane. În cazul Proiectului Roșia Montană, această cerință este îndeplinită luând în considerare condițiile geologice favorabile (strat de fundare a cuvetei IDS, a barajului IDS și a barajului secundar de retenție constituit din șisturi cu permeabilitate redusă) și realizarea unui strat de etanșare din sol cu permeabilitate redusă (1×10^{-6} cm/sec) re-compactat, sub cuveta IDS. Pentru mai multe informații, vezi Capitolul 2 din Planul F al studiului EIM intitulat "Planul de management al iazului de decantare a sterilelor".

Stratul de etanșare cu permeabilitate redusă va fi în conformitate cu cele mai bune tehnici disponibile (BAT), astfel cum sunt definite de Directiva UE 96/61 (IPPC) și de Directiva UE privind deșeurile miniere. Proiectul iazului cuprinde și alte măsuri suplimentare privind protecția apelor subterane, după cum urmează:

- O diafragmă de etanșare din material cu permeabilitate redusă (1×10^{-6} cm/sec) în fundația barajului de amorsare pentru controlul infiltrațiilor;
- Un nucleu cu permeabilitate redusă (1×10^{-6} cm/sec) în barajul de amorsare pentru controlul infiltrațiilor;
- Un baraj și un iaz de colectare a infiltrațiilor sub piciorul barajului de sterile pentru colectarea și retenția debitelor de infiltrații care ajung dincolo de axul barajului;
- O serie de puțuri de monitorizare, mai jos de piciorul barajului secundar de retenție, pentru monitorizarea infiltrațiilor și pentru a asigura conformarea cu normativele în vigoare, înainte de limita iazului de steril.

Pe lângă componentele de proiectare precizate mai sus, se vor implementa măsuri operaționale specifice pentru protecția sănătății populației și a mediului. În cazul foarte puțin probabil în care se va detecta apă poluată în puțurile de hidroobservație, mai jos de barajul secundar de retenție, aceste puțuri vor fi transformate în sonde de pompaj pentru recuperarea apei poluate și pomparea acesteia în iazul de decantare unde va fi încorporată în sistemul de recirculare a apei la uzina de procesare a minereului aparținând de Proiectul Roșia Montană, până când se revine la limitele admise de normativele în vigoare.

În ceea ce privește observația dumneavoastră referitoare la o prezumtivă încălcare a prevederilor Hotărârii de Guvern nr. 351/2005 ("HG 351/2005"), există mai multe aspecte care trebuie luate în considerare. Astfel:

În primul rând atragem atenția asupra faptului că în conformitate cu prevederile art. 6 din HG 351/2005, orice activitate care poate determina o evacuare de substanțe periculoase în emisar se supune aprobării prealabile a autorității de gospodărire a apelor și va respecta prevederile autorizației de gospodărire a apelor emise în conformitate cu legislația în vigoare.

HG 351/2005 prevede că autorizația de gospodărire a apelor se va emite numai după ce toate măsurile tehnico-constructive sunt implementate pentru a evita evacuarea indirectă de substanțe periculoase în apele subterane. Limitele maxim admise la evacuare sunt prevăzute în mod expres în HG 351/2005, iar respectarea acestora constituie o condiție pentru obținerea și păstrarea autorizației de gospodărire a apelor.

În conformitate cu prevederile HG 351/2005, limitele efective la evacuare ar trebui aprobate de autoritatea competentă, această procedură fiind înțeleasă de legiuitor din perspectiva complexității și diversității activităților industriale, precum și din perspectiva noilor progrese tehnologice.

Prin urmare, menționăm că etapa de evaluare a impactului asupra mediului nu urmează a fi finalizată printr-o autorizație generală, ci reprezintă numai o parte dintr-un proces de autorizare mai complex. Menționăm faptul că în conformitate cu art. 3 din HG 918/2002, nivelul de detaliu al informațiilor furnizate de studiul EIM corespunde fazei de studiu de fezabilitate a proiectului, fiind în mod evident imposibil atât pentru titularul de proiect cât și pentru autoritatea competentă să epuizeze toate datele tehnice necesare și autorizațiile obținute.

Protecția corespunzătoare a apelor subterane trebuie asigurată prin termenii și condițiile din autorizația de gospodărire a apelor. Autorizația de gospodărire a apelor se va emite în urma unei evaluări individuale a proiectului, luând în considerare aspectele specifice ale acestuia, precum și cerințele legale aplicabile activităților miniere. Până la emiterea autorizației de gospodărire a apelor, orice afirmație privind încălcarea prevederilor HG 351/2005 este în mod evident prematură, în principal datorită faptului că autorizația de gospodărire a apelor va reglementa, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, condițiile care trebuie respectate de titularul proiectului privind protecția apelor subterane;

În al doilea rând, menționăm că specificul și complexitatea proiectelor miniere au determinat necesitatea stabilirii unui cadru legislativ special. Prin urmare, pentru astfel de proiecte, înțelegerea unor prevederi legale dintr-un anumit act legislativ trebuie corelată cu prevederile relevante ale altor reglementări aplicabile.

În această privință, atragem atenția asupra faptului că înțelegerea HG 351/2005 trebuie coroborată cu prevederile întregii legislații relevante aplicabile proiectului Roșia Montană, cu un accent special pe Directiva 2006/21/CE privind gestionarea deșeurilor din industria extractivă ("Directiva 21").

Scopul concret al Directivei 21 este de a asigura un cadru legal specific pentru deșeurile din industriile extractive și pentru depozitele de deșeuri aparținând de proiecte miniere, luând în considerare complexitatea acestor proiecte și aspectele specifice ale activităților miniere care nu se pot supune întotdeauna reglementărilor obișnuite privind gestionarea depozitelor de deșeuri.

Din această perspectivă, Directiva 21 prevede ca un operator al unui depozit de deșeuri, astfel cum este definit de aceasta (menționăm că iazul de decantare a sterilelor propus de RMGC este considerat un "depozit de deșeuri" conform Directivei 21) trebuie să îndeplinească, *inter alia*, următoarele:

- a) *„depozitul de deșeuri este [.....] proiectat astfel încât să îndeplinească condițiile necesare pentru ca, pe termen scurt sau lung, să prevină poluarea solului, a aerului, a apelor subterane sau de suprafață, luând în considerare cu precădere Directivele 76/464/CEE (1), 80/68/CEE (2) și 2000/60/CE, și să asigure colectarea eficientă a apelor contaminate și a leviatului astfel cum și atunci când se impune conform prevederilor autorizației și să reducă eroziunea provocată de apă sau vânt în măsura în care este posibil din punct de vedere tehnic și viabil din punct de vedere economic”*,
- b) *„depozitul de deșeuri este realizat, gestionat și întreținut în mod adecvat pentru a asigura stabilitatea fizică a acestuia și pentru a preveni poluarea sau contaminarea solului, a aerului, a apelor de suprafață sau subterane, pe termen scurt sau lung, și pentru a reduce la minim pe cât posibil eventuala deteriorare a peisajului;*

În plus, trebuie menționat faptul că MAPM a impus companiei RMGC prin Termenii de referință, elaborarea studiului EIM luând în considerare prevederile Directivei 21 și gestionarea deșeurilor miniere din perspectiva BAT. Directiva 21 a fost promovată de Directoratul General de Mediu al UE în ideea de a reprezenta cadrul legislativ aplicabil pentru gestionarea viabilă a deșeurilor miniere în întreaga Europă, iar prin urmare respectarea prevederilor acesteia este obligatorie.

Cifra de 2.6 miliarde USD este atât nefundamentată cât și neplauzibil de mare. Costurile estimate de RMGC pentru închidere, care au fost calculate de un colectiv de experți independenți cu experiență internațională și vor fi evaluate de experți terți, se bazează pe ipoteza că proiectul poate fi realizat conform planului, fără întreruperi, faliment, etc. Aceste costuri reprezintă calcule și estimări rezultate din proiectul tehnic pe baza angajamentelor actuale din planul de închidere și sunt sintetizate în Planul de închidere și reabilitare a minei din cadrul studiului EIM (Planul J din studiul EIM). Anexa 1 din Planul J va fi actualizată folosind o abordare mai de detaliu, cu analizarea fiecărui an în parte și calcularea valorii garanției financiare care trebuie rezervată an de an pentru refacerea ecologică a obiectivului minier înainte ca RMGC să fie eliberată de toate obligațiile sale legale. În plus, estimările actuale presupun aplicarea celor mai bune practici internaționale, celor mai bune tehnici disponibile (BAT) și respectarea tuturor legilor și reglementărilor românești și europene.

Lucrările de închidere și refacere ecologică la Roșia Montană cuprind următoarele activități:

- Acoperirea cu covor vegetal a haldelor de steril, în măsura în care acestea nu sunt folosite ca rambleu în cariere;
- Rambleierea carierelor, cu excepția carierei Cetate care va fi inundată și transformată într-un lac;
- Acoperirea cu covor vegetal a iazului de sterile și a suprafețelor barajelor;
- Demontarea instalațiilor de producție scoase din uz și refacerea ecologică a suprafețelor dezafectate;
- Epurarea apelor prin sisteme semi-pasive (cu sisteme de epurare clasice ca sisteme de rezervă) până când nivelul indicatorilor tuturor efluenților se încadrează în limitele admise și nu mai necesită continuarea procesului de epurare;
- Întreținerea vegetației, combaterea fenomenului de eroziune și monitorizarea întregului amplasament până când RMGC demonstrează că toate obiectivele de refacere au fost realizate în mod durabil.

Deși aspectele legate de închidere și refacere ecologică sunt numeroase, RMGC are încredere în costurile estimate deoarece costul cel mai mare – cel aferent lucrărilor de terasamente necesare remodelării peisajului - poate fi estimat la un nivel ridicat de siguranță. Dimensiunea suprafețelor care trebuie remodelate și refăcute se poate determina utilizând documentația tehnică a proiectului. De asemenea, există numeroase studii și experimente științifice care permit specialiștilor să determine grosimea stratului de sol vegetal necesar unei bune refaceri ecologice. Înmulțind dimensiunea suprafețelor cu grosimea necesară a stratului de sol vegetal și cu prețul unitar (rezultat, de asemenea, din studierea lucrărilor de terasamente de la alte amplasamente similare), se poate estima costul potențial al acestui element major al activității

de refacere. Lucrările de terasamente, care vor însuma aproximativ 65 milioane USD, reprezintă 87% din costurile de închidere și refacere ecologică.

De asemenea, la actualizarea estimării garanției financiare pentru refacerea mediului (GFRM) se va prezenta necesitatea unor soluții tehnologice suplimentare, ceea ce conduce la o majorare a sumelor alocate refacerii iazului de decantare a sterilelor, în special în cazul în care acesta este închis prematur și fără aplicarea unui regim optimizat de depozitare a sterilelor. Cifrele exacte depind de detaliile privind strategia de închidere a iazului de decantare a sterilelor, care poate fi stabilită definitiv numai pe parcursul funcționării.

Detaliile cu privire la garanția financiară pentru refacerea mediului (GFRM) oferită de Roșia Montană Gold Corporation ("RMGC") sunt prezentate integral în capitolul din Evaluarea Impactului asupra Mediului intitulat "Planuri ale sistemului de management de mediu și social" (Anexa 1 din subcapitolul "Planul de închidere și reabilitare a minei"). GFRM este actualizată anual și va reflecta întotdeauna costurile aferente refacerii ecologice. Aceste fonduri vor fi păstrate în conturi protejate la dispoziția statului român.

Constituirea unei garanții financiare pentru refacerea mediului este obligatorie în România pentru a se asigura că operatorul minier dispune de fonduri adecvate pentru refacerea mediului. GFRM este reglementată de Legea Minelor (nr. 85/2003) și de Instrucțiunile și Normele de aplicare a Legii Minelor emise de Agenția Națională pentru Resurse Minerale (nr. 1208/2003). Există, de asemenea, două directive ale Uniunii Europene care au efect asupra GFRM: Directiva privind deșeurile miniere („DSM”) și Directiva privind răspunderea de mediu („DRM”).

Directiva privind deșeurile miniere are scopul de a asigura că există acoperire pentru 1) toate obligațiile ce derivă din autorizația acordată pentru eliminarea deșeurilor rezultate ca urmare a activităților miniere și 2) toate costurile aferente lucrărilor de refacere a terenurilor afectate de depozitul de deșeuri. Directiva privind răspunderea de mediu reglementează activitățile de remediere și măsurile care trebuie luate de autoritățile de mediu în cazul unui accident ecologic cauzat de operatorii minieri, în scopul de a se asigura că operatorii dispun de resurse financiare corespunzătoare pentru lucrările de remediere ecologică. Deși aceste directive nu au fost încă transpuse în legislația românească, termenele pentru implementarea mecanismelor de aplicare sunt 30 aprilie 2007 (DRM) și 1 mai 2008 (DSM) - deci, înainte de începerea exploatarea la Roșia Montană.

RMGC a inițiat deja procesul de conformare cu aceste directive, iar în momentul în care normele de punere în aplicare vor fi adoptate de guvernul român, RMGC va fi în deplină conformitate.

Fiecare GFRM va respecta regulile detaliate elaborate de Banca Mondială și Consiliul Internațional pentru Minerit și Metale.

Costurile actuale de închidere a proiectului Roșia Montană se ridică la 76 milioane USD, calculate pe baza funcționării minei timp de 16 ani. Actualizările anuale vor fi stabilite de experți independenți, în colaborare cu ANRM, în calitate de autoritate guvernamentală competentă în domeniul activităților miniere. Actualizările asigură că în cazul puțin probabil de închidere prematură a proiectului, în orice moment, GFRM reflectă întotdeauna costurile aferente refacerii ecologice. (Aceste actualizări anuale vor avea ca rezultat o valoare estimativă care depășește costul actual de închidere de 76 milioane USD, din cauză că în activitatea obișnuită a minei sunt incluse anumite activități de refacere ecologică).

Sunt disponibile mai multe instrumente financiare care să asigure că RMGC este capabilă să acopere toate costurile de închidere. Aceste instrumente, păstrate în conturi protejate la dispoziția statului român cuprind:

- Depozite în numerar;
- Fonduri fiduciare;

- Scrisori de credit;
- Garanții;
- Polițe de asigurare.

În condițiile acestei garanții, autoritățile române nu vor avea nici o răspundere financiară cu privire la refacerea mediului ca urmare a proiectului Roșia Montană.

Precizăm că nu va exista un fenomen de ploaie cu cianuri și nici nu a fost evidențiat în alte locuri sau în alte situații. De altfel, literatura de specialitate nu indică un fenomen numit „ploaie cu cianuri”, cunoscut și studiat fiind fenomenul de „ploi acide”, care nu poate fi generat prin degradarea compușilor cianurii în atmosferă.

Rațiunile pentru care afirmăm că nu va exista un fenomen de ploaie cu cianuri sunt următoarele:

- Manevrarea cianurii de sodiu, de la descărcarea din vehiculele de aprovizionare, până la depunerea sterilelor de procesare în iazul de decantare, se va realiza numai în fază lichidă, reprezentată de soluții alcaline cu un pH mare (mai mare de 10,5-11) având diferite concentrații de cianură de sodiu, alcalinitatea acestor soluții având rolul de a menține cianura sub formă de ioni cian (CN^-) și de a împiedica formarea acidului cianhidric (HCN), fenomen care are loc numai în medii cu pH redus;
- Volatilizarea cianurilor dintr-o soluție nu poate avea loc sub formă de cianuri libere, ci numai sub formă de HCN;
- Manevrarea și stocarea soluțiilor de cianură de sodiu se va face numai prin intermediul unor sisteme închise, singurele instalații/zone în care ar putea avea loc formarea și volatilizarea, cu rate mici de emisie, a HCN în aer, fiind tancurile de leșiere și de la îngroșătorul de sterile, precum și iazul de decantare a sterilelor de procesare;
- Emisiile de HCN de la suprafețele tancurilor menționate și de la suprafața iazului de decantare pot apărea ca urmare a reducerii pH-ului în straturile superficiale ale soluțiilor (ceea ce favorizează formarea HCN) și a desorbției (volatilizare în aer) acestui compus;
- Concentrațiile de cianuri în soluțiile manevrate vor scădea de la 300 mg/l în tancurile de leșiere, până la 7 mg/l (cianuri totale) la descărcarea în iazul de decantare, reducerea drastică a concentrațiilor de cianuri la descărcare urmând a fi realizată cu ajutorul sistemului de denocivizare;
- Pe baza cunoașterii chimismului cianurii și a experienței din activități similare s-au estimat următoarele posibile emisii de HCN în aer: 6 t/an de la tancurile de leșiere, 13 t/an de la tancurile îngroșătorului de sterile și 30 t/an (22,4 t, respectiv 17 mg/h/m², în sezonul cald și 7,6 t, respectiv 11,6 mg/h/m², în sezonul rece) de pe suprafața iazului de decantare, ceea ce înseamnă o emisie zilnică medie totală de HCN de 134,2 kg;
- Acidul cianhidric odată emis este supus unor reacții chimice în atmosfera joasă, reacții prin care se formează amoniac;
- Modelarea matematică a concentrațiilor de HCN în aerul ambiental (considerând situația în care HCN emis nu este supus reacțiilor chimice în atmosferă) a pus în evidență cele mai mari concentrații la nivelul solului, în incinta industrială, și anume în aria iazului de decantare și într-o arie din vecinătatea uzinei de procesare, concentrația maximă orară fiind de 382 μg/m³;
- Concentrațiile cele mai mari de HCN din aerul ambiental vor fi de 2,6 ori mai mici decât valoarea limită pentru protecția muncii prevăzută de legislația națională;
- Concentrațiile de HCN în aerul ambiental din zonele populate din vecinătatea incintei industriale vor avea valori de 4 – 80 μg/m³, de peste 250 – 12,5 ori mai mici decât valoarea limită pentru protecția muncii prevăzută de legislația națională – legislația națională și legislația Uniunii Europene (UE) pentru calitatea aerului nu prevăd valori limită pentru protecția sănătății populației;
- Evoluția HCN în atmosferă implică o componentă nesemnificativă a reacțiilor în fază lichidă (vapori de apă din atmosferă și picăturile de ploaie) deoarece, la presiuni reduse, caracteristice gazelor din atmosfera liberă, HCN este foarte slab solubil în apă, iar ploaia nu va reduce efectiv concentrațiile din aer (Mudder, et al., 2001, Cicerone și Zellner, 1983);

- Probabilitatea ca valorile concentrațiilor de HCN în precipitațiile din interiorul sau din exteriorul ariei Proiectului să fie semnificativ mai mari decât valorile de fond (0,2 ppb), este extrem de redusă.

Luând în considerare cele prezentate mai sus, rezultă foarte limpede că emisiile de HCN pot avea un oarecare impact strict local asupra calității atmosferei, dar este exclusă implicarea acestora într-un eventual impact transfrontalier asupra calității aerului.

Totodată, se face precizarea că literatura de specialitate nu cuprinde informații cu privire la efectele emisiilor de HCN asupra faunei și florei.

Detalii privind aspectele referitoare la utilizarea cianurii în procesele tehnologice, la bilanțul cianurilor, precum și la emisiile și la impactul cianurilor asupra calității aerului: Raport la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM), Cap. 2, Cap. 4.1 și Cap. 4.2.

Raportul EIM (Capitolul 10, Impact transfrontalier) evaluează proiectul propus din punct de vedere al probabilității unui impact semnificativ asupra bazinului hidrografic și transfrontalier, produs în aval care ar putea, spre exemplu, afecta bazinele hidrografice ale râurilor Mureș și Tisa din Ungaria. Capitolul concluzionează că în regim de funcționare normală, nu ar exista nici un impact semnificativ asupra situației bazinelor hidrografice/transfrontaliere din aval.

Problema unei deversări accidentale de steril de mari proporții în rețeaua hidrografică a fost recunoscută ca fiind o problemă importantă în cadrul dezbaterilor publice unde factorii interesați și-au exprimat îngrijorarea în această privință. În consecință, s-a efectuat o nouă lucrare în scopul de a furniza detalii suplimentare celor prevăzute în raportul EIM privind impactul asupra calității apelor din aval de proiect și din Ungaria. Această lucrare cuprinde modelarea calității apelor în funcție de o gamă de scenarii operaționale și accidentale posibile și pentru regimuri de debite diferite.

Modelul utilizat este modelul INCA, dezvoltat în ultimii 10 ani în vederea simulării atât a sistemelor terestre cât și a celor acvatice în cadrul programului de cercetare EUROLIMPACS EU (www.eurolimpacs.ucl.ac.uk). Modelul a fost utilizat pentru evaluarea impactului generat de viitoarea activitate minieră și de operațiuni de colectare și epurare a poluării produse de activitățile miniere anterioare desfășurate la Roșia Montană.

Modelarea creată pentru Roșia Montană simulează opt metale (cadmiu, plumb, zinc, mercur, arsen, cupru, crom, mangan), precum și cianuri, nitrați, amoniac și oxigen dizolvat. Modelul a fost aplicat bazinelor superioare de la Roșia Montană, precum și pentru întreaga rețea hidrografică Abrud – Arieș – Mureș până la granița cu Ungaria și mai departe în râul Tisa. Modelul ia în calcul diluția, și procesele de amestec și fizico-chimice care afectează metalele, amoniacul și cianurile din rețeaua hidrografică și oferă estimări ale concentrațiilor în puncte cheie de-a lungul râului, inclusiv la granița cu Ungaria și în râul Tisa după confluența cu râul Mureș.

Datorită fenomenelor de diluție și dispersie care au loc în rețeaua hidrografică și a tehnologiei inițiale de tip BAT ("cele mai bune tehnici disponibile") adoptate pentru proiect (spre exemplu, utilizarea de procese de distrugere a cianurii pentru efluentul cu steril, ceea ce reduce concentrația de cianură în efluentul înmagazinat în iazul de decantare a sterilelor de procesare la o valoare mai mică de 6 mg/l), chiar și o deversare accidentală de steril, de mari proporții, (spre exemplu, ca urmare a cedării barajului) în rețeaua hidrografică nu ar duce la poluare transfrontalieră. Modelul a arătat că și în cazul celui mai periculos scenariu de cedare a barajului, toate limitele admisibile pentru concentrațiile de cianură și de metale grele din apa râului ar fi respectate înainte ca acesta să treacă în Ungaria.

Modelul INCA a fost utilizat și la evaluarea impactului benefic al sistemului existent de colectare și epurare a apelor acide și a arătat că se obțin îmbunătățiri substanțiale ale calității apelor din rețeaua hidrografică în regim normal de funcționare.

Pentru mai multe informații se prezintă o fișă sintetică privind lucrarea de modelare INCA cu titlul: Programul de modelare al râului Mureș în Anexă, împreună cu studiul de modelare complet este prezentat în Anexa 5.1.

2. Suntem de acord în ceea ce privește importanța Munților Apuseni, precum și vechimea Roșiei Montane. Ceea ce va putem spune însă, este faptul că Roșia Montană este doar o foarte mică parte din Munții Apuseni, care are acum șansa de a dezvolta un proiect minier responsabil, în deplin acord cu moștenirea de patrimoniu cultural. Astfel, în viitorul apropiat compania va pune la dispoziție peste 25 milioane USD pentru restaurarea caselor monument istoric și organizarea unui important muzeu al mineritului ce va întreține rezonanța renumelui acestei localități.

După cum rezultă din rapoartele și publicațiile specialiștilor, galeriile romane de la Roșia Montană sunt importante, dar nu unice. Astfel, un repertoriu al siturilor miniere antice de pe teritoriul Transilvaniei și Banatului – realizat în contextul elaborării Studiului de Impact asupra Mediului pentru proiectul Roșia Montană - susține aserțiunea potrivit căreia este dificilă atribuirea deplină a caracterului de unicat pentru situl de la Roșia Montană, cel puțin din perspectiva istoriei exploatărilor romane pe cuprinsul Imperiului și în particular în provincia Dacia. Existența a cel puțin 20 de situri cu caracteristici relativ similare - dintre care unele precum Ruda Brad, Bucium – zona Vulcoi Corabia și zona Haneș – Almașul Mare, au oferit deja date certe asupra unui potențial arheologic comparabil într-o anumită măsură celui al anticului *Alburnus Maior* - vin să nuanțeze în mare măsură determinarea valorii de unicitate a acestui sit.

Cea mai mare parte a lucrărilor miniere antice din masivul Cârnic, dar și din celelalte sectoare miniere, sunt accesibile, în condiții dificile, doar specialiștilor, fiind practic aproape inaccesibile publicului larg. Mai mult, normele de securitate ce reglementează desfășurarea unor activităților publice de vizitare în muzeele din Uniunea Europeană și care vor fi adoptate și în România, nu sunt compatibile cu transformarea integrală a galeriilor romane, expuse în permanență unor factori de risc ridicat, într-un spațiu public destinat turiștilor. Subliniem însă faptul că vor exista porțiuni consistente de galerii romane care vor fi păstrate *in situ*.

Astfel, în baza raportului științific înaintat de către specialiștii francezi, Comisia Națională de Arheologie a propus, iar Ministerul Culturii și Cultelor a emis certificatul de descărcare de sarcină arheologică pentru masivul Cârnic, cu excepția unei suprafețe de cca. 5 hectare ce include Piatra Corbului. Ca o măsură de minimizare a acestui impact, pe lângă cercetarea deplină și publicarea rezultatelor acestei cercetări, specialiștii au considerat că este necesară și realizarea unui model grafic tridimensional al acestor structuri, cât și realizarea unor replici la scara de 1:1 a acestora în cadrul viitorului muzeu al mineritului care va fi construit în curând la Roșia Montană. În momentul de față acest certificat de descărcare face obiectul unui proces în contencios.

Ca o alternativă s-a avut în vedere și elaborarea unui studiu de specialitate prin care s-au făcut estimări financiare legate de conservarea integrală și punerea în circuit turistic a galeriilor situate în Masivul Cârnic. Astfel trebuie precizat că investițiile necesare pentru amenajarea și întreținerea unui circuit public de vizitare în acest masiv se ridică la un nivel nejustificabil economic (vezi în anexă broșura informativă intitulată *Evaluarea costurilor lucrărilor de amenajare a rețelelor miniere istorice din masivul Cârnic* elaborată în colaborare de către firmele britanice Gifford, Geo-Design și Forkers Ltd.).

Activitățile de construcție implicate de dezvoltarea Proiectului minier în zona Orlea nu vor putea fi inițiate înainte de finalizarea cercetărilor arheologice, desfășurate în conformitate cu prevederile legislative românești și recomandările și practicile internaționale (Studiul de condiții

inițiale asupra patrimoniului cultural, vol. 6, p. 43). În baza prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, modificată, investitorul are obligația să finanțeze „stabilirea, prin studiul de fezabilitate al investiției și prin proiectul tehnic, a măsurilor ce urmează să fie detaliate și a necesarului de fonduri pentru cercetarea preventivă sau supravegherea arheologică, după caz, și protejarea patrimoniului arheologic sau, după caz, descărcarea de sarcină arheologică a zonei afectate de lucrări și aplicarea acestor măsuri.”

Cu referire la galeriile din Orlea, în Studiul de condiții inițiale asupra patrimoniului cultural se precizează – vol. 6, p. 45 - că în ceea ce privește zona masivului Orlea este planificată continuarea cercetării arheologice preventive de suprafață și subteran, respectiv într-o zonă cu potențial arheologic reperat. De asemenea, se specifică faptul că cercetările întreprinse până în acest moment în zona acestui masiv au avut un caracter preliminar. Este important de subliniat că în cadrul studiului se face precizarea: „Cum dezvoltarea Proiectului minier în zona Orlea este preconizată pentru o dată mai târzie, investigațiile de arheologie de suprafață se vor concentra în acest perimetru începând din 2007”.

În contextul acestor cercetări arheologice preliminare din subteran a avut loc o descoperire importantă în masivul Orlea, în anul 2004, valoarea ei fiind confirmată în vara anului 2005. Astfel, echipa franceză coordonată dr. Beatrice Cauuet a descoperit o cameră echipată cu o roată de drenare a apelor de mină, iar mai apoi, un întreg sistem de evacuare a apei din subteran. Acest ansamblu identificat în sectorul Păru Carpeni a fost datat în perioada romană și face obiectul unor ample cercetări și a măsurilor speciale de conservare *in situ*. Obiectivul nu va fi afectat de construcția viitoarei cariere Orlea. Cercetările arheologice preventive de suprafață pentru zona Orlea coroborate cu cercetările de arheologie minieră din sectorul Orlea – Țarina (subteran), sunt preconizate – așa cum a fost făcut public în Studiul de condiții inițiale asupra patrimoniului cultural, vol. 6, p. 43 - pentru intervalul 2007-2012.

În masivul Orlea a fost amenajat în cursul anilor `80 un Muzeu al Mineritului la Roșia Montană. În acest sens, în acest perimetru minier s-au amenajat o serie de galerii aflate într-o stare bună de conservare, care au fost separate prin ziduri de beton de lucrările miniere moderne prin care erau accesibile. Ca și lucrările miniere din Cărnic, precum și din celelalte sectoare miniere de la Roșia Montană, galeriile din Orlea au profil trapezoidal caracteristic. De asemenea, și aceste lucrări antice au avut de suferit de-a lungul timpului „remodelări” succesive, respectiv reluări miniere în scopul exploatării unor noi rezerve de minereu. Aceste activități miniere au condus la distrugerea unei părți a acestor vestigii antice. Mai mult, starea lor de conservare se degradează accentuat mai ales în urma activității miniere recente care a folosit abaterea prin perforare – pușcare, ceea ce a condus la destabilizarea rocilor și accentuarea degradării vestigiilor miniere subterane. Îndepărtarea rambleului din lucrările miniere antice din cursul cercetărilor arheologice miniere, reprezintă un alt factor care contribuie la fragilizarea lucrărilor miniere antice. Degradarea stării de conservare a vestigiilor miniere din toate epocile este accentuată și de închiderea exploatării miniere conduse de Minvest (1 iunie 2006), care asigură, e drept că la un nivel minim, drenajul de ansamblu al sistemului de galerii al minei de la Roșia Montană. Închiderea activității miniere, care în conformitate cu normele naționale în vigoare implică un spectru extrem de larg de măsuri de conservare, s-a tradus la Roșia Montană doar printr-o stopare a activității extractive, mina fiind pur și simplu abandonată. După numai câteva luni de abandon, principala cale de drenare a apelor de mină, respectiv galeria Sf. Cruce din Orlea, se află într-o stare critică, apele de mină colmatând de fapt căile de drenare lungi de mai mulți kilometri. În cazul în care acest patrimoniu minier va fi doar „înghețat”, fără a se organiza măsuri de întreținere, în scopul conservării lui pentru generațiile viitoare, rezultatul va fi dezastruos, iar ceea ce încă mai există va dispărea ca urmare a surpărilor și inundațiilor din subteran. Un exemplu edificator în acest sens îl constituie – din păcate - „treptele romane” de la Brad (vestigii miniere de epocă romană cuprinse de asemenea în Legea 5/2000), unde după ce s-au stopat lucrările de întreținere, acestea au devenit practic inaccesibile.

În conformitate cu Lista Monumentelor Istorice publicată în Monitorul Oficial Nr. 646 bis, din data de 16.07.2004 în cuprinsul viitoarei zone de dezvoltare industrială din masivul Orlea sunt clasate ca monumente istorice, două situri arheologice, respectiv - Așezarea romană de la Alburnus Maior, Zona Orlea (cod LMI AB-I-m-A-00065.01), Exploatarea minieră romană de la Alburnus Maior, Masivul Orlea (AB-I-m-A-00065.02).

Conform prevederilor Legii 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, modificată este posibilă aplicarea legală a procedurii de declasare în contextul descărcării de sarcină arheologică în cazul siturilor arheologice, conform avizului Comisiei Naționale de Arheologie din cadrul Ministerului Culturii și Cultelor. În accepțiunea legii, descărcarea de sarcină arheologică este procedura prin care se confirmă că un teren în care a fost evidențiat patrimoniu arheologic, poate fi redat activităților umane curente. Astfel, este adevărat că RMGC intenționează să exploateze în faza a doua de dezvoltare a proiectului său zăcămintele auro-argintifere din zona masivului Orlea.

Prin urmare, această intenție de a dezvolta cariera din masivul Orlea se poate materializa doar după efectuarea unor cercetări arheologice preventive – de suprafață și subteran – care să ofere date exhaustive asupra sitului roman din zona Orlea. Așa cum se cunoaște – vezi fișa de sit arheologic din Studiul de condiții inițiale asupra patrimoniului cultural din cadrul Raportului SIM, respectiv Anexa I - Fișe de evidență arheologică a siturilor identificate la Roșia Montană, fișa de sit nr. 9 – Orlea, p. 219-222 – în acest perimetru nu s-au desfășurat cercetări arheologice, respectiv studii de specialitate care să determine în detaliu caracteristicile și distribuția spațială a vestigiilor de patrimoniu arheologic din această zonă. Prin urmare, RMGC și-a luat angajamentul de a finanța în perioada 2007 – 2012 un program de cercetări arheologice preventive desfășurat de către specialiști abilitați. În baza analizei rezultatelor acestor cercetări se va putea apoi decide aplicarea sau nu a procedurii de descărcare de sarcină arheologică. Nu există prevederi legale care să interzică desfășurarea cercetărilor arheologice cu caracter preventiv în cazul zonelor cu patrimoniu arheologic reperat, așa cum este cazul zonei Orlea.

Ținând cont de importanța patrimoniului cultural de la Roșia Montană și de prevederile legale în vigoare S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. a alocat în perioada 2001-2006 un buget pentru cercetarea patrimoniului de peste 10 milioane USD. Mai mult decât atât, ținând cont de rezultatele cercetărilor, de opiniile specialiștilor și deciziile autorităților competente, bugetul prevăzut de către companie pentru cercetarea, conservarea și restaurarea patrimoniului cultural al Roșiei Montane în viitorii ani, în condițiile implementării proiectului minier, este de 25 de milioane de dolari, așa după cum a fost făcut public în Studiul de Impact asupra Mediului în mai 2006 (vezi Raport la Studiul de Impact asupra Mediului, vol. 32, Plan de Management pentru patrimoniul arheologic din zona Roșia Montană, p. 78-79). Astfel se are în vedere continuarea cercetărilor în zona Orlea, dar în special crearea unui **Muzeu modern al Mineritului** cu expoziții de **geologie, arheologie, patrimoniu industrial și etnografic**, precum și amenajarea accesului turistic în galeria **Cătălina-Monulești** și la monumentul de la **Tău Găuri**, cât și **conservarea și restaurarea celor 41 de clădiri monument istoric și a zonei protejate Centru Istoric Roșia Montană**.

În ceea ce privește informațiile de detaliu cu privire la principalele vestigii arheologice, cât și o serie de considerații despre protejarea acestora și măsurile specifice preconizate de planurile de management, vă rugăm să consultați anexa intitulată „Informații cu privire la patrimoniul cultural al Roșiei Montane și gestionarea acestuia”.

În concluzie, referitor la întrebarea formulată de dumneavoastră vă putem răspunde că nu este în nici un caz vorba de distrugerea masivelor Orlea și Cărnic. Potrivit rezultatelor cercetărilor, recomandărilor și practicilor internaționale în domeniu decizia de a păstra cele mai importante vestigii arheologice miniere subterane din cadrul sitului Roșia Montană *in situ* și, în anumite cazuri, acolo unde din rațiuni legate de starea de conservare a vestigiilor și de cele legate de

securitatea accesului publicului, sub forma unor replici fidele este soluția viabilă care servește cel mai bine punerii în valoare a patrimoniului de acest tip.

Departa de a distruge patrimoniul Roșiei Montane, Raportul Special al Adunării Parlamentare/Consiliului Europei a numit programul de arheologie de salvare sponsorizat de către companie – o investiție în valoare de \$10 milioane până în momentul de față, condus de un renumit specialist în arheologie minieră -- “un proiect exemplar de dezvoltare durabilă.”

Afectarea florei și faunei protejate se va manifesta doar la nivel local, impactul nefiind în măsură să ducă la dispariția vreunei specii. Proiectul minier a fost conceput încă de la început pentru a îndeplini condițiile și normativele impuse de legislația românească și europeană în domeniul protecției mediului.

Compania consideră că impactul proiectului propus asupra mediului rămâne important, cu atât mai mult cu cât acesta urmează a se suprapune impactului pre-existent. Însă investițiile presupuse de reconstrucția/reabilitarea ecologică a zonei Roșia Montană în scopul rezolvării problematicele complexe de mediu actuale, este posibilă doar în urma implementării unor proiecte economice în măsură să genereze și să garanteze asumarea unor acțiuni directe și responsabile, ca și componentă a principiilor ce stau la baza conceptelor de dezvoltare durabilă. Doar în prezența unui sistem economic solid sunt abordabile procese și tehnologii economice curate, în total respect față de mediu, care să rezolve inclusiv efecte anterioare ale sumei activităților antropice.

Documentele de fundamentare a proiectului constituie o justificare obiectivă a implementării acestuia, dată fiind asumarea responsabilității de mediu extrem de complex din zona Roșia Montană.

Unele dintre speciile de la Roșia Montană ce beneficiază de un anume statut de protecție reprezintă un procent nesemnificativ din mărimea populațiilor estimate la nivel național. Caracterizarea speciilor din punctul de vedere al habitatului, deși nu reprezintă o cerință impusă de Directiva Habitate (92/43/EEC), se regăsește în tabelele cu specii din Cap. 4.6. Biodiversitatea din Raportul la Studiul de Evaluare a Impactului asupra Mediului, precum și în anexele la acest capitol. Din cauza volumului mare de informație, se găsesc în varianta electronică a EIA pusă la dispoziția publicului de companie în aprox. 6.000 de DVD/CD în română și engleză, fiind accesibilă și de pe site-ul Companiei, respectiv a Ministerului Mediului și Gospodării Apelor și a agențiilor locale și regionale de protecția mediului Alba, Sibiu, Cluj, etc.

Valoarea scăzută a impactului asupra florei și faunei protejate, din punct de vedere practic, este evidențiată circumstanțial și de inexistența vreunei propuneri de declarare a zonei drept SPA (zone de protecție specială avifaunistică) și de respingerea ca nefondată a propunerii de declarare a unui pSCI (site-uri de interes comunitar) în aceasta zonă.

Considerăm că în aceste condiții proiectul propus este în concordanță cu prevederile Directivei 92/43 Habitate[1], respectiv a Directivei 79/409 Păsări[2], cu atât mai mult cu cât în Planul H de Management al biodiversității sunt prevăzute măsuri active și responsabile de reconstrucție/reabilitare a unor habitate naturale, în spiritul prevederilor acelorși acte[3].

Referințe:

[1] art.3, alin. 2. Fiecare Stat Membru contribuie la crearea (rețelei) NATURA 2000 proporțional cu reprezentarea, pe teritoriul său, a tipurilor de habitate naturale și a habitatelor speciilor prevăzute în paragraful I. În acest scop, Statele Membre, în conformitate cu Articolul 4, desemnează situri ca zone speciale de conservare, având în vedere obiectivele prevăzute în paragraful I.

art.4, alin.1. Pe baza criteriilor stabilite în Anexa III (Etapa I) și a informațiilor științifice relevante, fiecare Stat Membru propune o lista de situri indicând tipurile de habitate naturale din Anexa I și speciile indigene din Anexa II pe care le adăpostesc. Pentru speciile de animale care ocupă teritorii vaste, aceste situri corespund locurilor, în cadrul ariilor naturale de răspândire a acestor specii, care prezintă elementele fizice și biologice esențiale pentru viața și reproducerea lor. Pentru speciile acvatice care ocupă teritorii vaste, astfel de situri vor fi propuse numai acolo unde este posibil de determinat în mod clar o zonă care prezintă elementele fizice și biologice esențiale pentru viața și reproducerea lor. Statele Membre propun, dacă este cazul, adaptarea listei în lumina supravegherii prevăzute în Articolul II. [...]

alin.2.[...] Statele Membre ale căror situri adăpostesc unul sau mai multe tipuri de habitate naturale prioritare ori una sau mai multe specii prioritare reprezentând mai mult de 5% din teritoriul național pot, în acord cu Comisiunea, să solicite ca criteriile enumerate în Anexa III (etapa 2) să fie aplicate mai flexibil în selectarea siturilor de importanță comunitară pe teritoriul lor. [...]

art.6, alin.4. Dacă, contrar concluziilor negative ale evaluării implicațiilor și în absența soluțiilor alternative, un plan sau proiect trebuie totuși să fie realizat, din motive imperative de interes public major, inclusiv de natură socială sau economică, Statul Membru ia toate măsurile compensatoare necesare pentru a asigura că coerența generală a (rețelei) NATURA 2000 este protejată. Statul Membru informează Comisiunea despre măsurile compensatoare adoptate.

art. 16. Cu condiția că nu există o alternativă satisfăcătoare și că derogarea nu este în detrimentul menținerii populațiilor speciilor respective într-o stare de conservare favorabilă, Statele Membre pot deroga de la dispozițiile Articolelor 12, 13, 14 și 15 (a și b): [...]

- în interesul sănătății și securității publice sau pentru alte rațiuni de interes major, inclusiv de natură socială sau economică și pentru motive de importanță primordială pentru mediu;

[2] art.4, alin. 1. Speciile menționate în anexa 1 fac obiectul măsurilor de conservare speciale privind habitatul, în scopul asigurării supraviețuirii și a reproducerii lor în aria lor de distribuție. [...]

Se va ține cont - pentru a trece la evaluări de tendințe și de variațiile nivelurilor de populare.

Statele Membre clasează în special în zonele de protecție specială teritoriile cele mai asemănătoare ca număr și suprafață la conservarea lor în zona geografică maritimă și terestră de aplicare a prezentei Directive.

[3] Directiva 92/43 Habitatare, art. 2 alin.2.; Directiva 79/409 Păsări, art. 3 alin. 2 lit. c.

Cantitatea de explozivi menționată în întrebare este exagerată, iar conținutul tendențios al întrebării este fals.

Într-o repriză de împușcare, se vor detona până la 1296 kg AM, rezultând o masă minieră de 8.000 – 10.000 t. Pentru realizarea producției zilnice (steril și minereu), este necesară derocarea a cca. 28-32 panouri de exploatare, respectiv detonarea unei cantități de cca. 10t exploziv tip AM.

Amorsarea va fi de tip secvențial și se vor folosi capse nonelectrice de tip NONEL (nonelectric) și fitil detonant, tehnologie care asigură un grad de sfărâmare a masei miniere compatibil cu capacitatea utilajelor de încărcare (dimensiunea maximă 1,250 m) și determină reducerea distanței de împrăștiere a rocilor explodate.

Pentru conturarea definitivă a taluzelor carierelor, se vor folosi găuri de sondă similare celor de la exploatare, având însă redusă cantitatea de exploziv la cca. 20% față de găurile de producție, inițierea făcându-se cu cartușe de dinamită.

Pentru inițierea exploziei se va folosi tehnologia *None!*

Ordinea de explodare a încărcături se va face cu microîntârziere de la centrul găurii spre partea bazală și spre partea superioară și de la gaura centrală a primului rând spre extremitățile laterale și spre rândurile următoare, tehnologie care asigură reducerea semnificativă a intensității seismice și o eficiență sporită a exploziilor de derocare.

Impactul exploziilor de derocare asupra calității aerului din zona se situează în limitele admise de legislație. Exploziile nu au efecte detectabile asupra climei iar aria terestră din vecinătatea carierelor va fi expusă la niveluri de vibrații situate în limitele admise de legislație.

Zona Roșia Montană nu este o zonă activă din punct de vedere vulcanic și nici nu există riscul reactivării acestora în urma exploziilor din carierele de la Roșia Montană. Activitățile vulcanice la Roșia Montană au avut loc în urmă cu aproximativ 13 milioane de ani.

Exploziile pentru derocarea minereului nu vor afecta în nici un fel structura geologică a zonei după cum s-a putut constata și până în prezent analizând efectele exploziilor din carierele Roșia Poieni și Roșia Montană.

Prin folosirea unor tehnologii moderne, măsuri și acțiuni adecvate, vibrațiile (sau cutremurele) rezultate în urma exploziilor din cariere vor fi păstrate în anumite limite astfel încât să se asigure protecția construcțiilor și a celorlalte monumente istorice existente în zonă și care sunt propuse spre conservare.

Toate golurile subterane accesibile au fost ridicate topografic și au fost modelate tridimensional astfel încât în acest moment avem o imagine exactă a localizării și dimensiunilor acestora și se preconizează luarea unor măsuri speciale în vecinătatea acestor goluri.

O descriere detaliată a tehnologiei de derocare propuse este prezentată în anexa 7.1 Tehnologii de pușcare propuse în etapa de exploatare a proiectului Roșia Montană.

3. Roșia Montană, care este o zonă de interes în cazul acestui proiect, se confruntă în momentul de față cu o rată a șomajului de 70%, în parte datorită închiderii exploatării miniere conduse de către stat, o afacere neprofitabilă care nu se mai alinia reglementărilor Uniunii Europene în ceea ce privește competiția.

Raportul EIM Roșia Montană detaliază impacturile pozitive ale proiectului minier propus pentru localitatea Roșia Montană, regiune și pentru România în general. De-a lungul perioadei de viață a minei proiectul Roșia Montană va aduce un total de \$2.5 miliarde în economia națională.

RMGC se angajează să continue proiectul într-o manieră care promovează bunăstarea socială, de mediu și economică a comunității. Pe parcursul duratei de viață a minei, structura economică și socială a zonei Roșia Montană va beneficia de noi oportunități economice. RMGC preconizează crearea unui număr de 1200 de locuri de muncă pe durata de construcție a obiectivului minier. După punerea în funcțiune a obiectivului minier, se preconizează că acesta va oferi peste 630 de locuri de muncă directe și va iniția dezvoltarea economică a regiunii. Această dezvoltare va conduce la crearea a peste 6000 de noi locuri de muncă în activități și servicii conexe exploatării miniere, într-o regiune care a fost declarată "zonă defavorizată" de către guvernul României.

Conform protocolului bilateral româno - maghiar, comisia mixta a solicitat unui grup de 6 experți independenți analiza Raportului EIM pentru proiectul Roșia Montană. Documentul a fost făcut public și poate fi consultat pe pagina de Internet a MMGA www.mediu.ro.

Astfel s-au respectat prevederile legislative specifice, prin care autoritatea competentă de mediu poate solicita opinia unor experți independenți asupra Raportului EIM.

Ca răspuns la comentariile făcute de Sfântul Sinod în anul 2003, Proiectul Roșia Montană a fost reconceptuat în vederea reducerii impactului asupra bisericilor din cadrul comunității. Ca urmare, opt din cele 10 biserici din Roșia Montană vor rămâne pe locul unde au fost ridicate. Doar două vor fi strămutate conform doleanțelor congregațiilor, pe cheltuiala societății RMGC; Bisericile au urmat comunitățile umane, oferindu-le servicii religioase și sprijin.

Cea mai recentă poziție luată de Academia Română cu privire la proiectul Roșia Montană a fost făcută publică la data de 27 februarie 2006, cu aproximativ trei luni înainte de depunerea Raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM) la Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor. Compania RMGC a făcut modificări legate de conceperea proiectului pentru a include și preocupările părților interesate, inclusiv pe cele ale instituțiilor mai sus menționate, în special reducerea dimensiunilor mai multor cariere propuse, precum și intensificarea activităților pentru dezvoltarea durabilă și angajamentul ferm de a conserva patrimoniul cultural, inclusiv reducerea impactului asupra bisericilor locale, ca răspuns la consultările părților interesate și la cele cu membrii Academiei înainte de depunerea Raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM). Astfel, poziția nu reflectă modificări în conceperea proiectului și analiza EIM care a fost supusă de fapt examinării Ministerului.

Am fi încântați să ne întâlnim cu reprezentanții Academiei Române pentru a răspunde oricăror întrebări legate de proiect.

Activitățile miniere subvenționate de la bugetul statului nu mai sunt acceptate din momentul aderării la Uniunea Europeană, acesta fiind motivul pentru care majoritatea minelor din România, incluzând și Roșia Montană au fost închise. Mineritul, ca orice altă activitate trebuie să se desfășoare în condiții de rentabilitate economică, folosind cele mai moderne tehnologii și cu programe de reconstrucție ecologică, aceasta însemnând un minerit în condiții normale și nu unul ce folosește fonduri provenite de la stat, cu tehnologii învechite, fără reabilitarea mediului.

4. În ceea ce privește sprijinul financiar din partea guvernului pentru înființarea de ferme, fabrici de prelucrare a cărnii și produselor lactate, pensiuni turistice, muzee și case de creație compania noastră nu se poate pronunța asupra programelor guvernamentale și finanțarea acestora.

Chiar înainte să înceapă proiectul, RMGC este interesată să lucreze împreună cu comunitatea pentru găsirea celor mai bune soluții de dezvoltare pentru zonă. Sub auspiciile Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD), se va înființa un număr de grupuri de lucru, dintre care unuia i se va încredința sarcina explorării oportunităților de dezvoltare.

Între timp, un număr de programe deja existente au ca scop îmbunătățirea profilului educațional și a nivelului de calificare din comunitate, pentru a corespunde necesităților proiectului și pentru a încuraja oamenii să se gândească la alte căi de câștigare a traiului în afară de minerit. Programul de calificare profesională este unul dintre aceste programe. Instruirea în domeniul afacerilor face parte din programul de calificare profesională. Se înființează de asemenea un incubator de afaceri.

În ianuarie 2007 RMGC a înființat Roșia Montană MicroCredit, sub numele de "IFN Gabriel Finance SA", pentru încurajarea investitorilor locali. Acest micro-creditor are rolul de a furniza finanțare și resursele necesare pentru oamenii din Roșia Montană, Abrud, Câmpeni și Bucium, cu scopul de sprijinire a localnicilor pentru înființarea de microîntreprinderi sau extinderea celor deja existente.

Guvernul României reprezintă autoritatea care propune siturile de Patrimoniu Mondial către UNESCO, care deține un sistem complex ce precede desemnarea siturilor de Patrimoniu Mondial. Deși România a propus un număr de situri în acest sens către UNESCO, Roșia Montană nu se numără printre acestea.

De la bun început trebuie subliniat faptul că UNESCO (**UNITED NATIONAS EDUCATIONAL, SCIENTIFIC AND CULTURAL ORGANIZATION** – Organizația Educațională, Științifică și Culturală a Națiunilor Unite) nu este un organism care se substituie autorităților naționale cu competență în domeniul patrimoniului cultural. Organismele de rang guvernamental și național din România abilitate prin lege în ceea ce privește gestionarea monumentelor înscrise în lista Patrimoniului Mondial (respectiv a monumentelor UNESCO) sunt Ministerul Culturii și Cultelor, Institutul Național al Monumentelor Istorice și Comisia Națională a Monumentelor Istorice.

Prevederile referitoare la aceste atribuții specifice sunt definite în legislația românească privind monumentele istorice, respectiv de Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, modificată („Legea 422/2001”). Astfel:

- cf. art.28, alineat (1) – 25 – Ministerul Culturii și Cultelor [...] colaborează cu organismele internaționale interesate și participă, în cooperare cu acestea, la finanțarea programelor de protejare a monumentelor istorice, inclusiv a celor înscrise în Lista Patrimoniului Mondial [...];
- cf. art. 29, alineat (3), lit. d) - Principalele atribuții ale Institutului Național al Monumentelor Istorice sunt:
[...] d) elaborarea dosarelor pentru monumentele istorice propuse a fi incluse în Lista Patrimoniului Mondial [...];
- cf. art. 35, alineat (1), lit. l) - Comisia Națională a Monumentelor Istorice are următoarele atribuții: [...] propune monumente istorice pentru a fi incluse în Lista patrimoniului cultural și natural mondial, precum și în Lista patrimoniului mondial în pericol, elaborate de UNESCO [...].

În concluzie, propunerile de clasare în lista patrimoniului mondial – lista UNESCO sunt făcute de către statul român și organismele sale abilitate, în cazul de față de către Ministerul Culturii și Cultelor, Institutul Național al Monumentelor Istorice și Comisia Națională a Monumentelor Istorice. (conform legii, vezi mai sus).

De asemenea, conform prevederilor legale, există și atribuții ale autorităților administrației publice locale în acest sens, respectiv obligativitatea de a elabora planurile anuale de gestiune și protecție a monumentelor istorice de pe teritoriul unității administrativ-teritoriale care sunt înscrise în Lista patrimoniului mondial și monitorizarea acestora prin personalul propriu (cf. Legea 422/2001, art. 46, alineat (1), lit. i).

Studiul de Evaluare a Impactului asupra Mediului pentru zona Roșia Montană, depus la MMGA în mai 2006, a fost redactat din perspectiva propunerii de implementare a unui proiect minier de către RMGC și nu din aceea a clasării unei zone foarte vaste, denumită generic „Țara Moșilor” în Lista Patrimoniului Mondial. În urma analizării acestui document, autoritățile competente în problema patrimoniului cultural vor formula un punct de vedere argumentat privind implementarea sau nu a Proiectului minier Roșia Montană.

Answer to Contestation No. 3593/3816
Submitted by Pop Olivia and Cicerzan Leontina
On the 25th of August 2006

S.C. Rosia Montana Gold Corporation S.A. (RMGC) has fully taken these issues into consideration in the development of the comprehensive, detailed Environmental Impact Assessment (EIA) for the Rosia Montana project. Our specific responses to Contestation No. 3593/3816 are as follows:

1. S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. (RMGC) is committed to pursuing the project in a manner that advances the community's long-term social, environmental, and economic welfare. During the life of the mine, the economic and social fabric of Roșia Montană will benefit from new economic opportunities. The Roșia Montană Gold Corporation (RMGC) forecasts the creation 1,200 new jobs during the construction phase of the mine. Once the mine has been opened, we expect it to directly employ more than 630 people, and spark economic development in the region. This development is projected to lead to more than 6,000 new jobs, supporting the mine and the people working at the mine, in a region that has been designated a "disadvantaged zone" by the Romanian Government.

RMGC also recognizes that mining, while permanently changing some surface topography, represents a temporary use of the land. Thus from the time the mine is constructed, continuing throughout its lifespan, closure-related activities – such as rehabilitating the land and water, and ensuring the safety and stability of the surrounding area – will be incorporated into our operating plans

The financial costs of this project to Romania are nil. The Romanian State through the Ministry of Economy and Commerce (MEC) has a 19.3% ownership interest in Rosia Montana Gold Corporation (RMGC), thus in Rosia Montana Project (RMP). This interest is a fully carried interest with no obligation to fund its share of the capital investment. The direct financial benefits to the Romanian State, at the local, county, and national level, is projected to be US\$ 1,032 million. This includes the government's share of profits, profit taxes, royalties and other taxes such as payroll taxes. An additional US\$ 1.5 billion of Romanian goods and services will be acquired by the project. That leads to a total of US\$ 2.5 billion in Romania.

In addition to the direct financial benefits, there are the indirect benefits related to the economic activity generated. USD 1.5 billion will be spent in Romania acquiring goods and services during the life of the project. The approval of the project will also result in the clean-up of pollution from past poor mining practices. In a no-project scenario, the cost of this cleanup would be the responsibility of the Romanian state

The Roșia Montană Project overlaps an area disturbed by the 2000 years continuous mining operations.

At Roșia Montană, RMGC will engage in a strong program of environmental rehabilitation which will clean up the effects of pollution from past poor mining practices

We believe that the Roșia Montană Project (RMP) will serve as a catalyst for reviving the important mining sector, which is strategically important for the Romanian economy and an important part of rural development.

For Bucium area, RMGC is the title holder of an exploration license, which allows only exploration activities and not the development of mining operations.

We do not express any opinion on the likelihood of mining operations being started at any of the places mentioned. Certej, Brad and Sacaramb are also old mining areas, but RMGC has no

connection with these areas, the title holders of the exploitation licenses which cover these areas being other companies.

The Roșia Montană Tailings Management Facility (TMF or “the facility”) has been designed to be compliant with the EU Groundwater Directive (80/68/EEC), transposed as Romanian GD 351/2005. The TMF is also designed for compliance with the EU Mine Waste Directive (2006/21/EC) as required by the Terms of Reference established by the Ministry of Environment and Water Management (MEWM) in May, 2005. The following paragraphs provide a discussion of how the facility is compliant with the directives.

The TMF is composed of a series of individual components including:

- the tailings impoundment,
- the tailings dam,
- the secondary seepage collection pond,
- the secondary containment dam, and
- the groundwater monitoring wells/extraction wells located downstream of the Secondary Containment dam.

All of these components are integral parts of the facility and necessary for the facility to perform as designed.

The directives indicated above require that the TMF design be protective of groundwater. For the Roșia Montană project (RMP), this requirement is addressed by consideration of the favorable geology (low permeability shales underlying the TMF impoundment, the TMF dam, and the Secondary Containment dam) and the proposed installation of a low-permeability (1×10^{-6} cm/sec) recompacted soil liner beneath the TMF basin. Please see Chapter 2 of EIA Plan F, “The Tailings Facility Management Plan” for more information.

The proposed low permeability soil liner will be fully compliant with Best Available Techniques (BAT) as defined by EU Directive 96/61 (IPPC) and EU Mine Waste Directive. Additional design features that are included in the design to be protective of groundwater include:

- A low permeability (1×10^{-6} cm/sec) cut off wall within the foundation of the starter dam to control seepage,
- A low permeability (1×10^{-6} cm/sec) core in the starter dam to control seepage,
- A seepage collection dam and pond below the toe of the tailings dam to collect and contain any seepage that does extend beyond the dam centerline,
- A series of monitoring wells, below the toe of the secondary containment dam, to monitor seepage and ensure compliance, before the waste facility limit.

In addition to the design components noted above specific operational requirements will be implemented to be protective of human health and the environment. In the extremely unlikely case that impacted water is detected in the monitoring wells below the secondary containment dam, they will be converted to pumping wells and will be used to extract the impacted water and pump it into the reclaim pond where it will be incorporated into the RMP processing plant water supply system, until the compliance is reestablish.

With respect to your comments made as regards a presumptive infringement of the provisions of Government Decision No.351/2005 (“GD 351/2005”), there are several aspects to be taken into consideration. Thus:

Firstly, please note that, according to the provisions of art. 6 of GD 351/2005, any activity that might determine the discharge of dangerous substances into the environment is subject to the prior approval of the water management authorities and shall comply with the provisions of the water permit issued in accordance with the relevant legislation.

The GD 351/2005 provides that the water permit shall be issued only after all technical-construction measures are implemented as prevent the indirect discharge of dangerous substances into the underground waters. The maximum discharge limits are expressly provided under GD 351/2005 and compliance with such is a condition for granting and maintaining the water permit.

In accordance with the provisions of GD 351/2005, the actual discharge limits should be authorized by the relevant authority, such process being understood by the lawmaker in consideration of the complexity and variety of industrial activities, as well as the latest technological achievements.

Therefore, please note that the EIA stage is not intended to be finalized into an overall comprehensive permit, but it represents only a part of a more complex permitting process. Please note that, according with art. 3 of GD 918/2002, the data's level of detail provided in the EIA is the one available in the feasibility stage of the project, obviously making impossible for both the titleholder and authority to exhaust all required technical data and permits granted.

The adequate protection of the ground water shall be ensured by the terms and conditions of the water permit. The issuance of the water permit shall be performed following an individual assessment of the project, considering its particular aspects and the relevant legal requirements applicable for mining activities. Until the water permit is obtained, any allegation regarding the infringement of GD 351/2005 is obviously premature mainly because the water permit shall regulate, in accordance with the relevant legal provisions, the conditions to be observed by the developer as regards the protection of the ground water.

Secondly, kindly note that the complexity and specificity of mining projects generated the need of a particular legal framework. Therefore, for such projects, the reading of the legal provisions of a certain enactment should be corroborated with the relevant provisions of the other regulations applicable.

In this respect, please note that the understanding of GD 351/2005 must be corroborated with the provisions of the entire relevant legislation enforceable as regards Roşia Montană Project, with a particular accent to Directive 2006/21/EC on the management of waste from the extractive industries ("Directive 21").

The very scope of Directive 21 is to provide a specific legal framework for the extractive wastes and waste facilities related to mining projects, considering the complexity of such projects and the particular aspects of mining activities that can not always be subject to the common regulations on waste management and landfill.

From this perspective, Directive 21 provides that, an operator of a waste facility, as such is defined thereunder (please note that the TMF proposed by RMGC is considered a "waste facility" under Directive 21), must inter alia, ensure that:

- a) *"the waste facility is [...]designed so as to meet the necessary conditions for, in the short and long-term perspectives, preventing pollution of the soil, air, groundwater or surface water, taking into account especially Directives 76/464/EEC (1), 80/68/EEC (2) and 2000/60/EC, and ensuring efficient collection of contaminated water and leachate as and when required under the permit, and reducing erosion caused by water or wind as far as it is technically possible and economically viable;"*
- b) *"the waste facility is suitably constructed, managed and maintained to ensure its physical stability and to prevent pollution or contamination of soil, air, surface water or groundwater in the short and long-term perspectives as well as to minimize as far as possible damage to landscape;"*

In addition, it should be mentioned that RMGC was required by MWEM under the Terms of Reference, to perform the EIA considering the provisions of Directive 21 and the BAT Management of Mining Waste. The Directive 21 was intended by the EU DG of Environment to be the legislative regime applicable to sound management of mining waste throughout Europe and therefore compliance with its provisions is mandatory.

The figure of US\$ 2,6 billion is both unsubstantiated and implausibly high. RMGC stands behind our closure estimates, which were developed by a team of independent experts with international experience and will be reviewed by third party experts, are based on the assumption that the project can be completed according to the plan, without interruptions, bankruptcy or the like. They are engineering calculations and estimates based on the current commitments of the closure plan and are summarized in the EIA's Mine Closure and Rehabilitation Management Plan (Plan J in the EIA). Annex 1 of Plan J will be updated using a more detailed approach looking at every individual year and calculating the amount of surety, which must be set aside year by year to rehabilitate the mine before RMGC is released from all its legal obligations. Most importantly, the current estimates assume the application of international best practice, best available technology (BAT) and compliance with all Romanian and European Union laws and regulations.

Closure and rehabilitation at Roşia Montană involves the following measures:

- Covering and vegetating the waste dumps as far as they are not backfilled into the open pits
- Backfilling the open pits, except Cetate pit, which will be flooded to form a lake
- Covering and vegetating the tailings pond and its dam areas
- Dismantling of disused production facilities and revegetation of the cleaned-up areas
- Water treatment by semi-passive systems (with conventional treatment systems as backup) until all effluents have reached the discharge standards and need no further treatment
- Maintenance of the vegetation, erosion control, and monitoring of the entire site until it has been demonstrated by RMGC that all remediation targets have been sustainably reached.

While the aspects of closure and rehabilitation are many, we are confident in our cost estimates because the largest expense—that incurred by the earthmoving operation required to reshape the landscape—can be estimated with confidence. Using the project design, we can measure the size of the areas that must be reshaped and resurfaced. Similarly, there is a body of scientific studies and experiments that enable scientists to determine the depth of soil cover for successful revegetation. By multiplying the size of the areas by the necessary depth of the topsoil by the unit rate (also derived from studying similar earthmoving operations at similar sites), we can estimate the potential costs of this major facet of the rehabilitation operation. The earthmoving operation, which will total approximately US \$65 million, makes up 87% of closure and rehabilitation costs.

Also, the necessity of additional technological measures to stabilize and reshape the tailings surface will be discussed in the update of the Economical Financial Guarantee (EFG) estimate, which leads to an increase the provisions for tailings rehabilitation, especially if the TMF is closed prematurely and no optimized tailings disposal regime is applied. The exact figures depend on the details of the TMF closure strategy which can be finally determined only during production.

Information regarding our Environmental Financial Guarantee (“EFG”) is fully discussed in the section of the Environmental Impact Assessment titled “Environmental and Social Management and System Plans” (Annex 1 of the subchapter titled “Mine Rehabilitation and Closure Management Plan”). The EFG is updated annually and will always reflect the costs associated

with reclamation. These funds will be held in protected accounts at the Romanian state disposal.

In Romania, the creation of an EFG is required to ensure adequate funds are available from the mine operator for environmental cleanup. The EFG is governed by the Mining Law (no. 85/2003) and the National Agency for Mineral Resources instructions and Mining Law Enforcement Norms (no. 1208/2003). Two directives issued by the European Union also impact the EFG: the Mining Waste Directive (“MWD”) and the Environmental Liability Directive (“ELD”).

The Mine Waste Directive aims to ensure that coverage is available for 1) all the obligations connected to the permit granted for the disposal of waste material resulting from mining activities and 2) all of the costs related to the rehabilitation of the land affected by a waste facility. The Environmental Liability Directive regulates the remedies, and measures to be taken by the environmental authorities, in the event of environmental damage created by mining operations, with the goal of ensuring adequate financial resources are available from the operators for environmental cleanup efforts. While these directives have yet to be transposed by the Romanian Government, the deadlines for implementing their enforcement mechanisms are 30 April 2007 (ELD) and 1 May 2008 (MWD) – thus before operations are scheduled to begin at Roșia Montană.

RMGC has already begun the process of complying with these directives, and once their implementation instruments are enacted by the Romanian Government, we will be in full compliance.

Each EFG will follow detailed guidelines generated by the World Bank and the International Council on Mining and Metals.

The current projected closure cost for Roșia Montană is US \$76 million, which is based on the mine operating for its full 16-year lifespan. The annual updates will be completed by independent experts, carried out in consultation with the NAMR, as the Governmental authority competent in mining activities field. These updates will ensure that in the unlikely event of early closure of the project, at any point in time, each EFG will always reflect the costs associated with reclamation. (These annual updates will result in an estimate that exceeds our current US \$76 million costs of closure, because some reclamation activity is incorporated into the routine operations of the mine.)

A number of different financial instruments are available to ensure that RMGC is capable of covering all of the expected closure costs. These instruments, which will be held in protected accounts at the Romanian state disposal, include:

- Cash deposit
- Trust funds
- Letter of credit
- Surety bonds
- Insurance policy

Under the terms of this guarantee, the Romanian government will have no financial liability in connection with the rehabilitation of the Roșia Montană project.

The possibility for a “cyanide rain” phenomenon to occur doesn’t exist. Moreover, the specialty literature does not indicate a phenomenon called “cyanide rain”; it is known and researched only the “acid rains” phenomenon that has no connection with the behavior of the cyanide compounds in atmosphere.

The reasons for stating that no “cyanide rains” phenomenon will ever occur are the followings:

- The sodium cyanide handling, from the unloading from the supplying trucks up to the processing tailings discharge onto the tailings management facility, will be carried out only in liquid form, represented by alkaline solutions of high pH value (higher than 10.5 – 11.0) having different sodium cyanide concentrations. The alkalinity of these solutions has the purpose to maintain the cyanide under the form of cyan ions (CN⁻) and to avoid the hydrocyanic acid formation (HCN), phenomenon that occurs only within environments of low pH;
- The cyanide volatilization from a certain solution can not occur under the form of free cyanides, but only under the form of HCN;
- The handling and storage of the sodium cyanide solutions will take place only by means of some closed systems; the only areas/plants where the HCN can occur and volatilize into air, at low emission percentage, are the leaching tanks and slurry thickener, as well the tailings management facility for the processing tailings;
- The HCN emissions from the surface of the above mentioned tanks and from the tailings management facility surface can occur as a result of the pH decrease within the superficial layers of the solutions (that helps the HCN to form) and of the desorption (volatilization in air) of this compound;
- The cyanide concentrations within the handled solutions will decrease from 300 milligrams per liter (mg/l) within the leaching tanks up to 7 mg/l (total cyanide) at the discharge point into the tailings management facility; the drastic reduction of the cyanide concentrations for discharging into the TMF will be done by the detoxification system;
- The knowledge of cyanide chemistry and on the grounds of past experiences, we estimated the following possible HCN emissions into air: 6 t/year from the leaching tanks, 13 t/year from the slurry thickener and 30 t/year (22.4 t, respectively 17 mg/h/m² during the hot season and 7.6 t, respectively 11.6 mg/h/m² during the cold season) from the tailings management facility surface, which totals 134.2 kg/day of HCN emission;
- Once released, the hydrocyanic acid is subject to certain chemical reactions at low pressure, resulting ammonia;
- The mathematical modeling of the HCN concentrations within the ambient air (if the HCN released in the air is not subject to chemical reactions) emphasized the highest concentrations being at the ground level, within the industrial site namely within the area of the tailings management facility and within a certain area near the processing plant; the maximum concentration being of 382 µg/m³/h;
- The highest HCN concentrations within the ambient air will be 2.6 times lower than the limit value stipulated by the national legislation for labor protection;
- The HCN concentrations within the ambient air from the areas situated up to 2 km towards the north-eastern vicinity of the industrial site will be of 4 to 80 µg/m³/h, more than 250 – 12.5 times lower than limit value stipulated by the national legislation for labor protection;
- Once released in the air, the evolution of the HCN implies an insignificant component resulted from the reactions while liquid (water vapors and rain drops). HCN is weak water-soluble at partial, low pressures (feature of the gases released in open air), and the rain will not effectively reduce the concentrations in the air (Mudder, et al., 2001, Cicerone and Zellner, 1983);
- The probability that the HCN concentration value contained by rainfalls within and outside the footprint of the Project to be higher than the background values (0.2 ppb) is extremely low.

On the basis of the above presented information, it is very clear that HCN emissions may have a certain local impact on atmosphere quality, but their implication within a possible trans-boundary impact on air quality is excluded.

Also, the specialty literature doesn't comprise information related to the effect of the HCN emissions on fauna and flora.

For details referring to the use of cyanide in the technological processes, the cyanides balance as well as the cyanide emission and impact of the cyanides on the air quality, please see the EIA Report, Chapter 2, Chapter 4.1 and Chapter 4.2.

The EIA Report (Chapter 10, Transboundary Impacts) assesses the proposed project with regard to potential for significant river basin and transboundary impacts downstream which could, for example, affect the Mures and Tisa river basins in Hungary. Chapter concludes that under normal operating conditions, there would be no significant impact for downstream river basins/transboundary conditions.

The issue of a possible accidental large-scale release of tailings to the river system was recognized to be an important issue during the public meetings when stakeholders conveyed their concern in this regard. As a result, further work has been undertaken to provide additional detail to that provided in the EIA Report on impacts on water quality downstream of the project and into Hungary. This work includes modelling of water quality under a range of possible operational and accident scenarios and for various flow conditions.

The model used is the INCA model developed over the past 10 years to simulate both terrestrial and aquatic systems within the EUROLIMPACS EU research program (www.eurolimpacs.ucl.ac.uk). The model has been used to assess the impacts from future mining, and collection and treatment operations for pollution from past mining at Roşia Montană.

The modelling created for Roşia Montană simulates eight metals (cadmium, lead, zinc, mercury, arsenic, copper, chromium, manganese) as well as Cyanide, Nitrate, Ammonia and dissolved oxygen. The model has been applied to the upper catchments at Roşia Montană as well as the complete Abrud-Arieş-Mureş river system down to the Hungarian Border and on into the Tisa River. The model takes into account the dilution, mixing and physico-chemical processes affecting metals, ammonia and cyanide in the river system and gives estimates of concentrations at key locations along the river, including at the Hungarian Boarder and in the Tisa after the Mureş joins it.

Because of dilution and dispersion in the river system, and of the initial EU BAT-compliant technology adopted for the project (for example, the use of a cyanide destruct process for tailings effluent that reduces cyanide concentration in effluent stored in the TMF to below 6 mg/l), even a large scale unprogrammed release of tailings materials (for example, following failure of the dam) into the river system would not result in transboundary pollution. The model has shown that under worse case dam failure scenario all legal limits for cyanide and heavy metals concentrations would be met in the river water before it crosses into Hungary.

The INCA model has also been used to evaluate the beneficial impacts of the existing mine water collection and treatment and it has shown that substantial improvements in water quality are achieved along the river system under normal operational conditions

For more information, an information sheet presenting the INCA modelling work is presented under the title of the Mureş River Modelling Program and the full modelling report is presented as Annex 5.1

2. We agree upon the importance of the Apuseni Mountains area, as well as the seniority of Roşia Montană. What we can say is that Roşia Montană is only a very small portion of the Apuseni Mountains that now has the chance to develop a responsible mining project, in full compliance with the cultural heritage. Thus, in the near future the company will make available more than \$25 million for the rehabilitation of the houses classified as historical monuments and set up a very important mining museum that will ensure the fame of this locality is kept.

The reports and studies published by experts in the field make clear that the Roman galleries at Roşia Montană are significant, but not unique. As indicated in the gazetteer of the Roman mining sites from Transylvania and Banat-prepared as part of the Environmental Impact Assessment Study for the Roşia Montană project, it is difficult to justify the claim that the Roşia Montană site is of unique importance if we consider the history of mining in the Roman Empire, and especially in the province of Dacia. There are at least 20 other sites with relatively similar features and some of them (Ruda Brad, Bucium – the Vulcoi Corabia area and Haneş – Almaşul Mare area) have already produced concrete evidence proving that their archaeological potential is, to a certain extent, similar to that of the ancient *Alburnus Maior* site. This aspect should also be taken into consideration when claiming that Roşia Montană is a site of unique importance.

Most of the ancient mining works in the Cărnic massif, as well as in other mining sectors, are only accessible, and in difficult conditions, to specialists, and actually partially inaccessible to the public at large. Moreover, under the EU safety rules regulating similar activities in museums all over Europe, rules that have been transposed into Romanian legislation, Roman galleries that pose safety risks cannot be opened for public access. Note that a number of other similar Roman gallery segments will be preserved in situ.

Consequently, based on the scientific report submitted by French experts, on the proposal by the National Archaeology Commission, the Ministry of Culture and Religious Affairs has granted the archaeological discharge certificate for the Cărnic Massif, with the exception of an area of approximately 5 hectares, including Piatra Corbului. As part of the effort to minimize negative impacts, in addition to the thorough investigation of the area and publication of its results, specialists have deemed it appropriate to make a 3-D representation as well as replicas of these structures (at a scale of 1:1). These will be included in the mining museum that is proposed at Roşia Montană. A lawsuit has been filed with regard to the archaeological discharge certificate and the case is currently in progress.

As an alternative, the company considered the preparation of a specialized study comprising financial estimates for the conservation in their entirety of the galleries from the Cărnic massif and for opening them to tourists. Moreover, note that the costs for the development and maintenance of a public circuit in this massif are prohibitive and such an investment would not be economically feasible (see Annex “Costs Estimate for the Development of Ancient Mining Networks from Cărnic”, prepared by the UK-based companies Gifford, Geo-Design and Forkers Ltd).

Construction activities in the Orlea area, necessary for the development of the proposed mining project, cannot start until the archaeological investigations have been completed, in accordance with the Romanian legal provisions and international practices and guidelines. (Cultural Heritage Baseline Report, vol. 6, p. 46). Under the Government Ordinance no. 43/2000 on the protection of the cultural heritage and the designation of some archaeological sites as areas of national interest, as last amended, “the investor shall finance a feasibility study and a technical proposal, describing the measures to be taken (later to be presented in detail) and the funds necessary for conducting preventive archaeological researches or, as the case may be, archaeological surveillance. Also, the investor shall finance the necessary works for the preservation of the archaeological heritage or, where appropriate, for the archaeological discharge of the area affected by works. The investor shall finance the enforcement of such measures”.

With regard to the Orlea area, the Cultural Heritage Baseline Study - Volume 6 p.46 - specifies that preventive surface and underground archaeological research is planned to continue in an area of identified archaeological potential. It also specifies that the research undertaken to date is preliminary in character. Also, please note that the EIA report mentions the following: given that mining activities in the Orlea area are to be developed at a later stage, surface archaeological research in this area is planned to start in 2007.

In 2004, the preliminary underground investigations, undertaken in the Orlea Massif, have led to a significant discovery. The value of the discovery was confirmed in the summer of 2005. The French team led by Dr. Beatrice Cauuet uncovered a chamber with a hydraulic wheel, and subsequently an entire mine dewatering system. This complex, uncovered in the Păru Carpeni area, was dated to Roman times and has been subject to extensive archaeological investigations, while special measures have been taken to ensure its preservation *in situ*. The discovery would not be affected by the future development of the Orlea open pit. Surface preventive archaeological research in the Orlea area, as well as underground archaeological research in the Orlea- Țarina segment are planned to be undertaken between 2007 and 2012, as indicated in the Cultural Heritage Baseline Report, vol. 6, p. 48.

In the 1980s, a mining museum was developed in the Orlea massif. The museum included a series of well-preserved galleries that have been separated from adjacent, access galleries by concrete walls. The Orlea galleries, as well as those in the Cârnic massif and in other mining areas in Roșia Montană, are trapezoidal in form. During the successive reworking and mining of these galleries, part of the Roman remains have been destroyed. In addition, the galleries suffered further deterioration, especially due to the recent mining works using drilling-blasting techniques that caused cave-ins and deterioration of underground mining remains. The removal of mine waste in the course of archaeological research adds to the process of deterioration of the Roman galleries, further accentuated by the closure of mining operations at Minvest (1st June, 2006) –given that the mining activities have ensured a minimal level of mine dewatering. Under the existing legislation, shutting down mining activities requires a comprehensive set of conservation measures. However, at Roșia Montană the mine was abandoned without any other restoration works. Just a couple of months later, drainage channels inside the Sfânta Cruce gallery, the main drainage gallery, got clogged, which led to the flooding of a number of galleries, several kilometers long. Proper maintenance works are needed if the archaeological remains are to be preserved for future generations. In the absence of such measures the result will be disastrous, and the parts of galleries that have been preserved will disappear as a result of cave-ins and flooding. The Roman steps at Brad (Roman mining remains covered by Law 5/2000) are illustrative in this respect-once maintenance works stopped, the galleries became inaccessible.

In accordance with the List of Historic Monuments published in the Official Gazette nr. 646 bis of 16 July 2004, the industrial area that is to be developed in the Orlea Massif includes 2 archaeological sites classified as historic monuments –the Roman settlement at Alburnus Maior, the Orlea area (code LMI AB-I-m-A-00065.01), and the Roman mining exploitation at Alburnus Maior, the Orlea Massif (AB-I-m-A-00065.02).

Law 422/2001 on the protection of historic monuments, as last amended, provides for the declassification of archaeological sites, once the archaeological discharge certificate has been granted, as approved by the National Archaeological Commission within The Ministry of Culture and Religious Affairs. The archaeological discharge procedure, as defined by the law, is the procedure by means of which an area of archaeological interest may be restored to its current use. Therefore, it is true that RMGC plans to mine the gold-silver deposits located in the Orlea Massif area, in the second phase of the proposed mining project.

Consequently, the proposed mining operations in the Orlea Massif can be developed only after the completion of preventive, surface and underground archaeological researches, that will produce a comprehensive body of data on the Roman site located in the Orlea area. As shown in Annex I to the Cultural Heritage Baseline Report (Archaeological Site Record Card-9. Orlea Massif, p.231-236), no archaeological investigations have been undertaken in this area, nor any expert studies that would determine in detail the characteristics and the spatial distribution of the archaeological remains in the area. RMGC has, therefore, committed to financing a preventive archaeological research program, to be undertaken between 2007-2012 by an expert team. Based on the research findings, a decision will be made as to whether the archaeological discharge procedure should be applied. There are no legal provisions that would prohibit

conducting preventive archaeological researches in the areas with an identified archaeological heritage, such as the Orlea area.

Given the significance of the Roşia Montana's cultural heritage, and the current legal requirements, S.C. Roşia Montană Gold Corporation S.A allocated more than USD 10 million for the archaeological investigations carried out between 2001-2006. What is more, based on the research results, on the experts' opinions and on the decision of competent authorities, the budget for the next years, allocated for the research, conservation and restoration of the Roşia Montană's cultural heritage, undertaken as part of the project development, amounts to more than USD 25 million, as indicated in the Environmental Impact Assessment Study, published in May 2006 (see the EIA Report, vol. 32, Management Plan for the Archaeological Heritage from the Roşia Montană area, p. 84-85). Archaeological research in the Orlea area is to be continued, and a **Modern Mining Museum** will be opened, including **geology, archaeology, ethnographic and industrial heritage exhibitions**. Other plans include the development for public access of the **Cătălina-Monuleşti gallery and the Tău Găuri monument, as well as the restoration of the 41 historical buildings and of the protected zone Roşia Montană Historic Centre**.

For further information on the most important archaeological remains, as well as on a series of comments on their preservation and on the special measures included in the management plans, please consult the Annex "Information on the Cultural heritage of Roşia Montană and Related Management Aspects"

In conclusion, with regard to your question, it is important to say that the company does not wish to destroy the Orlea and Cărnic massifs. Based on the research results, on the international guidelines and best practices in the field, it has been decided that the most effective solution for enhancing this type of cultural heritage is to preserve *in situ* the most significant underground mining archaeological remains uncovered at Roşia Montană, and to create exact replicas of the galleries that cannot be opened for public access, either due to safety reasons or because of the state of preservation of the remains.

Far from destroying Roşia Montană's patrimony, the Special Rapporteur from the Parliamentary Assembly/Council of Europe has called the company-sponsored rescue archaeology programme – an investment of \$10 million USD to date led by an internationally renowned mining archaeologist -- "an exemplary project of responsible development."

The impact on protected flora and fauna will exist only locally, but this impact will not lead to the loss of any specie. The Project has been designed even from the beginning to fully comply with the requirements and norms imposed by Romanian and European environmental legislation.

The company believes the fact that the project impact on environment remains significant, especially because covers previous impacts. But, the investments required to ecologically restore/rehabilitate Roşia Montană area in order to address current complex environmental issues, are only achievable following the implementation of some economic projects that will generate and warrant implementation of some direct and responsible actions as a component of base principles of sustainable development concepts. Clean processes and technologies may be developed only in the presence of a solid economic environment fully compliant with the environment that will also resolve previous impacts of anthropic activities.

The base documents of the Project are in fact an unbiased reason of its implementation, considering the highly complex environmental commitment within Roşia Montană area.

Some of the Roşia Montană species that are under a certain protection status stand for an insignificant percentage of the scale of populations estimated at national level. The characterization of species from their habitat point of view exists in the species tables presented

in the Biodiversity Chapter of the EIA Report and its annexes, although this is not a requirement imposed by the Habitats Directive. Due to their large volume of information, the annexes of chapter 4.6 Biodiversity can be found in the electronic version of the EIA disclosed by the company both in Romanian and English through approx. 6000 DVD/CD copies, being accessible on the company website, and on the websites of Ministry of Environment and Water Management, local and regional environmental protection agencies of Alba, Sibiu, Cluj, etc.

From practical point of view, the low value of conservation of the impact area is also indirectly emphasized by the fact that there is no proposal to designate the area a SPA (aviafaunistic special protected area) and by the denial as unfounded of the proposal to designate the area as a pSCI area (sites of community importance).

Taking all these into account, we believe that the proposed Project is compliant with the provisions of EU Directive no. 92/43 Habitats[1], and EU Directive no. 79/409 Birds[2] respectively, especially because within Biodiversity Management Plan, Plan H, several active and responsible measures are provided to reconstruct/rehabilitate several natural habitats, pursuant to the provisions of the same documents [3].

References:

[1] art.3. 2nd paragraph, Each Member State shall contribute to the creation of Natura 2000 (network) in proportion to the representation within its territory of the natural habitat types and the habitats of species referred to in paragraph 1. To that effect each Member State shall designate, in accordance with Article 4, sites as special areas of conservation taking account of the objectives set out in paragraph 1.

art.4. 1st paragraph. On the basis of the criteria set out in Annex III (Stage 1) and relevant scientific information, each Member State shall propose a list of sites indicating which natural habitat types in Annex I and which species in Annex II that are native to its territory the sites host. For animal species ranging over wide areas these sites shall correspond to the places within the natural range of such species which present the physical or biological factors essential to their life and reproduction. For aquatic species which range over wide areas, such sites will be proposed only where there is a clearly identifiable area representing the physical and biological factors essential to their life and reproduction. Where appropriate, Member States shall propose adaptation of the list in the light of the results of the surveillance referred to in Article 11. [...]

2nd paragraph.[...] Member States whose sites hosting one or more priority natural habitat types and priority species represent more than 5 % of their national territory may, in agreement with the Commission, request that the criteria listed in Annex III (Stage 2) be applied more flexibly in selecting all the sites of Community importance in their territory. [...]

Art. 6. 4th paragraph. If, in spite of a negative assessment of the implications for the site and in the absence of alternative solutions, a plan or project must nevertheless be carried out for imperative reasons of overriding public interest, including those of a social or economic nature, the Member State shall take all compensatory measures necessary to ensure that the overall coherence of Natura 2000 is protected. It shall inform the Commission of the compensatory measures adopted.

Art. 16. Provided that there is no satisfactory alternative and the derogation is not detrimental to the maintenance of the populations of the species concerned at a favourable conservation status in their natural range, Member States may derogate from the provisions of Articles 12, 13, 14 and 15 (a) and (b):[...]

- in the interests of public health and public safety, or for other imperative reasons of overriding public interest, including those of a social or economic nature and beneficial consequences of primary importance for the environment;

[2] Art.4, 1st paragraph. The species mentioned in annex 1 shall be the subject of special conservation measures concerning their habitat in order to ensure their survival and reproduction in their area of distribution. [...]

Trends and variations in population levels shall be taken into account as a background for evaluations.

Member states shall classify in particular the most suitable territories in number and size as special protection areas for the conservation of these species, taking into account their protection requirements in the geographical sea and land area where this directive applies

[3] Directive 92/43 Habitats, art. 2, 2nd paragraph; Directive 79/409 Birds, art. 3, 2nd paragraph, letter c.

The quantity of explosives mentioned in the question is over-exaggerated, and the tendentious wording of the question is misleading.

In reality, during a blasting phase, up to 1296 kg AM will be detonated, resulting in a recovery mass of 8,000 – 10,000 t. In order to obtain the daily production (tailings and ore), the movement of the rock of approx. 28-32 recovery panels is necessary, respectively the detonation of a quantity of approx. 10 t of explosive AM-type.

The starter will be of sequential type and NONEL-type non-electric fuses (non-electric) and detonating wire will be used, technology that assures a recovery mass crushing degree compatible to the loading machines capacity and determines the reduction of the exploded rock spreading area.

For the definitive outlining of the pit sides, auger holes similar to those used for recovery will be used, having though a smaller explosive quantity with approx. 20% compared to the production holes, the start being given by dynamite cartridges.

For the detonation the Nonel technology will be used.

The load blasting order will be performed with micro delay, from the hole center to the base part and to the upper one, and from the center hole of the first row to the side extremities and to the following rows, technology that assures the significant decrease of the seismic intensity and an increased effectiveness of the rock movement explosions.

The impact of the blasting operations on the air quality from the area is within the limits stipulated by the legislation. Blasting procedures have no major impacts on climate, and the pits neighbouring area is going to be exposed at levels of vibrations that meet the limits stipulated by the legislation.

Roşia Montană area is not active from a volcanic point of view and there is no risk to reactivate them after the conducting blasting operations within the Roşia Montană pits. Volcanic activities took place approximately 13 million years ago.

The geologic structure of the area won't be impacted by the blasting operations, as it could be noticed until now from the analysis of the blasting impacts resulted from Roşia Poieni and Roşia Montană pits

Through the use of modern technologies, adequate measures and actions, the vibrations (or earthquakes) generated by the open pit explosions will be maintained within certain limits, such as to ensure the protection of the constructions and other historical monuments existing in the area and proposed for conservation

All the underground voids were surveyed and 3D modelled, so their location and size are accurately known and special safety measures will be implemented in the vicinity of these voids.

A detailed presentation of blasting technology can be found in the annex 7.1 - proposed blasting technology for the operational phase of Roşia Montană Project.

3. Roșia Montană, which is the area of concern in the case of this project, currently experiences 70% unemployment, in part because of the closure of the state-run mine, a loss-making venture that was out of compliance with the competition dictates of the European Union.

The Roșia Montană EIA details the considerable positive economic impacts of the mining project for Roșia Montană village, the region and indeed for Romania generally. Over the life of the mine, the Roșia Montană Project will infuse \$2.5 billion USD into the Romanian economy.

RMGC is committed to pursuing the project in a manner that advances the community's long-term social, environmental, and economic welfare. During the life of the mine, the economic and social fabric of Roșia Montană will benefit from new economic opportunities. RMGC forecasts the creation 1,200 new jobs during the construction phase of the mine. Once the mine has been opened, we expect it to directly employ more than 630 people, and spark economic development in the region. This development is projected to lead to more than 6,000 new jobs, supporting the mine and the people working at the mine, in a region that has been designated a "disadvantaged zone" by the Romanian Government.

As per the bilateral Romanian-Hungarian protocol, the mixed commission has requested a group of 6 independent experts to analyze the EIA report for the Roșia Montană project. The document was made public and can be seen on the MEWM's webpage www.mediu.ro.

Thus, specific legal provisions stipulating that the competent environmental authority can request the opinion of independent experts on the EIA Report, were complied with.

The Roșia Montană Project has been changed significantly in response to comments by the Holy Synod dating back to 2003. The RCP was redesigned to reduce impact on the community's churches. As a result, eight of Roșia Montană's 10 churches will remain where they are. Two churches will move in accordance with the wishes of their congregations, at RMGC's expense; the churches following the human communities, providing them religious service and support.

The most recent position of the Romanian Academy regarding the Roșia Montană project was made public on February 27, 2006, almost three months before the submission of the report to the Environmental Impact Assessment Study to the Ministry of Environment and Water Management. RMGC made changes to the design of the project to incorporate stakeholder concerns, including those mentioned by questioner, notably a reduction in the size of several proposed pits as well as enhancing sustainable development activities, and a stronger commitment to preservation of cultural patrimony including a reduced impact on local churches, in response to stakeholder consultations, including with members of the Academy, before submission of the EIA. Thus the position does not reflect changes to the project design and an analysis of the EIA that was actually submitted to the Ministry.

We would be happy to meet with the Academy to answer any questions regarding the project.

4. The mining activities subsidized from the state budget are no longer accepted since the European Union accession. This is why most of the mines in Romania, including Roșia Montană have been closed. Mining, like any other activity must be developed under economic feasibility conditions using best available techniques and ecological rehabilitation programs; this means mining under normal conditions and not one that uses funds from the state, old technologies with no rehabilitation of the environment.

As for the financial support from the Government for setting up of ranches, meat and milk processing factories, tourist pensions, museums and creation houses, our company cannot make any reference to the government-run programs and their financing.

Concerning RMGC's involvement, even before the project starts, the company is interested in working together with the community to finding the best development solutions for the area. Under the auspices of the United Nations Development Program (UNDP), a number of working groups will be established, one of which will be assigned the task of exploring development opportunities.

Meanwhile, a number of programs already in place aim at raising both the educational profile and the level of skills in the community, to meet the needs of the project and to encourage people think of other ways of making a living apart from mining. The vocational training program is one of them. Business training is part of the vocational training program. A business incubator is also established.

RMGC established Roșia Montană Microcredit in January 2007, as "IFN Gabriel Finance SA", to encourage the local investors. This micro lender is designed to provide funding and necessary resources to the people of Roșia Montană, Abrud, Câmpeni and Bucium. The objective is supporting local people in establishing small businesses or expanding existing ones.

The Romanian Government is the authority for proposing World Heritage sites to UNESCO, which itself has a comprehensive process preceding designation as a World Heritage site. While Romania has proposed a number of sites to UNESCO, Roșia Montană is not among them.

It must be noted UNESCO (**UNITED NATIONS EDUCATIONAL, SCIENTIFIC AND CULTURAL ORGANIZATION**) cannot replace the relevant national authorities competent in the cultural heritage field. The national and governmental bodies empowered by law to manage monuments included on the World Heritage List (i.e. UNESCO monuments) are the Ministry of Culture and Religious Affairs, the National Institute of Historical Monuments and the National Commission for Historical Monuments.

The provisions regarding these specific responsibilities, included in the Romanian legislation on historical monuments, i.e. Law 422/2001 on the protection of historical monuments, as amended ("Law 422/2001") are as follows:

- art.28, (1)-25 – the Ministry of Culture and Religious Affairs [...] cooperates with interested international bodies and takes part in the co-financing of programs intended for the protection of historical monuments, including those listed on the World Heritage List [...];
- art. 29, paragraph (3), point d) – The main responsibilities of the National Institute of Historical Monuments are:
[...] d) preparation of documentation for the historical monuments proposed to be included on the World Heritage List [...];
- art. 35, (1), point l) – the National Commission for Historical Monuments has the following responsibilities: [...] to propose historical monuments for inscription on the World Heritage List, as well as on the List of endangered sites, prepared by UNESCO [...].

In conclusion, the proposals for inscription on the UNESCO World Heritage List –are made by the Romanian state and competent bodies, i.e. the Ministry of Culture and Religious Affairs, the National Institute of Historical Monuments and the National Commission for Historical Monuments (in accordance with the abovementioned legislation).

Furthermore, under the current legal provisions, local public administration authorities also have responsibilities in this regard; among these are the responsibilities to develop annual management and protection plans for the historical monuments listed on the World Heritage List and located on the respective administrative territorial unit, and to ensure their monitoring and provide the necessary personnel (as per Law no. 422/2001, art. 46, (1), point i).

The aim of the Environmental Impact Assessment Study for the Roşia Montană area, submitted to the Ministry of the Environment and Water Management in May 2006, was to prepare the implementation of a mining project by RMGC and not to help include a very large area, generically named „Țara Moşilor” on the World Heritage List. Upon assessment of this document, the competent authorities in the cultural heritage field will form a well-grounded opinion as to whether to approve or reject the Roşia Montană Project.

MINISTERUL MEDIULUI ȘI GOSPODĂRII APEI
Direcția Generală Evaluare Impact, Controlul Poluării
INTRARE NR. 166 782
IEȘIRE ZIUA 15 LUNA 09 ANUL 2006

113108 25 08 2006

Wendy R. Searles-Wilson

1017-6M

CONTESTATIE TIP 5

P.O. Box 591
Willow Creek, CA 95573

August 12, 2006

Minister Sulfina Barbu
Ministry for the Environment and Water Management
Blvd Libertatii Nr 12, Sector 5
Bucharest, Romania

Re: Deny Rosia Montana's Environmental Permits

Dear Minister Barbu:

I am writing to request that the Ministry for the Environment and Water Management deny the Rosia Montana Gold Corporation (RMGC) the environmental permits it requests for the Rosia Montana mining project.

I am concerned that the RMGC Environmental Impact Assessment (EIA) does not provide an adequate picture of the serious environmental and social risks posed by the project. My concerns regarding the project stem from the many deficiencies and inconsistencies in the EIA that have been documented by the "Save Rosia Montana" campaign based in Romania. (A full list is available at www.rosiamontana.ro.)

Many of these highlight violations of Romanian, European Union and international law, norms and standards should the project go forward as outlined. For example:

- The Rosia Montana project as outlined in the EIA poses a threat to flora and fauna that are protected by Romanian legislation and the EU Habitats Directive (92/43/EEC).
- The tailings pond proposed for the project is to be unlined, which is a violation of Romanian regulations, and poses a serious environmental risk.
- The project's proposed waste deposits would be less than 1,000 meters away from an inhabited community and built on fissured rock, which is also a violation of Romanian regulations.
- The required financial guarantees for security and environmental authorization and a fund for closure and post-closure environmental have not been established.

I urge you to respect widespread public opposition to the project, which is growing not only in Romania and in neighboring Hungary, but worldwide as well. The risks involved with this project, including the relocation of communities, and the destruction that would occur in order to build the mine make this a project that is not in the best interest of local communities and the environment.

Because of all these reasons, I urge you to deny the Rosia Montana Gold Corporation (RMGC) the environmental permits it requests for the Rosia Montana mining project. Thank you.

Sincerely,
Wendy R. Searles-Wilson

141

Wendy R. Searles-Wilson

P.O. Box. 591
Willow Creek, CA 95573

12 august 2006

Doamnei Ministru SULFINA BARBU
Ministerul Mediului si Gospodarii Apelor
Bulevardul Libertatii nr. 12, sector 5
Bucuresti, Romania

Re: Respingerea solicitarii pentru eliberarea Autorizatiei de Mediu pentru proiectul Rosia Montana

Stimata Doamna Ministru,

Solicit Ministerului Mediului si Gospodarii Apelor sa nu acorde companiei Rosia Montana Gold Corporation (RMGC) autorizatiile de mediu solicitate pentru proiectul minier de la Rosia Montana.

Sunt preocupata de faptul ca Studiul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM) realizat de RMGC nu reflecta in mod adecvat riscurile serioase pe care le implica acest proiect pe plan social si de mediu. Ingrijorarea mea cu privire la acest proiect rezulta din numeroasele lipsuri si neconcordante continute de Studiul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM). Acestea au fost confirmate de campania "Salvati Rosia Montana" realizata in Romania. (O lista completa a acestora este disponibila la adresa: www.rosiamontana.ro)

Multe dintre acestea indica incalcare ale legislatiei, ale normelor si standardelor romanesti, ale Uniunii Europene si internationale in cazul in care proiectul va continua in forma prezentata. Spre exemplu:

- Proiectul Rosia Montana in forma descrisa in EIM reprezinta o amenintare pentru flora si fauna protejate de legislatia romaneasca si prin Directiva 92/43/CEE privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică.
- Iazul de decantare propus pentru proiect nu va avea un strat de protectie, ceea ce reprezinta o incalcare a reglementarilor in vigoare in Romania si in acelasi timp un risc major pentru mediul inconjurator.
- Spatiile propuse pentru depozitarea sterilului vor fi amplasate la o distanta de mai putin de 1000 de metri fata de zonele locuite si vor fi construite pe roci fisurate, ceea ce reprezinta de asemenea o incalcare a legislatiei romanesti.
- Nu au fost stabilite garantiile financiare solicitate pentru autorizatia de mediu si siguranta, nici un fond pentru refacerea ecologica a zonei in faza de inchidere si post-inchidere a minei.

Solicit MMGA sa respecte opozitia publica larg raspandita fata de acest proiect, opozitie care este in crestere nu numai in Romania si in tara vecina-Ungaria, ci si in lumea intreaga. Riscurile pe care le implica acest proiect, inclusiv relocarea locuitorilor si distrugerile care se vor produce pentru construirea minei fac ca acest proiect sa nu fie in interesul comunitatilor locale si al mediului inconjurator.

In lumina acestor argumente, solicit MMGA sa respinga cererea companiei Rosia Montana Gold Corporation (RMGC) privind eliberarea autorizatiilor de mediu pentru proiectul minier de la Rosia Montana. Va multumesc.

Cu stima,
Wendy R. Searles-Wilson

Răspuns la Contestația No. 4017
De Wendy R. Searles – Wilson
12 august 2006

S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. (RMGC) a luat în calcul aceste probleme ridicate în cadrul procesului de întocmire a documentației vaste și detaliate a Raportului de Evaluare a Impactului asupra Mediului (EIM) întocmit pentru Proiectul Roșia Montană. Răspunsurile noastre cu directă referire la contestația nr. 4017 sunt după cum urmează:

Într-un sens mai larg, întregul Raport la Studiul de Evaluare a Impactului asupra Mediului (EIM) se centrează pe evaluarea impactelor, minimizarea, reducerea și eliminarea acestora. Astfel, Capitolul 4 al EIM prezintă evaluarea impactului avut de proiect. În cele ce urmează se prezintă un sumar al impactului proiectului ce a fost prezentat în cadrul EIM.

Din perspectiva evaluării riscurilor naturale și tehnologice, Cap.7, „Situatii de risc” al Raportului de Evaluare a Impactului asupra Mediului, scoate în evidență faptul că, măsurile de siguranță, cele de prevenire, implementarea sistemelor de management de mediu și a riscului reduc consecințele la nivele acceptabile față de cele mai restrictive norme, standarde, cele mai bune practici sau recomandări naționale și internaționale în domeniu.

Nivelul de risc a fost stabilit ca moderat și deci, acceptabil din punct de vedere social. Extinderea analizei de risc și intensitatea măsurilor de prevenire și diminuare a consecințelor trebuie să fie proporționale cu riscul implicat. Selectarea unei tehnici specifice depinde de scenariul de accident analizat.

Sunt analizate mai detaliat acele scenarii de accidente care în urma analizei calitative sunt considerate ca având potențial de accident industrial major și se produc cu probabilități de peste 10^{-6} (perioade de revenire mai reduse de 1/1.000.000) adică ar putea avea consecințe majore deci, risc asociat ridicat, peste nivelul 9 la 12 (pe o scară de la 1 la 25). Pentru a exemplifica acest risc, precizăm faptul că doar trailul în Florida de Sud înregistrează o cotă de risc de 25 pe o scară a riscurilor.

O evaluare globală a riscului asociat proiectului Roșia Montană este realizată prin utilizarea metodologiei de evaluare rapidă a riscului asupra mediului și sănătății elaborată inițial de Ministerul Mediului din Italia și Organizația Mondială a Sănătății.

Identificarea și analiza hazardurilor și riscurilor naturale prezintă date și informații esențiale pentru evaluarea potențialelor accidente tehnologice. Prin urmare:

- La proiectarea sistemului iazului de decantare s-au luat în calcul parametrii pe deplin acoperitori pentru riscul seismic ce caracterizează aceasta zonă. Acești parametrii seismici de proiectare adoptați în cazul sistemului iazului de decantare cât și al altor structuri de pe amplasamentul propus, rezultă într-un factor de siguranță mult peste minimul acceptat conform standardelor naționale și europene pentru proiectarea amenajărilor de acest gen;

- În sectorul afectat fizic de Proiect, riscul apariției inundațiilor va fi foarte redus datorită bazinelor hidrografice reduse (controlate de pâraiele Roșia și Corna) în arealul afectat de exploatare, cât și realizarea de structuri hidrotehnice de acumulare, deviere și drenaj a apelor pluviale de pe amplasament, și în general, în bazinul hidrografic al Abrudului;

- Riscurile rezultate ca urmare a fenomenelor meteorologice au fost revăzute și folosite în evaluarea hazardurilor proceselor tehnologice afectate;

- Din analiza indicatorilor morfometrici și corelarea lor cu alte seturi de informații privind versații naturale din amplasamentul proiectului și proximitatea acestuia, reiese faptul că riscul (estimat calitativ) de producere a alunecărilor de teren este unul scăzut spre moderat iar consecințele acestuia nu vor afecta major componentele structurale ale proiectului;

- Nu există un risc important asociat epuizării resurselor. Activitățile miniere sunt planificate judicios, astfel încât să exploateze doar acele resurse de aur și argint rentabile din punct de vedere economic și doar cantitățile de roci de construcție necesare derulării Proiectului;

- Gestionarea teritoriului aferent concesiunii miniere va reduce la minim „sterilizarea” rezervelor (limitarea accesului viitor la rezerve).

- La evaluarea hazardurilor și riscurilor tehnologice, a fost realizat calculul cantității totale a substanțelor periculoase și a categoriilor de substanțe periculoase prezente în cadrul obiectivului, conform regulilor incluse în *Procedura de notificare* aprobată de Ordinul Ministerului Agriculturii, Pădurilor, Apelor și Mediului (MAPAM) nr. 1084/2003.

În baza evaluării stocurilor de substanțe periculoase prezente pe întreg amplasamentul proiectului comparativ cu cantitățile relevante prevăzute de HG 95/2003 care transpune Directiva Seveso, obiectivul se încadrează la limita superioară a cantităților relevante specifice și deci este obligatorie elaborarea și transmiterea autorității publice teritoriale pentru protecția mediului și autorității teritoriale pentru protecție civilă a *Raportului de securitate* în exploatare pentru prevenirea riscurilor de accidente majore.

Pentru evaluarea consecințelor unor accidente majore cu substanțe periculoase s-au utilizat modele fizico-matematice agreate la nivel internațional și în special în UE, precum versiunea curentă a programului SLAB (Canada) de modelare a dispersiei în aer a gazelor mai dense decât aerul care poate trata o multitudine de situații și scenarii.

Similar, a fost utilizat programul EFFECTSGis 5.5 (Olanda) construit pentru analiza efectelor accidentelor industriale și analiza consecințelor.

Au fost considerate mai multe scenarii pentru a răspunde cerințelor legislative interne, în special cele legate de realizarea Planurilor de Urgență Internă (HG 647/2005). Concluziile evaluării riscului pentru accidentele majore au fost următoarele:

- Distrugerea totală a instalațiilor uzinei se poate produce doar prin atac terorist cu arme clasice sau nucleare. Avarierea rezervorului de HCl (inclusiv a cuvei de retenție) simultan cu a rezervoarelor de stocare NaCN, a rezervoarelor de soluție îmbogățite, a tancurilor de leșiere, și deversarea întregului conținut al acestora, pot rezulta în dispersia de HCN în atmosferă. În același timp, în anumite situații și condiții meteo defavorabile dispersiei, persoanele aflate până la 40 m distanță de sursa de emisie, surprinse de norul toxic pentru mai mult de 1 minut fără să utilizeze mijloace de protecție a respirației, vor deceda aproape sigur. De asemenea se poate considera că pe o rază de cca. 310 m, persoanele expuse pentru mai mult de 10 minute pot suferi intoxicații grave fiind posibil să se producă chiar decesul. Efecte toxice pot apărea persoanele aflate pe direcția vântului până la o distanță de cca. 2 km de uzina de procesare;

- Erori de operare și/sau defecțiuni ale sistemelor de măsură și control soldate cu scăderea pH-ului turburelii în tancurile de leșiere, îngroșător și/sau DETOX și emisii accidentale de acid cianhidric. Zona afectată de concentrații de 290 ppm și pentru un timp de expunere de 10 minute este situată în interiorul unui cerc cu raza de 36 m, iar pragul IDLH de 50 ppm pentru un timp de expunere de 30 minute este atins într-o zonă cu raza cercului de 157,5 m. Centrul cercurilor este situat la mijlocul platformei tancurilor CIL;

- Emisie accidentală de HCN din decantor. Accidentul poate fi datorat unei scăderi de pH în tancurile CIL accentuată de o supradozare a soluției de floclant simultan cu defecțiuni la sistemele de monitorizare a pH-ului. Zona afectată de concentrații mai mari de 300 ppm și pentru un timp de expunere de 10 minute este situată în interiorul unui cerc cu raza de 65 m, iar pragul IDLH de 50 ppm pentru un timp de expunere de 30 minute este atins într-o zonă cu raza cercului de 104 m. Centrul cercurilor este situat la mijlocul distanței dintre cele două stații DETOX;

- Emisie accidentală de HCN din stația DETOX. Accidentul poate fi datorat unei scăderi de pH în reactoare generată de o supradozare a soluției de metabisulfat și/sau sulfat de cupru simultan cu defecțiuni la sistemele de monitorizare a pH-ului. Zona afectată de concentrații mari de 1.900 ppm pentru un timp de expunere de 1 minut este situată în interiorul unui cerc cu raza

de 10 m. Zona afectată de concentrații mai mari de 300 ppm și pentru un timp de expunere de 10 minute este situată în interiorul unui cerc cu raza de 27 m, iar pragul IDLH de 50 ppm pentru un timp de expunere de 30 minute este atins într-o zonă cu raza cercului de 33 m. Centrul cercurilor este situat la mijlocul distanței dintre cele două stații DETOX;

- Explozia rezervorului de stocare GPL. Rezervorul de stocare al GPL are o capacitate de 50 t și este amplasat în aer liber în apropierea centralei termice. Simularea a fost efectuată pentru cea mai gravă situație posibilă, considerând explozia rezervorului plin. Pragul I cu radiație de căldură $12,5 \text{ kW/m}^2$ este în interiorul unui cerc cu raza de 10,5 m iar Pragul II cu radiație de căldură 5 kW/m^2 este în interiorul unui cerc cu raza de 15 m;

- Avarii și/sau incendii la rezervoarele de combustibili. Simulările au fost efectuate pentru cele mai grave situații posibile, considerând aprinderea și arderea cantității totale a motorinei (incendiu în rezervor, sau în cuva de retenție plină cu motorină);

- Ruperea barajului Corna cu formare de breșe. S-au luat în calcul două scenarii de accidente credibile pentru simularea scurgerii sterilelor din iazul de decantare, și șase scenarii credibile pentru scurgerea apei decantate din iaz și a apei din porii sterilelor cu efecte semnificative asupra ecosistemelor terestre și acvatice, sub diferite condiții meteorologice;

- Scurgerea sterilelor poate avea loc de-a lungul văii Corna, pe o distanță de 800 m (prin ruperea barajului inițial), sau pe 1.600 m în cazul ruperii barajului Corna în varianta finală;

- În ceea ce privește impactul asupra calității apei, concentrația de cianură în apă sub formă de undă de poluare va ajunge la Arad în apropiere de granița romano-maghiara pe râul Mureș, la concentrații între 0,03 și 0,5 mg/L. Datorită limitărilor matematice inerente ale modelelor folosite, valorile menționate și efectele accidentelor sunt considerate a fi supraestimate. În consecință aceste rezultate descriu „cazurile cele mai defavorabile”, bazate pe ipoteze extreme de rupere a barajului Corna.

Modelul utilizat este modelul INCA, dezvoltat în ultimii 10 ani în vederea simulării atât a sistemelor terestre, cât și a celor acvatice în cadrul programului de cercetare EUROLIMPACS EU (www.eurolimpacs.ucl.ac.uk). Modelul a fost utilizat pentru evaluarea impactului generat de viitoarea activitate minieră și de operațiuni de colectare și epurare a poluării produse de activitățile miniere anterioare desfășurate la Roșia Montană.

Modelarea creată pentru Roșia Montană simulează opt metale (cadmiu, plumb, zinc, mercur, arsen, cupru, crom, mangan), precum și cianuri, nitrați, amoniac și oxigen dizolvat. Modelul a fost aplicat bazinelor superioare de la Roșia Montană, precum și pentru întreaga rețea hidrografică Abrud - Arieș – Mureș până la granița cu Ungaria și mai departe în râul Tisa. Modelul ia în calcul diluția și procesele de amestec fizico-chimice care afectează metalele, amoniacul și cianurile din rețeaua hidrografică și oferă estimări ale concentrațiilor în puncte cheie de-a lungul râului, inclusiv la granița cu Ungaria și în râul Tisa după confluența cu râul Mureș.

Datorită fenomenelor de diluție și dispersie care au loc în rețeaua hidrografică și a tehnologiei inițiale de tip BAT adoptate pentru proiect (spre exemplu, utilizarea de procese de distrugere a cianurii pentru efluentul cu steril, ceea ce reduce concentrația de cianură în efluentul înmagazinat în IDS la o valoare mai mică de 6 mg/l), chiar și o deversare accidentală de steril, de mari proporții, (spre exemplu, ca urmare a cedării barajului) în rețeaua hidrografică nu ar duce la poluare transfrontalieră. Modelul a arătat că și în cazul celui mai periculos scenariu de cedare a barajului, toate limitele admisibile pentru concentrațiile de cianură și de metale grele din apa râului ar fi respectate înainte ca acesta să treacă în Ungaria.

Modelul INCA a fost utilizat la evaluarea impactului benefic al sistemului existent de colectare și epurare a apelor acide și a arătat că se obțin îmbunătățiri substanțiale ale calității apelor din rețeaua hidrografică în regim normal de funcționare.

Pentru mai multe informații se prezintă o fișă sintetică privind lucrarea de modelare INCA cu titlul: Programul de modelare al râului Mureș în Anexa împreună cu studiul de modelare complet este prezentat în Anexa 5.1

- Formarea de HCN la suprafața iazului. Simulările privind emisiile de HCN de pe suprafața iazului de decantare și dispersia acestuia în atmosferă arată că nu se depășește un nivel de $400 \mu\text{g}/\text{m}^3$ pentru medierea de o oră și $179 \mu\text{g}/\text{m}^3$ pentru o mediere de 8 ore. Aceste concentrații de HCN depășesc cu puțin pragul de miros ($0,17 \text{ ppm}$) și sunt mult inferioare concentrațiilor care ar putea fi periculoase;

- Ruperea barajului Cetate cu formare de breșe. Modelarea viiturii în caz de rupere a barajului Cetate a avut la bază parametrii de proiectare obținuți în studiul hidrometeorologic „Assessment of rainfall intensity, frequency and runoff for the Roșia Montană Project –Dr. Radu Drobot”. Caracteristicile breșei au fost precise cu ajutorul modelului Breach, iar înălțimea maximă a undei de viitură în diferite secțiuni de scurgere a fost modelată folosind programul FLDWAV. S-a considerat un volum total al scurgerii de 800.000 m^3 în timp de o oră, când vârful hidrografului viiturii este cu aproximativ $4,9 \text{ m}$ deasupra scurgerii de bază chiar imediat aval de baraj și în albia îngustă a Abrudului la $5,9\text{-}7,5 \text{ km}$ în aval de baraj iar la ultima secțiune luată în calcul ($10,5 \text{ km}$) adâncimea apei este de aproximativ $2,3 \text{ m}$ deasupra scurgerii de bază iar debitul maxim $877 \text{ m}^3/\text{s}$. În continuare, valea mai largă a Arieșului permite viiturii să se propage printr-o albie semnificativ mai extinsă iar rezultatul este un hidrograf de viitură mult atenuat. Aceste rezultate descriu „cazul cel mai defavorabil”, bazat pe ipoteza extremă de rupere a barajului;

- Accidente pe parcursul transportului cianurii. Datorită cantităților mari de cianură transportate (cca. 30 t zilnic), riscurile asociate acestei activități au fost analizate în detaliu prin aplicarea metodei ZHA - Zurich Hazard Analysis. Drept urmare a fost selectat traseul optim de transport de la furnizor până la uzina de procesare și anume:

- Transportul cianurii (în formă solidă) se va efectua în exclusivitate cu containere specializate SLS (Solid to Liquid System) cu o capacitate de 16 t fiecare.

- Containerul, construit în conformitate cu normele ISO, este protejat de către un cadru de protecție prevăzut cu suportți, permițând decuplarea de trailerul de transport și stocarea temporară. Grosimea virolei este de $5,17 \text{ mm}$ asigurând împreună cu cadrul metalic o protecție suplimentară a încărcăturii în caz de accident. Acest sistem este considerat BAT și este în momentul de față una dintre cele mai sigure modalități de transport al cianurii.

- Se menționează faptul ca studiul prezintă probabilitatea de apariție a acestor scenarii (paginile 166-171, Concluzii).

În ceea ce privește managementul cianurilor, există un studiu de baza intitulat „Proiectul Aurifer Roșia Montană, Planul pentru Managementul Cianurilor” întocmit în conformitate cu „Codul Internațional pentru Managementul Cianurilor pentru Producători, Transportatori și Utilizarea Cianurii în Producerea Aurului (International Cyanide Management Institute), mai 2002”. Se subliniază faptul ca SC Roșia Montană Gold Corporation SA este semnatară a acestui cod.

Referințele bibliografice care au stat la baza întocmirii capitolului 7 „Situatii de Risc” se regăsesc la paginile 173-176.

Proiectele care implică un proces de strămutare și relocare a populației nu sunt un lucru neobișnuit. Banca Mondială a finanțat direct peste 500 de proiecte în întreaga lume, proiecte ce au impus acest tip de abordare pe parcursul ultimilor 10 ani. Impactul social este abordat în Planul de Strămutare și Relocare conceput de RMGC în conformitate cu directivele Băncii Mondiale, care reprezintă cele mai bune practici disponibile.

Proiectul Roșia Montană (RMP), așa cum este propus în Raportul studiului de Evaluare a Impactului asupra Mediului (EIM) nu propune “eradicarea” localității Roșia Montană Proiectul nu este conceput împotriva voinței comunității, iar până în prezent s-a desfășurat cu sprijinul comunității. Pentru a plasa problema strămutării într-un context mai amplu, construcția și

implementarea RMP impune necesitatea achiziționării de proprietăți în patru dintre cele 16 sub-comune din Roșia Montană. Prin urmare, Roșia Montană nu va fi afectată de proiect.

Există o zonă protejată chiar în sat, iar propunerea include renovarea și restaurarea centrului istoric al comunei Roșia Montană, precum și construcția a două noi amplasamente de relocare în zona Piatra Albă (situată la aproximativ 6 km distanță de centrul istoric) și în Alba Iulia. Amplasamentul din Piatra Albă va deveni noul centru civic al comunei, care va fi cel mai modern din România. Pe lângă locuințele individuale vor fi construite sedii noi și moderne pentru Primărie, centre culturale și comunitare, o secție de poliție, un dispensar, o școală, dar și alte clădiri. Acest amplasament nou și modern va conserva caracterul și tradiția satelor de munte din Munții Apuseni, însă în același timp va beneficia și de toate avantajele și dotările construcțiilor secolului XXI. Numai școala va fi ridicată într-un stil arhitectonic modern. De asemenea, în Alba Iulia se va construi un cartier nou. Toate relocările vor fi întreprinse în conformitate cu Planul de Strămutare și Relocare, care respectă în totalitate standardele Băncii Mondiale pentru strămutarea involuntară a persoanelor.

Cu toate acestea, majoritatea proprietarilor de terenuri din Roșia Montană nu vor fi afectați de Proiect. De fapt, numărul caselor pe care compania trebuie să le achiziționeze pentru construirea și exploatarea proiectului pe durata de viață a minei - 489 de gospodării 126 de apartamente – este cu mult mai mic decât numărul de 1.000 de gospodării la care opoziții proiectului fac referire în mod frecvent.

Pentru achiziția proprietăților necesare, compania a elaborat un program de achiziție de proprietăți conform liniilor directoare privind Planul de acțiune pentru strămutare și relocare elaborate de Banca Mondială.

Dat fiind faptul că proiectul minier se desfășoară pe etape, nu este necesară achiziția tuturor proprietăților de la început. Prin urmare, compania s-a concentrat asupra proprietăților necesare a fi achiziționate pentru construirea și exploatarea minei în primii cinci ani. Până în prezent, au fost achiziționate peste 50% din proprietățile necesare pentru construirea proiectului și exploatarea minei în primii cinci ani.

Dintre proprietățile necesare, 98% au fost puse la dispoziție de proprietarii acestora pentru a fi evaluate – un pas care indică interesul în vânzarea proprietății către companie. Numărul mare de evaluări de proprietăți efectuate indică faptul că foarte puține proprietăți sunt deținute de persoane care este posibil să nu dorească să vândă.

Din acest număr restrâns de proprietăți unele sunt amplasate în zone care nu sunt necesare pentru construirea și exploatarea minei în etapa inițială.

Din numărul și mai mic al caselor situate în zonele în care se va desfășura construirea și exploatarea minei, compania va căuta alternative de proiectare a minei, astfel încât acești proprietari să își poată păstra proprietățile fără să fie afectați de mină.

Bineînțeles, la sfârșitul acestor eforturi se poate dovedi că un număr foarte mic de proprietari – poate câteva familii – vor refuza să își vândă proprietățile. În acel moment, decizia aparține autorităților de stat din România, dacă se vor folosi sau nu instrumentele legale de expropriere disponibile. Decizia va arăta dacă un număr mic de persoane, poate câteva persoane, trebuie să aibă întâietate (printr-o putere de veto dată de împrejurări) asupra majorității rezidenților locali și asupra intereselor naționale ale României constând în beneficiile aduse de 600 de locuri de muncă directe și 6.000 de locuri de muncă indirecte generate de proiect, precum și în infuzia de investiții de 2,5 miliarde USD efectuate într-o regiune rurală care a fost desemnată "Zonă dezavantajată" și care în prezent cunoaște doar condiții de sărăcie.

În ceea ce privește prevederile legale, art.1 din Legea nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauza de utilitate publică, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 139/02.06.1994, stipulează că exproprierea de imobile, [...] se poate face numai pentru cauza de utilitate publică. De asemenea, art. 6 din aceeași lege menționează că "sunt de utilitate publică lucrările privind: prospecțiunile și explorările geologice, extracția și prelucrarea substanțelor minerale utile...."

Exproprierea care se poate efectua în conformitate cu prevederile constituționale, reprezintă una dintre modalitățile de obținere a drepturilor de acces pe terenurile necesare pentru dezvoltarea proiectului, aceasta modalitate fiind expres stipulată în art. 6 a Legii Minelor nr. 85/2003 și a art. 6 din legea 33/1994.

RMGC este motivată și de oportunitatea de a promova proiectul într-o manieră care îmbunătățește bunăstarea socială, ecologică și economică a comunității.

Pe parcursul duratei de viață a minei, structura economică și socială a zonei Roșia Montană va beneficia de noi oportunități economice. RMGC preconizează crearea unui număr de 1.200 de locuri de muncă pe durata de construcție a obiectivului minier. După punerea în funcțiune a obiectivului minier, se preconizează că acesta va oferi peste 630 de locuri de muncă directe și va iniția dezvoltarea economică a regiunii. Această dezvoltare va conduce la crearea a peste 6.000 de noi locuri de muncă în activități și servicii conexe exploatarei miniere, într-o regiune care a fost declarată "zonă defavorizată" de către Guvernul României.

RMGC ține seama de faptul că activitatea minieră, deși modifică permanent o parte din topografia suprafeței, implică doar o folosință temporară a terenului. Astfel, din momentul în care obiectivul minier este construit, pe tot parcursul funcționării acestuia, activitățile de închidere – cum ar fi refacerea ecologică a terenurilor și a apelor și asigurarea condițiilor de siguranță și a stabilității zonei învecinate – vor fi integrate în planurile de funcționare și închidere ale RMGC.

De asemenea, față de beneficiile financiare directe, sunt și beneficiile indirecte legate de activitatea economică produsă. În România vor fi cheltuiți 1,5 miliarde USD pentru achiziționarea de bunuri și servicii în cursul derulării proiectului. Aprobarea proiectului se va concretiza și prin reducerea poluării în perimetrul Licenței de Concesiune pentru Exploatare de la Roșia Montană, poluare rezultată în urma practicilor miniere defectuoase din trecut. Într-un scenariu fără proiect, costul ecologizării ar fi responsabilitatea numai a Statului Român.

Proiectul Roșia Montană (RMP), ca investiție majoră, va acționa ca un catalizator pentru dezvoltarea locală și regională.

La fel ca și în alte cazuri de realizare a unor obiective industriale majore, impactul va fi atât pozitiv cât și negativ. În cazul Roșiei Montane, impactul benefic va fi intensificat la maximum prin implicarea administrației locale și județene și a altor terțe părți relevante din cadrul comunității în dezvoltarea inițiativelor, ca parte a unei abordări participative. Impactul negativ va fi diminuat la minim prin măsurile descrise în raportul EIM.

În ceea ce privește moștenirea culturală a satului, este important să ne amintim că societatea a cheltuit, de asemenea, aproximativ 10 milioane USD pentru a derula cel mai costisitor program de cercetare și dezvoltare arheologică în zona istorică Roșia Montană, pentru a conserva și dezvolta potențialul arheologic și cultural-arhitectural.

Prin RMP și Planurile de Management al Patrimoniului Cultural, societatea va investi 25 milioane USD în protejarea moștenirii culturale în așa fel încât acest lucru să sprijine turismul. Un program de pregătire va oferi toate abilitățile necesare pentru dezvoltarea activităților turistice, iar instituția Micro Credit Roșia Montană va sprijini localnicii în înființarea de pensiuni, restaurante și altele necesare pentru atragerea turiștilor. La sfârșitul proiectului, va exista un nou

sat, precum și vechiul centru restaurat în Roșia Montană, împreună cu un muzeu, hoteluri, restaurante și infrastructuri modernizate, la care se vor adăuga galeriile restaurate (de ex. Cătălina Monulești) și monumentele păstrate, cum ar fi Tăul Găuri – toate acestea urmând să funcționeze ca puncte de atracție turistică.

În ceea ce privește afirmația petentei privind (i) existența unor așa-zise inadvertențe ale raportului la studiul EIM, fără a da indicații clare în acest sens, și (ii) nu identifica și nici nu semnaleză probleme în legătură cu proiectul inițiat de RMGC și supus procedurii de evaluare a impactului asupra mediului, RMGC nu este în măsură și nici nu are calitatea de a formula un răspuns sau să facă vreun comentariu în acest sens.

Procesul Evaluării Impactului asupra Mediului are complexitatea planificării unui proiect vast prin identificarea domeniilor esențiale de raportare și furnizare de informații. Având în vedere complexitatea generală a EIM, nu pot fi evaluate toate plângerile legate de inadvertențe.

Potrivit prevederilor legale relevante, publicul poate înainta propuneri justificate privind evaluarea impactului asupra mediului. Conform art. 44 (3) din Ordinul nr. 860/2002 *”în baza rezultatelor dezbaterii publice, autoritatea competentă pentru protecția mediului evaluează propunerile/comentariile motivate ale publicului și solicită titularului completarea raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului cu o anexă care conține soluții de rezolvare a problemelor semnalate.*

RMGC s-a angajat să implementeze Proiectul respectând legislația română și cea europeană, inclusiv legea privind mediul și în conformitate cu cele mai bune practici internaționale, multe dintre acestea având legătură cu protecția mediului. În elaborarea Raportului EIM am lucrat alături de experți independenți și alături de companii de consultanță recunoscute pe plan internațional, pentru a asigura cel mai înalt nivel de protecție și reabilitare a mediului pe amplasamentul proiectului.

Afectarea florei și faunei protejate se va manifesta doar la nivel local, impactul nefiind în măsura să ducă la dispariția vreunei specii. Proiectul minier a fost conceput încă de la început pentru a îndeplini condițiile și normativele impuse de legislația românească și europeană în domeniul protecției mediului.

Compania consideră că impactul proiectului propus asupra mediului rămâne semnificativ, dar acesta urmează a se suprapune impactului pre-existent. Însă investițiile pentru reconstrucția/reabilitarea ecologică a zonei Roșia Montană în scopul rezolvării problematicele complexe de mediu actuale, este posibilă doar în urma implementării unor proiecte economice în măsură să genereze și să garanteze asumarea unor acțiuni directe și responsabile, ca și componentă a principiilor ce stau la baza conceptelor de dezvoltare durabilă. Doar în prezența unui sistem economic solid sunt abordabile procese și tehnologii economice curate, în total respect față de mediu, care să rezolve inclusiv efecte anterioare ale sumei activităților antropice.

Documentele de fundamentare a proiectului constituie o justificare obiectivă a implementării acestuia, dată fiind asumarea responsabilității de mediu extrem de complex din zona Roșia Montană.

Unele dintre speciile de la Roșia Montană ce beneficiază de un anumit statut de protecție reprezintă un procent nesemnificativ din mărimea populațiilor estimate la nivel național. Caracterizarea speciilor din punctul de vedere al habitatului, deși nu reprezintă o cerință impusă de Directiva Habitate (92/43/EEC), se regăsește în tabelele cu specii din Cap. 4.6. Biodiversitatea din Raportul la Studiul de Evaluare a Impactului asupra Mediului, precum și în anexele la acest capitol. Din cauza volumului mare de informație, se găsesc în varianta electronică a EIA pusă la dispoziția publicului de companie în aprox. 6.000 de DVD/CD în

română și engleză, fiind accesibilă și de pe site-ul Companiei, respectiv a Ministerului Mediului și Gospodăririi Apelor și a agențiilor locale și regionale de protecția mediului Alba, Sibiu, Cluj, etc.

Din punct de vedere practic, valoarea scăzută a impactului asupra florei și faunei protejate este evidențiată circumstanțial și de inexistența vreunei propuneri de declarare a zonei drept SPA (zone de protecție specială avifaunistică) și de respingerea ca nefondată a propunerii de declarare a unui pSCI (site-uri de interes comunitar) în aceasta zona.

Considerăm că în aceste condiții proiectul propus este în concordanță cu prevederile Directivei 92/43 Habitate[1], respectiv a Directivei 79/409 Păsări[2], cu atât mai mult cu cât în Planul H de Management al biodiversității sunt prevăzute măsuri active și responsabile de reconstrucție/reabilitare a unor habitate naturale, în spiritul prevederilor acelorși acte[3].

Referințe:

[1] art.3, alin. 2. Fiecare Stat Membru contribuie la crearea (rețelei) NATURA 2000 proporțional cu reprezentarea, pe teritoriul său, a tipurilor de habitate naturale și a habitatelor speciilor prevăzute în paragraful I. În acest scop, Statele Membre, în conformitate cu Articolul 4, desemnează situri ca zone speciale de conservare, având în vedere obiectivele prevăzute în paragraful I.

art.4, alin.1. Pe baza criteriilor stabilite în Anexa III (Etapa I) și a informațiilor științifice relevante, fiecare Stat Membru propune o listă de situri indicând tipurile de habitate naturale din Anexa I și speciile indigene din Anexa II pe care le adăpostesc. Pentru speciile de animale care ocupă teritorii vaste, aceste situri corespund locurilor, în cadrul ariilor naturale de răspandire a acestor specii, care prezintă elementele fizice și biologice esențiale pentru viața și reproducerea lor. Pentru speciile acvatice care ocupă teritorii vaste, astfel de situri vor fi propuse numai acolo unde este posibil de determinat în mod clar o zonă care prezintă elementele fizice și biologice esențiale pentru viața și reproducerea lor. Statele Membre propun, dacă este cazul, adaptarea listei în lumina supravegherii prevăzute în Articolul II. [...]

alin.2.[...] Statele Membre ale căror situri adăpostesc unul sau mai multe tipuri de habitate naturale prioritare ori una sau mai multe specii prioritare reprezentând mai mult de 5% din teritoriul național pot, în acord cu Comisiunea, să solicite ca criteriile enumerate în Anexa III (etapa 2) să fie aplicate mai flexibil în selectarea siturilor de importanță comunitară pe teritoriul lor. [...]

art.6, alin.4. Dacă, contrar concluziilor negative ale evaluării implicațiilor și în absența soluțiilor alternative, un plan sau proiect trebuie totuși să fie realizat, din motive imperative de interes public major, inclusiv de natură socială sau economică, Statul Membru ia toate măsurile compensatoare necesare pentru a asigura că coerența generală a (rețelei) NATURA 2000 este protejată. Statul Membru informează Comisiunea despre măsurile compensatoare adoptate.

art. 16. Cu condiția că nu există o alternativă satisfăcătoare și că derogarea nu este în detrimentul menținerii populațiilor speciilor respective într-o stare de conservare favorabilă, Statele Membre pot deroga de la dispozițiile Articolelor 12, 13, 14 și 15 (a și b): [...]

- în interesul sănătății și securității publice sau pentru alte rațiuni de interes major, inclusiv de natură socială sau economică și pentru motive de importanță primordială pentru mediu;

[2] art.4, alin. 1. Speciile menționate în anexa 1 fac obiectul măsurilor de conservare speciale privind habitatul, în scopul asigurării supraviețuirii și a reproducerii lor în aria lor de distribuție. [...].

Se va ține cont - pentru a trece la evaluări de tendințe și de variațiile nivelurilor de populare. Statele Membre clasează în special în zonele de protecție specială teritoriile cele mai asemănătoare ca număr și suprafață la conservarea lor în zona geografică maritimă și terestră de aplicare a prezentei Directive.

[3] Directiva 92/43 Habitate, art. 2 alin.2.; Directiva 79/409 Păsări, art. 3 alin. 2 lit. c.

Afirmația că iazul de decantare propus nu este impermeabilizat este cu totul eronată. Iazul de decantare a sterilelor va include un strat de căptușeală cu permeabilitate scăzută conform celor mai bune tehnici disponibile prevăzute de Directivele UE.

Proiectul cuvetei iazului de decantare a sterilului (IDS) prevede realizarea unui strat de etanșare pentru a asigura protecția apei subterane. Concret, iazul de decantare a sterilelor de la Roșia Montană (IDS sau „iazul”) a fost proiectat astfel încât să se conformeze prevederilor Directivei UE privind protecția apelor subterane (80/68/CEE), transpusă în legislația românească prin HG 351/2005. IDS este, de asemenea, proiectat astfel încât să respecte Directiva UE privind deșeurile miniere (2006/21/CE), în conformitate cu Termenii de referință stabiliți de MMGA în luna mai 2005. Alineatele de mai jos explică modul în care iazul se conformează prevederilor acestor directive.

IDS este alcătuit dintr-o serie de componente individuale, care cuprind:

- cuveta iazului de steril;
- barajul de sterile;
- iazul secundar de colectare a infiltrațiilor;
- barajul secundar de retenție; și
- puțuri de hidro-observație / puțuri de extracție pentru monitorizarea apelor subterane, amplasate în aval de barajul secundar de retenție.

Toate aceste componente formează parte integrantă a iazului, fiind necesare pentru funcționarea acestuia la parametrii proiectați.

Directivele menționate mai sus impun ca proiectul IDS să asigure protecția apelor subterane. În cazul Proiectului Roșia Montană, această cerință este îndeplinită luând în considerare condițiile geologice favorabile (strat de fundare a cuvetei IDS, a barajului IDS și a barajului secundar de retenție constituit din straturi cu permeabilitate redusă) și realizarea unui strat de etanșare din argila cu permeabilitate redusă (1×10^{-6} cm/sec) re-compactat, sub cuveta IDS. Pentru mai multe informații, vezi Capitolul 2 din Planul F al studiului EIM intitulat “Planul de Management al Iazului de Decantare a Sterilelor”.

Stratul de etanșare din argilă cu permeabilitate redusă va fi în conformitate cu cele mai bune tehnici disponibile (BAT), astfel cum sunt definite de Directiva UE 96/61 (IPPC) și de Directiva UE privind deșeurile miniere. Proiectul iazului cuprinde și alte elemente de proiectare suplimentare privind protecția apelor subterane, după cum urmează:

- O diafragmă de etanșare din material cu permeabilitate redusă (1×10^{-6} cm/sec) în fundația barajului de amorsare pentru controlul infiltrațiilor;
- Un nucleu cu permeabilitate redusă (1×10^{-6} cm/sec) în barajul de amorsare pentru controlul infiltrațiilor;
- Un baraj și un iaz de colectare a infiltrațiilor sub piciorul barajului de sterile pentru colectarea și retenția debitelor de infiltrații care ajung dincolo de axul barajului;
- O serie de puțuri de monitorizare, mai jos de piciorul barajului secundar de retenție, pentru monitorizarea infiltrațiilor și pentru a asigura conformarea cu normativele în vigoare, înainte de limita iazului de steril.

Pe lângă componentele de proiectare precizate mai sus, se vor implementa măsuri operaționale specifice pentru protecția sănătății populației și a mediului. În cazul puțin probabil în care se va detecta apă poluată în puțurile de hidroobservație, mai jos de barajul secundar de retenție, aceste puțuri vor fi transformate în sonde de pompaj pentru recuperarea apei poluate și pomparea acesteia în iazul de decantare unde va fi încorporată în sistemul de recirculare a apei la uzina de procesare a minereului aparținând de Proiectul Roșia Montană, până când se revine la limitele admise de normativele în vigoare.

Hotărârea de Guvern nr. 351/2005 la care faceți referire aproba Programul de eliminare treptată a evacuărilor, emisiilor și pierderilor de substanțe prioritare periculoase, nu stabilește criteriile de construire și/sau operare a iazurilor de decantare. Cu toate acestea, vă informăm asupra faptului că, RMGC a depus toate diligențele necesare pentru respectarea prevederilor legale imperative și în ceea ce privește eliminarea treptată a evacuărilor, emisiilor și pierderilor de substanțe în special cele periculoase.

Desfășurarea activității de depozitare a deșeurilor este reglementată prin Hotărârea de Guvern nr. 349/2005, publicată în Monitorul Oficial Partea I nr. 394 din 10/05/2005, act normativ prin care se transpun în legislația internă prevederile Directivei 1999/31/CE privind depozitarea deșeurilor, publicată în Jurnalul Oficial al Comunității Europene nr. 182/1 din data de 16.07.1999.

Actualmente, la nivelul Uniunii Europene desfășurarea activității de depozitare a deșeurilor care provin din industria extractivă este reglementată în mod distinct prin Directiva nr. 2006/21/CE ("Directiva nr. 2006/21/CE"), publicată în Jurnalul Oficial al Comunității Europene nr. L 102 din data de 11.04.2006.

RMGC a redactat Raportul la Studiul de Evaluare a Impactului asupra Mediului cu respectarea cerințelor și condițiilor obligatorii prevăzute în cuprinsul Directivei nr. 2006/21/CE. Vă informăm asupra faptului că, independent de momentul la care Directiva nr. 2006/21/CE va fi transpusă în legislația internă, RMGC va respecta orice cerință legală obligatorie pentru activitatea minieră desfășurată în privința depozitării deșeurilor.

Informațiile cu privire la finanțarea utilizată pentru susținerea proiectului minier de la Roșia Montană pot fi găsite în secțiunea din Evaluarea Impactului asupra Mediului intitulată "Planuri ale sistemului de management de mediu și social" (Anexa 1 din subcapitolul intitulat "Planul de închidere și reabilitare a minei").

RMGC a investit mult timp, energie și resurse în evaluarea viabilității proiectului minier Roșia Montană. În urma acestei evaluări, RMGC a ajuns la concluzia că Roșia Montană reprezintă o oportunitate de dezvoltare pe termen lung – opinie confirmată de o serie de instituții de creditare, care au analizat în detaliu documentația tehnică a proiectului și rentabilitatea acestuia. Suntem absolut convingeți că proiectul se va derula până la finalul celor 16 ani de funcționare preconizați, indiferent de fluctuațiile prețului de piață al aurului.

RMGC – nu Statul Român – va plăti toate datoriile aferente proiectului Roșia Montană. Costurile actuale de închidere a proiectului Roșia Montană se ridică la 76 milioane USD, calculate pe baza funcționării minei timp de 16 ani. Conform Legii Minelor din România și a Directivei UE privind deșeurile miniere se va institui o garanție financiară pentru refacerea mediului (GFRM) înainte de crearea oricărei datorii. GFRM este reglementată de Legea Minelor (nr. 85/2003) și de Instrucțiunile și Normele de aplicare a Legii Minelor emise de Agenția Națională pentru Resurse Minerale (nr. 1208/2003). Există, de asemenea, două directive ale Uniunii Europene care au efect asupra GFRM: Directiva privind deșeurile miniere („DSM”) și Directiva privind răspunderea de mediu („DRM”).

Directiva privind deșeurile miniere are scopul de a asigura că există acoperire pentru 1) toate obligațiile ce derivă din autorizația acordată pentru eliminarea deșeurilor rezultate ca urmare a activităților miniere și 2) toate costurile aferente lucrărilor de refacere a terenurilor afectate de depozitul de deșeurii. Directiva privind răspunderea de mediu reglementează activitățile de remediere și măsurile care trebuie luate de autoritățile de mediu în cazul unui accident ecologic cauzat de operatorii minieri, în scopul de a se asigura că operatorii dispun de resurse financiare corespunzătoare pentru lucrările de remediere ecologică. Deși aceste directive nu au fost încă transpuse în legislația românească, termenele pentru implementarea mecanismelor de aplicare

sunt 30 aprilie 2007 (DRM) și 1 mai 2008 (DSM) - deci, înainte de începerea exploatării la Roșia Montană.

RMGC a inițiat deja procesul de conformare cu aceste directive, iar în momentul în care normele de punere în aplicare vor fi adoptate de guvernul român, RMGC va fi în deplină conformitate.

Conform legislației din România, există două GFRM separate și diferite.

Prima garanție, care se actualizează anual, se axează pe acoperirea costurilor preconizate pentru refacerea ecologică aferente funcționării obiectivului minier în anul următor. Aceste costuri sunt de minim 1,5% pe an din costurile totale, reflectând lucrările angajate anual.

Cea de a doua garanție, de asemenea actualizată anual, stabilește costurile preconizate pentru eventuala închidere a exploatării miniere Roșia Montană. Valoarea din GFRM destinată acoperirii costului de refacere finală a mediului se determină ca o cotă anuală din valoarea lucrărilor de refacere a mediului prevăzute în programul de monitorizare pentru elementele de mediu post-închidere. Acest program face parte din Programul tehnic pentru închiderea minei, un document ce trebuie aprobat de Agenția Națională pentru Resurse Minerale ("ANRM").

Fiecare GFRM va respecta regulile detaliate elaborate de Banca Mondială și Consiliul Internațional pentru Minerit și Metale.

Actualizările anuale vor fi stabilite de experți independenți, în colaborare cu ANRM, în calitate de autoritate guvernamentală competentă în domeniul activităților miniere. Actualizările asigură că în cazul puțin probabil de închidere prematură a proiectului, în orice moment, GFRM reflectă întotdeauna costurile aferente refacerii ecologice. (Aceste actualizări anuale vor avea ca rezultat o valoare estimativă care depășește costul actual de închidere de 76 milioane USD, din cauză că în activitatea obișnuită a minei sunt incluse anumite activități de refacere ecologică).

Actualizările anuale cuprind următoarele patru elemente variabile:

- Modificări aduse proiectului care afectează obiectivele de refacere ecologică;
- Modificări ale cadrului legislativ din România inclusiv punerea în aplicare a directivelor U.E.;
- Tehnologii noi care îmbunătățesc metodele și practicile de refacere ecologică;
- Modificări ale prețurilor unor produse și servicii esențiale pentru refacerea ecologică.

Odată finalizate aceste actualizări, noile costuri estimate pentru lucrările de închidere vor fi incluse în situațiile financiare ale companiei RMGC și vor fi făcute publice.

Sunt disponibile mai multe instrumente financiare care să asigure că RMGC este capabilă să acopere toate costurile de închidere. Aceste instrumente, păstrate în conturi protejate la dispoziția statului român cuprind:

- Depozite în numerar;
- Fonduri financiare;
- Scrisori de credit;
- Garanții;
- Polițe de asigurare.

În condițiile acestei garanții, autoritățile române nu vor avea nici o răspundere financiară cu privire la refacerea mediului ca urmare a proiectului Roșia Montană.

Answer to Contestation No. 4017
Submitted by Wendy R. Searles – Wilson
On the 12th of August 2006

S.C. Roşia Montană Gold Corporation S.A. (RMGC) has fully taken these issues into consideration in the development of the comprehensive, detailed EIA for the Roşia Montană project. Our specific responses to Contestation No. 4017 are as follows:

In the larger sense, the entire EIA report is focused on the assessment of impacts and their associated mitigation. Specifically, Chapter 4 of the EIA presents that impact assessment of the project. The following discussion presents a summary of the impact discussed in the EIA.

As far as natural and technological risks assessments are concerned, Chapter 7, "Risk Cases", from the Report on Environmental Impact Assessment, emphasizes the fact that safety and prevention measures, the implementation of the environmental management and risk systems are mitigating the consequences to acceptable levels as compared to the most restrictive norms, standards, the best practices or national and international recommendations in the field.

The risk level has been established as moderate and so, socially acceptable. The extension of the risk assessment and the intensity of the prevention and mitigation measures of the consequences should be proportionate to the risk involved. Selection of a specific mitigation technique is depends on the analyzed accident scenario.

More detailed assessments are conducted for accident scenarios that, based on the qualitative assessment are found to be potentially major, of probability more than 10^{-6} (reduced recovery periods of 1/1,000,000) meaning that they could have major consequences therefore, elevated associated risk, a higher risk level than 9 to 12 (on a scale of 1-25). To put this in context, simply living in southern Florida rates a 25 on the risk scale.

A global assessment of the risks associated with the Roşia Montană Project is obtained by the quick environmental and health risk assessment methodology initially developed by the Italian Ministry of the Environment and the World Health Organization.

Natural hazard and risk identification and analysis presents key data and information in assessing potential technological accidents. Thus:

- In designing the Tailings Management Facility, the design parameters were chosen to fully cover the characteristic seismic risk of the area. These seismic design parameters adopted for the TMF and other facilities on the proposed site result in a safety factor much greater than the minimum accepted under the Romanian and European design standards for such facilities.

- in the sector physically impacted by the Project, the risk of floods will remain very low due to the small catchments (controlled by the Roşia and Corna Streams) the area affected by the operation, and the creation of containment, diversion and drainage hydrotechnical structures for storm waters on the site, and in the Abrud catchment in general.

- risks caused by meteorological events have been reviewed and used in assessing the hazards of the affected technological processes.

- from the analysis of morphometrical parameters and their correlation with other sets of information on the natural slopes on and near the site shows that the (qualitatively estimated) landslide occurrence risk is low to moderate and its consequences will not cause major impacts on the structural components of the Project.

- there is no significant risk associated with resource depletion. Mining activities are planned judiciously, so as to extract only the profitable gold and silver resources and only the necessary construction rock for the Project.

- the management of the mining concession site will minimize reserve "sterilization" (limitation of future access to the reserves).

- in assessing technological hazards and risks, the quantity of hazardous substances on the site was calculated as a total and by category, as provided by the *Notification Procedure* approved by Ministry of Agriculture, Forestry, Water and Environment (MAFWE) Order 1084/2003.

Based on an evaluation of hazardous substances in stock on the Project site in relation to the relevant quantities provided by the Governmental Decision 95/2003 which transposes the Seveso Directive, the Project ranges between the upper and the lower limits, and therefore S.C. Roşia Montană Gold Corporation S.A. is required to prepare a Report on Environmental Impact Assessment Study to be sent to the local environmental authority and the local civilian protection authority a *Safety Report* on its operations to prevent major accident risks.

In assessing the consequences of major accidents involving dangerous substances, physical-mathematical models accepted internationally and especially at EU level, and the current version of the SLAB (Canada) software have been used, the latter for the atmospheric dispersion of denser than air gases, that may handle a multitude of situations and scenarios.

Similarly, the EFFECTSGis 5.5 (Netherlands) software, developed for the analysis of the effects of industrial accidents and of consequences.

Several scenarios were considered in response to the internal legislative requirements, especially related to the implementation of the Internal Emergency Plans (GD 647/2005). The conclusions of the risk assessment for major accidents were:

- The total destruction of plant facilities may only be caused by terrorist attack with classic or nuclear weapons. Simultaneous damage to the HCl tank (including containment) and to the NaCN solution tank, the tanks containing enriched solution, to one or more leaching tanks, having as a result HCN dispersion into the air. At the same time, under certain situations and weather conditions unfavorable for dispersion, people within 40 m of the emission source, surprised by the toxic cloud for more than 1 minute without respiratory protection equipment, will most certainly die. It may also be considered that, on a radius of about 310 m, persons exposed for more than 10 minutes may suffer serious intoxications that may also lead to death. Toxic effects may occur in persons up to about 2 km downwind of the process plant.

- Operating errors and/or failures in the measurement and control devices, resulting in a lower pH in the leaching tank, thickener and/or DETOX slurry and accidental emissions of hydrocyanic acid. The area affected by concentrations of 290 ppm over a 10 min exposure time is within a circle of 36 m radius and the 50 ppm IDLH threshold for 30 min exposure will be reached over an area of 157.5 m radius. The center of these circles is the middle of the CIL tanks platform.

- Accidental HCN emission from the decanter. The accident may be caused by a drop of pH in the CIL tanks combined with an overdose of flocculent solution and faulty pH monitoring systems. The area affected by concentrations of 300 ppm over a 10 min exposure time is within a circle of 65 m radius and the 50 ppm IDLH threshold for 30 min exposure will be reached over an area of 104 m radius. The center of these circles is mid-distance between the two DETOX facilities.

- Accidental HCN emission from the DETOX facility. The accident may be caused by a drop of pH in the reactors generated by an overdose of metabisulfite solution and/or copper sulphate combined with faulty pH monitoring systems. The area affected by high 1,900 ppm concentrations for a 1 min exposure time is located within a 10 m radius circle. The area affected by concentrations of 300 ppm over a 10 min exposure time is within a circle of 27 m radius and the 50 ppm IDLH threshold for 30 min exposure will be reached over an area of 33 m radius. The center of these circles is mid-distance between the two DETOX facilities.

- Explosion of the LPG storage tank. The LPG storage tank has a 50 ton capacity and is located outdoors, near the heating plant. The simulation was conducted for the worst case scenario, considering an explosion of the full tank. Threshold I with heat 12.5 kW/m^2 is within a 10.5 m radius circle and Threshold II, of heat radiation 5 kW/m^2 is within a circle of 15 m radius.

- Damage and/or fire at the fuel tanks. Simulations were conducted for the worst case scenarios, considering ignition and combustion all the diesel (fire in the tank, or in the containment vat, when full of diesel).

- Corna Dam break and breach development. Two credible accident scenarios were considered in simulating tailings flow out of the Tailings Management Facility, and six credible scenarios for the flow of decant water and tailings pore water, with significant effects on the terrestrial and aquatic ecosystems, in different weather conditions.

- Tailings flow may occur along Corna Valley, on a 800 m (starter dam break) or over 1,600 m reach should the Corna dam break in its final stage.

- In regard to water quality impacts, cyanide concentrations in the water in the shape of a pollution plume may reach Arad, near the Romanian-Hungarian border on the Mureş River, in concentrations ranging between 0.03 and 0.5 mg/L. Due to inherent mathematical limitations in the models, these values and the accident effects are considered overestimated. Therefore, the results describe the “worst case scenario” based on extreme dam break assumptions for the Corna Dam.

The model used is the INCA model developed over the past 10 years to simulate both terrestrial and aquatic systems within the EUROLIMPACS EU research program (www.eurolimpacs.ucl.ac.uk). The model has been used to assess the impacts from future mining, and collection and treatment operations for pollution from past mining at Roşia Montană.

The modelling created for Roşia Montană simulates eight metals (cadmium, lead, zinc, mercury, arsenic, copper, chromium, manganese) as well as Cyanide, Nitrate, Ammonia and dissolved oxygen. The model has been applied to the upper catchments at Roşia Montană as well as the complete Abrud-Arieş-Mureş river system down to the Hungarian Border and on into the Tisa River. The model takes into account the dilution, mixing and physico-chemical processes affecting metals, ammonia and cyanide in the river system and gives estimates of concentrations at key locations along the river, including at the Hungarian Boarder and in the Tisa after the Mureş joins it.

Because of dilution and dispersion in the river system, and of the initial EU BAT-compliant technology adopted for the project (for example, the use of a cyanide destruct process for tailings effluent that reduces cyanide concentration in effluent stored in the TMF to below 6 mg/l), even a large scale unprogrammed release of tailings materials (for example, following failure of the dam) into the river system would not result in transboundary pollution. The model has shown that under worse case dam failure scenario all legal limits for cyanide and heavy metals concentrations would be met in the river water before it crosses into Hungary.

The INCA model has been used to evaluate the beneficial impacts of the existing mine water collection and treatment and it has shown that substantial improvements in water quality are achieved along the river system under normal operational conditions.

For more information, an information sheet presenting the INCA modelling work is presented under the title of the Mures River Modelling Program and the full modelling report is presented in Annex 5.1.

- Development of HCN on the tailings pond surface. Simulated emissions of HCN from the Tailings Management Facility pond surface and of their dispersion into the ambient air show that the level of $400\mu\text{ g/m}^3$ hourly average and $179\mu\text{ g/m}^3$ 8hr average will not be exceeded. These HCN concentrations are only slightly over the odor threshold (0.17ppm) and much below potentially dangerous concentrations.

- Cetate Dam break and breach development. Flood modeling was in case of a break in Cetate dam was based on the design parameters obtained from the hydrometeorological study “Assessment of rainfall intensity, frequency and runoff for the Roşia Montană Project –PhD. Radu Drobot”. The breach characteristics were predicted using the BREACH model, and the maximum height of the flood wave in various flow sections was modeled using the FLDWAV

software. The assumptions included a total 800,000 m³ discharge for one hour, when the peak of the flood hydrograph is about 4.9 m above base flow immediately below the dam and in the narrow Abrud valley 5.9-7.5 km downstream of the dam, while in the last section considered (10.5 km) water depth is about 2.3 m above base flow and the maximum flow rate 877 m³/s. Further, the broader Aries valley allows the flood wave to propagate on a significantly wider bed, which results in a highly attenuated hydrograph. These results describe the “worst case scenario” based on extreme dam break assumptions.

- Accidents during cyanide transportation. Due to the large quantities of cyanide transported (about 30t /day) the risks associated to this activity were assessed in detail using the ZHA- Zurich Hazard Analysis method. As a consequence, the optimum transport route was selected from the manufacturer to the Process Plant, e.g.

- Cyanide transport (in solid state) will exclusively involve special SLS (Solid to Liquid System) containers, 16 tons each.

- The ISO compliant container will be protected by a framework with legs, which allows separation from the transport trailer for temporary storage. The wall is 5.17 mm thick, which, together with the protective framework, provides additional protection to the load in case of accident. This system is considered BAT and is currently one of the safest cyanide transportation options.

- It is being mentioned the fact that the study develops the occurrence possibility of these scenarios (pages 166-171, Conclusions).

As regards the cyanides management, there is a baseline study named “Roşia Montană Golden Project, Cyanides Management Plan” prepared in compliance with the “International Management Code for the Manufacture, Transport and Use of Cyanide in the Production of Gold (International Cyanide management Institute) May 2002”. S.C. Roşia Montană Gold Corporation is signatory to this code.

Bibliographical references for Chapter 7 “Risk Cases” are listed at page 173-176.

Projects that need resettlement and relocation are not unusual. The World Bank has financed directly more than 500 projects throughout the world that needed this approach during the last 10 years. The social impact is addressed in the Resettlement and Relocation Plan designed by the company in accordance with the World Bank’s guidelines, as best practices available.

The Roşia Montană project as proposed in the EIA does not propose the “eradication” of the locality of Roşia Montană. The project is not designed against the will of the community and has been developed so far with the support of the community. To put the resettlement issue in its larger context, the construction and operation of the Roşia Montană Project requires the acquisition of properties in four of Roşia Montană’s 16 sub-comuna.

There is a buffer zone in the village itself, and the proposal includes the renovation and restoration of the historical center of Roşia Montană and the construction of two new relocation sites in the Pietra Albă area (situated at approximately 6 km away from the historical center) and Alba Iulia. Pietra Albă site will be the new civic center of the commune, which will be the most modern in Romania. In addition to individual homes, new and modern quarters for the City Hall, cultural and community centers, a police station, a dispensary, a school, and other buildings will be built. This new and modern location will preserve the character and tradition of the mountain villages of the Apuseni Mountains but will benefit from all the advantages and facilities of 21st century construction. Only the school will be built in a modern architectural style. A new neighbourhood will also be built in Alba Iulia. All relocations will be conducted according to the Resettlement and Relocation Action Plan, which fully complies with World Bank standards for involuntary resettlement of individuals.

For the most part, therefore, property ownership in the larger part of Roşia Montană will not be affected by the project. In fact, the number of homes that the company must purchase to

construct and operate the project over the life of the mine – 489 homes 126 apartments – is far smaller than the 1,000 homes project opponents regularly reference.

In order to acquire the necessary properties, the company has established a property purchase program compliant with the RRAP guidelines developed by the World Bank.

As the mining project proceeds in phases, it is not necessary to acquire all properties at the outset. Accordingly, the company has focused on properties required for the construction and operation of the mine in its first five years. To date, more than 50% of the properties needed to construct the project and operate the mine for the first five years have been acquired.

Of those properties needed, 98% have been presented for surveying by their owners – a step that implies an interest in selling the property to the company. The survey rate suggests that little more than a handful of properties are held by people who might prove unwilling to entertain a sale.

Of that small number, some will lie in areas not needed for construction and early operation of the mine.

Of the even smaller number of homes that are located in areas in which the construction and early operation of the mine will take place, the company will seek options to redesign the mine plan to allow those owners to retain their property, unaffected by the mine.

Of course it may prove, at the end of all of these efforts, that a very small number of property owners -- perhaps a few families - will refuse to sell their holdings. At that point, the decision falls to Romanian Government authorities as to whether they will exercise the legal instruments available to them to expropriate the properties. That decision will turn on whether a small number of people, perhaps a handful, should prevail (via a de facto veto power) over the majority will of local residents and Romania's national interests as a whole to benefit from the creation of 600 direct jobs, 6,000 indirect jobs and the infusion of \$2.5 billion USD in investment in a rural region that has been designated a "Disadvantaged Zone" and knows only extreme poverty at present.

As for the law itself, the Art.1 of the Law no. 33/1994, regarding the expropriation for cases of public utility and published in the Romania's Official Gazette Part 1 no. 139/02.06.1994, stipulates that the expropriation of buildings, [...] may be done only for a case of public utility. Also, the Art. 6 from the same law mentions that "the followings are of public utility: geological prospecting and exploring, extraction and processing of utile mineral substances..."

The expropriation, performed according to the legal and constitutional provisions, represents therefore one of the obtaining modalities of utilization right over the lands necessary for a mining project development, this modality being expressly stipulated in Art.6 of the Mining Law no. 85/2003 and Art. 6 of the Law no.33/1994.

RMGC is committed to pursuing the project in a manner that advances the community's long-term social, environmental, and economic welfare.

During the life of the mine, the economic and social fabric of Rosia Montana will benefit from new economic opportunities. RMGC forecasts the creation 1,200 new jobs during the construction phase of the mine. Once the mine has been opened, we expect it to directly employ more than 630 people, and spark economic development in the region. This development is projected to lead to more than 6,000 new jobs, supporting the mine and the people working at the mine, in a region that has been designated a "disadvantaged zone" by the Romanian Government.

RMGC recognizes that mining, while permanently changing some surface topography, represents a temporary use of the land. Thus from the time the mine is constructed, continuing throughout its lifespan, closure-related activities – such as rehabilitating the land and water, and ensuring the safety and stability of the surrounding area – will be incorporated into our operating plans.

In addition to the direct financial benefits, there are the indirect benefits related to the economic activity generated. USD 1.5 billion will be spent in Romania acquiring goods and services during the life of the project. The approval of the project will also result in the clean-up within the limits of the perimeter of the Roșia Montană Concession Exploitation Licence of pollution from past poor mining practices. In a no-project scenario, the cost of this cleanup would be the sole responsibility of the Romanian state.

The Roșia Montană Project (RMP) as a major investment will be a catalyst for local and regional economic development.

As with any major industrial development, impacts will be positive and negative. In the case of Roșia Montană, beneficial impacts will be maximized by involving local and regional governments and other relevant parties from the community in development initiatives as part of a participatory approach. Negative impacts will be mitigated through measures as described in the EIA report.

With respect to the cultural heritage of the village, it is important to remember that the company has also spent approximately US\$10 million to develop the most extensive archaeological research and development program of Roșia Montană Historic Area, so as to preserve and develop the archaeological and cultural-architectonical potential.

Through the RMP and its heritage management plans, over the life of the mine, US\$25 million will be invested by the company in the protection of cultural heritage in such a way to support tourism. A training program will provide the necessary skills to develop tourist activities and the Roșia Montană Micro Credit will support people in starting pensions, restaurants, etc., all needed for attracting tourists. At the end of the project, there will be a new village, plus the restored old center of Roșia Montană with a museum, hotels, restaurants and modernized infrastructure, plus restored mining galleries (e.g. Cătălina Monulești) and preserved monuments such as Tăul Găuri - all of which would serve as tourist attractions.

The statement of the questionnaire referring (i) to the existence of some so-called inconsistencies in the Environmental Impact Assessment Report Study (EIA), without containing any specific indications, and (ii) identifies and specifies no problems in regard of the project initiated by Roșia Montană Gold Corporation (RMGC), subject to the environmental impact assessment procedure, RMGC is not in position to answer and has not the capacity to make any comments to this end.

The environmental impact assessment process manages the complexity of large-project planning by identifying critical areas of reporting and information provision. Against the general complexity of an EIA, blanket claims of inconsistency cannot be evaluated.

According to the relevant legal provisions, the interested public may submit justified proposals on the environment impact assessment. Art. 44 (3) of the Order no. 860/2002 on the Environment Impact Assessment Procedure and the issuance of the environmental approval provides to this end that *„based on the results of the public debate, the relevant authority for the environmental protection evaluates the grounded proposals/comments of the public and requests the titleholder the supplementation of the report to the environmental impact assessment study with an annex containing solutions for the solving of the underlined issues”*.

RMGC is committed to operating the Project in full compliance with Romanian and European law, including environmental law and in accordance with international best practices, many of which relate to environmental protection. We have been working with independent experts and some of the world's most prominent mining consultant companies to ensure the highest level of environmental protection and rehabilitation at the site.

The impact on the protected flora and fauna will be obvious only at local level, and it will not lead to the disappearance of any species. The mining project was conceived from the onset so as to comply with the conditions and standards stipulated by the Romanian and European legislation in the field of environmental protection.

The company believes that the environmental impact generated by proposed project remains significant the more so as it will add to the pre-existing ones. But the required investments for the ecological restoration/rehabilitation of the Roșia Montană area meant to solve complex environmental issues existing at present, can be developed only after the implementation of economic projects able to generate and ensure that direct and responsible measures are taken, as part of the principles that represent the basis for the sustainable development concepts. The presence of a strong economic system is the key for the implementation of clean economic processes and technologies, in full respect of the environment, which are able to remove the previous effects generated by human activities.

The documentation drafted to support this mining project represents an objective justification for its implementation given that the company has assumed the environmental responsibility, which is extremely complex in the Roșia Montană area.

Some of species existing at Roșia Montană that are under a certain protection status represent an insignificant percentage from populations estimated at national level. The characterization of species from their habitat point of view exists in the species tables presented in the Biodiversity Chapter of the EIA Report and its annexes, although this is not a requirement imposed by the Habitats Directive. Given the large amount of information contained, these tables are available in the electronic format of the EIA. 6,000 DVD/CDs comprising the EIA Report have been made available to the public both in English and in Romanian. Moreover, the EIA is also available on RMGC's website as well as on the websites of the Ministry of Environment and Waters Management and of the Local and Regional Environment Protection Agencies of Alba County, Cluj County and Sibiu County, etc.

From practical point of view, the low value of conservation of the impact area is also indirectly emphasized by the fact that there is no proposal to designate the area a SPA (aviafaunistic special protected area) and by the denial as unfounded of the proposal to designate the area as a pSCI area (sites of community importance).

Taking all these into account, we believe that the proposed Project is compliant with the provisions of EU Directive no. 92/43 Habitats[1], and EU Directive no. 79/409 Birds[2] respectively, especially because within Biodiversity Management Plan, Plan H, several active and responsible measures are provided to reconstruct/rehabilitate several natural habitats, pursuant to the provisions of the same documents [3].

References:

[1] art.3. 2nd paragraph, Each Member State shall contribute to the creation of Natura 2000 (network) in proportion to the representation within its territory of the natural habitat types and the habitats of species referred to in paragraph 1. To that effect each Member State shall designate, in accordance with Article 4, sites as special areas of conservation taking account of the objectives set out in paragraph 1.

art.4.

1st paragraph. On the basis of the criteria set out in Annex III (Stage 1) and relevant scientific information, each Member State shall propose a list of sites indicating which natural habitat types in Annex I and which species in Annex II that are native to its territory the sites host. For animal species ranging over wide areas these sites shall correspond to the places within the natural range of such species which present the physical or biological factors essential to their life and reproduction. For aquatic species which range over wide areas, such sites will be proposed only where there is a clearly identifiable area representing the physical and biological factors essential to their life and reproduction. Where appropriate, Member States shall propose adaptation of the list in the light of the results of the surveillance referred to in Article 11. [...]

2nd paragraph.[...] Member States whose sites hosting one or more priority natural habitat types and priority species represent more than 5 % of their national territory may, in agreement with the Commission, request that the criteria listed in Annex III (Stage 2) be applied more flexibly in selecting all the sites of Community importance in their territory. [...]

Art. 6. 4th paragraph. If, in spite of a negative assessment of the implications for the site and in the absence of alternative solutions, a plan or project must nevertheless be carried out for imperative reasons of overriding public interest, including those of a social or economic nature, the Member State shall take all compensatory measures necessary to ensure that the overall coherence of Natura 2000 is protected. It shall inform the Commission of the compensatory measures adopted.

Art. 16. Provided that there is no satisfactory alternative and the derogation is not detrimental to the maintenance of the populations of the species concerned at a favourable conservation status in their natural range, Member States may derogate from the provisions of Articles 12, 13, 14 and 15 (a) and (b):[...]

- in the interests of public health and public safety, or for other imperative reasons of overriding public interest, including those of a social or economic nature and beneficial consequences of primary importance for the environment;

[2] Art.4, 1st paragraph. The species mentioned in annex 1 shall be the subject of special conservation measures concerning their habitat in order to ensure their survival and reproduction in their area of distribution. [...]

Trends and variations in population levels shall be taken into account as a background for evaluations. Member states shall classify in particular the most suitable territories in number and size as special protection areas for the conservation of these species , taking into account their protection requirements in the geographical sea and land area where this directive applies

[3] Directive 92/43 Habitats, art. 2, 2nd paragraph; Directive 79/409 Birds, art. 3, 2nd paragraph, letter c.

The allegation that, the proposed Tailings Management Facility (TMF) does not include a liner is flatly incorrect. The TMF will include a low permeability liner that is compliant with Best Available Techniques as defined by EU Directives

An engineered liner is included in the design of the Tailings Management Facility (TMF) basin to be protective of groundwater. Specifically, the Roşia Montană Tailings Management Facility (TMF or “the facility”) has been designed to be compliant with the EU Groundwater Directive (80/68/EEC), transposed as Romanian GD 351/2005. The TMF is also designed for compliance with the EU Mine Waste Directive (2006/21/EC) as required by the Terms of Reference established by the Ministry of the Environment and Water Management (MEWM) in May, 2005. The following paragraphs provide a discussion of how the facility is compliant with the directives.

The TMF is composed of a series of individual components including:

- the tailings impoundment,
- the tailings dam,
- the secondary seepage collection pond,
- the secondary containment dam, and
- the groundwater monitoring wells/extraction wells located downstream of the Secondary Containment dam.

All of these components are integral parts of the facility and necessary for the facility to perform as designed.

The directives indicated above require that the TMF design be protective of groundwater. For the Roșia Montană project (RMP), this requirement is addressed by consideration of the favorable geology (low permeability shales underlying the TMF impoundment, the TMF dam, and the Secondary Containment dam) and the proposed installation of a low-permeability (1×10^{-6} cm/sec) recompacted soil liner beneath the TMF basin. Please see Chapter 2 of EIA Plan F, "The Tailings Facility Management Plan" for more information.

The proposed low permeability soil liner will be fully compliant with Best Available Techniques (BAT) as defined by EU Directive 96/61 (IPPC) and EU Mine Waste Directive. Additional design features that are included in the design to be protective of groundwater include:

- A low permeability (1×10^{-6} cm/sec) cut off wall within the foundation of the starter dam to control seepage,
- A low permeability (1×10^{-6} cm/sec) core in the starter dam to control seepage,
- A seepage collection dam and pond below the toe of the tailings dam to collect and contain any seepage that does extend beyond the dam centerline,
- A series of monitoring wells, below the toe of the secondary containment dam, to monitor seepage and ensure compliance, before the waste facility limit.

In addition to the design components noted above specific operational requirements will be implemented to be protective of human health and the environment. In the extremely unlikely case that impacted water is detected in the monitoring wells below the secondary containment dam, they will be converted to pumping wells and will be used to extract the impacted water and pump it into the reclaim pond where it will be incorporated into the RMP processing plant water supply system, until the compliance is reestablish.

The Government Decision no. 351/2005 approves the Program for the gradual disposal of the exhaustions, emissions and effluence of particularly hazardous substances and does not stipulate the criteria for building/ operating the tailings management facilities. Nevertheless, we inform you that RMGC took all the necessary measures for the observation of the mandatory legal provision also regarding the gradual disposal of the exhaustions, emissions and effluence of particularly hazardous substances.

The waste storage activity is provided by the Government Decision no. 349/2005, published in the Official Gazette Part I no. 394 dated 10/05/2005, a normative act which transposes in the internal legislation the provisions of the Directive 1999/31/CE on the waste storage, published in the Official Journal of the European Community no. 182/1 dated 16.07.1999.

Currently, at the European Union level, the storage activity of the waste resulting from the extraction industry is distinctly brought under regulation by the Directive no. 2006/21/CE ("Directive nr. 2006/21/CE"), published in the Official Journal of the European Community no. L 102 dated 11.04.2006.

RMGC drafted the report on the environmental impact assessment project by observing the mandatory requests and conditions provided in the Directive no. 2006/21/CE. We inform you that, irrespective of the moment when the Directive no. 2006/21/CE will be transposed in the internal legislation, RMGC will comply with any mandatory legal condition for the mining activity as regards the waste storage.

Information about the financing being utilized to support the mining project at Roșia Montană can be found in the section of the Environmental Impact Assessment titled "Environmental and

Social Management and System Plans,” and in Annex 1 of the subchapter titled “Mine Rehabilitation and Closure Management Plan.”

Roșia Montană Gold Corporation (“RMGC”) has invested significant time, energy, and resources assessing the viability of a mining project in the valley of Roșia Montană. This assessment has led RMGC to conclude that Roșia Montană presents an attractive long-term development opportunity – an opinion confirmed by a variety of lending institutions, who have completed detailed reviews of the project’s design and profitability. We have every confidence that we will see the project through to the end of its projected 16-year lifespan, regardless of any fluctuations in the market price of gold.

RMGC—not the Romanian state—will pay for any liabilities of the Roșia Montană Project. The current projected closure cost for Roșia Montană is US \$76 million to be paid by RMGC, which is based on the mine operating for its full 16-year lifespan. An Environmental Financial Guarantee (EFG) as required by the Romanian Mining Law and the EU Mine Waste Directive will be in place before any liability is incurred. The EFG is governed by the Mining Law (no. 85/2003) and the National Agency for Mineral Resources instructions and Mining Law Enforcement Norms (no. 1208/2003). Two directives issued by the European Union also impact the EFG: the Mine Waste Directive (“MWD”) and the Environmental Liability Directive (“ELD”).

The Mine Waste Directive aims to ensure that coverage is available for 1) all the obligations connected to the permit granted for the disposal of waste material resulting from mining activities and 2) all of the costs related to the rehabilitation of the land affected by a waste facility. The Environmental Liability Directive regulates the remedies, and measures to be taken by the environmental authorities, in the event of environmental damage created by mining operations, with the goal of ensuring adequate financial resources are available from the operators for environmental cleanup efforts. While these directives have yet to be transposed by the Romanian Government, the deadlines for implementing their enforcement mechanisms are 30 April 2007 (ELD) and 1 May 2008 (MWD) – thus before operations are scheduled to begin at Roșia Montană.

RMGC has already begun the process of complying with these directives, and once their implementation instruments are enacted by the Romanian Government, we will be in full compliance.

There are two separate and distinct EFGs under Romanian law.

The first, which is updated annually, focuses on covering the projected reclamation costs associated with the operations of the mine in the following year. These costs are of no less than 1.5 percent per year, of total costs, reflective of annual work commitments.

The second, also updated annually, sets out the projected costs of the eventual closure of the Rosia Montana mine. The amount of the EFG to cover the final environmental rehabilitation is determined as an annual quota of the value of the environmental rehabilitation works provided within the monitoring program for the post-closure environmental elements. Such program is part of the Technical Program for Mine Closure, a document to be approved by the National Agency for Mineral Resources (“NAMR”).

Each EFG will follow detailed guidelines generated by the World Bank and the International Council on Mining and Metals.

The annual updates to the EFG will be completed by independent experts, carried out in consultation with the NAMR, as the Governmental authority competent in mining activities field. These updates will ensure that in the unlikely event of early closure of the project, at any point in time, each EFG will always reflect the costs associated with reclamation. (These annual updates

will result in an estimate that exceeds our current US \$76 million costs of closure, because some reclamation activity is incorporated into the routine operations of the mine.)

The annual updates capture the following four variables:

- Changes in the project that impact reclamation objectives
- Changes in Romania's legal framework, including the implementation of EU directives
- New technologies that improve the science and practice of reclamation
- Changes in prices for key goods and services associated with reclamation

Once these updates are completed, the new estimated closure costs will be incorporated into RMGC's financial statements and made available to the public.

A number of different financial instruments are available to ensure that RMGC is capable of covering all of the expected closure costs. These instruments, which will be held in protected accounts at the Romanian state disposal, include:

- Cash deposit;
- Trust funds;
- Letter of credit;
- Surety bonds;
- Insurance policy.

Under the terms of this guarantee, the Romanian government will have no financial liability in connection with the rehabilitation of the Roșia Montană project.

Ministru Sulfina Barbu
Ministerul Mediului si al Gospodariri Apelor
Bvd. Libertatii Nr.12
Sector 5
Bucuresti
Romania

ANEXA 3
TIP 1

889

110085

22 08 2006

Stimata Doamna Ministru,
Stimata Doamna Sulfina Barbu,

MINISTERUL MEDIULUI ȘI GOSPODĂRII APELOR
Direcția Generală Evaluare Impact, Controlul Poluării
ACT
NR 75166
IEȘIRE
ZIUA 23 LUNA 08 ANUL 2006

CONTESTATIE

882

Raportul la Studiul de Impact asupra Mediului pentru proiectului minier din Rosia Montana, desi voluminos ca si compozitie, nu descrie si nu evalueaza impactul propunerii de proiect intr-o maniera profesionista si obiectiva. Alegeri importante asupra aspectelor tehnice raman nedecise. Raportul contine numeroase repetitii inutile si in acelasi timp semnificative omisiuni. De asemenea, raportul contine contradictii si lipsa de reflectie, maturitate si onestitate asupra provocarilor viitoare. In timp ce raportul contine un capitol intitulat „Descrierile dificultatilor”, nu mentioneaza deficiente si nesigurante in cunostinte. Cu exceptia raporturilor de baza, documentele ramase (capitolele EIM, Sistemul de management social si de mediu) nu au autor care sa-si asume responsabilitatea pentru corectitudinea si autenticitatea documentelor. Daca s-ar fi indicat autorii fiecarui capitol in parte, atunci s-ar fi putut verifica daca acesti autori sunt independenti de titularul de proiect, asa cum prevederile legale o cer. Ca si o concluzie generala, raportul face loc unor riscuri considerabile cu privire la stabilitatea si practicabilitatea tehnica a proiectului minier.

Subsemnata CROITORU ANCA cer Ministerului Roman al Mediului si al Gospodaririi Apelor sa nu isi dea acordul pentru propunerea de exploatare miniera de aur si argint din Rosia Montana. In sprijinul celor de mai sus, urmatoarele observatii si comentarii sunt detaliate dupa cum urmeaza:

A. Observatii Generale:

„Raportul de baza asupra biodiversitatii” si „Raportul de baza asupra patrimoniului cultural” mentioneaza „Stantec” ca fiind autorul documentului. „Stantec” nu este amintit in listele Ministerului Mediului si Gospodaririi Apelor cu privire la persoanele licentiate/acreditate pentru a efectua studii EIM. „Raportul de baza asupra contaminarii solului” indica „Fluvio” drept autor al documentului. „Fluvio” nu este nici el inregistrat la Ministerul Mediului și Gospodaririi Apelor, ca persoana acreditata pentru a efectua studii EIM. „Raportul de baza asupra apelor” nominalizeaza „MWH Inc.” drept entitatea care a făcut studiul, inasa „MWH Inc.” nu figurează pe lista cu persoane autorizate pentru a efectua studii EIM. Raportul de baza asupra conditiilor meteorologice il indica drept autor pe Radu Dobrot, acesta nefiind in scris la Ministerul Mediului si Gospodaririi Apelor, pe lista persoanelor acreditate pentru a efectua studii EIM, nici ca persoană fizica, nici ca asociat intr-o companie acreditata.

Versiunea in limba engleza a volumului „Procese Tehnologice” este greu de urmarit, deoarece traducerea sa este incompleta si lasa de dorit. Ex: pag.21: „The diversion channels will direct the conventionnaly clean waters which have not got

121

into contact with the mineralized rocks downstream the secondary dam. Canalele de deviere vor dirija apele conventional curate care nu au intrat in conta. The diversion channel location is shown in drawing 2.42."

Un numar semnificativ din hartile prezente in documentatia in limba engleza sunt in limba romana, devenind implicit indescifrabile publicului de alta nationalitate implicat in evaluarea EIM. „Raportul de baza asupra sanatatii” contine o anexa de 54 de pagini, intitulata „Harti_HB_HRA A.pdf”, redactata doar in limba romana. „Raportul de baza asupra solului” contine un folder intitulat *exponate*, ce contine 10 harti in total. In timp ce legenda acestora este numai in limba romana, exponatele de la 6 la 10 nu au autorul specificat.

B. Observatii generale si comentarii in legatura cu propunerea de proiect minier:

Propunerea implica dezvoltarea celei mai mari exploatare la zi de aur/argint din Europa. Rosia Montana Gold Corporation este o asociere intre Statul Român (~20% din actiuni via Minvest Deva) si Gabriel Resources, o companie canadiana miniera, de mici dimensiuni, lipsita de experienta si cu resurse insuficiente (80% din actiuni). Principalele componente ale propunerii de proiect minier sunt urmatoarele: productie anuala de 14,3 milioane de tone timp de 15 ani, pe o suprafata directa de 1258ha. Productia maxima s-ar realiza in al doilea an de exploatare, cu o cantitate de 21,575 milioane de tone, pentru ca apoi sa ajunga la 17,315 milioane de tone in anul cinci, 15,413 in al zecelea an si 14,212 in cel de-al treisprezecelea. Pentru a procesa minereul, este mentionat un consum mediu anual de 13000 de tone de cianuri, această cifra bazandu-se pe modelul de 13 milioane de tone de minereu procesate anual. Cianurile vor fi transportate spre Rosia Montana in containere pe sosea. Aurul/argintul va fi extras din patru munti : Carnic, Cetate, Orlea si Jig, totalizand o suprafata de 205 ha. Sunt proiectate doua halde de steril, acoperind o suprafata de 177,36 ha, care vor gazdui 130,691 milioane de tone de deseuri. Facilitatea de management a deseurilor ce va fi situata in valea Corna va acoperi 698 de ha. Iazul de decantare va avea o suprafata de 363,12 ha (egale cu aproximativ 454 de terenuri de fotbal), iar cantitatea totala de steril ce va fi depozitata este aproximata la 214,905 milioane de tone. Iazul de decantare nu va impermeabilizat. In valea Cornei exista ape subterane si de suprafata, iar raportul recunoaste ca roca de baza este fisurata. Potrivit Agentiei de Protectie a Mediului a Statelor Unite ale Americii, costurile medii pentru a impermeabiliza 0,40468 ha (1acru) se ridica la cca. 131000 dolari. Inaltimea totala a barajului principal Corna va fi de 185m si va fi construit din roci care genereaza ape acide. Sterilul va contine metale grele, amoniac, sulfuri. Acestea din urma sunt o importanta sursa de ape acide, care pot fi generate pentru decenii sau chiar secole. Propunerea de proiect minier nu prevede ca sulfurile sa fie tratate separat si sa fie depozitate intr-un iaz de decantare special, impermeabilizat. Aceasta este un exemplu evident de malpraxis. Instalarea pompei de apa a facilitatii de management al deseurilor pe o barja este o alta dovada de acest gen. Imensa constructie a acestei facilitati este situata chiar deasupra orasului Abrud, putand sa aiba consecinte catastrofice in caz de rupere. Suprafata imensa a acestei instalatii este foarte posibil sa produca o cantitate semnificativa de praf in conditii meteorologice secetoase. Raportul nu evalueaza corect aceasta problema, mai ales avandu-se in vedere apropierea de orasul Abrud. Odata procesat, minereul va fi topit. Aceasta activitate va produce, printre altele, 0,5 kg de mercur zilnic, in sase zile ale saptamanii. Aceasta inseamna 156 de kg de mercur pe an sau 2340 kg de-a

lungul perioadei totale de exploatare. Din aceasta cantitate s-au sczut deja emisii de mercur generate de topirea minereului. Vorbim de o operatiune miniera foarte mare. La capacitatea maxima de productie, aproximativ 26 de milioane de tone de minereu si roca sterila vor fi excavate anual. Cu alte cuvinte, 500000 tone saptamanal, 70000 tone zilnic. Daca titularul de proiect va folosi camioane cu capacitatea de 150 de tone, se vor face cca 1000 de drumuri cu camionul dus-intors in fiecare zi (50 % pline, 50% goale), adica aproximativ un camion la un minut si jumătate, in conditiile in care se lucreaza 24/7.

Potrivit raportului, costurile totale pentru inchiderea minei (iazul de decantare, halzile de steril, uzina de procesare, cariere, drumuri industriale, etc) se ridica la 70 789 884 de dolari. Aceasta este insa o cifra total nerealista. Potrivit Agentiei de Protectie a Mediului din Statele Unite ale Americii costurile aproximative pentru stratul protector de sol compozit pentru haldele de steril generatoare de ape acide se situeaza intre 0,83 dolari si 1,01 dolari/tona de steril. La sfarsitul exploatarei, halzile de steril Cetate si Carnic vor contine 130,691 milioane de tone de steril. Costurile pentru a le acoperi cu sol compozit se ridica, prin urmare, la o suma cuprinsa intre 108,5 si 132 de milioane de dolari. Numai costurile pentru aceste halde de steril vor depasi suma totala estimata de titularul proiectului pentru inchiderea tuturor facilitatilor industriale. Cat despre costurile de inchiderea si reabilitare a mediului pentru un iaz de decantare generator de ape acide, ele au fost estimate de Agentia de Protectie a Mediului din Statele Unite ale Americii intre 48 000 de dolari si 877 000 per acru. Iazul de decantare de la Rosia Montana ar avea o suprafata de 363,12 ha sau 897 de acrii. Aceasta presupune costuri de inchidere si reabilitare a mediului ce se situeaza intre 43,1 milioane de dolari si 786,7 milioane de dolari. Acestea sunt insa numai costurile intr-un scenariu normal. O scurgere neprevazuta de acid din minereul sarac (2,7 milioane de tone), la mina din Lead, Dakota de Sud, apartinand companiei Richmond Hill LAC Minerals a ridicat costurile de inchidere si reabilitare cu 8,5 milioane de dolari. Mai mult decat atat, apa cu continut de cianuri s-a infiltrat din iazul de decantare in aluviunile acvatice din Elko, Nevada din cauza minei apartinand companiei Dee Gold Mining Newmont. Costurile au crescut astfel cu 2 milioane de dolari.

Pentru ca aceasta propunere de proiect sa se realizeze, populatia locala trebuie relocata, un total de 2000 de oameni. Pe langa casele in sine, titularul proiectului trebuie sa cumpere toate terenurile care sunt afectate de proiect (terenuri agricole, paduri). Conform hartii intitulata 'Regimul Proprietatii' pentru Rosia Montana (exponatul doi- Planul de Management cultural- Planul M), din martie 2006, 49,1% este proprietate privata si 2,3% apartine Bisericii. RMGC detine 17,8% din suprafata satului Rosia Montana. Raportul nu contine o harta de acest gen pentru valea Corna. Vestigiile arheologice miniere de epoca romana de la Rosia Montana si 41 de case de patrimoniu sunt protejate de legea 5/2000 ca si monumente istorice. Pana la momentul de fata nu exista un Plan Urbanistic Zonal pentru Zona Protejata aprobat. La pagina v a Planului de management pentru patrimoniul cultural, partea III, „Bisericile istorice si locatia acestora, care vor fi afectate de Proiect, vor fi cercetate din punct de vedere arhitectural si documentate inainte de producerea oricarei stricaciuni”. 410 morminte ar trebui dezgropate si mutate. In comunitatea arheologica Rosia, Montana este recunoscuta pentru bogatul sau patrimoniu unic roman si pre-roman asociat minertului si tablitelor cerate descoperite in galeriile miniere. Galerile romane din masivele Orlea si Carnic sunt unice datorita maiestriei si starii lor de conservare. Din analiza hartilor pe care le contine studiul de impact se poate vedea ca aceste masive impreuna cu vestigiile lor vor fi transformate in cariere deschise. Pentru a cosmetiza aceasta distrugere, titularul proiectului propune "o

serie de replici a unor structuri miniere construite, fie la suprafata, ca de exemplu intr-o zona reabilitata dintr-o viitoare cariera, fie in subteran.”

Din punct de vedere al biodiversitatii, Rosia Montana contine habitate si specii importante de fauna si flora care sunt pe deplin protejate conform legislatiei romanesti si Directivei UE privind habitatele (92/43/EEC).

Rosia Montana este o comunitate rurala ale carei trasaturi sociale, economice, si de mediu sunt caracteristice pentru zonele rurale din intreaga tara. Fenomene ca si imbatranirea populatiei nu se gasesc numai in Rosia Montana, ci sunt o tendinta generala in Romania. Aceeasi concluzie se poate trage si pentru declinul demografic sau migrarea fortei de munca tinere dinspre sate spre orase. Peste tot in mediul rural frecventarea scolilor si numarul de profesori sunt in scadere. Faptul ca 20% din gospodariile din Rosia Montana au o toaleta in curte nu este ceva extraordinar ci foarte apropiat de media nationala. In aceeasi ordine de idei, media nationala de case din mediul rural care nu sunt conectate la un sistem de canalizare este de 90%. Rosia Montana nu este nici saraca, nici sub-dezvoltata si nici needucata; este o comunitate rurala tipica Romaniei contemporane.

RMGC propune infiintarea si finantarea unei fundatii care sa isi asume obligatiile pe care operatiunea miniera nu si le poate asuma. RMGC doreste sa transfere anumite bunuri in patrimoniul acestei fundatii cum ar fi casele monument istoric; doreste de asemenea sa transfere acestei fundatii obligatiile privind intretinerea monumentelor istorice si toate initiativele de dezvoltare. Cu toate acestea, nu se dau nici un fel de informatii despre unde si cand se va inregistra aceasta fundatie, care vor fi persoanele responsabile, si cum isi va asigura fondurile necesare pentru indeplinirea obligatiilor asumate. In termeni de obligatii legale, RMGC va fi obligat la plata datoriilor si satisfacerea in primul rand a actionarilor. Nu exista nici un fel de responsabilitate legala a RMGC fata de aceasta fundatie.

C. Aspecte legale:

1. Etapa de consultari publice si evaluare a calitatii raportului la studiul de impact asupra mediului a inceput fara un certificat de urbanism valabil. Titularul de proiect a obtinut un certificat de urbanism nou in mai 2006, cu toate ca cel vechi este inca suspendat. Noul certificat de urbanism reflecta o noua intentie de proiect, incompatibila cu intentia de proiect depusa in vederea inceperii procedurii de obtinere a acordului de mediu. Noua intentie de proiect nu mai contine un iaz de decantare. Dat fiind faptul ca nici o procedura de obtinere a acordului de mediu nu se poate desfasura fara un certificat de urbanism valabil, Ministerul Mediului ar fi trebuit sa respinga cererea RMGC pentru un acord de mediu.

2. Actualele planuri de urbanism ale Comunei Rosia Montana nu corespund propunerii de proiect minier descrise in raportul EIM. Proiectul minier presupune de asemenea modificari ale planurilor de urbanism ale oraselor Abrud, Campeni precum si ale comunei Bucium, care nu s-au efectuat pana in prezent. Toate acestea sunt exemple de incalcare a Directivei privind Evaluarea Strategica de Mediu (SEA) transpusa in legislatia romana prin HG 1076/2004. Cerinta legala este aceea ca evaluarea de mediu pentru un plan sau program sa se efectueze inainte de evaluarea de mediu pentru un proiect. Potrivit Legii 5/2000 si Legii 422/2001, autoritatile locale de la Rosia Montana trebuiau sa elaboreze si sa aprobe un plan de urbanism zonal pentru zona protejata de la Rosia Montana. Pana la momentul de fata nu exista un asemenea plan aprobat.

3. Acordul de mediu in discutie a fost solicitat in baza unei licente miniere care nu reflecta propunere de proiect minier in discutie. Catre RMGC s-a efectuat transferul licentei miniere 47/1999 de la compania miniera de stat Mininvest. Prevede

o capacitate de productie de 400 000t/an, in timp ce RMGC propune in mod oficial o capacitate de productie de 13 milioane de tone pe an. Aceasta incalca legea minelor din Romania, care prevede ca documentatia si cererea pentru un acord de mediu sa se faca in baza unei licente miniere valide.

4. Iazul de decantare propus nu ar fi impermeabilizat. Date fiind sursele de apa subterane si de suprafata din valea Cornei - locatia propusa pentru iazul de decantare -, avem de-a face cu o incalcare a Directivei privind protectia apelor subterane, asa cum a fost transpusa in legislatia romaneasca prin HG 351/2005. Aceasta hotarare de guvern solicita titularului proiect luarea tuturor masurilor tehnice si de constructie pentru prevenirea evacuarilor indirecte de substante periculoase cum ar fi cianurile si metalele grele in apele subterane.

5. Potrivit HG 349/2005 privind depozitarea deseurilor care transpune in legislatia Directiva nr. 1999/31/EC, iazul de decantare si halzile de steril propuse sunt definite ca si depozite de deseuri. Potrivit cerintelor legale invocate, un deposit de deseuri trebuie sa fie situat la cel putin 1000 de metri distanta de o comunitate locuita. Este de asemenea interzisa construirea unui depozit de deseuri pe roca de baza fisurata (cum este cazul rocii de baza din Valea Cornei), in zona de protectie a surselor de apa potabila (cum este cazul surselor de apa ale Orasului Abrud) sau in zone protejate datorita patrimoniului natural sau cultural (cum sunt vestigiile arheologice din Masivul Carnic precum si monumentele naturale Piatra Corbului si Piatra Despicata). Mai mult, potrivit acelorasi dispozitii legale un deposit de deseuri trebuie sa contina 8 straturi artificiale de material impermeabilizator. Operatorul depozitului de deseuri trebuie sa prezinte in documentatia de obtinere a acordului/autorizatei de mediu un aviz de gospodarire a apelor, emis de autoritatea competenta. RMGC nu a obtinut si deus un asemenea aviz.

6a.) In ceea ce priveste garantiile financiare cerute de HG 349/2005 si Directiva europeana 1999/31/EC:

- Operatorul unui depozit de deseuri este obligat, la solicitarea unei autorizatii de mediu, sa dovedeasca existenta garantiei financiare care sa asigure indeplinirea obligatiilor privind securitatea depozitului si conditiile de protectie a mediului si sanatatii umane stipulate in autorizatia de mediu. Aceasta garantie financiara trebuie sa fie mentinuta si ajustata pe intreaga perioada de functionare a depozitului.
- Operatorul trebuie sa constituie un Fond pentru inchiderea si monitorizarea post-inchidere a factorilor de mediu (monitorizare care ar trebui sa dureze minim 30 de ani). Acest Fond este constituit intr-un cont bancar si este alimentat anual asa cum se prevede in Planul privind inchiderea si monitorizarea post-inchidere a factorilor de mediu care este parte integranta din documentatia necesara obtinerii autorizatiei de mediu.

Raportul EIM nu mentioneaza deloc asemenea garantii.

b.) Potrivit Art. 22 al Legii minelor, inceperea lucrarilor de exploatare miniera se autorizeaza de catre autoritatea competenta numai pe baza prezentarii dovezii privind constituirea garantiei financiare de refacere a mediului dupa inchiderea minei. Garantia financiara trebuie mentinuta pe toata durata exploatarei. Raportul EIM nu contine nici un calcul al costurilor de refacere a mediului post-inchiderea minei si nici nu include nici un plan in acest sens.

c.) Raportul confirma faptul ca RMGC nu a gasit nici un asigurator al proiectului minier. Aceasta vine sa confirme faptul ca proiectul incalca Directiva

2004/35/CE din aprilie 2004 privind raspunderea de mediu cu referire la prevenirea si remedierea pagubelor (deteriorarilor) ecologice.

7. Nu exista un raport de securitate depus spre consultarea publicului si evaluare din partea autoritatilor competente. Potrivit HG 95/2003 privind controlul activitatilor care prezinta riscuri de accidente majore si care implica substante periculoase, un titular de proiect care intentioneaza sa foloseasca si sa manevreze substante periculoase intr-o instalatie trebuie sa depuna la autoritatile competente de protectie a mediului si protectie civila un raport de securitate. Acest raport de securitate trebuie sa contina cel putin: o politica de prevenire a accidentelor majore, un sistem de management al securitatii in exploatare, o identificare a pericolelor de accidente majore si luarea masurilor necesare pentru a preveni astfel de accidente si a limita consecintele acestora asupra sanatatii populatiei si mediului etc. Titularul activitatii are obligatia de a pune la dispozitie publicului raportul de securitate. Potrivit HG 95/2003, titularul unui proiect are obligatia ca o data cu cererea de acord de mediu sa prezinte o notificare privind natura si cantitatea de substante periculoase pe care intentioneaza sa le foloseasca modalitatea de stocare, informatii privind elementele care pot provoca accidente majore. RMGC nu a depus o asemenea notificare catre autoritatile competente.

8. Raportul EIM nu evalueaza "Alternativa Zero", adica o evaluare in cazul ne-implementarii proiectului. Raportul contine numai consideratii subiective legate de aspecte economice, pretinzand ca saracia zonei se va accentua daca acest proiect se respinge. Cu toate acestea, evaluarea Alternativei Zero se refera prin definitie la evolutia factorilor de mediu in absenta proiectului. Pe langa faptul ca raportul nu se refera la o asemenea evolutie, nu se da nici o importanta faptului ca Statul Roman, prin Minvest Deva, are obligatia legala de a reabilita ecologic aria de exploatare din Rosia Montana dupa inchiderea activitatilor sale de exploatare din iunie 2006. RMGC pleaca de la premisa gresita ca activitatile de exploatare ale Minvest Deva la Rosia Montana se vor inchide in 2007. Minvest lucreaza la momentul de fata la un plan de inchidere si reabilitare ecologica si are deja alocate 1.17 milioane de euro din partea Ministerului Mediului pentru prima etapa a acestor lucrari. Planul ce va rezulta va fi supus consultarii cu publicul. Aceasta inseamna ca mediul afectat de minerit de la Rosia Montana va fi reabilitat si ca se vor intreprinde masuri de atenuare a impactului social. Aceasta inseamna pe de alta parte ca argumentul potrivit caruia investitia propusa este vitala pentru ca ar curata poluarea istorica lasata de catre Minvest Deva este netemeinic¹.

9. Nici una dintre speciile de plante enumerate in 'Raportul de baza privind biodiversitatea' nu sunt caracterizate din punct de vedere al habitatului, cu toate ca aceasta caracterizare este o cerinta legala impusa de catre Directiva Europeana privind habitatele (92/43/EEC) si de Legea 462/ 2001.

10. In Rosia Montana exista 41 de case de patrimoniu clasificate ca si monumente istorice (prin Legea 5/2000 si prin Lista Monumentelor Istorice din 2004). Potrivit propunerii de proiect minier, aceste case se afla raspandite printre cele patru cariere. Raportul EIM nu prezinta nici un fel de garantii despre cum aceste case ar rezista la vibratiile produse de explozii si trafic cu utilaje grele. Potrivit Legii privind protectia monumentelor istorice (Legea 422/2001), un monument istoric are in jurul sau o zona de protectie de 200 de metri, ceea ce nu se poate respecta in cazul acestui proiect minier. Inca din 2003, RMGC a achizitionat un numar de 14 case de patrimoniu din centrul vechi al Rosiei Montane. Starea acestor monumente

¹ A se vedea studiul 'Situatii de Risc' pagina 160

124

s-a deteriorat semnificativ de la achizitionarea lor de catre RMGC. Aceasta inseamna ca RMGC nu a luat masurile impuse de Legea 422/2001 si Ordinul Ministerului Culturii si Cultelor 2682/2003. RMGC nu a primit pana la momentul de fata nici un fel de sanctiuni din partea autoritatilor competente.

11 a.) Planul de actiune in vederea relocarii si stramutării al RMGC mentioneaza: "compania va minimiza exproprierea pe cat de mult posibil". In primul rand o companie nu poate face exproprieri. Masurile de expropriere sunt luate de guvern pentru cauze de utilitate publica. Legea 33/1994 stipuleaza faptul ca daca exproprierea afecteaza monumente istorice si biserici, cauza de utilitate publica se declara printr-o lege sau hotarare de guvern. Propunerea de proiect minier de la Rosia Montana nu este o utilitate publica, ci un proiect privat finantat din fonduri private si aflat in proprietate privata. Aceasta inseamna ca orice masuri de expropriere care ar fi luate de Guvern ar incalca articolul 44 al Constitutiei Romaniei si Art. 8 (2) al Conventiei Europene a Drepturilor Omului².

Cu toate acestea, RMGC foloseste argumentul exproprierii pentru a face presiuni asupra localnicilor ca sa isi vanda proprietatile. Aceasta pune sub semnul intrebarii legalitatea contractelor de vanzare-cumparare incheiate pana acum; cel putin din punctul de vedere al consimtamantului liber si neviciat al vanzatorului.

b.) Planurile de urbanism ale Comunei Rosia Montana aprobate in 2002 pentru zona de dezvoltare industriala initiala a RMGC au inclus limite de timp pentru stramutarea si relocarea populatiei. Aceasta limita de timp a fost stabilita in iulie 2004. Faptul ca pana la momentul de fata compania nu a reusit sa stramute populatia din Rosia Montana inseamna o incalcare a prevederilor planurilor de urbanism ale zonei de dezvoltare industriala a RMGC.

c.) Instituirea zonei de dezvoltare industriala a RMGC interzice orice constructii noi in localitate inca din 2002. Aceasta este o incalcare semnificativa a unui drept garantat constitutional – dreptul la libera initiativa economica (Articolul 45).

13. Potrivit Raportului EIM, compania trebuie sa stramute 410 de morminte in locatii indicate de familiile decedatilor. In zona industriala propusa exista un numar total de 12 cimitire. Potrivit Legii nr. 98/1994 pentru stabilirea si sanctionarea contravențiilor, la normele legale de igiena si sanatate publica, "desfiintarea sau schimbarea folosintei unui cimitir este posibila numai dupa 30 de ani de la ultima inhumare si numai dupa mutarea tuturor osemintelor". Cimitirele de la Rosia Montana si Corna sunt la momentul de fata folosite.

15. Atat persoane individuale interesate cat si numeroase ONG-uri au avut o serie de incercari nereusite de a obtine informatii privind contractele si intelegerea initiale intre companie si Statul Roman (cum ar fi licenta de concesiune pentru exploatare a RMGC). Este esential ca atunci cand evalueaza raportul EIM, publicul sa cunoasca drepturile si obligatiile pe care fiecare parte si le-a asumat. Alburnus Maior³, un ONG local de la Rosia Montana, a initiat o actiune in justitie pentru a obtine accesul la licenta miniera, autorizatiile de exploatare, studiul de impact asupra mediului si planul de inchidere a minei depuse de catre Minvest Deva, partenerul Gabriel Resources, care a obtinut si apoi a transferat licenta miniera catre RMGC. Cele mai multe asemenea documente se afla in posesia Agentiei Nationale pentru Resurse Minerale si care a negat constant accesul la aceste documente, pretinzand

² A se vedea paginile.24-26 ale studiului *Compatibilitatea proiectului minier Rosia Montana cu principiile si normele legislatiei UE* de Univ.Prof.Dr. Peter Fischer si Univ. As. Dr. Alina Lengauer, L.L.M., Viena, octombrie 2002

³ A se vedea www.rosiamontana.org

ca sunt clasificate. La demararea procedurii EIM pentru proiectul minier Rosia Montana, membrii ai publiului interesat au solicitat din nou acces la aceste documente, de aceasta data de la ministerul Mediului si Gospodarii Apelor. Ministerul a refuzat sa puna la dispozitie aceste documente si in consecinta a incalcat atat Conventia de la Aarhus privind accesul la informatii, participarea publicului si accesul la justitie pe probleme de mediu cat si Ordinul MAPPM 860/2002 privind procedura de evaluare a impactului asupra mediului.

16. In iulie 2002, RMGC a solicitat si finantat modificarea planurilor de urbanism de la Rosia Montana in scopul declararii zonei Rosia Montana ca si zona industriala rezervata exclusiv proiectului minier al RMGC. Autoritatile locale nu au organizat nici un fel de consultari cu populatia direct afectata inainte de aprobarea acestor modificari la planurile de urbanism. Potrivit Legii 350/2001 privind amenajarea teritoriului si urbanismul, autoritatile locale aveau obligatia de a informa populatia locala privind intentia de a modifica planurile de urbanism si domeniul modificarii. In urma acestei informari ar fi trebuit organizate dezbateri publice. Nici unul dintre acesti pasi procedurali nu s-a intreprins.

17. In anul 2001 s-a inceput o cercetare penala pe seama a trei fosti directori ai Minvest Deva. Obiectul acestei cercetari il constituie asocierea dintre Minvest si Gabriel Resources. Cei trei fosti directori sunt acuzati de abuz in serviciu contra intereselor publice si s-a inceput deja urmarirea penala pe seama lor. La momentul de fata cazul este inca pe rol.

18. Incepand cu anul 2000 consilierii locali din Rosia Montana au votat un numar impresionant de hotarari de consiliu local in beneficiul RMGC. Aceste hotarari se refera la concesionarea/vanzarea/ inchirierea unei parti semnificative a domeniului public (cladiri si terenuri) catre RMGC, inclusiv schimbarile mai-sus amintite in planurile de urbanism. Majoritatea consilierilor locali de la Rosia Montana sunt fie direct angajati de catre companie, fie sunt angajate sotiile si rudele apropiate. Acesta este un evident conflict de interese in lumina prevederilor legii administratiei publice locale (215/2001), legea privind prevenirea si sanctionarea unor fapte de coruptie (161/2003) precum si legea privind statutul alesilor locali (393/2004).

19. Din punct de vedere arheologic, majoritatea suprafetei propuse a fi ocupate de proiect nu a fost legal cercetata. Intr-un fel sau altul, raportul EIM admite acest fapt, pasajul relevant fiind urmatorul: "pentru zona Orlea sunt programate cercetari arheologice de detaliu in perioada 2007-2012."⁴ Aceasta demonstreaza faptul ca este ilegala includerea acestei zone in proiect.

20. Partea de est a zonei in care se propune construirea halzii de steril Cirnic nu a fost cercetata arheologic. Aceasta poate fi usor observat pe harta 4.9.5 intitulata 'Locatia siturilor arheologice'. Aceasta inseamna ca descarcarea de sarcina arheologica a acestei zone s-a facut ilegala si ca zona trebuie exclusa din proiectul minier.

21. Galeriile romane din masivul Orlea ce pot fi in prezent vizitate sunt clasificate ca si monumente istorice (cod LMI AB-I-m-A-00065.02). Distrugerea lor, prin transformarea masivului respectiv intr-o cariera deschisa, este asadar ilegala (articolul 9 si 10 ale Legii 422/2001). Distrugerea galeriilor romane nu poate fi compensata de nici o masura de cosmetizare, cum ar fi reconstructii tri-dimensionale accesibile pe o pagina web.

⁴ Volumul 14; Capitolul 4.9 'Conditii privind patrimoniul cultural, etnic', pagina 30

22. Este de asemenea ilegală distrugerea de monumente originale și înlocuirea lor cu replici sau reconstrucții virtuale. O asemenea practică nu este stipulată de legislația privind protecția monumentelor istorice în vigoare

23. Propunerea RMGC de a decide pentru vizitare galeriile Catalina-Monulești sau Paru-Carpeni este nerealistă și nefundată. Aceste galerii nu au fost pe deplin cercetate. În cazul galeriei Catalina-Monulești, în raportul EIM nu se menționează nimic despre faptul că accesul în galerie a eșuat de numeroase ori datorită inundațiilor puternice și constante generate de apă subterană.

24. Unele dintre cele mai valoroase monumente din punct de vedere arhitectural și spiritual de la Rosia Montana – bisericile ortodoxă și Greco-catolică – precum și mormântul eroului Simon Balint nu vor fi accesibile pe perioada de exploatare a minei și raportul EIM nu oferă nici un fel de garanții privind protecția lor.

25. 'Protocolul privind descoperirile întâmplătoare' la care RMGC pretinde că aderă nu reprezintă un set de norme imperative. Conține numai un set de principii generale și nu identifică componenta instituțională a unei echipe de supraveghere arheologică. Implementarea sa corectă depinde în mare măsură de independența instituțională a echipei sus-menționate.

D. Referitor la Raportul EIM:

- Capitolul 'Situatii de risc' conține o serie de elemente care pun sub semnul întrebării obiectivitatea și profesionalismul lucrării. Printre acestea se numără: Secțiunea 2.1.3 intitulată 'Scurta istorie a accidentelor petrecute la operațiuni miniere', începând cu pagina 17 conține următoarea concluzie "Impactul cianurii produce în general efecte asupra mediului acute și de scurtă durată". Mai departe, secțiunea arată că în ceea ce privește accidentele la nivel global, "ruperea barajelor a cauzat 75% din totalul de accidente care au avut un impact asupra mediului, și mai puțin de o treime dintre acestea au implicat prezenta cianurii. Informațiile disponibile legate de asemenea incidente sugerează faptul că scurgerile de cianură nu au provocat decese. Impactul major asupra mediului este asociat unor efecte pe termen scurt, ce provoacă daune ecologice și decese în mediul acvatic." Prin tabelul 7-4, care urmează și figura 7.3., raportul tinde să demonstreze ipoteza conform căreia "Apariția și implementarea unui număr mare de coduri pentru managementul cianurii și reglementările privind selectarea planurilor de amplasament existente au avut ca rezultat reducerea considerabilă a acestor tipuri de incidente". La o analiză atentă a tabelului 7-4, o asemenea concluzie este incorectă. Din cele 15 cazuri de accidente menționate, 9 au implicat prezenta cianurii. Mai mult decât atât, dacă pe termen lung (1978-2000) au fost cazuri de accidente miniere fără cianuri, este alarmant de văzut că începând cu 1995 s-a înregistrat o creștere bruscă în numărul de accidente miniere majore la mine de aur care folosesc cianura. Potrivit tabelului 7-4, din totalul de 9 accidente majore care s-au petrecut din 1995 până în prezent, numai un caz nu a implicat prezenta cianurii. Secțiunea intitulată 'Fenomene meteorologice de risc pentru structurile hidrotehnice' lasă mai multe întrebări fără răspuns. Studiul 'Drobot' privind precipitațiile extreme a fost efectuat în anul 2004. Cu toate acestea, precipitațiile extreme s-au înregistrat în Rosia Montana și în România în general începând cu 2005. Ar fi fost astfel necesară actualizarea informației și includerea unei prognoze. Analiza următoare inclusă în această secțiune intitulată 'Topirea bruscă a stratului de zăpadă' nu precizează ce metodologie s-a aplicat. Mai mult, grosimea maximă a stratului de zăpadă înregistrată se referă numai la perioada dintre 1983 și 2000. Nu include nici o

prognoza. In finalul capitolului "Situatii de risc" se gasesc materiale si informatii deja incluse in alte capitole: alternative de locatie pentru facilitatea de management al sterilelor, alternative pentru folosirea cianurii, alternative privind agentii extractivi, optiunea "fara proiect". Concluzia capitolului 'Situatii de risc' este urmatoarea: "respingerea proiectului Rosia Montana ar lipsi zona de o importanta sursa de investitii in regiune, estimata la 605 milioane de dolari, si ar impiedica un mecanism pentru atenuarea problemelor de mediu existente ..."

- "La pagina 9 a 'Raportului privind conditiile initiale biologice si bacteriologice' (Conditii initiale – Starea mediului acvatic) se arata: "Monitorizarea biologica si bacteriologica a apelor de suprafata si cea bacteriologica a apelor subterane a fost efectuata cu o frecventa lunara, in perioada martie – mai 1998. Acestea pot fi considerate 'date istorice', si nu o baza de date de incredere pentru un raport stiintific al carui scop este o evaluare pertinenta a conditiilor de baza.

- 'Studiul privind conditiile initiale ale calitatii apei' arata in capitolul 3.2.2. 'Activitate de teren' (pagina 10) faptul ca "Activitatea de teren s-a desfasurat in perioada 29 septembrie si 27 octombrie 2000... ." Asadar datele oferite au fost colectate acum 6 ani si deci nu pot oferi o baza pertinenta. Perioada de colectare in sine (septembrie – octombrie) nu poate fi considerata ca si reprezentativa deoarece este foarte scurta. Numeroase alte probe de apa ar fi trebuit colectate si analizate in diferite perioade ale anului si in conditii meteorologice diferite de-a lungul mai multor ani.

- 'Studiul de conditii initiale privind biodiversitatea' estimeaza ca pajistile si fanetele acopera 60% din suprafata ce ar fi ocupata de proiect. Cu toate acestea, nu exista nici un document care sa cuprinda o lista cu plantele din acest perimetru. La pagina 8 se mentioneaza specii de plante dar fara a indica frecventa, marimea, locatia sau orice alta caracteristica relevanta din punctul de vedere al evaluarii conditiilor de baza. Raportul mentioneaza asociatii vegetale cum ar fi *Sedo Hispanici – Poëtum nemoralis Pop et Hodişan 1985*. Acesta este edificator al unui habitat endemic R6209 Comunitati sud-est carpatice pe stanci calcaroase cu *Asplenium trichomanes ssp. quadrivalens* si *Poa nemoralis* (dupa **Habitatele din Romania / Nicolae Donita, Aurel Popescu, Mihaela Pauca-Comanescu, ... - Bucuresti : Editura Tehnica Silvica, 2005**) cu o valoare deosebit de mare din punct de vedere al conservarii. Alte asociatii vegetale sunt edificatoare ale unor habitate prioritare pentru conservare cum ar fi asociatiile *Nardo – Festucetum rubrae Maloch 1933*, impreuna cu *Violo declinatae – Nardetum strictae Simon 1966*, mai precis al habitatului *6230 Pajisti cu *Nardus* bogate in specii (dupa **Habitatele din Romania / Nicolae Donita, Aurel Popescu, Mihaela Pauca-Comanescu, ... - Bucuresti : Editura Tehnica Silvica, 2005**). In aceasta ordine de idei comunitatile de plante nu sunt caracterizate din punct de vedere al habitatelor, fapt cerut expres de Directiva privind Habitatele (92/43/EEC) transpusa prin Legea 462/2001, nepermitand astfel o evaluare corecta al situatiei actuale din zona prin prisma actelor normative care reglementeaza protectia mediului respectiv a speciilor si comunitatilor de plante si animale.

Mai mult, unele studii recente (pers com J. Akroyd et col botanicii Casei Regale Britanice) releva prezenta unor habitate prioritare din Directiva si Legea mai sus amintita cum ar fi *4070, *6230 precum si prezenta mai multor specii de plante protejate de aceeasi Directiva, inclusiv de Legea 462/2001.

Studiul care se refera la insectele din zona studiata caracterizeaza aceste vietuitoare intr-un mod complet strain de biologia si ecologia contemporana divizandu-le in: "Insecte daunatoare" respectiv "Insecte folositoare", conceptie, de

altfel, des folosita la inceputul si chiar finele secolului XIX. Consideram ca cel care a scris aceste capitole, ori vrea sa influenteze incorect cititorul ori a trait in sec. XIX, ambele cazuri fiind motive suficiente, din punct de vedere stiintific, pentru argumentarea refacerii studiului.

Studiile referitoare la fauna de vertebrate, precum si nevertebrate, nu includ marimea populatiilor (caracterizand populatiile numai prin "comun" sau "putin comun" si "rar") nepermitand astfel evaluarea situatiei reale. Precizam ca evaluarea impactului real se poate face numai daca se cunoaste marimea acestuia relativa la marimea aceleiasi specii la nivel national, regional etc.

Intr-un final, o recenta vizita de teren⁵ la Rosia Montana releva existenta unor specii (cum ar fi *Emberiza cia* – Presura de stanca sau *Dendrocopos minor* – Ciocanitoarea pestruta mica) care nu sunt redade in studiul privind conditiile initiale de biodiversitate in discutie, fapt care ne pune serioase semne de intrebare fata de corectitudinea si seriozitatea studiului alcatuit, nefiind vorba de specii oportunistice. Mai mult, datele sunt imposibil de verificat, necunoscandu-se provenienta acestora.

• Acesta contestatie nu cuprinde suficient spatiu pentru a comenta pe merginea 'Planului de Dezvoltare Durabila a Comunitatii'. Doua exemple edificatoare in privinta calitatii acestui plan sunt:

Figura 4.3 prezinta o piramida a varstelor la Rosia Montana. Aceasta incearca sa arate un procent al barbatilor si femeilor pe categorii de varste. Concluzia sa este ca cele mai mari grupuri demografice sunt vaduvele batrane si barbatii casatoriti. Pe langa faptul ca aceasta concluzie nu se poate desprinde din figura respectiva, este si aberanta, deoarece unui grup de barbati casatoriti ii corespunde logic un grup de femei casatorite.

Figura 5.8 intitulata 'Rosia Montana; Structura locurilor de munca' arata o crestere a numarului de locuri de munca in sectorul minier in anul 2004. Aceasta nu corespunde adevarului. Dat fiind programul gradual de inchidere a minei de stat de la Rosia Montana, multi mineri au fost disponibilizati. Angajarile facute de catre RMGC in 2004 nu sunt in sectorul minier ci in activitati cum ar fi: sapaturi arheologice, constructii, transport etc. Asadar, acestea nu pot fi incadrate in categoria 'Barbatilor casatoriti angajati in minerit la Rosia Montana.' Angajarile facute de catre RMGC arata pe de alta parte ca exista potential, abilitati si calificari pentru dezvoltarea de activitati alternative mineritului. Figura 5.9 intitulata 'Locuri de munca in Campeni' confirma faptul ca zona nu este dependenta de minerit si se poate dezvolta fara aportul sau.

'Planul de Management al Patrimoniului Cultural' foloseste termeni generici ca si 'protectie' si 'conservare'. Cu toate acestea, nu explica masuri concrete de protectie a monumentelor impotriva deteriorarii produse de activitatile miniere. Documentul tinde sa se refere adesea la o serie de conventii internationale (ale unor organisme cum ar fi UNESCO, ICOMOS) fara insa a arata cum le-ar respecta propunerea de proiect. ICOMOS⁶ pe de alta parte si-a exprimat in mai multe rezolutii ingrijorarea profunda fata de impactul proiectului minier asupra sitului arheologic Alburnus Maior. RMGC doreste sa se prezinte ca si un proprietar responsabil de monumente istorice prin faptul ca va transfera dreptul de proprietate asupra lor catre o fundatie. Aceasta ar administra patrimoniul cultural mobil si imobil din Rosia Montana si si-ar asuma de asemenea majoritatea obligatiilor legale in domeniul cercetarii patrimoniului cultural. Asadar, RMGC nu mai pastreaza nici o responsabilitate in ceea ce priveste consecintele negative ale proiectului asupra

⁵ J. Ackeroyd, J. Szabo & A. Jones, Vizita de teren la Rosia Montana, iunie 2006

⁶ A se vedea www.icomos.org

patrimoniului cultural national. Aceasta viitoare fundatie va depinde financiar de RMGC si va fi asadar controlata de aceasta. Nu exista astfel nici un fel de garantie privind independenta managementului cultural al proiectului.

E. Un sumar al altor puncte slabe ale raportului EIM:

Raportul nu contine:

- O descriere a cum va fi garantata conservarea habitatelor listate in Anexele 1 & 2 ale Conventiei de la Berna privind conservarea vietii salbatice si a habitatelor naturale din Europa si in Directiva europeana privind habitatele. Masurile de conservare si monitorizare sunt nesatisfacatoare din punct de vedere tehnic.
- O evaluare a alternativelor din punct de vedere al impactului proiectului asupra ariilor protejate (L. 5/2001) *Piatra Despicata* si *Piatra Corbului*. In schimb se mentioneaza ca unul dintre aceste monumente naturale va fi distrus iar celalalt va fi stramutat. Este tehnic imposibil de stramutat *Piatra Despicata*, iar 'solutia' propusa pentru aceste doua monumente incalca Legea 5/2000.
- Solutii pentru diminuarea impactului asupra ecosistemelor acvatice si terestre in timpul constructiei, operarii, inchiderii si in perioada de post-inchidere a minei.
- O descriere a impactului si masurilor de diminuare a impactului iazului de decantare asupra surselor de apa subterana.
- O descriere a felului in care proiectul se conformeaza Ordonantei de Urgenta 244/2000.
- Un calcul al garantiei financiare pentru operarea instalatiei de management al sterilului din Valea Cornei, asa cum cer imperativ atat Hotararea de Guvern 349/2005 privind depozitarea deseurilor cat si Directiva privind Managementul Deseurilor.
- O estimare a garantiilor si surselor de risc definite ca si 'dezastre naturale' – ploii torentiale, alunecari de teren, etc.
- O evaluare a impactului fenomenului numit 'ploaie cu cianuri' generat de evaporarea cianurii din iazul de decantare (a se vedea Planul de Management Aer). Acesta este un aspect semnificativ in lumina faptului ca raportul Situatii de risc (p.85) admite ca "Dezvoltarea unor aerosoli toxici si HCN la suprafata iazului se va produce permanent..." iar concentratiile de HCN in aerul din regiune ar putea sa ajunga la 40 - < 80 µg/m³.
- O explicatie privind viabilitatea propunerii de proiect fara constructia unei halde de minereu sarac.
- O evaluare a riscurilor asupra sanatatii generate de pierderile de teren agricol si silvic care reprezentau bariere naturale impotriva delasarii aerului poluat.
- O descriere a impactului transfrontalier in cazul unui accident asupra unor arii naturale importante, cum ar fi Parcul National Körös-Maros din Ungaria situat de-a lungul vail Muresului.
- O lista a fiecarui component acumulat in instalatia de management a sterilurilor (metale grele, sulfur, apa, etc) in anii de operare 8-12 si anii 13 si 14.
- Mentionea daca s-a gasit o asigurare financiara pentru proiectul minier.
- O estimare a valorii teoretice a minelor romane ale sitului Alburnus Maior, precum si a tuturor vestigiilor arheologice.
- O estimare a valorii teoretice si practice a zonei din punct de vedere al patrimoniului natural si al biodiversitatii
- O evaluare a veniturilor potentiale generate de turism la Rosia Montana in cazul ne-realizarii proiectului, venituri asociate cu vizitarea galeriilor romane din Masivul Carnic.

- O analiza a activitatilor economice alternative la Rosia Montana si in zonele invecinate in absenta proiectului minier.
- O analiza comparativa a valorii proiectului minier fata de valoarea activitatilor alternative mineritului cum ar fi agricultura, turismul, etc. Numai in privinta turismului, raportul EIM ar fi trebuit sa evalueze scenariile si propuneri similare celor incluse in studiul "Model de dezvoltare a turismului si contributia sa la dezvoltarea durabila in zona Zlatna, Bucium, Rosia Montana si Baia de Aries ca si alternative la activitatile mono-industriale de extractive" realizat de Institutul National pentru Cercetare Dezvoltare in Turism (INCDT) publicat in aprilie 2006. In privinta agriculturii, raportul ar fi trebuit sa evalueze potentialul oferit de fondurile europene de pre-aderare precum si de fondurile structurale din sectorul agricol, cu referinte in particular la dezvoltarea agriculturii montane (exemple SAPARD, LEADER).
- O evaluare a prejudiciului cauzat de declararea Rosiei Montane ca zona industriala si care interzice initierea oricaror afaceri incompatibile cu proiectul minier.

Raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului pentru proiectul RMGC de extragere a aurului si argintului de la Rosia Montana descrie o operatiune extrem de riscanta. Aceasta nu va putea niciodata contribui la dezvoltarea durabila a comunitatii. In ceea ce priveste credibilitatea acestei companii, este demn de mentionat ca dupa noua ani de prezenta activa a RMGC la Rosia Montana, comunitatea este azi social divizata si mai saraca din punct de vedere strict economic. In tot acest timp, compania nu a reusit sa demonstreze ca detine o 'licenta sociala' de a opera, in sensul de a fi obtinut mai intai un consimtamant informat al comunitatii direct afectate. De aceea au trebuit sa isi impuna planurile de dezvoltare asupra comunitatii inca din 2002 cand Rosia Montana a fost declarata zona mono-industriala exclusiv rezervata pentru proiectul minier al RMGC. Exact in aceasta perioada de dezbateri publice compania desfasoara o campanie agresiva de publicitate pentru a-si imbunatati imaginea; pe de alta parte amenintand localnicii cu exproprierea. Aceasta nu inseamna responsabilitate sociala, ci lacomie si distrugere camuflata sub sloganul 'dezvoltarii durabile' si chiar al 'protectiei mediului'. Nu in numele meu.

Subsemnata CROITORU ANCA solicit asadar Ministerului Mediului si Gospodarii Apelor sa nu dea acordul de mediu pentru proiectul de extragere a aurului si argintului de la Rosia Montana.

11 AUGUST 2006

CROITORU ANCA

Alina

CROITORU ANCA
 BI- SERIA MX, NR. 039537, ELIBERAT DE POLITIA MANGALIA LA
 29 IANUARIE 1999, CNP- 2641228133673
 DOMICILIUL- STR. VASILE LUPU NR. 130, BL. A- 2, SC. 2, PARTER, AP. 3,
 IASI- 700357
 E-MAIL: croitoru@uaic.ro

13

133

TIP 1

- O analiza a activitatilor economice alternative la Rosia Montana si in zonele invecinate in absenta proiectului minier.
- O analiza comparativa a valorii proiectului minier fata de valoarea activitatilor alternative mineritului cum ar fi agricultura, turismul, etc. Numai in privinta turismului, raportul EIM ar fi trebuit sa evalueze scenarii si propuneri similare celor incluse in studiul "Model de dezvoltare a turismului si contributia sa la dezvoltarea durabila in zona Zlatna, Bucium, Rosia Montana si Baia de Aries ca si alternative la activitatile mono-industriale de extractive" realizat de Institutul National pentru Cercetare Dezvoltare in Turism (INCDT) publicat in aprilie 2006. In privinta agriculturii, raportul ar fi trebuit sa evalueze potentialul oferit de fondurile europene de pre-aderare precum si de fondurile structurale din sectorul agricol, cu referinte in particular la dezvoltarea agriculturii montane (exemple SAPARD, LEADER).
- O evaluare a prejudiciului cauzat de declararea Rosiei Montane ca zona industriala si care interzice initierea oricaror afaceri incompatibile cu proiectul minier.

Raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului pentru proiectul RMGC de extragere a aurului si argintului de la Rosia Montana descrie o operatiune extrem de riscanta. Aceasta nu va putea niciodata contribui la dezvoltarea durabila a comunitatii. In ceea ce priveste credibilitatea acestei companii, este demn de mentionat ca dupa noua ani de prezenta activa a RMGC la Rosia Montana, comunitatea este azi social divizata si mai saraca din punct de vedere strict economic. In tot acest timp, compania nu a reusit sa demonstreze ca detine o 'licenta sociala' de a opera, in sensul de a fi obtinut mai intai un consimtamant informat al comunitatii direct afectate. De aceea au trebuit sa isi impuna planurile de dezvoltare asupra comunitatii inca din 2002 cand Rosia Montana a fost declarata zona mono-industriala exclusiv rezervata pentru proiectul minier al RMGC. Exact in aceasta perioada de dezbateri publice compania desfasoara o campanie agresiva de publicitate pentru a-si imbunatati imaginea; pe de alta parte amenintand localnicii cu exproprierea. Aceasta nu inseamna responsabilitate sociala, ci lacomie si distrugere camuflata sub sloganul 'dezvoltarii durabile' si chiar al 'protectiei mediului'. Nu in numele meu.

Subsemnata CROITORU ELENUTA solicita asadar Ministerului Mediului si Gospodarii Apelor sa nu dea acordul de mediu pentru proiectul de extragere a aurului si argintului de la Rosia Montana.

11 AUGUST 2006

CROITORU ELENUTA

El Croitoru

CROITORU ELENUTA

BI- SERIA BK, NR. 069812, ELIBERAT DE POLITIA MANGALIA LA

21 SEPTEMBRIE 1982, CNP- 2341102133673

DOMICILIUL- STR. 1 DECEMBRIE 1918 NR. 15, BL. 19, SC. A, ET. 2, AP. 8,
MANGALIA- 905500, JUD. CONSTANTA

139

Attn: Sulfina Barbu, Minister
To: Ministry of Environment and Water Management
No.2, Libertatii Boulevard
5th District
Bucuresti
Romania

Dear Madam Minister,
Dear Madame Sulfina Barbu,

CONTESTATION

EIA for Rosia Montana project, even if large in volume, it doesn't describe or assess the impact of the proposed project in a professional and objective manner. Important selections regarding technical aspects remain undetermined. The report includes several useless repetitions and at the same time relevant flaws. Also, the report contains contradictions and lack of consideration, maturity and honesty regarding future challenges. While the report contains a chapter entitled "Description of the Difficulties" the information presented is deficient and uncertain. Except for baseline reports, the remaining documents (EIA chapters, Environmental and Social System Plans) have no author to take responsibility for the accuracy and authenticity of the documents. If all authors had been identified for every chapter separately, then one could have been able to confirm whether these authors were independent from the titleholder, as required by the law. As a general conclusion, the report makes room for considerable risks regarding the technical stability and achievement of the mining project.

The undersigned, CROITORUL ANCA I hereby ask Romanian Ministry of Environment and Water Management no to grant the permit for the proposed Rosia Montana gold and silver mining project. In order to support the abovementioned, the following remarks and comments are detailed as follows:

A. General Observations:

"Santec" is declared as the author of the 'Biodiversity Baseline Report' and the 'Cultural Heritage Baseline Report'. 'Stantec' is not listed on the Romanian Ministry of Environment and Water Management's lists of persons authorized / certified to prepare EIA studies. The "Soil Contamination Baseline Report"(Soil Baseline Report) lists 'Fluvio' as the author of the document. 'Fluvio' is not listed on the Romanian Ministry of Environment and Water Management's lists of persons or entities authorized to prepare EIA studies. The Hydrogeology Baseline report lists 'MWH Inc.' as the entity that prepared the document. 'MWH Inc.' is not listed on the Romanian Ministry of Environment and Water Management's lists of persons certified to prepare EIA studies. The 'Meteorological Baseline Report' lists Radu Drobot as the author of the document. Radu Drobot is neither listed as natural person nor is he listed as an associate of a company authorized by the Romanian Ministry for the Environment and Water Management's lists to prepare EIA studies.

The English version of 'Technological Processes' is difficult to follow because the translation is incomplete and it leaves much to be desired. For instance p.21 "The diversion channels will direct the conventionally clean waters which have not got into contact with the mineralized rocks downstream the secondary dam. The diversion channel location is shown in drawing 2.42."

A significant number of the maps presented in the English documentation are in Romanian language, and thus incomprehensible to the non-Romanian public involved in the EIA assessment. The 'Health Baseline Report' contains a 54 page-long annex entitled 'Harti_HB_HRA A.pdf' which is entirely in Romanian. The 'Soil Baseline Study' contains a folder entitled 'exhibits' which contains a total of 10 maps. While all legends and explanations are in Romanian only, the author of exhibits 6-10 is not mentioned.

B. Overall Remarks and Comments regarding the mining project proposal:

The proposal entails the development of Europe's largest open-pit gold-silver mine. Rosia Montana Gold Corporation (RMGC) is a joint venture between the Romanian state (through Minvest Deva holding ~20% of shares) and Gabriel Resources, a small, junior and having outsourced Canadian mining company (holding 80% of shares).

Amongst the main components of the proposed mining project are as follows: annual production of 14.3 million tons for a period of 15 years, on a direct surface of 1258 ha.

Production would peak in year 2, with 21.575 million tons, and thereafter would reach to 17.315 million tons for year 5, and 15.413 million tons for year 10 and 14.212 million tons in year 13.

In order to process ore, an annual consumption rate of 13,000 tons of cyanides is being mentioned; this quantity is being based on a model of 13 million tons p.a. of processed ore. Using access roads, cyanide is going to be transported in containers to Rosa Montana. The gold/silver will be extracted from four mountains – Carnic, Cetate, Orlea and Jig; totalling a surface of 205 ha.

Two waste dumps are designed; covering an area of 177.36 ha containing 130.691 million tons of waste. The Tailings Management Facility (TMF) which is going to be located in Corna valley will cover 698 ha. The tailings management facility will cover an area of 363.12 ha (equal to about 454 football fields) and the total quantity of tailings that are going to be stored is about 214.905 million tons. The tailings management facility won't be lined.

There are several underground and surface water sources in Corna Valley and the report admits the fact that the base rock is fractured. According to the USA Environmental Protection Agency (USEPA), average costs for lining 0.40468 ha (1 acre) amount about US\$131,000. The total height of Corna main dam will be 185 m and it is going to be constructed of rock fills that might generate acid waters. The tailings will contain heavy metals ammoniac, and sulphides.

The aforementioned elements are an important source of acid water which may be generated for decades, or even centuries.

The proposed project does not anticipate that sulphides have to be treated separately and to be stored in a special waste facility which would be lined. This is an obvious example of malpractice. The establishment of the TMF's water pump on a barge is another example of this type. The huge TMF construction is located upstream the town of Abrud; it might cause huge damages if it failed. The large surface of the TMF is likely to generate a significant quantity of dust on droughty weather. The report doesn't assess correctly this issue, especially on account of the close proximity to the town of Abrud. Once processed the ore is going to be smelted. This activity will produce, among others, 0.5 kg of mercury per day, 6 days a week. This means 156 kg of mercury per year or 2,340 kg during operational phase. Mercury emissions, released into the atmosphere by the smelter, have already been excluded from this quantity. We are speaking about a very ample mining operation.

In full production, about 26 million tons of ore and waste rock will be excavated every year. In other words, 500,000 tons per week, 70,000 tons per day. If the titleholder uses 150 tons haul trucks, there will be about 1,000 roundtrip transports every day (50% full, 50% empty), and that is approximately one truck every 1.5 minutes if the working schedule is 24/7.

According to the report, the estimated total cost for mine closure (TMF, waste dumps, processing plant, pits, industrial roads, etc...) amount to US\$70,789,884. Though, this is an extremely unrealistic figure. According to USEPA, estimated costs for composite soil cover, for acid water generating waste dumps, are between US\$ 0.83 and US \$ 1.01 per ton of tailings. At the end of the operation, Cetate and Carnic waste dumps would store 130.691 million tons of tailings. Costs for covering the waste dumps with composite soil amount, eventually, to a sum between 108.5 and 132 million dollars. For these waste dumps alone costs are going to exceed the total sum that was estimated by the titleholder for the closure of all industrial facilities. As regards the closure and environmental rehabilitation, costs for a tailings management facility that generates acid waters, cost have been estimated by USEPA between US\$ 48,000 and US\$ 877,000 per acre. Rosia Montana tailings facility would cover an area of 363.12 ha or 897 acres. This entails closure and environmental rehabilitation costs that are between 43.1 million dollars and 786.7 million dollars. **These are costs for a normal scenario.** An unanticipated acid seepage resulted from low grade ores (2.7 million tons) from a mine in Lead, South Dakota, belonging to Richmond Hill LAC Minerals, increased closure and rehabilitation costs by US \$ 8.5 million.

Moreover, water containing cyanide seepage from the tailings dam was detected in a nearby alluvial aquifer from Elko, Nevada, caused by Dee Gold Mining Newmont's Mine. Thus, costs increased by 2 million dollars.

For this proposed project to be achieved, locals, a total of 2000 people, must be resettled. Besides houses, the titleholder has to purchase all the lands impacted by the project (agricultural lands, woodlands). According to the map entitled "Ownership" for Rosia Montana (exhibit 2 – Cultural Heritage Management Plan – Plan M), since March 2006, 49.1% is private property and 2.3% belongs to Churches. RMGC holds 17.8% from the total surface of Rosia Montana village. The report doesn't provide a map of this type for Corna Valley. Mining archaeological vestiges of Roman Age from Rosia Montana and 41 patrimony houses are protected by Law 5/2000 as historic monuments.

Until now there is no Zonal Urbanism Plan approved for the Protected Area. At page 5 from the Cultural Heritage Management Plan, 3rd Part, "The Historic Churches and their locations that will be adversely affected by the Project will be architecturally investigated and recorded prior to any damage". 410 graves should be exhumed and relocated. Within the archaeological community, Rosia Montana is well known because of its rich Roman and Pre-Roman heritage associated to mining and wax coated tablets that were found in mining galleries. Roman galleries from Orlea and Carnic Massifs are unique due to their preservation condition. The analysis of the maps from EIA, these massifs together with their vestiges are going to be transformed in open pits. In order to beautify this destruction, the titleholder proposes a series of replicas of certain built mining structures, being either at surface, for instance in a rehabilitated area from a future pit, or in the underground.

From the biodiversity point of view, Rosia Montana includes habitats and important species of flora and fauna that are fully protected according to Romanian law and the EU Directive on habitats (92/43/EEC).

Rosia Montana is a rural community having economic and social features that are characteristic to rural zones all around the country. Phenomena such as people ageing process are not to be found only at Rosia Montana but they are a general trend in Romania. One can get to the same conclusion even for the demographic decline and the migration of the young workforce from villages towards cities. All over the countryside, attendance in schools and the number of teachers decrease. The fact that 20% of Rosia Montana households have the toilets outside in courtyards it is not something surprising, on the contrary, it is very close to national average. Along the same line, the average with regard to the houses from the rural area which are not connected to sewerage system is 90%. Rosia Montana is neither poor, nor is it underdeveloped and it is not uneducated; it is a typical rural community of contemporary Romania.

RMGC proposes the establishment and financing of a Foundation which is going to assume all responsibilities that the mining operation cannot undertake. RMGC wants to transfer several assets to the patrimony of this Foundation such as historic monument houses; the company also intends to transfer to this

Foundation the liabilities regarding the preservation of historic monuments and all development initiatives. However, no information is provided with regard to “where” and “how” this Foundation is going to be registered, and who will be the responsible persons, and how this foundation will find necessary funds to fulfil all the responsibilities undertaken. According to legal requirements, RMGC will have to pay all debts and to satisfy its shareholders with priority. There is no legal responsibility for RMGC towards this Foundation.

C. Legal Issues:

1. The Public Consultations process and the evaluation related to the quality of Environmental Impact Assessment Study have started without a valid urbanism certificate. The titleholder received a new urbanism certificate in May 2006, although the old one is still suspended. The new urbanism certificate reflects a new proposed project, which is incompatible with the proposed project that was submitted for the initiation of the environmental permitting procedure. The new proposed project doesn't include a tailings management facility. Due to the fact that no environmental permitting procedure can be developed without a valid urbanism certificate, Ministry of Environment should have rejected RMGC's application for the environmental permit.

2. The current urbanism plans for Rosia Montana Commune do not correspond to the proposed mining project which has been described in the Environmental Impact Assessment Study. The mining project also entails such alterations of the urbanism plans for towns of Abrud and Campeni as well as for Bucium commune, which haven't been developed until now. All these are examples of breaching the Directive for Strategic Environmental Assessment (SEA) transposed into Romanian legislation through Governmental Decision 1076/2004. Legal requirement is that the environmental assessment for a plan or a program to be developed before the environmental assessment for a project. Under Law 5/2000 and Law 422/2001, Rosia Montana local authorities should have established and approve a Zonal Urbanism Plan for Rosia Montana protected area. Until now, there is no such endorsed plan.

3. The environmental permit in discussion has been applied for based on a mining license that doesn't reflect the current proposed mining project. The mining license 47/1999 has been transferred from the state company Minvest towards RMGC. It stipulates a production capacity of 400,000 tons p.a., while RMGC officially proposes a production capacity of 13 million tons p.a. . This breaches Romanian mining law that provides that the documentation and the application for an environmental permit to be based on a valid mining license.

4. The proposed tailings management facility wouldn't be lined. Given the underground and surface water resources from Corna Valley - the proposed site for the tailings management facility – we are dealing with a violation of the Groundwater Directive as transposed in Romanian legislation through Governmental Decision 351/2005. This Governmental Decision requires from the titleholder to take all technical and construction measures necessary to prevent from indirect discharges of hazardous substances such as cyanides and heavy metals in underground waters.

5. According to Governmental Decision 349/2005 on waste storage that transposes into legislation the Directive 1999/31/EC, the proposed tailings management facility and dumps are defined as waste facilities. According to abovementioned legal requirements, a waste facility has to be located at a distance of at least 1000m away from an inhabited community. It is also forbidden to build a waste facility on fractured base rocks (as it is the case of the base rock from Corna Valley), in the close vicinity of drinking water resources (as it is the case for the water resources for the town of Abrud) or in the protected areas due to the natural or cultural heritage (as the archaeological vestiges from the Carnic Massif and the natural monuments Piatra Corbului and Piatra Despicata). Moreover, according to the same legal provisions a waste facility has to incorporate 8 artificial layers of impermeable material. The operator of the waste facility has to present in the documentation for securing the environmental agreement/permit, a water management endorsement, issued by relevant authority. RMGC didn't secure or submit such an endorsement.

6a. As regards financial guarantees requested by Governmental Decision 349/2005 and European Directive 1999/31/EC:

- The operator of a waste facility is compelled to certify, when requested, the existence of the financial guarantee that will insure the fulfilment of the responsibilities on the facility's safety and the protection of environment and human health conditions stipulated in the environmental permit. This financial guarantee has to be maintained and amended during the entire operational stage of the facility.
- The operator has to establish a Fund for closure and post-closure monitoring of the environment factors (this monitoring process that should last for at least 30 years). This fund is deposited into a bank account where money is going to be deposited annually as it is stipulated in the Closure and post-closure monitoring plan which is an integral part of the necessary documentation for securing the environmental permit.
 - The EIA report doesn't stipulate such guarantees.

b) Under Article 22 of Mining Law, the initiation of mining works is authorized by the relevant authority based on the proof regarding the establishment of the financial guarantee for environmental rehabilitation. The financial guarantee has to be maintained during the entire operational phase. The EIA doesn't incorporate an estimate of the post closure environmental rehabilitation costs and it also doesn't include a plan in this respect.

c) The report confirms the fact that RMGC didn't find any insurance provider for the mining project. This comes to admit the fact that the project breaches the Directive 2004/35/CE from April 2004 regarding the environmental responsibility related to prevention and remediation of ecologic damages (deterioration).

7. There is no safety report submitted for public consultation and assessment of relevant authorities. According to Governmental Decision 95/2003 with regard to the control of the activities presenting major accident risks, and which involves hazardous substances, a titleholder who intends to use and operate with hazardous substances in a facility has to submit a safety report to the relevant authorities of environment and civic protection. This safety report has to contain at least: one policy for the prevention against major accidents, an operational safety management system, an identification of the hazards against major accidents and taking the proper measures in order to prevent such accidents and to limit their consequences on people's health and on environment.

The titleholder has the responsibility to present to the public the safety report. According to governmental Decision 95/2003, the titleholder of a project has the obligation that together with the application for environmental permit to present an official notice regarding the nature and the quantity of hazardous substances that he intends to use, the storage method, information concerning all elements that may cause major accidents. RMGC didn't submit such a notification to relevant authorities.

8. EIA report doesn't assess "Zero Alternative", that is an assessment if the project is not implemented. The report contains only subjective considerations regarding economic aspects, claiming that the poverty of the area will augment if this project is rejected. However, the assessment of Zero Alternative refers through its definition to the evolution of environmental factors in the project's absence. Besides the fact that the report doesn't refer to such a development, no importance is attributed to the fact that Romanian State, through Minvest Deva, has the legal liability to rehabilitate from an ecological point of view the Rosia Montana operational area after the closure of its activities occurred in June 2006. RMGC starts with the wrong idea that Minvest's operational activities will be closed in 2007. Minvest is working now for a closure and ecologic rehabilitation plan and it already has €1.17 million from Ministry of Environment for the first stage of these works. The plan that will be developed is going to be submitted for public consultation. This means that the Rosia Montana impacted environment due to mining operations will be rehabilitated and social impact mitigation measures will be implemented. This means that in other words the argument according to which the

proposed investment is vital because it would clean the historic pollution that would be left by Minvest Deva is biased.¹

9. None of the plant species enumerated in the “Biodiversity Baseline Report” are characterized from the point of view of habitats, even if this characterization is a legal requirement imposed by European Directive on Habitats (92/43/EEC) and by Law 462/2001.

10. 41 houses from Rosia Montana are classified as historic monuments (by Law 5/2000 and through the List of Historic Monuments from 2004). According to the proposed mining project, these houses are being spread around between the 4 pits. EIA report presents no guarantees on how these houses would survive to the vibrations produced by blasting procedures and by the traffic of the heavy equipments. According to the Law on Protection of Historic Monuments (Law 422/2001), a historic monument has around it a protection area about 200m, which cannot be respected in the case of this project. Even since 2003, 14 patrimony houses have been purchased by RMGC from the old centre of Rosia Montana. The status of these houses has been severely deteriorated even since RMGC acquired them. This means that RMGC didn't take the measures required by Law 422/2001 and the Ministry Order issued by Ministry of Culture and Religious Affairs 2682/2003. Up until now, RMGC has received no penalties from the relevant authorities.

11 a.) RMGC's Resettlement and Relocation Action Plan (RAP) states that: “the company will minimize expropriation as much as possible”. First of all, a company can not expropriate. Expropriation measures are taken by the government in cases of public utility. Law 33/1994 stipulates the fact that where expropriation would impact historic monuments and churches, the case of public utility has to be approved by a Law or Governmental Decision. The Rosia Montana proposed project is not of public utility but a private project financed by private funds and under private ownership. This means that any expropriation measures initiated by the Romanian government would breach article 44 of Romania's constitution and article 8, paragraph 2 of the European Convention of Human Rights.²

Meanwhile RMGC is using the argument of expropriation to pressure locals to sell their properties. This also raises serious doubts on the legality of purchase agreements concluded until now; at least from the point of view of a seller's free and undisturbed consent.

b.) Rosia Montana's urbanism plans approved for the initial RMGC industrial development area in 2002 included provisions such as meeting a deadline for the resettlement/relocation of local population. The required deadline was July 2004. Taking into account the fact that the company has failed to date to resettle/relocate the local population, this indicates a violation of the provisions stipulated in the Urbanism Plan for RMGC's industrial development area.

c.) Due to the fact that RMGC's industrial development area has been established, that prohibits any new construction from being developed within the industrial development area since 2002. This represents a serious violation of a constitutional right, namely the one to a free economic initiative (article 45).

13. According to the EIA report, the company needs to resettle 410 graves to locations indicated by the families of the deceased. There are 12 cemeteries within the proposed industrial area. According to Law no. 98/1994 for the establishment and sanction of penalties related to legal norms of hygiene and public health, “the decommissioning or alteration of use may occur for a cemetery only after 30 years from the last burial and by removing all bones”.

The cemeteries at Rosia Montana and Corna are currently in use.

¹ See Risk Cases page 160.

² Please See p.24-26 of *The Compatibility of the Rosia Montana mining project in Romania with the principles and Norms of the EU EC legislation* by O.Univ.Prof.Dr. Peter Fischer and Univ. Ass. Dr. Alina Lengauer, L.L.M., Vienna, October 2002

14. Members of the public and NGO's have made several unsuccessful attempts to obtain information on initial contracts and agreements concluded between the company and the Romanian state. (i.e. RMGC's mining license). It is critical for the public to know when assessing the EIA, the rights and obligations assumed by each party. Alburnus Maior³ a local NGO based in Rosia Montana, initiated a legal action to obtain access to the mining license, operation authorizations, environmental impact assessment and mine-closure plan submitted by Gabriel's partner, Minvest Deva who has secured and subsequently transferred its mining license to RMGC. Most of these documents are in the possession of Romania's National Agency for Mineral Resources which has denied access to the documents claiming that these are classified. When EIA procedure for the Rosia Montana proposal was initiated, stakeholders again requested access to these documents, but this time from Ministry of Environment and Water Management. The Ministry refused to disclose these documents and thus violated both Aarhus Convention on access to information, public participation and justice access, together with Ministerial Order 860/2002 on the EIA procedure.

16. In July 2002, RMGC applied for and financed the alteration of urbanism plans for Rosia Montana commune in order to declare Rosia Montana an industrial area exclusively reserved for RMGC's mining project. No public consultations have been conducted by local authorities before approving these alterations that have been brought to the urbanism plans. According to Law 350/2001 regarding the territorial arrangement and urbanism, the local authorities were compelled to inform locals about the intention to alter the urbanism plans and the scope of the alteration. This should have been followed by public consultations. None of these procedural steps have been followed.

17. In 2001 a criminal investigation was initiated against three former directors of Minvest Deva. The investigation's aim is Minvest's association with Gabriel Resources. The directors are accused of abuse in office against the public interest and a legal proceeding under Criminal Law was initiated against them. At the time of writing, the case is on development.

18. Since 2000, Rosia Montana's local councilors voted an impressive number of Local Council's decisions for the benefit of RMGC. These refer to the lease/ renting/selling of a great percentage of public land and buildings to RMGC; including the above-mentioned alterations of urbanism plans. Most of Rosia Montana's local councilors are either directly employed by the mining company, or their wives or some of their close relatives are. This is a clear conflict of interest according to the law on local administration (215/2001), the law on preventing acts of corruption (161/2003), as well as the law on the statute of local elected representatives (393/2004).

19. From an archaeological point of view, most of the surface proposed to be covered by project's footprint has not been legally researched. One way or the other, the report acknowledges this and the relevant quote is set forth below: "for Orlea area, detailed archaeological research is scheduled for the period 2007-2012."⁴ This clearly demonstrates that it is fully illegal to include this area in the project.

20. The eastern part of the proposed Cîrnic waste dump has not been archaeologically researched. This can be easily noticed on the map 4.9.5 called 'Location of archaeological sites'. This means that the archaeological discharge of this area was granted in an illegal manner and this area must be removed from the mining project.

21. The Roman galleries from Orlea, which currently may be visited, are classified as monuments (LMI code AB-I-m-A-00065.02). Therefore, it is illegal to destroy them by transforming the respective massif into an open pit. (article 9 and 10 of Law 422/2001). Destruction of Roman galleries can not be compensated by beautifying measures, such as 3-D reconstructions, which will be accessible on a web page.

³ See www.rosiamontana.org

⁴ Volume 14; Chapter 4.9 Cultural Heritage Baseline Conditions

22. It is also illegal to propose destruction of original monuments and to replace them with copies and virtual reconstructions. This practice is not stipulated in current Romanian in force legislation of historic monuments.

23. RMGC's proposal to open to the public the mine galleries of Catalina-Monulesti or Paru-Carpeni is unrealistic and unfounded. These galleries haven't been fully researched. In the case of Catalina-Monulesti the report doesn't mention that accessing this mine failed due to powerful and constant groundwater flooding.

24. Some of Rosia Montana's most valuable monuments form an architectural and spiritual point of view, the Orthodox and Greco-Catholic churches as well as the grave of the hero Simon Balint, will not be accessible during mines' operational phase and the report doesn't provide any guarantees to ensure their protection.

25. The 'Protocol on accidental discoveries' which RMGC claims it will adhere to, does not represent a set of essential norms. It only contains general principles and does not identify the institutional components of an archaeological supervision team. Its' correct implementation is highly dependant on the institutional independence of the above-mentioned team.

D. With respect to EIA Report:

The '**Risk cases**' chapter contains elements that question the objectivity and professionalism of the work. Here are several examples: Section 2.1.3 entitled 'Short History of accidents occurred in other projects' pg.17 concludes "Cyanide impacts generally have acute and short-term environmental impacts". Moreover, it is stated within this section that in terms of global mining accidents "failure of tailings dams has caused 75% of all the accidents with an environmental impact, less than third of which involved cyanides. The existing information related to such incidences suggests that cyanide spills have not caused deaths. The major environmental impact was associated to short term effects causing ecological damage and death of the aquatic environment." With the subsequent table 7-4 and figure 7.3, the report tends to present that "the emergence and implementation of numerous cyanide management codes have caused a considerable reduction of such accidents." According to a close analysis of Table 7-4, such conclusion is incorrect. Out of the 15 cases listed, 9 involved presence of cyanide in the accident. Moreover, whilst on long term (1978-2000) there are cases of mining accidents that did not entail cyanide, and it is alarming to note that since 1995 there has been a sudden increase of the number of major mining accidents at gold mines that are using cyanide. According to table 7-4; out of a total of 9 major accidents that occurred since 1995, only 1 of them didn't involve the presence of cyanide. The section entitled 'Meteorological events that pose Risks to Hydro-technical Structures' leaves several questions unanswered. The 'Drobot' study on extreme precipitations was conducted in 2004. However, extreme precipitation has occurred at Rosia Montana and all over Romania since 2005. Taking this into account, it would have been useful to update the information and to include a forecast analysis. The subsequent 'Sudden Snowmelt Analysis' doesn't describe the methodology used and the recorded maximum depth of the snow layer is related to the ones recorded between 1983 and 2000. No forecast analysis is included. In the end of "Risk Cases" chapter, there are materials and information already included in other chapters; such as: alternatives for TMF location, alternatives for cyanide use, alternative extraction agents, and the 'No project' option. It concludes as follows: "cancelling the Rosia Montana project would remove an important source of investment in the region, estimated at US\$ 605 million, and also prevents a mechanism for the mitigation of existing environmental problems...".

The '**Biological and Bacteriologic Baseline Report**' (State of Aquatic Environment - Baseline Report) states that "the biological and bacteriological monitoring of surface waters and the bacteriological monitoring of the ground waters has been carried out on a monthly basis, between March and May 1998." These can be considered as 'ancient dates' and not as a reliable base to prepare a scientific report whose aim is to appropriately assess the baseline conditions.

The 'Water Baseline Report' (*probably it is about the Hydrogeology Baseline Report*) reads in chapter 3.2.2. Field Activity (p.10) that "The field activity took place between September 29 and October 27, 2000... ." Thus, the provided data have been collected 6 years ago and cannot provide an appropriate base. The very collection period (September–October) can not be considered as being representative due to the fact it is very short. Further water samples should have been collected and assayed during different periods of the year, under different meteorological conditions and over several years.

The 'Biodiversity Baseline Report' estimates that meadows and hay-lands cover 60% of the project's footprint. However, there is no document listing the plants from this perimeter. Page 8 mentions plant species but this without indicating their frequency, size, location or other characteristics relevant from the point of view of assessing the baseline conditions. The report notes plant associations such as *Sedo Hispanici – Poëtum nemoralis Pop et Hodisan 1985*. This is an indicator of an endemic habitat, namely of R6209, South-East Carpathian communities on limestone cliffs with *Asplenium trichomanes ssp. quadrivalens* and *Poa nemoralis* (quoted from Habitats of Romania – Nicolae Donita, Aurel Popescu, Mihaela Pauca-Comanescu, ... - Bucharest, Technical Forestry Publishing House, 2005) with an outstanding value from a conservation point of view. Other plant associations mentioned in the report are indicators of major habitats from a conservation point of view. They include *Nardo – Festucetum rubrae Maloch 1933* and *Violo declinatae – Nardetum strictae Simon 1966*. These refer to habitat *6230 species-rich Nardus grasslands. (quoted from Habitats of Romania – Nicolae Donita, Aurel Popescu, Mihaela Pauca-Comanescu, ... - Bucharest, Technical Forestry Publishing House, 2005)

In this context plant species are not characterized from a habitat point of view as clearly required by Habitats Directive (92/43/EEC) transposed by Law 462/2001. Thus, it was not possible to perform a correct assessment of area's current status through the legal acts that govern protection of environment and plants, animal species and communities.

Moreover, recent studies (pers com J. Akroyd et all, botanists of British Royal House) state presence of some priority habitats under the abovementioned Directive and Law, to include *4070 and *6230 habitats, as well as the presence of several plant species that are protected by the same Directive and by Law 462/2001.

The study on insects conducted for the study area, characterizes them in a completely different manner from the way contemporary biology and ecology characterize them, and it divides them into: 'Pests' and 'Useful'insects. This concept has been frequently used in the early and even in the late 19th century. We believe that the author of this chapter either wants to mislead the reader or must have lived in the 19th century. However, from a scientific point of view, both scenarios provide sufficient grounds to request the study to be rewritten.

The studies on vertebrates and invertebrate fauna do not include the size of populations (characterizing populations only as "common" or "less common" and "rare"). This does not provide sufficient data for an assessment of the real situation. The real impact can only be assessed if one knows their size in comparison with size of the same species on a national, regional etc. level.

Finally, a recent field trip to Rosia Montana⁵ shows the presence of species (i.e. *Emberiza cia* - **Rock Bunting**, *Dendrocopos minor*- **Lesser Spotted Woodpecker**) which are not listed in the Biodiversity Baseline Report. This raises serious doubts on the study's correctness and professionalism, because it is not about opportunist species. Moreover, it was impossible to verify the report's data since no sources were indicated.

This contestation does not leave sufficient room to comment on 'Community Sustainable Development Plan'. Two relevant examples as to the quality of this plan are set forth below:

⁵ J. Ackeroyd, J. Szabo and A Jones, Rosia Montana Field Trip, June 2006

Figure 4.3 shows a pyramid of age distribution at Rosia Montana. It tries to present the percentage of women and men on age categories. It concludes that the largest demographic groups are: old widows and married men. Aside the fact that this conclusion cannot be drawn from the respective figure (4.3), it is also unusual because it is obvious that to a group of married men clearly belongs a group of married women.

Figure 5.8 entitled 'Rosia Montana; Structure of Jobs', presents an increase of job positions within mining sector during 2004. This is not true. Taking into account the ongoing schedule for mine closure at Rosia Montana, many miners have been dismissed. The employment generated by RMGC during 2004 does not refer to mining but to other fields of activity such as archaeology, construction, transport etc. Therefore they can not be included in the category of 'Married men employed in the mining sector at Rosia Montana.' The employment generated by RMGC shows however that there exists the potential, skills and qualifications in the area for developing activities alternative to mining. Figure 5.9 entitled 'Jobs in Campeni' confirms that the area is not dependent on mining and can develop without its contribution.

The '**Cultural Heritage Management Plan**' uses generic terms such as 'protection' and 'conservation'. However, it fails to explain concrete measures as how to protect monuments against their deterioration produced by mining related activities. The document tends to refer to several international conventions (i.e. UNESCO, ICOMOS) without presenting how the proposed project will adhere to these. ICOMOS⁶ on the other hand, through several resolutions has expressed its profound concern with respect to the proposed project's impact on Alburnus Maior archaeological site. RMGC would like to be seen as a responsible owner of historic monuments by transferring its ownership to a Foundation. This Foundation would manage Rosia Montana's movable and fixed cultural patrimony, thus assuming most of legal duties required by the field of cultural research and protection. Therefore, RMGC has no responsibility related to the negative consequences of the project on the national cultural patrimony. This future foundation will financially depend on RMGC and as such will be controlled by it. There are no guarantees regarding the independence of project's cultural management.

E. Summary of the further weak points of EIA Report

The Report doesn't include:

- a description on how it will be warranted the conservation of wildlife and natural habitats, which are listed in Annexes 1 & 2 of the Bern Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats and the EU's Habitat Directive. The preservation and monitoring measures are inadequate from technical point of view.
- an assessment of alternatives, which will be conducted by taking into account project's impact on the protected areas (Law 5/2001) of *Piatra Despicata* and *Piatra Corbului*. Instead it is stated that one of the monuments will be destroyed whilst the other one will be resettled. It is technically impossible to resettle *Piatra Despicata*, and the proposed "solution" for both monuments violates Law 5/2000.
- solutions regarding the mitigation of impact on aquatic and terrestrial ecosystems during mine's construction, operations, closure and post-closure phases.
- a description of the impact and the mitigation measures of the impact of tailings management facility on groundwater sources.
- a description illustrating the way in which the projects meets the provisions of Emergency Ordinance 244/2000.
- an estimate of the financial guarantee required for the operation of Corna Valley tailings management facility as it is mandatory requested both by Governmental Decision 349/2005 on waste storage and by the Waste Management Directive.

⁶ See www.icomos.org

- an assessment of guarantees and of risks sources defined as 'natural disasters' such as heavy rainfalls, land slides etc.
- an assessment of the phenomenon called 'cyanide rain' generated by the evaporation of cyanide from the tailings management facility (see Air Management Plan). This is a significant issue taking into account the fact Risk Cases Report (p.85) acknowledges that "Development of toxic aerosols and HCN at the pond surface will occur permanently..." and HCN concentrations from region's air could reach 40 to < 80 µg/m³.
- an explanation regarding the viability of the proposed project without the construction of the low grade stockpile
- an assessment of health risks generated by losses of agricultural and forestry land which were a natural protection against air pollution
- a description of impacts of a trans-boundary accident on major Natural Areas, as Hungarian Körös-Maros National Park, located along Mures River
- a list of each component accumulated in the Tailings Management Facility (heavy metals, sulphide, water etc.) during operational years: 8-12 and years 13 & 14
- a stipulation underlining the fact that an insurance has been concluded for the project or not
- an estimate of the theoretical value of Roman mines together with all archaeological vestiges from Alburnus Maior site.
- an assessment of the theoretical and practical values of the area from the point of view of biodiversity and natural patrimony
- an assessment of the potential incomes generated by tourism at Rosia Montana in case the Project is not achieved, these incomes being associated with the visitation of Carnic's Roman galleries
- an analysis of alternative economic activities from Rosia Montana and neighbouring area in the absence of the project
- a contrast analysis between Project's value and the value secured from alternative business such as agriculture, tourism etc. Regarding tourism alone, the EIA report should have assessed similar scenarios and proposals, such as "Model for the development of Tourism and its contribution to Sustainable Development in the area of Zlatna, Bucium, Rosia Montana, Baia de Aries as alternative to the mono-industrial extractive activity", which was prepared by Romania's National Research Institute for Tourism Development (INCDT) published in April 2006. Regarding agriculture, the report should have assessed the potential arising from EU pre-accession and structural funds provided for agricultural sector and for mountain agriculture in particular (i.e. SAPARD, LEADER).
- an assessment of the prejudice caused by the fact that the area has been declared as an industrial area prohibiting the initiation of any other new business incompatible with the mining project

The Environmental Impact Assessment Report for RMGC Gold/Silver mining project proposes a risky development. It can never contribute to the sustainable development of the community. With respect to the company credentials it is worth noticing that after nine years of its active presence at Rosia Montana, the community today is divided from social point of view and poorer from a strict economic

point of view. During this period the company was never able to prove that it has the social license to operate; that is, to have secured the prior informed consent of the direct impacted population. This is why they imposed their development plan on the community in 2002 when Rosia Montana has been turned into a mono-industrial area exclusively reserved for RMGC's mining project. This is why the company is developing an aggressive media campaign now, during the public consultation period, in order to improve its image whilst at the same time it is threatening locals with expropriation. This is not social responsibility; this is greed and destruction hidden under the term 'sustainable development' and even 'environmental protection'. Not in my name.

The undersigned, CROITORU ANCA, therefore requests Romanian Ministry for the Environment and Water Management not to grant the environmental permit for Rosia Montana gold/silver mining project.

11th of August 2006

CROITORU ANCA

CROITORU ANCA

ID CARD

MX, 039537, ISSUED BY MANGALIA POLICE DEPARTMENT AT 29th of JANUARY 1999, PERSONAL IDENTIFICATION NUMBER – 2641228133673

HOME ADDRESS: 130, Vasile Lupu Street, Apartments Building no. A-2, Entrance no. 2, Ground Floor, Apartment no. 3, City of Iasi – 700357

Email: croitoru@uaic.ro

TYPE 1

- an analysis of alternative economic activities from Rosia Montana and neighbouring area in the absence of the project

- a contrast analysis between Project's value and the value secured from alternative business such as agriculture, tourism etc. Regarding tourism alone, the EIA report should have assessed similar scenarios and proposals, such as "Model for the development of Tourism and its contribution to Sustainable Development in the area of Zlatna, Bucium, Rosia Montana, Baia de Aries as alternative to the mono-industrial extractive activity", which was prepared by Romania's National Research Institute for Tourism Development (INCDT) published in April 2006. Regarding agriculture, the report should have assessed the potential arising from EU pre-accession and structural funds provided for agricultural sector and for mountain agriculture in particular (i.e. SAPARD, LEADER).

- an assessment of the prejudice caused by the fact that the area has been declared as an industrial area prohibiting the initiation of any other new business incompatible with the mining project

The Environmental Impact Assessment Report for RMGC Gold/Silver mining project proposes a risky development. It can never contribute to the sustainable development of the community. With respect to the company credentials it is worth noticing that after nine years of its active presence at Rosia Montana, the community today is divided from social point of view and poorer from a strict economic point of view. During this period the company was never able to prove that it has the social license to operate; that is, to have secured the prior informed consent of the direct impacted population. This is why they imposed their development plan on the community in 2002 when Rosia Montana has been turned into a mono-industrial area exclusively reserved for RMGC's mining project. This is why the company is developing an aggressive media campaign now, during the public consultation period, in order to improve its image whilst at the same time it is threatening locals with expropriation. This is not social responsibility; this is greed and destruction hidden under the term 'sustainable development' and even 'environmental protection'. Not in my name.

The undersigned, CROITORU ELENUTA, therefore requests the Romanian Ministry for the Environment and Water Management not to grant the environmental permit for Rosia Montana gold/silver mining project.

11th of August 2006

CROITORU ELENUTA

CROITORU ELENUTA

ID CARD

BK, 069812, ISSUED BY MANGALIA POLICE DEPARTMENT AT 21st of SEPTEMBER 1982, PERSONAL IDENTIFICATION NUMBER – 2341102133673

HOME ADDRESS: 15, 1 Decembrie 1918 Street, Apartments Building no. 19, Entrance no. A, 2nd Floor, Apartment no. 8, City of Mangalia – 905500, Constanta County

Note:

The contestation was submitted in Romanian at Ministry of Environment.

This contestation was found in English at the following address:

http://www.rosiamontana.ro/img_upload/c77c3453789af5de5049783baaa35f31/EIA_contestation.pdf

However, there are inconsistencies between the two versions (English and Romanian). We suggest that you should read both versions of the contestation, the initial one from the abovementioned address and this one which is our translation of the Romanian submitted version.

Translated by: Kolarik Andreea & Laurentiu Claudiu

Răspuns la contestația 881

Ca răspuns la contestația dumneavoastră, dorim să vă informăm cu respect că Raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM) se conformează atât cerințelor legislației naționale, cât și Directivelor europene, în ceea ce privește aspectele studiate, datele furnizate și calificările consultanților experți implicați.

Numele instituțiilor care au întocmit capitolele Raportului EIM se găsesc în *Anexa 11* atașată.

A. Observații generale

Contestația dumneavoastră începe cu secțiunea intitulată "Observații generale" prin care se întreabă dacă Stantec este o companie autorizată pentru a întocmi studii EIM. Contribuția companiei Stantec este în conformitate cu legislația națională în vigoare care stipulează clar că numai Raportul la EIM trebuie întocmit de entități juridice acreditate, de vreme ce autorii rapoartelor asupra condițiilor inițiale sau planurilor de management nu necesită certificare.

Detalii despre companiile implicate în studiul de impact pot fi găsite la începutul Rezumatului fără caracter tehnic. Cele 5 pagini dedicate tuturor organizațiilor implicate cuprind numele companiilor, numele reprezentanților acestora și adresele de Internet.

În conformitate cu prevederile Ordinului Ministrului Agriculturii, Pădurilor, Apelor și Mediului nr. 978/2003 privind Regulamentul de atestare a persoanelor fizice și juridice care elaborează studii de evaluare a impactului asupra mediului și bilanțuri de mediu („Ordinul 978/2003”) responsabilitatea pentru realizarea studiului de evaluare a impactului și pentru corectitudinea interpretării informațiilor prezentate în cadrul Raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului revine experților atestați în acest sens de Ministerul Mediului și Gospodării Apelor.

Precizăm că Raportul privind condițiile inițiale pentru biodiversitate, a fost redactat pe baza informațiilor puse la dispoziție de titularul de proiect, de către Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice (ICAS) și Unitatea de Suport pentru Integrare (USI), societăți care dețin certificat de atestare pentru realizarea evaluării impactului asupra mediului, emis de Ministerul Mediului și Gospodării Apelor.

Totodată, conform Ordinului 978/2003, titularul de proiect răspunde de autenticitatea informațiilor pe care le furnizează experților atestați în vederea realizării evaluării impactului asupra mediului.

Studiile de condiții inițiale privind biodiversitatea au fost demarate de titularul de proiect din 1999 sub coordonarea Knight Piesold. Pe parcursul perioadei 2000 - 2006 în elaborarea/revizuirea/completarea condițiilor inițiale pentru biodiversitate, STANTEC a implicat mai multe echipe de experți români. Prima versiune a studiului a fost elaborat sub coordonarea Stantec (o companie multinațională cu sediul în Canada specializată în studii de evaluare a impactului asupra mediului (vezi www.stantec.com). Compania a fost înființată în 1954 și oferă o paletă largă de servicii începând de la proiectare, consultanță, reconstrucție ecologică, management de proiect etc. Are peste 6000 de angajați și 80 de puncte de lucru în America de Nord și Caraibe.

Încă din faza inițială STANTEC a contractat experți români care au colaborat la elaborarea și adunarea informațiilor aferente studiilor de condiții inițiale pentru biodiversitate (biolog Călin Hodor, Acad. Mircea Gomoiu, biolog dr. Mihai Vâlcu, biolog Virgil Iordache).

Petentul pune la îndoiala valabilitatea sau „complexitatea” hărților din cadrul raportului cu privire la sol. Toate hărțile studiului asupra solului au fost făcute de către Institutul de Pedologie și Agrochimie București (ICPA). Ei sunt autorii întregului studiu referitor la sol, atât ai raportului de condiții inițiale, cât și ai raportului de evaluare a impactului asupra solurilor.

B. Observații generale și comentarii în legătură cu propunerea de proiect minier

În ceea ce privește amploarea Proiectului Roșia Montană, acesta presupune o exploatare minieră modernă de mare anvergură; în prezent însă, cele mai mari operațiuni din lume sunt minele de exploatare a fierului și cele ale cuprului din Brazilia și din Chile ca să dăm două exemple de țări; acestea sunt aproximativ de două ori mai mari decât cea de la Roșia Montană.

În ceea ce privește transportul cianurii, RMGC admite că are un rol important în ceea ce înseamnă condițiile de siguranță cât și atenția acordată mediului, pentru transportarea acesteia. Cianura de sodiu sub forma solidă va fi transportată doar în containere ISO conforme standardului Națiunilor Unite (sau în containere conforme unui standard similar) care sunt dedicate acestui scop și sunt proiectate pentru a fi folosite pentru dizolvarea controlată la livrare. Toate containerele vor fi returnate furnizorului în vederea reutilizării. RMGC va încheia un contract exclusiv cu companii de transport al cianurii cu experiență care dispun de șoferi bine pregătiți, vehicule moderne și bine întreținute și care și-au demonstrat angajamentul nu doar în ceea ce privește limitarea expunerii personalului propriu la cianură, dar și în ceea ce privește prevenirea, controlul și/sau răspunsul imediat în cazul apariției unei deversări accidentale a cianurii în mediu.

În ceea ce privește Iazul de Decantare a Sterilelor (IDS), sistemul complex al acestuia încorporează o serie de măsuri pentru protecția apei subterane. Acestea includ un sistem de impermeabilizare a bazinului IDS – Cele mai Bune Tehnici Disponibile (BAT) așa cum au fost definite de Directiva UE 96/61/EC (IPPC) – un perete de fundație în fundația barajului inițial pentru controlul infiltrațiilor, un miez cu permeabilitate redusă pentru barajul inițial pentru controlul infiltrațiilor și un baraj de colectare a infiltrațiilor și un jomp sub talpa barajului de decantare. În plus, vom putea monitoriza în permanență apa subterană printr-o serie de puțuri sub talpa barajului secundar de retenție. Aceste puțuri pot fi transformate în puțuri de extracție ca ultimă măsură de siguranță, în cazul contaminării apei subterane. Un număr semnificativ de studii hidrogeologice au demonstrat că amplasamentul este adecvat pentru acest tip de sistem de colectare și retenție.

Mai mult, proiectarea barajului IDS întrunește toate criteriile de proiectare internaționale, din UE și din România. Corespunde, de asemenea, altor iazuri de decantare similare construite și operate cu succes pe amplasamente sensibile din punct de vedere al mediului, care fac obiectul unor reglementări foarte stricte (de ex. mina de aur din Fort Knox, Alaska, SUA).

Iazul de decantare este proiectat ca un obiectiv industrial minier fără deversare și, prin urmare, nici o substanță chimică nu va fi deversată în mediu. Sub iazul de decantare va exista un sistem pentru reducerea infiltrațiilor în pânza freatică și va exista un al doilea sistem (SCD) pentru colectarea oricăror infiltrații apărute la nivelul pânzei freatice. Ca măsură suplimentară de protecție, se va instala o rețea de puțuri de monitorizare care vor fi instalate în aval de iazul de decantare, precum și stații de monitorizare a apelor de suprafață de-a lungul pâraului Corna în aval de iazul de decantare. Acest sistem va fi folosit pentru monitorizarea calității pânzei freatice și apelor de la suprafață în aval de barajul SCD și pentru a demonstra absența oricărui impact.

Estimarea costului închiderii Roșiei Montane, pentru iazul de decantare implica un cost pe unitate de suprafață sau aproximativ 8,30USD/m². Aceasta valoare este concordantă cu diversele prețuri unitare pentru un înveliș cu mecanisme pe haldă sau iaz (3-10 EUR/m²) recomandat de TMF BAT REF (iulie 2004).

Sulfurile în cazul proiectului Roșia Montană pot apărea diseminate în cadrul zăcămintului, iar sulfații în anumite concentrații, în nămolul rezultat de la stația de epurare a apelor acide. În cazul

sulfurilor diseminate, exceptând pirita, acestea au conținuturi extrem de scăzute și nu vor fi recuperate și tratate special.

Pentru nămolul de la uzina de epurare a apelor acide, în funcție de fazele de dezvoltare ale Proiectului, sunt proiectate următoarele scheme:

- În faza de exploatare nămolul îngroșat provenit din bazinul de sedimentare de la stația de epurare a apelor acide va fi eliminat în iazul de decantare ca deșeu suplimentar în raport de 1:500 față de materialul steril;
- În faza de închidere a minei, este planificat ca acest flux de deșeuri să fie eliminat în lacul de carieră Cetate, deoarece iazul de decantare nu va mai fi disponibil pentru depunerea deșeurilor în această fază.

Impactul asupra mediului determinat de eliminarea nămolului de epurare a apelor acide în iazul de decantare este neglijabil comparativ cu impactul provocat de sterilul de procesare datorită:

- cantității mult mai mici a nămolului de epurare în raport cu cantitatea de steril;
- proprietăților toxice mult mai reduse ale nămolului de epurare în raport cu cele ale sterilului.

Se justifică deci referirile la Secțiunea 2.8.1.8 din Raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM) pentru perioada în care nămolul de epurare a apelor acide va fi depozitat în iazul de decantare.

Dacă nămolul de epurare a apelor acide este depozitat în cariera inundată Cetate, nămolul se poate dizolva și va elibera metale grele și ioni neutri majori (sulfat, calciu) în apa din carieră dacă aceasta devine acidă. Însă apa din lac nu va fi evacuată direct în mediu. Apa din carieră care va ajunge în lucrări subterane poate fi captată de barajul Cetate și repompată în stația de epurare, astfel încât să nu ajungă în mediu nici un fel de poluare.

Mai mult, sunt prevăzute măsuri preventive care să minimizeze riscul ca apele acide generate de porțiunile sulfurice ale pereților carierei să acidizeze apa din carieră. Aceste măsuri sunt descrise în Secțiunea 2.8.2.9. din EIM.

Costurile estimate de RMGC pentru închidere, care au fost calculate de un colectiv de experți independenți cu experiență internațională și care vor fi evaluate de experți terți, se bazează pe ipoteza că proiectul poate fi realizat conform planului, fără întreruperi, faliment etc. Aceste costuri reprezintă calcule și estimări rezultate din proiectul tehnic pe baza angajamentelor actuale din planul de închidere și sunt sintetizate în Planul de închidere și reabilitare a minei din cadrul studiului EIM (Planul J din studiul EIM). Anexa 1 din Planul J va fi actualizată folosind o abordare mai de detaliu, cu analizarea fiecărui an în parte și calcularea valorii garanției financiare care trebuie rezervată an de an pentru refacerea ecologică a obiectivului minier înainte ca RMGC să fie eliberată de toate obligațiile sale legale. În plus, estimările actuale presupun aplicarea celor mai bune practici internaționale, celor mai bune tehnici disponibile (BAT) și respectarea tuturor legilor și reglementărilor românești și europene.

Deși aspectele legate de închiderea și refacerea ecologică sunt numeroase, RMGC are încredere în costurile estimate deoarece costul cel mai mare – cel aferent lucrărilor de terasamente necesare remodelării peisajului - poate fi estimat la un nivel ridicat de siguranță. Dimensiunea suprafețelor care trebuie reprofile și refăcute se poate determina utilizând documentația tehnică a proiectului. De asemenea, există numeroase studii și experimente științifice care permit specialiștilor să determine grosimea stratului de sol vegetal necesar unei bune refaceri ecologice. Înmulțind dimensiunea suprafețelor cu grosimea necesară a stratului de sol vegetal și cu prețul unitar (rezultat, de asemenea, din studiul lucrărilor de terasamente de la alte amplasamente similare), se poate estima costul potențial al acestui element major al activității de refacere. Lucrările de terasamente, care vor însuma aproximativ 65 milioane USD, reprezintă 87% din costurile de închidere și refacere ecologică.

RMGC consideră că – departe de a fi prea mici – aceste costuri estimative sunt dovada gradului ridicat de responsabilitate față de închidere și refacere ecologică. Doar ca o comparație, cel mai mare producător de aur din lume a rezervat suma de 683 milioane USD (începând cu 31 decembrie 2006) pentru refacerea ecologică a 27 de exploatări, ceea ce înseamnă în medie 25 milioane USD pe exploatare. Costurile estimative ale RMGC, recent majorate pe baza unor date suplimentare de la suma de 73 milioane USD precizată în studiul EIM, totalizează în prezent 76 milioane USD.

Exemplele menționate în întrebare ar putea să nu fie reprezentative pentru situația de la Roșia Montană din cauza unor caracteristici geologice care sunt probabil diferite la iazul de decantare, iar faptul că halda de minereu sărac dispune pe durata funcționării sale de un sistem normal de gestionare a apei, iar spre sfârșitul duratei de viață a proiectului depozitul de minereu sărac va fi înlăturat și procesat.

Referitor la Planul de Management pentru Biodiversitate, se va elabora o procedură detaliată – în baza protocoalelor de inventariere stabilite anterior – pentru toate grupurile cu relevanță ecocenotică și biologică specială. Inventarele de faună și floră vor fi transferate într-o bază de date, utilizând platforma GIS conectată la Sistemul de Management al Informațiilor cu privire la Biodiversitate (BIMS). Astfel, vor fi asigurate obiectivitatea și transparența, elemente vitale pentru un management al biodiversității fără precedent în România.

Din rândul speciilor inventariate se va selecta și un set de specii cheie, cu valoare bioindicatoare, respectiv relevanță ecologică înaltă ce vor face obiectul unui program de monitorizare deschis tuturor factorilor interesați, ce va fi integrat în sistemul de baze de date mai sus amintit.

Contrar afirmațiilor făcute în contestație, desemnarea unei părți a comunei Roșia Montană drept zonă industrială nu împiedică dezvoltarea de afaceri în localitate, deoarece zona industrială (sau „perimetrul proiectului”) cuprinde doar 25% din Roșia Montană, și o porțiune și mai mică, de 5%, din zona reprezentată de Câmpeni, Roșia Montană și Abrud. Astfel, se pot dezvolta afaceri, în diferite domenii, prin procesul normal de autorizare și înregistrare de către autoritățile locale.

Cât despre sugestia cu privire la faptul că nu există un Plan Urbanistic Zonal (PUZ) pentru zona protejată, este de menționat faptul că în realitate zonele protejate din Roșia Montană au fost subiectul unei reglementări care definește statutul de “zone protejate”, și anume Planul de Urbanism General aprobat în 2002. În prezent, Planul de Urbanism Zonal pentru zona protejată din Roșia Montană este în faza de proiect.

Referitor la schimbările demografice care au avut loc în zona Roșia Montană, Secțiunea 4.8, Mediul Social și Economic din Raportul la studiul EIM prezintă informații relevante de bază pentru comuna Roșia Montană (care include satul Roșia Montană), și orașele Abrud și Câmpeni.

Deși este adevărat că din multe puncte de vedere condițiile socio-economice din Roșia Montană sunt asemănătoare altor zone rurale din țară, această informație nu schimbă evaluarea impactului prezentată în Raportul la Studiul EIM.

În prezent, făcând parte din raportul la studiul de Evaluare a Impactului asupra Mediului (EIM), Fundația Roșia Montană își redefinește rolul și orientarea. Activitățile Planului de dezvoltare durabilă a comunității, care au fost concepute inițial ca aflându-se sub tutela Fundației (activități orientate către afaceri: incubator de afaceri, centru de consiliere pentru afaceri, facilitate de micro-finanțare, precum și activități sociale: centru de pregătire și instruire) au fost promovate independent, prin parteneriate și cu participarea comunității în privința luării deciziilor – o modalitate de preferat pentru promovarea programelor de dezvoltare socială și economică.

În continuare, Fundația își va îndrepta atenția asupra problemelor de păstrare a moștenirii patrimoniului cultural, forma finală a programelor urmând a fi stabilită împreună cu comunitatea.

În ceea ce privește politica pe baza căreia Compania își ghidează eforturile de dezvoltare durabilă, Roșia Montană Gold Corporation nu se consideră principalul furnizor, ci un partener. Implicarea comunității este considerată ca punct de pornire, urmând ca de-a lungul timpului, pe măsură ce comunitatea își creează capacitatea de a derula programele pe cont propriu, Compania să transfere controlul asupra programelor înființate în prezent, comunității și instituțiilor ei.

C. Aspecte legale

1. Planul de urbanism a fost întocmit cu consultarea publicului. S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. a solicitat și obținut de la Consiliul Județean Alba un Certificat de Urbanism nr. 78 din 26.04.2006 pentru întregul proiect minier Roșia Montană, inclusiv pentru iazul de decantare a sterilelor. Prin Certificatul de Urbanism se solicită și întocmirea unui Plan de Urbanism Zonal (PUZ), care să reflecte toate modificările aduse Proiectului Roșia Montană, ca urmare a consultărilor și dezbaterilor publice organizate în legătură cu acest proiect, precum și a consultării autorităților avizatoare. Acest plan, denumit "Modificare Plan Urbanistic Zonal, Zona Industrială Roșia Montană" a fost elaborat și supus dezbaterii publice în luna iunie 2006 în conformitate cu prevederile Ordinului Ministerului Lucrărilor Publice și Amenajării Teritoriului nr. 176/N/2000 pentru aprobarea reglementării tehnice "Ghid privind metodologia de elaborare și conținutul-cadru al Planului Urbanistic Zonal" și în prezent se află în curs de avizare.

În ceea ce privește Planul Urbanistic General (PUG) Roșia Montană aprobat în 2002, acesta a fost elaborat în paralel cu PUZ din 2002, toate prevederile din PUG fiind preluate și în PUZ. De asemenea procedura de avizare a celor doua planuri de urbanism s-a desfășurat în paralel.

2. Cele două planuri de urbanism sunt în deplină conformitate cu propunerea de proiect minier al cărui impact este evaluat în EIM.

Planul de Urbanism General aprobat în anul 2000 a fost modificat în momentul aprobării Planului de Urbanism General al Comunei Roșia Montană (PUG) din anul 2002. Această modificare se evidențiază prin încorporarea zonei protejate, care cuprinde clădirile cu valoare de patrimoniu.

La ora actuală este în etapa de avizare Modificare Plan de Urbanism Zonal - Zona Industrială Roșia Montană, documentație de urbanism care a fost aprobată și la nivelul anului 2002, dar a fost modificată în prezent datorită fazei de detaliu la care a ajuns proiectul Roșia Montană (micșorarea amprentelor carierelor, reproiectarea unor drumuri tehnologice, creșterea suprafeței zonei protejate, toate acestea fiind rezultatul procesului de evaluare a impactului asupra mediului și a măsurilor de prevenire, minimizare și eliminare a impactului potențial, rezultate din procesul de evaluare).

Limitele zonei industriale au fost stabilite în baza unei analize științifice, care delimitează zonele de protecție. Regulamentul de urbanism al Planului de Urbanism Zonal (PUZ) va stabili în detaliu viitoarele funcționalități pentru diferite zone. Interdicția de construire sau de dezvoltare a altor activități este menținută doar pe amprenta obiectivelor propuse.

3. De fapt, licența minieră reflectă actualul proiect minier propus. Licența de concesiune pentru exploatare în perimetrul Roșia Montană nr. 47/1999 ("Licența Roșia Montană") a fost încheiată în temeiul și conform procedurilor prevăzute de fosta Lege a Minelor nr. 61/1998 în vigoare la data acordării Licenței. Licența Roșia Montană a fost aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 458/10.06.1999 publicată în Monitorul Oficial al României Partea I nr. 285/21.06.1999.

Menționăm că Licența Roșia Montană are o durată de 20 de ani, cu posibilitatea prelungirii acesteia, potrivit Legii Minelor. În conformitate cu dispozițiile legale, obiectul Licenței Roșia Montană îl reprezintă exploatarea resurselor miniere din perimetrul Roșia Montană și nu activitatea desfășurată de CNCAF Minvest SA, companie afiliată la licență.

În urma activităților de explorare-dezvoltare desfășurate de RMGC, au fost identificate detaliat resursele și rezervele existente în perimetrul Roșia Montană. Proiectul minier propus de RMGC are în vedere exploatarea acestor resurse și rezerve descoperite în urma ansamblului de studii și activități pentru identificarea zăcămintelor, evaluarea cantitativă și calitativă a acestora, precum și prin determinarea condițiilor tehnice și economice de valorificare. Noua exploatare minieră este planificată și proiectată cu respectarea standardelor internaționale și va implica utilizarea celor mai bune tehnici disponibile în vederea operării sigure, a protejării mediului și a atenuării impactului.

4. După cum este menționat în cele de mai sus, IDS încorporează o serie de măsuri protectoare, inclusiv un sistem de impermeabilizare în bazinul IDS.

5. Ca răspuns la întrebarea referitoare la presupunerea necesității existenței unui depozit de deșeuri la o distanță de cel puțin 1.000 de metri de o comunitate locuită, conform prevederilor HG 349/2005 art.3 litera d, în cazul haldelor de steril rezultate din exploatarea carierelor nu se aplică prevederilor prezentei hotărâri. Atât în cazul iazului de decantare Valea Cornei cât și al haldelor de steril se aplică prevederile Directivei privind depozitarea deșeurilor din industria extractivă (Directiva 21/2006 EC). În mai 2005 Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor a solicitat în mod expres, prin indrumarul privind stabilirea domeniilor de evaluare a impactului asupra mediului, că proiectul Roșia Montană să se conformeze prevederilor directivei Deșeurilor din industria extractivă.

6. a) Este adevărat că la solicitarea autorizației de mediu va trebui negociată și constituită garanția de reabilitare a mediului, însă proiectul Roșia Montană este doar în etapa de obținere a acordului de mediu, autorizarea fiind o etapă ulterioară. Garanția constituită va fi calculată conform prevederilor directivei privind depozitarea deșeurilor din industria extractivă (Directiva pentru deșeurile din industria extractivă).

În raportul privind evaluarea impactului asupra mediului – Planul J Închiderea și ecologizarea amplasamentului minier a fost descrisă metodologia de calcul a garanției și sursele financiare din care va fi asigurată. Un calcul detaliat este atașat în anexa prezentului raport privind soluțiile propuse la problemele/observațiile ridicate în timpul etapei de consultare publică.

6. b) Există garanții financiare detaliate sub forma Garanției Financiare de Mediu ("EFG"), care cere ca Roșia Montană Gold Corporation ("RMGC") să mențină fonduri corespunzătoare pentru activitățile de curățare a mediului. EFG este actualizată anual și va reflecta întotdeauna costurile necesare asociate. Costul actual estimat pentru închiderea proiectului minier de la Roșia Montană se ridică la 76 milioane USD, acesta fiind estimate pentru toți cei 16 ani de viață ai proiectului.

EFG este guvernat de Legea Mineritului (nr. 85/2003), instrucțiunile Agenției Naționale pentru Resurse Minerale și normele de aplicare ale Legii Mineritului (nr. 1208/2003).

6. c) Este important să clarificăm problema legată de asigurare. Roșia Montană Gold Corporation se angajează să mențină cele mai ridicate standarde de sănătatea muncii și siguranță pentru angajații și furnizorii săi de servicii. Utilizarea de către companie a Celor mai Bune Tehnici Disponibile – BAT – ne ajută să asigurăm atingerea acestui obiectiv. Nici o organizație nu câștigă dintr-o pierdere, și în acest scop vom acționa pentru a implementa soluții de inginerie la risc, deoarece ele sunt superioare soluțiilor de asigurare împotriva riscurilor. Se poate elimina un procent de până la 75% din riscul de pierdere în timpul fazei de proiectare și de construcție a unui proiect.

Totuși, recunoaștem că în cazul unui proiect atât de mare ca și cel de la Roșia Montană, este nevoie de încheierea unor polițe de asigurare cuprinzătoare (astfel de polițe reprezintă, totodată, o cerință obligatorie pentru obținerea de finanțări de la instituțiile de creditare). Asigurarea acoperă în principal bunurile, răspunderea și chestiuni speciale (de exemplu punerea în

funcțiune cu întârziere, transport, bunuri în proprietatea terților). Astfel, în cazul unor pretenții legitime asupra societății, acestea vor fi achitate de asigurator.

RMGC a reținut unul din principalii brokeri de asigurări pe plan mondial care este stabilit de mult în România și are o tradiție lungă și respectată de stabilire a evaluărilor riscurilor în operațiile de exploatare minieră. Brokerul va folosi cei mai adecvați ingineri specializați în breakdown pe echipamente și proprietăți pentru a efectua analiza riscului și activități de audit de prevenire a pierderilor pe parcursul construcției și activității de exploatare de la Roșia Montană, pentru a minimaliza riscurile. Brokerul va determina ulterior acoperirea corespunzătoare și va lucra cu societăți de asigurare de prim rang pentru a implementa un program în numele RMGC, pentru toate etapele proiectului de la construcție până la operațiunile de exploatare și închidere.

Toți asiguratorii și polițele de asigurare încheiate în cadrul activităților miniere de la Roșia Montană vor respecta în totalitate reglementările românești cu privire la asigurări.

7. Raportul de Securitate a fost pus la dispoziția publicului prin intermediul următoarelor pagini de internet: http://www.mmediu.ro/dep_mediu/rosia_montana_securitate.htm, dar și prin intermediul versiunii tipărite care a fost disponibilă în cadrul diferitelor centre de informare stabilite în perioada consultărilor publice.

8. Este evident, așadar, că alternativa nedemarării Proiectului a fost luată în considerare și analizată foarte serios. Capitolul 5 din Raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM) (Analiza alternativelor) prezintă, în Secțiunea 1 (Alternativa Fără Proiect) o analiză a situației în care nu ar fi demarat "Proiectul". În această secțiune se analizează impactul imediat al nedemarării proiectului și sunt trecute în revistă potențialele domenii industriale alternative. Concluzia este clară: "o bază economică multi-sectorială este importantă pentru o creștere economică în ritm susținut a regiunii", iar Proiectul Roșia Montană este capabil să ofere stimulii economici necesari, fiind, astfel, în măsură să contribuie la atingerea scopului economic propus, acela al prosperității. Raportul EIM a inventariat o gamă largă de alternative de dezvoltare – inclusiv agricultură, pășunat, procesarea cărnii, turism, silvicultură și produse forestiere, industria artizanală, colectarea de elemente de floră/faună pentru uz farmaceutic – și a ajuns la concluzia că niciuna dintre activități nu poate oferi aceleași avantaje economice, culturale și în privința mediului ca cele oferite de Proiectul Roșia Montană. Deși celelalte ramuri industriale nu au această capacitate, nu este exclusă ideea dezvoltării acestora în paralel, "dimpotrivă, [Proiectul Roșia Montană] rezolvă unele probleme importante, care să permită atragerea de investiții".

Referitor la abordarea așa-numitei Alternative Zero pentru reabilitarea mediului din zonă, experți independenți au realizat un studiu menit să stabilească ce costuri ar trebui să suporte statul român pentru a reecologiza zona. Costurile de reecologizare a mediului NUMAI ÎN PERIMETRUL afectat de proiectul Roșia Montană au fost estimate la aproximativ 23 de milioane €, la care se adaugă costurile de exploatare pentru activitățile în derulare cum ar fi: tratarea apelor acide din mină în valoare de aproximativ 1 milion € pe an. Alte lucrări de reecologizare trebuie realizate în afara perimetrului destinat proiectului Roșia Montană. Statul român nu a făcut investiții pentru închiderea serioasă și curățarea mediului nici în trecut și nici nu pare să aibă intenția de a investi în viitor și este puțin probabil ca la Roșia Montană să apară îmbunătățiri atât cât poate fi prevăzut în viitor.

9. Prin măsurile de închidere (vezi Planul de închidere), respectiv prin cele propuse în cadrul Planului de Management al Biodiversității, ce urmează a se materializa încă din etapele incipiente (etapa pre-construcție) ale proiectului prin realizarea unei Rețele Ecologice Funcționale Compensatorii, nu se pune problema eliminării din zona a speciilor de interes (chiar dacă acestea rămân comune la nivel național). RMGC va iniția creșterea capacității de suport a unor habitate pentru a se garanta prezența acestor specii pe viitor la Roșia Montană, dar mai cu seamă, crearea premiselor pentru recolonizarea și repopularea cu specii de interes major.

Considerăm că în aceste condiții proiectul propus este în concordanță cu prevederile Directivei 92/43 Habitate, respectiv a Directivei 79/409 Păsări, cu atât mai mult cu cât în Planul H de Management al biodiversității sunt prevăzute măsuri active și responsabile de reconstrucție/reabilitare a unor habitate naturale, în spiritul prevederilor aceluiași acte.

10. În ceea ce privește cele 41 de clădiri monument istoric din Roșia Montană, acestea nu vor fi afectate de dezvoltarea proiectului minier, ci vor fi luate ample măsuri de reastaurare și conservare a acestor structuri. Pentru 11 dintre acestea sunt deja în lucru documentațiile de specialitate necesare pentru demararea procesului de restaurare și conservare.

11. a); b); c) Capitolul 5 din raportul EIM (evaluarea alternativelor) prezintă modul în care procesul de design al proiectului a analizat „amprenta” proiectului și a căutat să reducă la minim zona afectată (direct și indirect) de construcția sa. În timp ce în ultimă instanță, acest format de design este dominat de geologia zăcămintului, s-au făcut eforturi de amplasare a infrastructurii proiectului și a zonelor de stocare a deșeurilor astfel încât să se țină cont de factori cum ar fi folosința actuală a terenului și așezarea. Planul general selectat și prezentat în raportul EIM este considerat optim, având ca fundament informația colectată la zi ca și consultarea cu părțile implicate.

Pentru a pune această chestiune într-un context mai larg, construcția și funcționarea proiectului Roșia Montană necesită achiziția de proprietăți în 4 dintre cele 16 sate ale Roșiei Montane. Prin urmare, cea mai mare din proprietățile locuitorilor Roșiei Montane nu va fi afectată de proiect. De fapt, numărul de case pe care compania trebuie să le achiziționeze pentru a construi și derula proiectul pe durata vieții minei – 379 de case – este mult mai mic decât cele 1000 de case la care fac referință în mod regulat oponenții proiectului.

Pentru achiziționarea proprietăților necesare, compania a stabilit un program de achiziție de proprietăți conform cu cerințele Planului de Acțiune pentru Strămutare și Relocare (PASR) stabilite de Banca Mondială.

Pentru că proiectul de minerit înaintează în etape, nu e nevoie de achiziția tuturor proprietăților de la început. Drept urmare, compania s-a concentrat pe proprietățile necesare pentru construcția și funcționarea minei în primii cinci ani. Până în prezent, mai mult de 50% din proprietățile necesare pentru construcția proiectului și funcționarea minei în primii cinci ani au fost achiziționate.

Dintre proprietățile necesare dar neachiziționate încă, 98% au fost prezentate pentru măsurători topografice de către proprietari – un pas care sugerează un interes în vânzarea proprietății către companie. Rata măsurătorilor sugerează că există doar puțin mai mult de o mână de proprietăți care sunt deținute de oameni care s-ar putea dovedi nedoritori de a vinde.

Din acest număr redus, unele se vor afla în zone care nu sunt necesare pentru construcția și funcționarea timpurie a minei. Prin urmare, pe viitor proprietarii acestor imobile nu trebuie să fie un impediment în dezvoltarea minei, pentru că aceștia pot continua să trăiască așa cum vor.

13. Așa cum este menționat mai sus, strămutarea rămășițelor pământești și reînhumarea acestora au loc în urma discuțiilor cu comunitatea și cu autoritățile bisericești și în concordanță cu ritualurile religioase și cu prevederile legale aplicabile.

15. Alburnus Maior a inițiat mai multe acțiuni în justiție pentru a obține accesul la documentele menționate, atât împotriva instituției Agenției Naționale pentru Resurse Minerale, cât și împotriva unor funcționari publici din cadrul acesteia, dar a pierdut în instanță datorită faptului ca: Licența de Concesiune pentru Exploatare nr. 47/1999 Roșia Montană este un document “Secret de serviciu” și informațiile conținute în această sunt reglementate de Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate. Alte documente precum: preliminarul anual de producție, avizul la preliminar, actele de control, notele de constatare emise de Agenția Națională pentru Resurse Minerale sunt de asemenea clasificate ca “Secret de serviciu”. Aceste

documente pot fi consultate doar de persoane care au atestare specială, eliberată în conformitate cu HG 585 privind normele de aplicare a Legii nr. 182. Informațiile conținute în aceste documente nu sunt accesibile publicului.

Licența de concesiune pentru exploatare în perimetrul Roșia Montană nr. 47/1999 ("Licența Roșia Montană") a fost încheiată în temeiul și conform procedurilor prevăzute de fosta Lege a Minelor nr. 61/1998 în vigoare la data încheierii Licenței. Licența Roșia Montană s-a încheiat între Agenția Națională pentru Resurse Minerale ("ANRM"), pe de o parte și Compania Națională a Cuprului, Aurului și Fierului "Minvest" S.A. ("Minvest"), în calitate de titular și Euro Gold Resources S.A. (care mai apoi și-a schimbat numele în Roșia Montană Gold Corporation S.A.), în calitate de afiliat, pe de alta. Licența Roșia Montană a fost aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 458/10.06.1999 publicată în Monitorul Oficial al României Partea I nr. 285/21.06.1999.

Transferul Licenței Roșia Montană de la Minvest la RMGC a fost efectuat potrivit prevederilor art. 14 (1) din Legea Minelor nr. 61/1998 "*titularul unei licențe poate transfera unei alte persoane juridice drepturile dobândite și obligațiile asumate, numai cu aprobarea scrisă a autorității competente*", fiind astfel aprobat prin Ordinului ANRM nr. 310/9.10.2000 publicat în Monitorul Oficial al României Partea I nr. 504/13.10.2000. În alin. (2) al actului normativ menționat se specifică: "*CNCAF "Minvest" SA va rămâne companie afiliată, în condițiile stabilite în licență*".

În concluzie, Roșia Montană Gold Corporation SA este titular al unei licențe de exploatare valabile, în perimetrul căreia se desfășoară activități miniere, iar încetarea activității de producție a afiliatului CNCAF Minvest SA nu reprezintă una dintre cauzele expres și limitativ prevăzute de lege care ar putea conduce la anularea Licenței Roșia Montană.

16. Planul de urbanism a fost întocmit cu consultarea publicului. S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. a solicitat și obținut de la Consiliul Județean Alba un Certificat de Urbanism nr. 78 din 26.04.2006 pentru întregul proiect minier Roșia Montană, inclusiv pentru iazul de decantare a sterilelor. Prin Certificatul de Urbanism se solicită și întocmirea unui Plan de Urbanism Zonal (PUZ), care să reflecte toate modificările aduse Proiectului Roșia Montană, ca urmare a consultărilor și dezbaterilor publice organizate în legătură cu acest proiect, precum și a consultării autorităților avizatoare. Acest plan, denumit "Modificare Plan Urbanistic Zonal, Zona Industrială Roșia Montană" a fost elaborat și supus dezbaterii publice în luna iunie 2006 în conformitate cu prevederile Ordinului Ministerului Lucrărilor Publice și Amenajării Teritoriului nr. 176/N/2000 pentru aprobarea reglementării tehnice "Ghid privind metodologia de elaborare și conținutul-cadru al Planului Urbanistic Zonal" și în prezent se află în curs de avizare.

În ceea ce privește Planul Urbanistic General (PUG) Roșia Montană aprobat în 2002, acesta a fost elaborat în paralel cu PUZ din 2002, toate prevederile din PUG fiind preluate și în PUZ. De asemenea procedura de avizare a celor doua planuri de urbanism s-a desfășurat în paralel.

17. Nici unul dintre reprezentanții sau angajații RMGC nu este implicat în această presupusă anchetă penală, și de aceea RMGC nu poate furniza nici un fel de informații în această privință. În plus, ancheta penală este supusă principiului confidențialității și principiului constituțional al "presumpției de nevinovăție", conform căruia nici o persoană nu este considerată vinovată până ce nu este condamnată definitiv de către justiție. Prin urmare, răspunderea penală a oricărei persoane care este suspectată de încălcarea prevederilor legale poate fi angajată numai în măsura în care existența tuturor elementelor presupusei infracțiuni este dovedită dincolo de orice îndoială în cadrul unui proces încheiat printr-o sentință definitivă a instanței competente.

În conformitate cu prevederile legale aferente, publicul interesat poate înainta propuneri justificate în legătură cu evaluarea impactului asupra mediului. Art. 44 (3) din Ordinul nr. 860/2002 al Ministerului Apelor și Protecției Mediului cu privire la procedurile de evaluare a impactului asupra mediului și de emitere a acordurilor de mediu ("Ordinul nr.860/2002") demonstrează faptul că "pe baza rezultatelor obținute în urma dezbaterilor publice, autoritățile competente pentru protecția mediului iau în considerare propunerile/observațiile formulate de public și îi solicită titularului de proiect completarea raportului la studiului de evaluare a

impactului asupra mediului, cu o anexă care să cuprindă soluții pentru rezolvarea problemelor ridicate”.

Având în vedere că declarația participantului la consultarea publică (i) se referă la existența unei posibile anchete penale, și (ii) nu identifică, nici nu specifică probleme cu privire la proiectul inițiat de SC Roșia Montană Gold Corporation SA (RMGC), care să facă obiectul procedurii de evaluare a impactului asupra mediului, RMGC nu este în situația de a răspunde și nu poate face nici un fel de comentarii în această privință.

Cât privește estimarea procentajului participării statului Român, vă rugăm să notați că societatea mixtă înființată de Gabriel Resources și Regia Autonomă a Cuprului Deva (în prezent CNCAF Minvest SA) a fost fondată în conformitate cu prevederile stipulate prin Legea nr.15/1990 cu privire la reorganizarea companiilor proprietate de stat ca regii autonome și societăți comerciale, publicată în Monitorul Oficial Partea 1, nr.98/08.08.1990 cu completările și modificările ulterioare. Articolul 35 din această lege stipulează posibilitatea ca regiile autonome să se asocieze cu terțe părți persoane juridice române sau străine, în vederea înființării unor noi societăți comerciale.

Actul Constitutiv al RMGC, care reprezintă rezultatul acordului cu privire la termenii și condițiile asocierii dintre Statul Român și investitor, este un document ce poate fi consultat de către public. Acest document face parte din categoria de documente care, în conformitate cu Legea nr. 26/1990 cu privire la Registrul Comerțului, sunt publicate în Monitorul Oficial al României. Oficiul Registrului Comerțului este obligat să elibereze copii legalizate pe cheltuiala persoanei care a depus cererea.

În același timp, menționăm că participarea acționarilor la profiturile și pierderile RMGC a fost stabilită în conformitate cu contribuția lor la capitalul înregistrat al companiei. Procentajele actuale de 80% pentru Gabriel Resources Ltd. și 19,31% pentru CNCAF Minvest SA sunt rezultatul contribuției inițiale și ulterioare a acționarilor la capitalul companiei, luând deci în considerare și plata efectuată în avans de Gabriel Resources Ltd. a tuturor costurilor și cheltuielilor aferente activităților de dezvoltare – exploatare și autorizare a proiectului minier Roșia Montană.

18. Aceste decizii au fost luate sub conducerile anterioare, iar actuala conducere a implementat o politică ce reglementează angajarea rudelor apropiate.

Petentul a invocat aceste acuzații privind aplicarea de către RMGC a unei politici de angajare necorespunzătoare. Compania neagă aceste afirmații în mod categoric.

În prezent, compania are aproape 500 de angajați din Roșia Montană și din regiunile învecinate. De asemenea, compania aplică o politică preferențială la angajarea oamenilor din sat și din regiunea Roșia Montană. Rezultatul este că, într-un sat precum Roșia Montană, în care RMGC este singurul angajator important, nu ar fi dificil să se găsească membri ai acelorași familii sau persoane care se cunosc între ele, care să fie angajate în cadrul companiei. Acest lucru este normal și, de fapt, inevitabil – nu o dovadă de politică necorespunzătoare.

Pentru detalii suplimentare, vă rugăm să vedeți Politica de Resurse Umane din Anexa privind Dezvoltarea Durabilă.

19. Cercetarea arheologică preventivă din perimetrul de dezvoltare a proiectului minier Roșia Montană s-a desfășurat printr-o serie de tehnici specifice, respectiv sondarea tuturor zonelor accesibile și în același timp propice locuirii umane, ținându-se cont de informații bibliografice și de observațiile făcute în cursul campaniilor periegetice, de studiile geofizice și analizele zborurilor fotogrametrice. Dezvoltarea sistematică a cercetărilor s-a produs acolo unde realitățile arheologice au impus-o. La ora actuală nu există nici în România, nici la nivelul Uniunii Europene, un standard de cercetare în cazul arheologiei preventive. La Roșia Montană cercetările arheologice au fost efectuate pe zone ample, având un caracter exhaustiv în zonele

cu potențial arheologic, iar descărcarea de sarcină arheologică a fost acordată în baza rezultatelor cercetărilor, a evaluării acestora și în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

20. Harta 4.9.5. din cadrul Capitolul 4 – Impactul potențial din cadrul Raportului EIM, subcapitolul 4.9. se referă la locația exactă a siturilor arheologice așa cum au fost acestea delimitate de către specialiștii arheologi în baza rezultatelor cercetărilor efectuate. Zona cercetată este mult mai amplă, ceea ce se distinge din consultarea materialului auxiliar atașat. Pentru informațiile privind situl de la Tăul Corna vezi fișa de sit arheologic din Studiul de condiții inițiale asupra patrimoniului cultural din cadrul Raportului SIM, respectiv Anexa I - Fișe de evidență arheologică a siturilor identificate la Roșia Montană, fișa de sit nr. 12. Astfel harta 4.9.5. nu prezintă zonele din perimetrul comunei Roșia Montană pentru care au fost obținute certificate de descărcare de sarcină arheologică. Zona de la Tăul Cornei a fost descărcată de sarcină arheologică la sfârșitul anului 2002, perimetrul descărcat fiind identificat prin coordonate STEREO 70. Certificatul de descărcare de sarcină arheologică a fost emis de către MCC în urma rezultatelor cercetărilor arheologice din Valea Cornei și de la Tăul Corna și a analizării documentațiilor de specialitate de către CNA.

21 și 22. Până în anul 1999 galeriile romane de la Roșia Montană nu au fost studiate de către specialiști în domeniul arheologiei miniere, deși existența lor era cunoscută de mai bine de 150 de ani. Practic acest tip de vestigii arheologice erau înainte de anul 2000 o necunoscută din perspectiva unei abordări științifice, referirile legate de acestea fiind de cele mai multe ori empirice. Astăzi, după cercetări ample desfășurate în ultimii 7 ani, sunt bine cunoscute natura, caracteristicile și distribuția acestei categorii aparte de patrimoniu – galeriile miniere istorice din zona Roșia Montană. Cercetările arheologice în subteran și studiile complexe de specialitate efectuate în perioada 2000-2006 au permis conturarea unei imagini cuprinzătoare asupra acestor vestigii, precum și adoptarea unor măsuri specifice în ceea ce privește protejerea acestora. Enumerăm pe scurt câteva concluzii:

- vestigiile miniere din masivele situate în jumătatea de sud a văii Roșiei au fost cercetate în detaliu și s-au propus măsuri de conservare specifice pentru zonele Cătălina Monulești și Piatra Corbului;
- vestigiile miniere din zona de nord-est ale văii Roșiei au fost cercetate în detaliu și s-au propus măsuri de conservare specifice pentru zona Văidoaia;
- vestigiile miniere din masivele situate în jumătatea de nord a văii Roșiei au fost cercetate preliminar și în cazul unor descoperiri importante precum cele din sectorul minier Păru Carpeni s-au propus măsuri de conservare specifice; zona Orlea – Țarina va fi cercetată în detaliu în intervalul 2007-2012.

Cu referire la ansamblul de valori de patrimoniu din această zonă reamintim că prin cercetările arheologice preventive din anii 2001-2006 au fost conturate și cercetate 13 situri arheologice, pentru unele dintre acestea - după finalizarea cercetărilor exhaustive - s-a luat decizia aplicării procedurii de descărcare de sarcină arheologică, iar în alte cazuri s-a luat decizia conservării *in situ* – incinta funerară de la Tăul Găuri sau vestigiile romane de pe Dealul Carpeni. În ceea ce privește cele 41 de clădiri monument istoric din Roșia Montană, acestea nu vor fi afectate de dezvoltarea proiectului minier, ci vor fi luate ample măsuri de reastaurare și conservare a acestor structuri. Pentru 11 dintre acestea sunt deja în lucru documentațiile de specialitate necesare pentru demararea procesului de restaurare și conservare.

Referitor strict la ceea ce afirmăm dumneavoastră, legislația română (Legea nr.422/2001 privind protejerea monumentelor istorice, modificată, Ordonanța nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, modificată) prevede două aspecte clare:

- posibilitatea efectuării cercetării arheologice în cazul monumentelor istorice și în baza concluziilor acesteia, aplicarea procedurii de descărcare de sarcină arheologică – demers care determină declasarea din oficiu a respectivului monument;
- strămutarea monumentelor istorice - situație care se referă cu precădere la elemente de patrimoniu construit, respectiv imobilele (case) monument istoric, ceea ce în cazul de

față nu va fi necesar deoarece toate casele monument istoric vor fi conservate și restaurate pe loc.

Cercetările de arheologie minieră efectuate – începând din anul 1999 și până în prezent – de către o echipă specializată pluridisciplinară de la Universitatea Toulouse Le Mirail (Franța) coordonată de către dr. Beatrice Cauuet au avut în vedere realizarea – în premieră în România – a unui studiu de detaliu asupra acestui tip de vestigii arheologice, respectiv galeriile miniere vechi, de epocă antică și nu numai.

În concluzie, referitor la întrebarea formulată de dumneavoastră vă putem răspunde că nu este în nici un caz vorba de distrugerea necondiționată a galeriilor romane de la Roșia Montană sau de replicarea acestora fără o alternativă clară. Au fost efectuate pe parcursul a 8 ani studii complexe de specialitate și în baza concluziilor acestora s-au luat decizii privind adoptarea unui set de măsuri adecvate care presupun lucrări complexe privind conservarea unor tronsoane originale de galerii și amenajarea lor pentru accesul publicului, păstrarea altora pentru cercetări viitoare (rezerve arheologice) sau replicarea altor tronsoane. Trebuie reamintit însă că ne aflăm însă în fața unui relativ paradox, anume că în lipsa cercetării, datorită stării lor de conservare și a naturii acestui tip de vestigii, existența fizică a galeriilor romane ar fi amenințată. Pe de altă parte, orice cercetare arheologică presupune, mai mult sau mai puțin distrugerea iremediabilă a unui context arheologic pentru salvarea informației. Cercetarea de acest tip – cunoscută sub denumirea de cercetare arheologică preventivă/de salvare – se face însă, peste tot în lume, în conexiune cu interesul economic pentru anumite zone, iar costurile acestora ca și costurile de punere în valoare și întreținere a zonelor păstrate sunt asigurate de cei care fac investiția, realizându-se un parteneriat public–privat în sensul protejării patrimoniului cultural, conform prevederilor Convenției Europene de la Malta (1992) cu privire la protejarea patrimoniului arheologic.

23: În cazul sectorului Păru-Carpeni, conturul zonei protejate aferente a fost modificat după descoperirea în subteran a sistemului hidraulic de drenare a apelor de mină, astfel încât și acestea, nu doar vestigiile de la suprafață să fie incluse în zona protejată. Această descoperire realizată de echipa de arheologi minieri francezi și români reprezintă o descoperire unică pentru estul Europei și, în consecință, merită să fie pusă în valoare. Tocmai de aceea s-a luat decizia de a proteja această zonă și de a pune în valoare aceste vestigii miniere remarcabile, atât prin asigurarea accesului în subteran a publicului, cât și prin reconstituirea la suprafață a instalației propriu-zise de drenarea a apelor de mină (roata hidraulică). În paralel cu punerea în valoare a unei porțiuni din acest sector minier (rezervă arheologică), cercetătorii își vor putea continua activitatea și în alte zone din acest perimetru minier, zone în care accesul publicului nu va fi permis din motive de securitate.

Galeria Cătălina Monulești este renumită încă din secolul al XIX-lea, perioadă în care în sectorul minier deservit de această galerie de acces s-au descoperit mai multe tăblițe cerate. Tocmai din acest motiv, încă din 2002 RMGC a demarat un program de redeschidere a acestui sector minier. Finalizarea redeschiderii unei galerii de acces de aproximativ 350m lungime a permis specialiștilor arheologi minieri să exploreze o parte din rețeaua minieră topografiată de Posepny la mijlocul secolului al XIX-lea, dar și să pună în evidență alte lucrări miniere romane, necunoscute de Posepny. De asemenea, s-au pus în evidență și o serie de instalații de lemn ce au servit la drenarea apelor de mină. Starea bună de conservare a vestigiilor miniere coroborată cu potențialul arheologic reprezentat de descoperirea potențială a altor tăblițe cerate și de certitudinea descoperirii unor sisteme de drenare a apelor de mină, face din acest perimetru minier un areal extrem de atractiv în scopul punerii sale în valoare. Tocmai de aceea, RMGC a asigurat întreținerea continuă a galeriei de acces și are în vedere reprofilarea galeriei de coastă la dimensiuni conform normelor în vigoare, care să permită continuarea cercetărilor de specialitate.

În concluzie, considerăm că aceste deziderate, care au început deja să fie puse în practică, demonstrează faptul că punerea în valoare a vestigiilor miniere antice din perimetrele Păru-

Carpeni și Cătălina Monulești (Coș) reprezintă un obiectiv atât realist cât și fondat pe argumente științifice.

24. După cum puteți observa în Raportul EIM, Biserica Ortodoxă, Greco-Catolică, precum și mormântul eroului Simon Balint nu sunt afectate de proiectul nostru. De asemenea este menționat faptul că accesul la acestea va fi uneori limitat din constrângeri de securitate.

Accesul la aceste monumente cu un pronunțat caracter social și spiritual se va stabili de comun acord cu comunitatea și congregația fiecărei biserici în parte.

În ceea ce privește garanțiile privind integritatea monumentelor enumerate de dumneavoastră, acestea sunt date de regulamentele de urbanism ce instituie zonele de protecție ale acestora. Aceste documente sunt întocmite de către specialiști și vor fi de asemenea avizate de către comisia special constituită de Ministerul Culturii și Cultelor. Avizele și recomandările acordate de către aceste organisme constituie garanțiile de care avem nevoie atât noi, pentru punerea în practică a proiectului, cât și societatea civilă pentru a ști în ce condiții trebuie făcută monitorizarea.

25. Protocolul pentru descoperiri întâmplătoare este o componentă esențială a Planului de Management pentru Patrimoniul Cultural, care prezintă modul în care RMGC va asigura identificarea și gestionarea adecvată a vestigiilor arheologice ce pot fi descoperite de-a lungul perioadei de existență a Proiectului.

Luând în considerare natura amplasamentului, există posibilitatea ca, de-a lungul unor activități efectuate în diverse etape ale proiectului, să fie descoperite alte bunuri arheologice. Din acest considerent va fi implementat un program de supraveghere arheologică, ce se va desfășura și în baza unui Protocol pentru descoperiri întâmplătoare, document care urmează să fie redactat în viitor, în contextul implementării Proiectului minier Roșia Montană de către RMGC. Acest protocol are ca scop prevenirea oricăror distrugerii accidentale ale resurselor arheologice, în eventualitatea în care acestea survin în cursul derulării etapelor proiectului, atât la suprafață, cât și în subteran.

Activitățile specifice ale Proiectului, care pot ocaziona descoperirea întâmplătoare a unor bunuri arheologice, sunt legate de exploatarea în carieră, de construirea drumurilor și a altor elemente de infrastructură, de decopertări etc. În cursul efectuării tuturor operațiunilor de decopertare pentru construirea iazului de decantare și a zonelor de haldare, de fapt a tuturor obiectivelor industriale, va fi asigurată permanent supravegherea arheologică pentru a preveni orice potențială afectare a resursei arheologice.

Primul pas în prevenirea unor astfel de situații a fost efectuarea unui amplu studiu de condiții inițiale, în contextul căruia au fost investigate din punct de vedere arheologic zonele de sub amprenta proiectului, pentru cea mai mare parte dintre acestea Ministerul Culturii și Cultelor eliberând certificatele de descărcare de sarcină arheologică, astfel, RMGC îndeplinindu-și obligațiile care-i revin conform legii. Acestea sunt: asigurarea resurselor necesare pentru investigarea preliminară a zonelor potențial afectate, precum și o serie de studii și activități conexe legate de gestionarea bunurilor de patrimoniu mobil descoperite, și prevenirea, pe cât mai mult posibil, a situației apariției unor descoperiri semnificative în cursul derulării proiectului.

Studiile de condiții inițiale și cercetările arheologice preventive au identificat zonele cu potențial arheologic, confirmând că în zona Roșia Montană au existat în sec. II – III p. Chr. exploatări miniere romane. În baza rezultatelor acestor cercetări, Protocolul pentru descoperiri întâmplătoare are un rol important din perspectiva procesului de evaluare a impactului de mediu.

Compania RMGC și-a asumat o sumă de angajamente în cadrul Proiectului pentru identificarea unor astfel de descoperiri în cursul activităților de decopertare și excavare din cadrul acestuia. Protocolul pentru descoperiri întâmplătoare se va ghida după următoarele principii:

- Supravegherea arheologică pentru identificarea potențială a unor vestigii arheologice;

- Formare profesională, avertizare, vigilență și competență;
- Evaluarea rapidă a semnificației descoperirii;
- Înregistrarea și documentarea adecvată a descoperirilor întâmplătoare;
- Comunicarea internă și externă a descoperirilor întâmplătoare;
- Proceduri speciale pentru gestionarea descoperirilor întâmplătoare;
- Raporturi de non-conformare cu prevederile protocolului și acțiuni subsecvente, corective și preventive; și conformarea cu prevederile legale aplicabile în cazul descoperirilor întâmplătoare (conform prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, modificată).

Modul de abordare specific în cazul descoperirilor întâmplătoare va fi determinat de natura semnificației lor. Aceste descoperiri pot implica necesitatea efectuării de cercetări arheologice de salvare, în urma cărora să fie adoptate o serie de decizii conform legii.

Scopul principal al Protocolului pentru descoperiri întâmplătoare este acela de a identifica, evalua semnificația și conserva resurse arheologice unice într-o manieră adecvată, determinând o perturbare minimă a planificărilor construcțiilor și operațiunilor.

În funcție de natura unei astfel de descoperiri, în baza evaluării efectuate de echipa independentă de supraveghere arheologică și a deciziei Ministerului Culturii și Cultelor și Direcției Județene pentru Cultură Culte și Patrimoniu Cultural Național Alba, directorul minei poate să decidă suspendarea activității miniere într-un anumit perimetru. În completare, în momentul unor vizite sau evaluări în teren din partea autorităților legale abilitate, maistrul care coordonează activitatea în acel perimetru va fi responsabil pentru asigurarea tuturor normelor de securitate și efectuarea vizitei în condiții de siguranță.

Cu consultarea și în colaborare cu echipa arheologică de supraveghere, RMGC va dezvolta proceduri de operare standard pentru efectuarea de stagii de instruire trimestriale pentru operatori, maiștrii și supraveghetori. Aceste cursuri vor pregăti personalul de operare a minei să recunoască cavitățile susceptibile să aibă semnificație arheologică. În mod special, operatorii vor fi instruiți să recunoască condițiile specifice, așa cum vor fi acestea definite în procedurile de operare standard ce vor fi elaborate. Zonele unde există posibilitatea de a fi făcute descoperiri arheologice întâmplătoare, pot fi expuse prin derularea operațiunilor de rutină a excavațiilor miniere. Identificarea acestor cavități are importanță și din punctul de vedere al siguranței operatorilor. În urma identificării unei astfel de cavități sau lucrări subterane, operatorul va notifica imediat maistrul. Personalul minier va primi insigne pentru căștile de protecție care să ateste efectuarea programului trimestrial de formare decurgând din implementarea protocolului pentru descoperiri întâmplătoare.

Maiștrii vor susține potențialul de a descoperi cavități susceptibile să conțină valori de patrimoniu și vor spori capacitatea departamentului de a evalua condițiile de siguranță pentru autorizarea accesului personalului non-minier pentru evaluarea zonei.

Stabilirea priorităților pentru activitățile de supraveghere

Informația colectată pentru raportul asupra studiului pentru condițiile inițiale, precum și cea elaborată pentru rapoartele arheologice pentru acordarea descărcării de sarcină arheologică, constituie o valoroasă resursă informațională care poate fi consultată pentru determinarea semnificației unei descoperiri întâmplătoare. Prin înțelegerea și cunoașterea topografiei culturale istorice, zonele vor putea fi clasificate în funcție de posibilitatea de a surveni, în cadrul lor, a unor descoperiri arheologice întâmplătoare.

Ariile vor fi clasificate ca având potențial scăzut, mediu și ridicat pentru descoperirea de vestigii arheologice întâmplătoare, luându-se în considerare următorul set de criterii:

- Scăzut: Zone unde posibilitatea de a descoperi vestigii arheologice adiționale, față de cele identificate și cercetate, este puțin probabilă datorită utilizării curente a

respectivului/respectivelor terenuri și unde perturbarea solului a avut loc înainte de începerea proiectului;

- Mediu: Zone unde au fost descoperite puține vestigii arheologice și solul a fost deranjat de intervenții moderate anterioare;
- Ridicat: Zone unde vestigiile arheologice au fost documentate de o autoritate competentă și perturbarea solului a fost minimă sau acesta nu a fost afectat în niciun fel, iar cercetarea nu a fost posibilă anterior din motive independente de actorii implicați.

Echipa de supraveghere arheologică va fi contractată pentru elaborarea unei hărți de distribuție a acestor zone, document care va fi utilizat de către supraveghetorii și maiștrii minieri. Echipa de supraveghere arheologică va fi prezentă la fața locului pentru toate activitățile în zonele identificate ca având potențial "ridicat". Harta va fi permanent actualizată de către echipa de supraveghere arheologică, așa cum va considera aceasta necesar pentru a reflecta orice nouă informație obținută pe măsura dezvoltării Proiectului. Toate aceste proceduri se vor desfășura în conformitate cu prevederile de operare standard care vor fi elaborate și cu prevederile legale specifice conținute în Ordonanța Guvernului nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, modificată și OMCC 2392/2004.

Deși toate zonele vor fi supravegheate din punct de vedere arheologic, indiferent de clasificarea potențialului lor în ceea ce privește descoperirile întâmplătoare, măsuri cu statut special vor fi implementate în cazul zonelor cu potențial ridicat. Vor fi organizate întâlniri cu personalul contractorilor înainte de începerea activităților de excavare și decopertare pentru a-l informa asupra tipului de vestigii arheologice care este posibil să fie descoperite și cum acestea pot fi identificate. Dacă vor fi observate orice fel de indicii asupra existenței unui context arheologic, lucrările vor fi imediat oprite în acea zonă și maestrul va fi notificat.

În concluzie, protocolul privind descoperirile întâmplătoare va fi redactat după ce toate aceste măsuri de protejare și punere în valoare, prezentate în cadrul Planului de management pentru patrimoniul arheologic din zona Roșia Montană, vor analizate de către Ministerul Culturii și Cultelor în cadrul procesului de autorizare stabilit de procedura de emitere a acordului de mediu în cazul proiectului minier Roșia Montană, ministerul urmând să formuleze un punct de vedere conform prevederilor legale și atribuțiilor sale. De asemenea, acest document va avea statutul unei politici operaționale specifice pentru mina modernă de la Roșia Montană, fiind primul de acest tip redactat pentru România. Astfel, înainte de a deveni aplicabil, documentul va fi supus dezbaterilor profesionale și va fi cerut și avizul Comisiei Naționale de Arheologie pentru adoptarea acestuia.

Pentru a afla detalii despre cadrul legislativ aplicabil și obligațiile care îi revin titularului de proiect prin conformare la prevederile legale vă rugăm să consultați anexa intitulată „Informații cu privire la patrimoniul cultural al Roșiei Montane și gestionarea acestuia”. În același context pot fi găsite informații suplimentare privind cercetările efectuate în cadrul Programului Național de Cercetare „Alburnus Maior” în perioada 2001-2006.

D. Referitor la raportul EIM

Identificarea riscului este într-adevăr o problemă dificilă datorită diversității și numărului mare de evenimente.

Nu putem spune că Raportul EIM acoperă toate riscurile potențiale asociate proiectului, dar cele mai relevante riscuri s-au identificat și au fost evaluate. Proporțiile evaluării riscului și intensitatea măsurilor de prevenire și atenuare sunt direct proporționale cu riscurile implicate și, prin urmare, doar riscurile ce au fost considerate ca fiind de importanță majoră au fost evaluate în detaliu.

Pe larg, siguranța este definită ca fiind starea de a fi liber de orice pericol, iar riscul ca posibilitatea unui pericol potențial de a se materializa. Puteți observa că cele două concepte

abstracte sunt contradictorii. În realitate, ne confruntăm cu situații limită ce nu pot fi întâlnite în termenii absoluți.

Nu există un sistem sigur, care să nu prezinte nici un pericol de accident. Întotdeauna va exista o marjă de risc.

Capitolul 7 'Situații de risc' analizează probabilitatea de apariție potențială de accidente, în ceea ce privește Proiectul Roșia Montană, definind frecvența apariției pentru astfel de accidente în conformitate cu datele de proiectare și literatura de specialitate, cât și stabilirea măsurilor de control ce au fost propuse pentru minimizarea apariției riscurilor. Măsurile de minimizare sunt, de asemenea, stabilite pentru consecințele generale rezultate din accidente majore. Au fost prezentate două categorii de tehnici utilizate în evaluarea și analiza evaluării riscurilor, prin metode calitative și cantitative.

Tabelul 7-2 de la pagina 16 prezintă nivelele de importanță a riscurilor, iar Tabelul 7-3 prezintă nivelele de posibilitate a apariției riscurilor în accidente / incidente tehnologice. Sunt analizate mai detaliat acele scenarii de accidente care în urma analizei calitative sunt considerate ca având potențial de accident major, care se produc cu probabilități de peste 10^{-6} , cu perioade de revenire de 1/1.000.000.

Pentru evaluarea importanței consecințelor s-au utilizat metode de estimare a emisiilor accidentale în atmosfera și un model de dispersii. Pentru evaluarea consecințelor unor potențiale explozii sau incendii s-au utilizat metode specifice de simulare. Pentru evaluarea consecințelor unor astfel de evenimente au fost folosite rezultatele simulărilor unor breșe în IDS sau în peretele barajului de captare a apelor acide.

O evaluare globală a riscurilor asociate proiectului Roșia Montană este făcută prin metodologia de evaluare rapidă a riscului asupra sănătății și mediului care a fost realizată inițial de către Ministerul italian de mediu și Organizația mondială a sănătății.

Referitor la cazurile de risc, este de reținut faptul că proiectul propus este elaborat în conformitate cu criteriile "Cele mai bune tehnici disponibile" (BAT) după cum sunt prezentate în criteriile europene relevante pentru proiectele miniere. Acest criteriu BAT include propunerea de folosire a cianurii în cadrul procesării minereului aurifer. Planurile de proiectare și administrare a proiectului au fost supuse unei evaluări de risc fapt prezentat în capitolul 7 al raportului studiului EIM. Această informație indică faptul că proiectul este elaborat în conformitate cu înalte standarde de siguranță după cum s-a considerat adecvat pentru acest proiect.

Tabelul 7-4 prezintă o listă selectivă cuprinzând doar 15 dintre cele 30 de accidente majore asociate cu toate tipurile de operațiuni miniere, între 1975 și 2000 și anume cele pe care le-am considerat relevante pentru Proiectul Rosia Montana.

În ceea ce privește studiul realizat de Profesorul Radu Drobot are la bază o cantitate însemnată de informații meteorologice adunate cu privire la cea mai mare cantitate de precipitații înregistrată într-un interval de 24 de ore în România (peste 100 de ani de măsurători). Studiul s-a concentrat în mod special asupra aceleiași zone climaterice ca și proiectul Roșia Montană, mai precis pe o arie de 60 de km în jurul Roșiei Montane. Conform specificărilor din volumul 2, nivelul de precipitații maxime probabile într-un interval de 24 de ore (PMP) a fost stabilit la 450 mm pe timpul verii și la 380 mm (440 mm cu topirea zăpezilor) în perioada de iarnă-primăvară.

În România s-au înregistrat cantități însemnate de precipitații în anul 2005. Aceste precipitații și inundații înregistrate în 2005 sunt evenimente meteorologice cu o perioadă de recurență de 100 de ani, iar în unele cazuri speciale de 200 de ani. Totuși, evenimentul de precipitații maxime posibile într-un interval de 24 de ore, luat în calcul pentru proiectul Roșia Montană depășește cu mult aceste precipitații care de obicei durează 3-4 zile și s-au înregistrat în afara regiunii Roșia Montană. Cantitatea zilnică maximă de precipitații înregistrată la Roșia Montană între 2004-2006 a variat de la 8.2 mm la 41.2 mm. În Câmpeni, cantitatea zilnică maximă de precipitații a variat

între 4.6 mm și 41.8 mm în aceeași perioadă. Cantitatea de precipitații de 41.2 mm înregistrată la Roșia Montană echivalează cu o furtună cu interval de recurență de 5 până la 10 ani.

Afirmați că activitatea de teren necesară pentru Studiul de condiții inițiale ale calității apei a fost făcută în perioada 29 septembrie – 27 octombrie 2000. Vă informăm că monitorizarea condițiilor existente a continuat și după prima întocmire a Raportului privind condițiile inițiale ale calității apei.

În EIM au fost prezentate date cu privire la condițiile sezoniere înregistrate pentru șapte prelevări (la patru stații au fost prelevate probe numai de cinci sau șase ori în timpul perioadei prezentate). Au fost prezentate datele privind probele prelevate pentru lunile: mai și octombrie 2001, aprilie și noiembrie 2002, mai, august și noiembrie 2003. Prelevarea de probe a continuat, iar datele mai noi vor fi prezentate într-o variantă actualizată a studiului de condiții inițiale.

Intenția EIM a fost aceea de a oferi informații cerute de legislația română și date care să indice efectele prezente, fără a copleși cititorul. Astfel, prezentarea datelor s-a concentrat asupra compuşilor-cheie reglementați.

În orice caz, apa freatică nu este o componentă de importanță majoră în sistemul hidrologic din Roșia Montană, așa cum se specifică în Studiul de condiții inițiale hidrogeologice (Volumul 2) și în Secțiunea 2.3 a Capitolului 4.1 din EIM (Volumul 11). Când există apă freatică (inclusiv în galeriile miniere existente), aceasta este, de obicei, o extensie de mică adâncime a regimului apei de suprafață.

Trebuie să se țină cont de distincția necesară între datele privind condițiile inițiale prezentate pentru un EIM, caz în care obiectivul este acela de a identifica și a defini măsurile de atenuare necesare în vederea impacturilor semnificative care ar putea fi generate de proiect, și datele privind condițiile inițiale necesare în viitor pentru scopuri de operare și conformare (presupunând că proiectul este autorizat), caz în care, cerințele pentru permisele IPPC (Prevenirea și controlul integrat al poluării), de exemplu, includ o listă de parametri cuprinzători care definesc condițiile inițiale. Deoarece titularul autorizației IPPC va trebui să justifice divergențele față de condițiile inițiale pe toată durata valabilității permisului, este clar, în acele circumstanțe, că este interesul titularului să analizeze o gamă amplă de elemente, incluzând în mod special Listele I și II de substanțe ale UE, pentru a se asigura că nu este considerat responsabil pentru contaminări pe care nu le-a generat.

Viitorul program de monitorizare va evolua, din punctul de vedere al ariei de cuprindere, în conformitate cu cerințele, pentru a se conforma tuturor cerințelor impuse de reglementări și va face obiectul unei revizuirii permanente în conformitate cu Planul de management al mediului (PMM), pe măsură ce apare legislație nouă, ca, de exemplu, Directiva-Cadru a Apei.

În vol. 13, Cap. 4.6. Biodiversitate, Anexa 1, speciile de plante sunt prezentate sub formă tabelară, însoțite fiind de atribute ecologice cum ar fi frecvența sau preferința ecologică față de anumite tipuri de habitate.

Studiul de condiții inițiale privind biodiversitatea (vol. 13, capitolul 4.6), ca instrument de evaluare tehnico-administrativă presupune o listă a speciilor. Aceasta include nevertebrate și conține, de asemenea, atât date prelevate pe teren în baza unor tehnici consacrate (observații directe, utilizarea de capcane, colectarea prin diverse tehnici etc) precum și date bibliografice la care am avut acces.

Deocamdată nu a fost luat în considerare un studiu științific complet care să trateze probleme legate de biodiversitate. În parte, raționamentul care vine în sprijinul acestei teorii este caracterului util al instrumentului tehnic și administrativ folosit pentru a facilita și deservi în procesul de luare a deciziilor. Studiul este în acord cu legislația specifică în vigoare respectiv OM 863/2001 privind elaborarea studiilor de impact. Volumul 13, capitolul 4.6. *Biodiversitate*,

Anexa 1, prezintă tabelar, specii de plante, alături de atributele lor ecologice, cum ar fi frecvența sau predilecția ecologică pentru anumite tipuri de habitate.

Pentru fundamentarea deciziilor de detaliu ce vor stabili designul Rețelei Ecologice Funcționale Compensatorii propuse în cadrul Planului de Management al Biodiversității (vol. 27), din anul "0" de implementare al proiectului se va pune la punct o procedură complexă, pe baza unor protocoale prestabilite de inventariere a tuturor grupelor cu relevanță bio-ecocenotică deosebită. Inventarele faunistice și floristice vor fi transpuse într-un sistem de baze de date computerizat, ce face apel la platforma GIS, interconectat la sistemul național de baze de date ale biodiversității (BIMS). Astfel se va asigura obiectivitatea și transparența, vitale pentru un management al biodiversității la un nivel fără precedent pentru România.

Din rândul speciilor inventariate se va selecta și un set de specii cheie, cu valoare bioindicatoare, respectiv relevanță ecologică înaltă ce vor face obiectul unui program de monitorizare deschis tuturor factorilor interesați, ce va fi integrat în sistemul de baze de date mai sus amintit.

Această contestație, la fel ca și celelalte, pune problema ploilor cu cianuri. De fapt, studiul EIM exclude fenomenul de „ploaie cu cianuri” – fenomen care nu a fost întâlnit nici în alte cazuri similare. De altfel, literatura de specialitate nu indică un fenomen numit „ploaie cu cianuri”, cunoscut și studiat fiind fenomenul de „ploi acide”, care nu poate fi generat prin degradarea compușilor cianurici în atmosferă.

Rațiunile pentru care afirmăm că nu va exista un fenomen de ploaie cu cianuri sunt următoarele:

- Manevrarea cianurii de sodiu, de la descărcarea din vehiculele de aprovizionare, până la depunerea sterilelor de procesare în iazul de decantare, se va realiza numai în fază lichidă, reprezentată de soluții alcaline cu un pH mare (mai mare de 10,5-11) având diferite concentrații de cianură de sodiu, alcalinitatea acestor soluții având rolul de a menține cianura sub formă de ioni cian (CN^-) și de a împiedica formarea acidului cianhidric (HCN), fenomen care are loc numai în medii cu pH redus;
- Volatilizarea cianurilor dintr-o soluție nu poate avea loc sub formă de cianuri libere, ci numai sub formă de HCN ;
- Pe baza cunoașterii chimismului cianurii și a experienței din activități similare s-au estimat următoarele posibile emisii de HCN în aer: 6 t/an de la tancurile de leșiere, 13 t/an de la tancurile îngroșătorului de sterile și 30 t/an (22,4 t, respectiv 17 mg/h/m², în sezonul cald și 7,6 t, respectiv 11,6 mg/h/m², în sezonul rece) de pe suprafața iazului de decantare, ceea ce înseamnă o emisie zilnică medie totală de HCN de 134,2 kg;
- Acidul cianhidric odată emis este supus unor reacții chimice în atmosfera joasă, reacții prin care se formează amoniac;
- Concentrațiile cele mai mari de HCN din aerul ambiental vor fi de 2,6 ori mai mici decât valoarea limită pentru protecția muncii prevăzută de legislația națională;
- Concentrațiile de HCN în aerul ambiental din zonele populate din vecinătatea incintei industriale vor avea valori de 4 – 80 μg/m³, de peste 250 – 12,5 ori mai mici decât valoarea limită pentru protecția muncii prevăzută de legislația națională - legislația națională și legislația Uniunii Europene (UE) pentru calitatea aerului nu prevăd valori limită pentru protecția sănătății populației;
- Odată emis, evoluția HCN în atmosferă implică o componentă nesemnificativă a reacțiilor în fază lichidă (vapori de apă din atmosferă și picăturile de ploaie)

E. “Un sumar al altor puncte slabe ale raportului EIM”

- Textul Convenției de la Berna la care România a aderat, transpus prin Legea 13 din 1993, nu face referire explicită la nici un fel de habitat, din anexele sale lipsind listarea acestora. Aceste habitate sunt menționate în Rezoluția 4 a Convenției adoptată la data de 6 decembrie 1996. Astfel Legea 13/1993 Anexa 1 listează specii de floră, iar Anexa 2 specii de faună.

În zona Roșia Montană nu au fost identificate nici una dintre speciile listate în cadrul Anexei 1 (specii de floră). Dintre speciile de faună în zona de implementare a proiectului au fost identificate o parte dintre speciile ce fac obiectul Convenției de la Berna, fără însă a exista populații care să presupună luarea unor măsuri de conservare speciale în lumina prevederilor Convenției.

Prevederile Convenției cuprinse la art. 4(1) prin care este recomandat a se "*lua măsurile legislative și administrative potrivite și necesare pentru protejarea habitatelor speciilor sălbatice de floră și faună*" sunt explicitate prin Rezoluția 1 (1989) a Comitetului Convenției, adresată tuturor părților semnatare. Astfel, aceste măsuri vor fi îndreptate spre a ocroti "*siturile critice*" definite ca esențiale pentru conservarea speciilor cuprinse în anexele Convenției.

Conform Studiului de Condiții Inițiale, zona Roșia Montană, datorită caracterului impactului rezultat al activităților miniere, rămâne cu o relevanță limitată pentru protecția speciilor de interes conservativ, fiind departe de a fi definită ca "*situri critice*" pentru acestea.

Măsurile cuprinse în Planul H de Management al Biodiversității, propus de companie, răspund întru totul prevederilor Legii 13/1993 de *conservare* a habitatelor naturale, termen care, în înțelesul Rezoluției 1 din 1989, definește "*meținerea și, acolo unde se impune, refacerea sau îmbunătățirea caracterelor biotice și abiotice ce intră în componența habitatului unei specii sau a unui habitat natural [...]*", garantând menținerea în zonă a speciilor ce fac obiectul Legii 13/1993, prin măsuri ample de reconstrucție a unor habitate naturale.

- Piatra Corbului se află în zona de protecție și nu va fi afectată în nici un fel. Pentru Piatra Despăcată există soluția relocării în zona de protecție. Detalii se găsesc în Studiul de Impact asupra Mediului, Cap. 4.7 Peisajul, pag. 32-33.
- Soluțiile de diminuare a efectelor propuse în cadrul Studiului de Evaluare a Impactului asupra Mediului și în Planul H de management a biodiversității se adresează etapelor de implementare a proiectului minier, ținând cont și de efectele rezultate de pe urma unor activități anterioare.

Rețeaua ecologică funcțională compensatorie propusă reprezintă una dintre măsurile directe pentru diminuarea efectelor asupra ecosistemelor acvatice și terestre. Aceasta cuprinde o detaliere structurală și funcțională (Plan H: pg. 20-22), și o etapizare a măsurilor (Plan H: pg 22-28) pe principalele etape ale proiectului (anii: "0", "7", "10", "14" "16", respectiv "19") ce corespund fazelor de construcție, operare și o primă fază a etapei post-închidere.

În acest sens amintim câteva măsuri cum ar fi: stoparea în totalitate a scurgerilor de ape acide (provenite din poluarea istorică), epurarea apelor ce urmează a fi deversate, creșterea suprafețelor împădurite în zona Roșia Montană cu aproximativ 85 ha, creșterea capacității de suport a habitatelor naturale s.a.Toate reprezintă măsuri menite a diminua impactul existent și viitor, cu efecte cu potențial negativ asupra ecosistemelor acvatice și terestre.

Pentru detalii suplimentare poate fi consultată anexa nr. 2 ce conține harta habitatelor. Descrierea Rețelei Ecologice Funcționale Compensatorii se regăsete în Planul H de management a biodiversității.

- Sistemul complex al iazului de decantare a sterilelor (TMF) încorporează o serie de măsuri pentru protecția apei subterane. Acestea includ un sistem de impermeabilizare a bazinului TMF – Cele mai Bune Tehnici Disponibile (BAT) așa cum au fost definite de Directiva UE 96/61/EC (IPPC) – un perete de fundație în fundația barajului inițial pentru controlul infiltrațiilor, un miez cu permeabilitate redusă pentru barajul inițial pentru controlul infiltrațiilor și un baraj de colectare a infiltrațiilor și un jomp sub talpa barajului de decantare. În plus, vom putea monitoriza în permanență apa subterană printr-o serie de puțuri sub talpa barajului secundar de retenție. Aceste puțuri pot fi transformate în puțuri de extracție ca ultimă măsură de siguranță, în cazul contaminării apei subterane. Un număr semnificativ de studii hidrogeologice

au demonstrat că amplasamentul este adecvat pentru acest tip de sistem de colectare și retenție.

Mai mult, proiectarea barajului TMF întrunește toate criteriile de proiectare internaționale, din UE și din România. Corespunde, de asemenea, altor iazuri de decantare similare construite și operate cu succes pe amplasamente sensibile din punct de vedere al mediului, care fac obiectul unor reglementări foarte stricte (de ex. mina de aur din Fort Knox, Alaska, SUA).

- În conformitate cu prevederile art. 6 alin. (1) din OUG nr. 244/2000 privind siguranța barajelor ("OUG 244/2000"), *"pentru barajele noi sau în cazul intervențiilor constructive care modifică parametri de bază ai barajelor existente, deținătorii (RMGC, în acest caz, n.n.) acestora sunt obligați să obțină de la Ministerul Apelor și Protecției mediului acordul de funcționare în siguranță"*. Acordul de funcționare în siguranță se referă la încadrarea în categorii de importanță, la adoptarea soluțiilor de proiectare, la condițiile de amplasament și la respectarea normelor în vigoare, situație care va face obiectul unei alte analize supuse aprobării Ministerului Mediului și Gospodării Apelor, distinctă de cea a emiterii acordului de mediu și care va asigura respectarea prevederilor OUG nr. 244/2000.

Totodată, pe parcursul etapei de exploatare, siguranța barajului va fi analizată și monitorizată în conformitate cu prevederile art. 1(3) din OUG 244/2000, care dispun: *"evaluarea stării de siguranță în exploatare și verificarea respectării exigențelor de performanță referitoare la siguranța barajelor se realizează de experți și specialiști atestați de Ministerul Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței și certificați/avizați de Ministerul Apelor și Protecției Mediului"*. Suplimentar, coordonarea, îndrumarea și urmărirea activității de evaluare a siguranței barajelor existente, în construcție și noi, sunt realizate de Comisia Națională pentru Siguranța Barajelor și a Altor Lucrări Hidrotehnice.

Toate detaliile tehnice privind supravegherea și monitorizarea, așa cum sunt prevăzute în OUG 244/2000 și cum de altfel au fost solicitate prin Îndrumarul transmis de Ministerul Mediului și Gospodării Apelor privind realizarea EIM (*"se vor detalia aspectele privind iazurile de decantare, inclusiv conformarea acestora cu prevederile OUG nr. 244/2000"*) în perioada de construcție, operare, închidere și post-inchidere sunt prevăzute în raportul EIM. De asemenea, reamintim dispozițiile art. 5 din OUG 244/2000, potrivit cărora: *"deținătorii cu orice titlu de baraje sunt direct responsabili de realizarea și menținerea siguranței în exploatare a acestora"*.

- Precizăm ca Hotărârea Guvernului nr. 349/2005 privind depozitarea deșeurilor ("HG 349/2005"), prin care a fost transpusă Directiva nr. 31/1999 privind depozitarea deșeurilor, **nu este aplicabilă Proiectului Roșia Montană**.

În ceea ce privește garanția financiară pentru iazul de decantare, reglementarea cadru în materie este Directiva nr. 2006/21/EC referitoare la gestionarea deșeurilor din industriile extractive, care în cuprinsul art. 2 (4) menționează în mod expres faptul că deșeurile care provin din industria extractivă și sunt reglementate în cuprinsul Directivei nr. 21/2006 nu cad sub incidența reglementărilor Directivei nr. 31/1999 și deci nu fac obiectul HG 349/2005.

După realizarea transpunerii Directivei 21 în legislația națională, în funcție de prevederile actului normativ de transpunere, se va realiza calculul garanției financiare aferente iazului de decantare.

Totodată, distinct de cele de mai sus, vă rugăm să aveți în vedere faptul că, garanția financiară de refacere a mediului este reglementată prin (i) Legea Minelor nr. 85/2003 ("Legea nr. 85/2003"), (ii) Normele de aplicare ale Legii nr. 85/2003 și prin (iii) Ordinul nr. 58/2004 pentru aprobarea Instrucțiunilor tehnice privind aplicarea și urmărirea măsurilor stabilite în programul de conformare, planul de refacere a mediului și proiectul tehnic, precum și reglementarea modului de operare cu garanția financiară pentru refacerea mediului afectat de activitățile miniere ("Ordinul nr. 58/2004").

În conformitate cu actele normative mai sus menționate, garanția financiară pentru refacerea mediului este anuală și finală.

(i) Garanția financiară anuală pentru refacerea mediului

Conform art. 131 din Normele de aplicare a Legii nr. 85/2003 "garanția financiară pentru refacerea mediului, în cazul licenței de exploatare, se constituie anual, în prima lună a perioadei la care se referă, și se stabilește în licența, astfel încât să acopere lucrările de refacerea mediului specificate în planul de refacere a mediului și în proiectul tehnic".

Potrivit art. 133 (1) din Normele de aplicare a Legii nr. 85/2003, garanția financiară pentru refacerea mediului nu poate fi mai mică decât valoarea lucrărilor de refacere a mediului aferente anului respectiv, astfel încât garanția va acoperi lucrările de reabilitare în cazul în care titularul licenței încetează activitatea miniera și nu desfășoară activitățile de reabilitare.

(ii) Garanția financiară finală pentru refacerea mediului

Potrivit prevederilor art. 15 din Ordinul nr. 58/2004, garanția financiară finală de refacere a mediului se constituie anual și se calculează ca o cota din valoarea lucrărilor de refacere a mediului, conform programului de monitorizare a factorilor de mediu postinchidere, care este inclus în programul tehnic de dezafectare.

- În elaborarea proiectului Roșia Montană s-au luat în considerare evenimente meteorologice extreme. Aceste evenimente naturale includ dar nu se limitează doar la precipitații extreme (incluzând aici precipitațiile și fenomenul de topire a zăpezii), vânturi puternice și cutremure de magnitudine mare. De asemenea, ca o componentă suplimentară, s-au avut în vedere și factorii care determină schimbări climatice pe parcursul desfășurării evenimentelor meteorologice extreme.

Pentru a ilustra informațiile prezentate mai sus, s-au adoptat măsuri speciale de prevenire și reducere a impacturilor potențial negative generate de precipitațiile extreme. Un aspect care merita toată atenția în cadrul proiectului propus este cantitatea de apă care se scurge la suprafața solului ca urmare a unor inundații. Aceste măsuri sunt abordate în detaliu în Capitolul (7), *Riscuri, Subcapitolul (2.4.3), pag. (41-43) „Măsuri de prevenire, reducere și combatere a efectelor generate de viituri și ape mari”*.

Pe scurt, aceste măsuri includ:

- realizarea de structuri specifice pe întreaga suprafață a bazinelor de recepție aferente zonelor Roșia și Corna. În consecință, scurgerile de pe suprafața aferentă amplasamentului vor fi integral colectate (incluzând aici cariere, halde de rocă sterilă, iazuri de decantare și alte tipuri de amplasamente de depozitare). Barajul de pe valea Corna a fost proiectat în așa fel încât să rețină cantitatea de apă rezultată în urma a două evenimente de Precipitații Maxime Probabile (450mm-24h + 450mm-24h) astfel încât să se evite deversarea. Conform estimărilor, PMP-ul („înălțimea teoretică maximă a precipitației care se poate acumula într-un timp dat, într-o locație sau pe un areal dintr-o regiune geografică specifică, într-un anumit moment al anului, fără a lua în considerare schimbările climatice pe termen lung”, WMO, 1986) a fost estimat la o perioadă medie de revenire de 1 la mai mult de 100 de milioane de ani.
- ca o măsură de protecție cu privire la volumul scurgerilor, proiectul prevede construcția unor structuri hidraulice (canale de deviere) în cadrul bazinelor de drenaj a văilor Roșia și Corna pentru a dirija scurgerile de apă rezultate în urma unor precipitații ce au avut loc în apropierea depozitelor de materiale miniere sterile. Ca o măsură suplimentară – și fără a lua în considerare existența canalelor de deviere – proiectul tehnic prezintă o gardă de înălțime mare pentru cazul în care fenomene meteorologice cu precipitații extreme se combină cu condiții de vânt puternic formând astfel valuri.

Pentru a garanta o stabilitate sporită, barajul a fost prevăzut cu contraforturi având raportul Orizontal - Vertical (O:V) cu mult peste necesitățile existente, după cum este precizat mai jos:

- Barajul de pe Valea Corna (barajul principal) va fi o structură formată din anrocamente care a fost construită folosind metoda de construcție în ax. Barajul va avea taluzul din aval de 30:1V. În mod caracteristic, taluzurile aferente unor astfel de structuri variază între 1,50:1V și 1,750:1V.

În ceea ce privește gama variată de evenimente meteorologice extreme, prezentăm rezumatul de mai jos al condițiilor ce au fost luate în considerare în elaborarea proiectului tehnic Roșia Montană.

Schimbările viitoare probabile ale parametrilor climatici de bază și ale fenomenelor extreme sunt redată în *Capitolul (4) al „Raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului”, subcapitolul (4.1). „Apa”, pag. (20)*, precum și în cadrul *Planului de rehabilitare și închiderea a minei, p.(123)*. Planul de gospodărire a apei și de control al eroziunii, precum și Planul de închidere a minei și de refacere a mediului, încorporează proceduri pentru o analiză continuă a stadiului de cunoaștere și a prognozelor modificărilor climatice, astfel încât să poată fi identificate și gestionate prompt oricare implicații vizând activitățile de proiectare și management.

Condițiile climatice avute în vedere în activitatea de proiectare a iazului Corna, cu referire specială la precipitațiile extreme (factorul principal de cedare a barajelor la nivel mondial), sunt suficiente, chiar și în cazul cumulării valorilor prognozate de creștere a fenomenelor extreme (creștere estimată la 15 % pe perioada desfășurării proiectului, *Planul de rehabilitare și închiderea a minei, p.(123), subcapitolul (4.1). „Apa”, pag.(20) din Raportul la studiul EIM*).

Pe de altă parte, probabilitatea ca în zona respectivă să apară alunecări masive este la fel de redusă, ca urmare a constituției petrografice stabile care include, îndeosebi, roci compacte, neexistând volume mari de rocă situate în echilibru instabil. Se pot produce, cel mult, alunecări superficiale și rostogoliri de roci, cu influență minoră asupra obiectivelor (*p.50 subcap. 2.6. Secțiunea 7 Riscuri*).

În ceea ce privește răspunderea, trebuie să facem diferența între răspunderea convențională pentru pierderea de bunuri și vătămarea corporală și răspunderea pentru daune aduse mediului. Directiva (2004/35/CE) privind răspunderea pentru mediul înconjurător reglementează doar ultimul tip de răspundere.

Metoda obișnuită de a răspunde riscurilor asociate răspunderii convenționale, care pot apărea în activitățile industriale, este de a încheia un contract de asigurare (sau mai multe, în cazul unui proiect atât de complex). RMGC poartă negocieri cu companiile de asigurare în vederea acoperirii acestui tip de răspundere. De îndată ce vom avea mai multe detalii, acestea vor fi făcute publice.

De asemenea, RMGC este pe deplin conștientă de prevederile Directivei (2004/35/CE) privind răspunderea pentru mediul înconjurător.

Directiva în cauză încurajează folosirea unor instrumente financiare adecvate, precum asigurările, care să acopere riscurile asociate unei astfel de răspunderi. Cu toate acestea, deoarece Directiva privind răspunderea de mediu nu a fost încă transpusă în legislația românească, nu există încă produse de asigurare disponibile. În plus, unele cerințe menționate în Directivă lasă încă loc unor interpretări, fiind necesare clarificări din partea industriei europene de asigurări înainte ca produsele de asigurare să devină disponibile.

RMGC va obține asigurare pentru activitățile sale industriale, în conformitate cu Directiva privind răspunderea pentru mediul înconjurător, de îndată ce legislația românească o va cere și de îndată ce produsele de asigurare adecvate vor fi disponibile.

RMGC își exprimă optimismul cu privire la îndeplinirea completă a criteriilor de asigurare aplicate operatorilor de către companiile de asigurare.

- Precizăm că nu va exista un fenomen de ploaie cu cianuri și nici nu a fost evidențiat în alte locuri sau în alte situații. De altfel, literatura de specialitate nu indică un fenomen numit

„ploaie cu cianuri”, cunoscut și studiat fiind fenomenul de „ploi acide”, care nu poate fi generat prin degradarea compușilor cianurici în atmosferă.

Rățiunile pentru care afirmăm că nu va exista un fenomen de ploaie cu cianuri sunt următoarele:

- Manevrarea cianurii de sodiu, de la descărcarea din vehiculele de aprovizionare, până la depunerea sterilelor de procesare în iazul de decantare, se va realiza numai în fază lichidă, reprezentată de soluții alcaline cu un pH mare (mai mare de 10,5-11) având diferite concentrații de cianură de sodiu, alcalinitatea acestor soluții având rolul de a menține cianura sub formă de ioni cian (CN^-) și de a împiedica formarea acidului cianhidric (HCN), fenomen care are loc numai în medii cu pH redus;
- Volatilizarea cianurilor dintr-o soluție nu poate avea loc sub formă de cianuri libere, ci numai sub formă de HCN;
- Manevrarea și stocarea soluțiilor de cianură de sodiu se va face numai prin intermediul unor sisteme închise, singurele instalații/zonă în care ar putea avea loc formarea și volatilizarea, cu rate mici de emisie, a HCN în aer, fiind tancurile de leșiere și de la îngroșătorul de sterile, precum și iazul de decantare a sterilelor de procesare;
- Emisiile de HCN de la suprafețele tancurilor menționate și de la suprafața iazului de decantare pot apărea ca urmare a reducerii pH-ului în straturile superficiale ale soluțiilor (ceea ce favorizează formarea HCN) și a desorbției (volatilizare în aer) acestui compus;
- Concentrațiile de cianuri în soluțiile manevrate vor scădea de la 300 mg/l în tancurile de leșiere, până la 7 mg/l (cianuri totale) la descărcarea în iazul de decantare, reducerea drastică a concentrațiilor de cianuri la descărcare urmând a fi realizată cu ajutorul sistemului de denocvizare;
- Pe baza cunoașterii chimismului cianurii și a experienței din activități similare s-au estimat următoarele posibile emisii de HCN în aer: 6 t/an de la tancurile de leșiere, 13 t/an de la tancurile îngroșătorului de sterile și 30 t/an (22,4 t, respectiv 17 mg/h/m², în sezonul cald și 7,6 t, respectiv 11,6 mg/h/m², în sezonul rece) de pe suprafața iazului de decantare, ceea ce înseamnă o emisie zilnică medie totală de HCN de 134,2 kg;
- Acidul cianhidric odată emis este supus unor reacții chimice în atmosfera joasă, reacții prin care se formează amoniac;
- Modelarea matematică a concentrațiilor de HCN în aerul ambiental (considerând situația în care HCN emis nu este supus reacțiilor chimice în atmosferă) a pus în evidență cele mai mari concentrații la nivelul solului, în incinta industrială, și anume în aria iazului de decantare și într-o arie din vecinătatea uzinei de procesare, concentrația maximă orară fiind de 382 $\mu\text{g}/\text{m}^3$;
- Concentrațiile cele mai mari de HCN din aerul ambiental vor fi de 2,6 ori mai mici decât valoarea limită pentru protecția muncii prevăzută de legislația națională;
- Concentrațiile de HCN în aerul ambiental din zonele populate din vecinătatea incintei industriale vor avea valori de 4 – 80 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, de peste 250 – 12,5 ori mai mici decât valoarea limită pentru protecția muncii prevăzută de legislația națională - legislația națională și legislația Uniunii Europene (UE) pentru calitatea aerului nu prevăd valori limită pentru protecția sănătății populației;
- Evoluția HCN în atmosferă implică o componentă nesemnificativă a reacțiilor în fază lichidă (vapori de apă din atmosferă și picăturile de ploaie) deoarece, la presiuni reduse, caracteristice gazelor din atmosfera liberă, HCN este foarte slab solubil în apă, iar ploaia nu va reduce efectiv concentrațiile din aer (Mudder, et al., 2001; Cicerone și Zellner, 1983);
- Probabilitatea ca valorile concentrațiilor de HCN în precipitațiile din interiorul sau din exteriorul ariei Proiectului să fie semnificativ mai mari decât valorile de fond (0,2 ppb), este extrem de redusă.

Detalii privind aspectele referitoare la utilizarea cianurii în procesele tehnologice, la bilanțul cianurilor, precum și la emisiile și la impactul cianurilor asupra calității aerului: Raport de evaluare a impactului asupra mediului, Cap. 2, Subcapitolul 4.1 și Subcapitolul 4.2 (Secțiunea 4.2.3).

- Dacă ar fi cazul ca Proiectul Rosia Montana să funcționeze fără o haldă de minereu sărac, proiectul ar avea de suferit două efecte negative principale: 1- de mediu, minereul sărac ar fi foarte probabil depozitat într-o haldă de rocă sterilă mărind astfel cantitatea de rocă cu potențial de generare a apelor acide, și 2- economic, resursele suplimentare generate din procesarea acestui minereu la sfârșitul vieții minei ar fi pierdute atât pentru proiect, cât și pentru părțile interesate de acest proiect. În ciuda faptului că Proiectul Rosia Montana este fezabil și fără o haldă de minereu sărac, acest lucru nu este nici recomandabil și nici de dorit datorită motivelor expuse mai sus.

- În ceea ce privește evaluarea de risc asupra sănătății, aceasta se face numai prin utilizarea unor date concrete și nu prin luarea în calcul a aspectelor subiective de genul distrugerea perdelelor vegetale.

Evaluarea de risc asupra stării de sănătate s-a realizat pe baza a trei categorii de informații și anume:

- starea de sănătate ca și condiție de referință, care s-a realizat prin culegerea tuturor datelor medicale de la toți medicii de familie și cele două spitale din zonă, la toată populația din peste 40 de localități;
- calitatea factorilor de mediu prin prisma distribuției substanțelor periculoase investigate la momentul actual, înainte de demararea activităților exploatarei miniere;
- prognoza distribuției concentrațiilor substanțelor nocive în factorii de mediu, la diferite intervale de timp, pe parcursul desfășurării activităților de minerit [1].

Evaluarea de risc asupra stării de sănătate a luat în calcul prognoza distribuției concentrațiilor substanțelor periculoase în factorii de mediu așa cum aceasta a fost realizată în EIM, și nu cauzele și/sau factorii care conduc la atingerea acelor concentrații.

Proiectul propus este întocmit în conformitate cu criteriile "Celor mai bune tehnici disponibile" (BAT), prezentate prin criteriile UE specifice proiectelor miniere. Aceste Tehnici BAT includ procesarea minereului aurifer folosind cianură. Proiectul și planurile de management au fost supuse unei Evaluări a riscurilor, prezentată în Capitolul 7 din Raportul EIM. Aceste informații arată că proiectul este întocmit la standarde de siguranță foarte înalte.

- Apreciem faptul că există preocupări cu privire la impactul transfrontalier și că s-a lucrat în mare parte cu experți și oameni de știință independenți pentru a evalua complet toate posibilitățile. Aceste evaluări, inclusiv studiul care tocmai a fost finalizat de Universitatea Reading privind scenariile de eșec catastrofal, au stabilit că Proiectul Roșia Montană nu are nici un impact transfrontalier. Copia studiului întocmit de Universitatea Reading se găsește în bibliografia anexată la acest raport.

Raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM) (Capitolul 10 *Impact Transfrontieră*) analizează proiectul propus sub aspectul unui potențial impact semnificativ asupra bazinului hidrografic și transfrontalier, în aval, care ar putea afecta, spre exemplu, bazinele râurilor Mureș și Tisa în Ungaria. Capitolul concluzionează că în condiții normale de funcționare, nu ar exista un impact semnificativ în aval de bazinele râurilor/asupra condițiilor transfrontaliere.

Problema unei posibile deversări accidentale de steril, la scară largă, în rețeaua hidrografică a fost recunoscută în timpul consultărilor publice ca fiind o problemă importantă, când părțile interesate și-au manifestat îngrijorarea în acest aspect. În consecință, S.C. Roșia Montana Gold Corporation S.A. (RMGC) a întreprins un studiu adițional, în afară de ceea ce include Evaluarea Impactului asupra Mediului, referitor la calitatea apei în aval de amplasamentul proiectului precum și în Ungaria. Acest studiu conține un model asupra calității apei, cuprinzând o gamă de scenarii posibile de accident și pentru diverse condiții de debit.

Modelul utilizat este modelul INCA, elaborat în ultimii 10 ani pentru a simula atât sisteme terestre cât și sisteme acvatice în cadrul programului de cercetare EUROLIMPACS EU (www.eurolimpacs.ucl.ac.uk). Modelul a fost utilizat pentru a analiza impactul generat de viitoarele activități de exploatare, precum și pentru activități de colectare și tratare a poluării generate de activitățile miniere din trecut la Roșia Montană.

Modelul creat pentru Roșia Montană simulează opt metale (cadmiu, plumb, zinc, mercur, arsenic, cupru, crom, mangan) precum și Cianuri, Nitrat, Amoniac și oxigen dizolvat. Simulările din modelul menționat au fost aplicate în cazul captărilor din amonte de Roșia Montană cât și întregul bazin Abrud-Arieș-Mureș până la granița cu Ungaria până la confluența cu râul Tisa. Modelul ia în considerare diluția, procesele de amestecare și cele fizico-chimice ce afectează metalele, amoniacul și cianura în bazinul hidrografic și prezintă estimări de concentrații în punctele cheie de-a lungul râului, inclusiv la granița cu Ungaria și în Tisa după confluența cu râul Mureș.

Chiar și în cazul unei deversări neprogramate la scară largă de material steril (de exemplu în urma ruperii barajului) în rețeaua hidrografică, nu ar avea ca rezultat poluarea transfrontalieră, datorită diluției și dispersiei în bazinul hidrografic cât și conformării cu tehnologia UE BAT (Cele Mai Bune Tehnici Disponibile) adoptate pentru proiect (de exemplu, utilizarea procesului de distrugere a cianurii pentru efluentul de steril care reduce concentrația de cianură în efluentul depozitat în iazul de decantare, la sub 6mg/l). Modelul a arătat că în cel mai grav scenariu de rupere a barajului, toate limitele legale impuse pentru concentrațiile de cianură și metale grele în apa râului vor fi respectate înainte de a trece în Ungaria.

Modelul INCA a fost de asemenea utilizat pentru a evalua influența benefică a colectării și epurării apelor de mină existente și a demonstrat îmbunătățirea substanțială a calității apei în bazinul hidrografic în condiții normale de funcționare.

Pentru mai multe informații, o fișă de informare ce prezintă modelul INCA este prezentată sub titlul *Programul de Modelare a Râului Mureș* iar raportul complet de modelare este prezentat ca **Anexa 5.1**.

- În ceea ce privește cantitățile de S, NH₃ și metale grele, acestea vor fi reținute în iazul de decantare al sterilelor. Conform tehnologiei descrise în Capitolul 2 Procese Tehnologice sau în Planul de Management al Iazului de Decantare Secțiunea 3.2 chimismul apei limpezite, în urma testelor derulate de către consultanții implicați în proiectarea generală compoziția sterilelor de procesare este cea prezentată în tabelul de mai jos. Sulfurul poate fi asociat cu unele metale sub forma unor sulfuri iar NH₃ este prezent între 6,6 și 25 mg/l.

Tabelul 0-1. Chimismul apei limpezite (cu steril detoxificate)

	Proba ⁽²⁾			TN001 Standard		Proba ⁽²⁾			TN001 Standard
	RM1	RM2	RM3			RM1	RM2	RM3	
Cianuri totale ⁽³⁾	1,13	5,09	3,29	0,1	Mangan	0,3	0,8	<0,1	1
Cianura slab disociabila ⁽³⁾	0,37	0,77	0,22	...	Molibden	0,4	0,3	0,4	0,1
Thlocianat	70	69	91	...	Sodiu	725	900	705	..
Cianat	390	390	350	...	Niobiu	<0,1	<0,1	<0,1	...
Tiosaruri	<2	<2	2,50	...	Neodim	<0,01	<0,01	<0,01	...
Amoniac	6,6	7,3	25	2	Nichel	0,20	0,40	0,20	0,5
Aur	0,0085	0,043	0,0165	---	Fosfor	<1	<0,5	<1	...
Argint	<0,05	<0,05	<0,05	0,1	Plumb	<1	<1	<1	0,2
Aluminiu	<0,2	0,2	0,20	5	Praseodim	<0,005	<0,005	<0,005	...
Arsenic	0,30	<0,2	0,20	0,1	Rubidiu	0,35	0,35	0,50	...
Bor	0,20	0,2	0,40	...	Sulf	660	1.030	962	...
Bariu	<0,05	<0,05	<0,05	...	Sulfat ⁽¹⁾	1.980	3.090	2.886	600
Beriliu	<0,02	<0,05	<0,02	...	Antimoniu	0	0,28	0,06	...
Bismut	<0,02	<0,02	<0,02	...	Scandiu	<0,5	<0,1	<0,5	...
Calciu	401	675	707	300	Seleniu	<5	<5	<5	0,1
Cadmium	<0,5	<0,1	<0,5	0,2	Silicon	8	6	8	...
Ceriu	<0,01	<0,01	<0,01	...	Samariu	<0,01	<0,01	<0,01	...
Cobalt	0,40	0,40	0,80	1	Staniu	<0,2	<0,2	<0,2	...
Crom	<0,2	<0,2	<0,2	1	Strontiu	1,4	2,1	2,1	...
Cesiu	<0,02	<0,02	<0,02	...	Tantal	<0,005	<0,005	<0,005	...
Cupru	0,10	0,10	0,10	0,1	Terbiu	<0,005	<0,005	<0,005	...
Disprosiu	<0,01	<0,05	<0,01	...	Telur	<0,1	<0,1	<0,1	...
Erbiu	<0,01	<0,05	<0,01	...	Toriu	<0,01	<0,01	<0,01	...
Europiu	<0,002	<0,05	<0,002	...	Titan	<0,2	<0,2	<0,2	...
Fier	0,20	1,4	1,0	5	Taliu	<0,01	<0,01	<0,03	...
Galiu	<0,2	<0,1	<0,2	...	Tuliu	<0,005	<0,005	<0,005	...
Gadolinu	<0,05	<0,05	<0,05	...	Uraniu	<0,01	<0,01	<0,01	...
Germaniu	<0,5	<1	<0,5	...	Vanadiu	<0,5	<0,5	<0,5	...
Hafniu	<0,1	<0,1	<0,1	...	Wolfram	<0,1	<0,1	<0,1	...
Mercur	<0,01	<0,01	<0,01	0,05	Ytriu	<0,01	<0,01	<0,01	...
Potasiu	142	136	132	...	Yterbiu	<0,01	<0,01	<0,01	...
Lantan	<0,01	<0,01	<0,01	...	Zinc	<0,2	<0,1	<0,2	0,5
Litiu	<0,1	<0,1	<0,1	...	Zirconiu	<0,1	<0,1	<0,1	...
Magneziu	5,4	14,4	8,2	100					

Nota: (1) Calculat pe baza presupunerii că sulfurul total este sulfat
Unități în mg / l
Rezultatele sunt în condiții de laborator și pot să nu fie la fel în practică
< Indică nedetectabil în limitele metodei de testare

Sursa de informare: Cyplus/INCO 2004 – Test Program to Evaluate Cyanide Destruction Option Using SO₂/Air and Peroxygen-Based Technologies for the Treatment of Roșia Montană Leach Effluent.

- Reprezentanții S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. (RMGC) și-au manifestat disponibilitatea în a discuta chestiuni legate de constituirea și menținerea unei garanții financiare de refacere a mediului și nu au susținut faptul că locuitorii din Abrud ar trebui să obțină propriile polițe de asigurare împotriva accidentelor. Detalii despre Garanția Financiară de Refacere a Mediului a RMGC („GFM”) sunt discutate în Raportul la studiul EIM, în cadrul secțiunii “Plan de management de mediu și social” (Anexa 1 din subcapitolul cu titlul “Plan de reabilitare și închidere a minei”).

În România crearea Garanției Financiare de Mediu este necesară pentru a se asigura disponibilitatea unor fonduri corespunzătoare din partea operatorului minier pentru curățarea mediului. GFM se conformează Legii Minelor (nr. 85/2003) și instrucțiunilor Agenției Naționale pentru Resurse Minerale și Normelor de Aplicare a Legii Minelor (nr. 1208/2003). De asemenea există două directive emise de Uniunea Europeană care conțin prevederi referitoare la GFM: Directiva privind Deșeurile Miniere (“MWD”, nr. 2006/21/EC) și Directiva privind Răspunderea față de Mediu (“ELD”, nr. 2004/35/EC).

Directiva privind Deșeurile din Minierit are drept scop ca acoperirea să fie disponibilă pentru 1) toate obligațiile legate de permisul acordat pentru evacuarea materialului residual rezultat din activități miniere și 2) toate costurile legate de reabilitarea terenurilor afectate de o instalație pentru deșeuri. Directiva Răspunderii față de Mediu reglementează remediile și măsurile ce trebuie luate de către autoritățile în domeniul protecției mediului în cazul unei deteriorări a mediului create de activitățile de minerit, având scopul asigurării resurselor financiare corespunzătoare din partea operatorilor pentru eforturile de curățare a mediului. În timp ce aceste directive urmează încă să fie transpuse de Guvernul României, termenele de implementare a mecanismelor pentru aplicarea lor sunt 30 aprilie 2007 (ELD) și 1 mai 2008 (MWD) – așadar, înainte ca activitățile de exploatare prevăzute să înceapă la Roșia Montană.

RMGC a început deja procesul conformării cu aceste directive și odată ce instrumentele lor de implementare vor fi legiferate de guvernul român, compania noastră va respecta prevederile acestor directive.

De asemenea, menționăm faptul că legislația internă prevede două categorii de garanții financiare pentru refacerea mediului, respectiv garanția de refacere a mediului anuală („GFM Anuală”) și garanția de refacere a mediului finală („GFM Finală”).

GFM Anuală, care este actualizată anual, este constituită în vederea acoperirii costurilor de reconstrucție asociate cu operațiunile minei în anul următor. Aceste costuri nu sunt mai mici de 1,5 % din valoarea costurilor totale, care rezultă din preliminariile de producție anuale.

GFM Finală, de asemenea actualizată anual, prevede costurile estimate pentru o posibilă închidere a minei Roșia Montană. Quantumul GFM Finală este stabilit ca procent anual din valoarea lucrărilor de reabilitare a mediului prevăzute în cadrul programului de monitorizare a factorilor de mediu post-închidere. Acest program face parte din Programul tehnic de închidere a minelor, un document ce va fi aprobat de către Agenția Națională pentru Resurse Minerale (“ANRM”).

Ambele GFM-uri ce vor fi înființate vor fi în întregime la dispoziția autorităților române, iar sumele acoperite de GFM nu sunt afectate în cazul în care RMGC ajunge la faliment.

Costul estimat pentru închiderea Roșia Montană este de 76 milioane USD, această estimare bazându-se pe funcționarea minei pe întreaga sa durată de viață de 16 ani. Actualizările anuale vor fi finalizate de experți independenți, fiind realizate pe baza unei consultări cu ANRM, în calitate de autoritate guvernamentală competentă în domeniul activităților de minerit. Aceste actualizări vor asigura ca, în cazul puțin probabil al unei încheieri în avans a proiectului, în orice moment, fiecare dintre GFM va reflecta în oricare caz costurile asociate cu reabilitarea. Actualizările anuale includ următoarele patru variabile:

- Schimbări ale proiectului care au impact asupra activităților de recuperare;

- Schimbări ale cadrului legislativ din România, inclusiv implementarea directivelor UE;
- Noi tehnologii care îmbunătățesc știința și practica reabilitării;
- Modificări ale prețurilor pentru bunurile și serviciile cheie asociate cu recuperarea.

Odată ce aceste actualizări sunt realizate, noile estimări pentru costurile de închidere vor fi incluse în declarațiile financiare ale RMGC și vor fi puse la dispoziția publicului.

În plus, vă rugăm să observați faptul că, RMGC a reținut unul din principalii brokeri de asigurări pe plan mondial care este stabilit de mult în România și are o tradiție lungă și respectată de stabilire a evaluărilor riscurilor în operațiile de exploatare minieră. Brokerul va folosi cei mai adecvați ingineri specializați în *breakdown* pe echipamente și proprietăți pentru a efectua analiza riscului și activități de audit de prevenire a pierderilor pe parcursul construcției și activității de exploatare de la Roșia Montană, pentru a minimaliza riscurile. Brokerul va determina ulterior acoperirea corespunzătoare și va lucra cu societăți de asigurare de prim rang pentru a implementa un program în numele RMGC.

RMGC se angajează să mențină cele mai ridicate standarde de sănătatea muncii și siguranță pentru angajații și furnizorii săi de servicii. Utilizarea de către companie a Celor mai Bune Tehnici Disponibile – BAT – ne ajută să asigurăm atingerea acestui obiectiv. Nici o organizație nu câștigă dintr-o pierdere, și în acest scop vom acționa pentru a implementa soluții de inginerie la risc, deoarece ele sunt superioare soluțiilor de asigurare împotriva riscurilor. Se poate elimina un procent de până la 75% din riscul de pierderi în timpul fazei de proiectare și de construcție a unui proiect.

O ESTIMARE TEORETICĂ A POTENTIALULUI ARHEOLOGIC AL ROȘIEI MONTANE

Realitățile istorice bine cunoscute ale secolului I a.Chr împiedică orice supoziție privitoare la exploatarea aurului la Roșia Montană, în galerii, într-o vreme în care abia începuse a se prefigura încremența statul dac condus de Burebista. Chiar dacă în perioada ce urmează după anul 44 a.Chr - până în a doua jumătate a sec. I p.Chr se conturează un centru de putere în Transilvania și are loc o dezvoltare fără precedent a metalurgiei fierului din Munții Orăștiei, nu avem nici un argument în a atribui acestei perioade, galeriile în discuție. Deocamdată, din zona sud-estică a Munților Apuseni, descoperirile arheologice aparținând fazei clasice a civilizației dacice sunt destul de rare, fapt ce numai poate fi explicat doar printr-o lacună de cercetare, în timp ce descoperirile de factură preistorică sunt mai numeroase.

Pe de altă parte, nicăieri în cuprinsul acestor galerii sau în cercetările de suprafață desfășurate în tot perimetrul Roșiei Montane nu au fost descoperite materiale arheologice care să pună în evidență o prezență dacică, cu atât mai mult o exploatare auriferă efectuată anterior cuceririi romane.

La 11 august 106 Dacia era o provincie pacificată, după cum atestă diploma militară descoperită la Porolissum. Traian a mai rămas la Dunăre până în vara anului 107 pentru organizarea teritoriului de curând anexat. Noua provincie, constituită printr-o lege specială (*lex provinciae*) purta numele vechiului regat al dacilor și era o provincie imperială (*Dacia Augusti provincia*).

Popularea Daciei cu locuitori ai imperiului a început imediat după cucerire. Un izvor din secolul IV, Eutropius, menționează că "*Traianus victa Dacia ex toto orbe Romae infinitas eo copias hominum transtulerat ad agros et urbes colendas...*". Așadar, colonizarea a avut un caracter oficial și organizat. În această lumină trebuie privită și acțiunea de colonizare a domeniului aurifer, cu *gentes* familiarizate cu activitatea de extragere și prelucrare a metalelor. Este vorba de elemente de origine iliro-dalmatină, dar și de sorginte tracică, în principiu dizlocate, conform ultimelor cercetări în domeniu, din regiunea *metalla Dardanie*, dar și din apropiere. Nu trebuie minimalizat aportul elementelor microasiatice, tradițional implicate în activitățile financiare, atât de necesare pentru desfășurare activității în zonele aurifere.

Desigur că faima sitului antic *Alburnus Maior* este conferită de faptul că localitatea este locul de descoperire a unor materiale epigrafice cu un caracter particular. Documente deosebite prin unicitatea și prin abundența informațiilor conținute, cele 25 de tăblițe cerate păstrate și publicate până în prezent oferă informații de detaliu asupra realităților economice, sistemului de habitat, vieții religioase și a raporturilor juridice care guvernau comunitatea minieră de aici. Numărul descoperirilor inițiale va fi fost probabil de peste 40, dar cele identificate în mod cert până astăzi sunt în număr de 32 (3 pierzându-se între timp, dar după publicare), piesele propriu-zise regăsindu-se astăzi în colecțiile unor muzee din România și Ungaria. Așa cum s-a arătat, părerea unanim acceptată de specialiști, este că ele au fost puse la adăpost, în interiorul unor galerii miniere, greu accesibile, într-un moment de criză, probabil legat de atacurile marcomanice asupra Daciei din intervalul 167-170 p.Chr. În abordarea teoretică a cercetării de la *Alburnus Maior* analiza informațiilor conținute în tăblițele cerate a constituit un important punct de plecare pentru definirea metodologiei de cercetare.

Astfel, se cuvine subliniat că tăblițele cerate au fost descoperite întâmplător, respectiv nu în urma unor cercetări arheologice de specialitate, în vechile galerii de mină (cele mai multe în număr de 11 au fost găsite în galeria Cătălina Monulești) din zona Roșia Montană la sfârșitul secolului XVIII și în prima jumătate a secolului XIX, iar în ultimii aproximativ 150 de ani, în ciuda redeschiderii și reexploatării masive a vechilor galerii de mină, cât și a cercetărilor arheologice specializate a acestor structuri subterane efectuate din anul 2000 și până în prezent, astfel de artefacte nu au mai fost descoperite.

Trebuie subliniat, însă, că în textele tăblițelor cerate este atestat toponimul antic *Alburnus Maior* – nouă atestări (inclusiv cu indicații despre localizări precum *statio Resculum*, *vicus Pirustarum*; TabCerD I, II, IV, V, IX, X, XIII, XIV, XVIII, XXI)¹, dar nu este pe deplin cert faptul că situl de la Roșia Montană a purtat în antichitate această denumire, stabilirea cu exactitate a semnificației acestui toponim rămânând un deziderat al cercetărilor viitoare.

Pe baza tuturor acestor informații și pornind de la cercetarea textelor tăblițelor cerate, la mijlocul secolului XX despre anticul *Alburnus Maior* se conturase o imagine, relativ livrescă², dar din care nu lipseau anumite încercări de topografie arheologică.

Toponimele atestate în tăblițele cerate au provocat o serie de discuții referitoare la evoluția din punct de vedere urbanistic a centrului economic antic de la *Alburnus Maior*. Se disting, din acest punct de vedere, două mari direcții de interpretare. O primă modalitate de abordare a acestei problematice tinde să considere că toponimul generic de *Alburnus Maior* acoperă o serie de așezări permanente sau temporare legate de prezența coloniștilor iliro-dalmatini specializați în extragerea și prelucrarea primară a minereului aurifer.

O serie de realități consemnate de izvoarele epigrafice sunt folosite pentru justificarea acestei maniere de abordare. Astfel, mențiunea unui *vicus Pirustarum*, a localității *Ansiium*, *Resculum*, formularea *K(astellum) Baridustarum*, precum și întreaga discuție purtată asupra localizării lor,

¹ *Inscripțiile Daciei Romane* (IDR), vol. I, ed. Academiei Române, București 1975, p. 187.

² Sintetizând toate aceste informații, în anul 1995, în *Repertoriul Arheologic al județului Alba* erau prezentate următoarele: în decursul sec. XVIII-XX, cu prilejul lucrărilor miniere, agricole, de construcții au fost semnalate o serie de artefacte datate în epoca romană, precum monumente arhitectonice și inscripții, unelte, obiecte de podoabă, monede etc (cu mențiunea că multe dintre acestea nu aveau un loc precis al descoperirii, erau indite sau numai semnalate, iar altele chiar dispărute). La sud, est și nord de minele moderne au fost identificate porțiuni de lucrări miniere, de asemenea datate în epoca romană, fără însă a beneficia de o cercetare științifică adecvată. Potrivit acelor informații așezarea romană s-ar întinde la sud-vest, vest spre Corna, poate la nord de Roșia, pe malul stâng al Văii Roșiei, pe dealul Carpeni și în Valea Nanului. O altă așezare civilă este ambiguu semnalată în punctul „Pădurea Popii”. Necropole romane par să fi fost localizate de jur împrejurul vetrei actuale satului și lângă mina „Cetatea Mică”, lângă drumul spre Abrud, la „Vatra Roșii”, în actualul cimitir catolic, pe dealul Țarina, între Valea Nanului și Pârâul Băii. Existența unei necropole este sugerată de stela funerară descoperită în zonă la „Tăul Secuilor”, la vest de masivul Orlea. Pe teritoriul Roșiei se semnalează, fără alte precizări o necropolă tumulară de epocă romană. Zonele sacre au fost localizate exclusiv prin cartarea ariilor de proveniență a altarelor votive, respectiv pe dealul Carpeni, pe dealul Țarina, pe Valea Nanului, și în masivul Orlea. Exploatări aurifere romane, mai ales ținând cont de locul de descoperire al tăblițelor cerate, erau semnalate în preajma așezării civile pe dealurile Cetate, Cârnic, în galeria Ecaterina Monulești (Cătălina-Monulești), masivele Letea (Lety) și Rotunda. De asemenea, se face precizarea că pe dealul „Cetatea Mică” pare să fi fost exploatat fierul în epoca romană, fără a exista nici un argument arheologic. Toate aceste informații cu caracter arheologic sunt enunțate fără o minimă verificare a surselor și, mai mult, utilizând repere topografice total neconforme cu realitatea din teren. Prin urmare, despre Roșia Montană se putea spune la acea dată că este o zonă cu potențial arheologic, în care nu se efectuaseră săpături arheologice propriu-zise, necesare pentru a contura în detaliu diversele elemente ale sitului.

dar și a altor toponime conținute de tăblițele cerate sau de epigrafele descoperite până în prezent, sugerează adeptilor acestui punct de vedere imaginea unui conglomerat de așezări, de sine stătătoare, cu o conducere și o administrație proprii, în conformitate cu „sistemul dalmatin” de organizare și exploatare a zăcămintului aurifer.

La polul opus se situează părerea potrivit căreia *Alburnus Maior* este o structură de sine stătătoare, deocamdată cu un statut juridic încă incert, iar toponimele în discuție sunt denumiri de cartiere sau reflectă grupări pe criterii etnice din cadrul unei așezări unitare. Cert este că informațiile oferite de analiza izvoarelor epigrafice indică o zonă intens populată, cu o varietate de *nationes*, în care elementul iliro-dalmatin este predominant, urmat de cel de factură elenizată. Trebuie remarcată extraordinara diversitate a cultelor religioase atestate de epigrafele de la *Alburnus Maior*. Imaginea unei zone intens locuite, cu o dezvoltare ritmică progresivă și cu mari variații demografice, surprinsă prin analiza unilaterală a izvoarelor epigrafice, l-a făcut pe V. Pârvan să considere zona auriferă o „Californie a antichității”, oferind așezării de la *Alburnus Maior* o caracterizare istorico-literară de excepție: ”oraș californian de civilizație internațională”.

Este foarte greu de distins, în stadiul actual al cercetărilor, care va fi fost statutul așezării de la *Alburnus Maior* în cadrul juridic al vieții municipale din Dacia. Până în prezent, nici una din ipotezele avansate de diverși cercetători nu a putut fi pe deplin confirmată. Practic, atestările de structuri de locuire la *Alburnus Maior* se reduc la două astfel de tipuri: *vici* și *castella*.

Ceea ce putem spune în acest moment cu certitudine este faptul că Roșia Montană, respectiv anticul *Alburnus Maior*, nu este singura exploatare auriferă antică din perimetrul aurifer al Apusenilor. Din punct de vedere științific nu putem susține din lipsă de argumente faptul ca aici am avea de a face cu ”cea mai veche exploatare de aur”. Oportunitatea cercetării arheologice la Roșia Montană, în contextul acestui proiect minier, a făcut posibilă strângerea mai multor informații cu privire la exploatarea auriferă antică în comparație cu alte situri, de asemenea cunoscute, dar încă necercetate (Brad-Săcărâmb, Zlatna-Almaș, Bucium – Petru și Pavel). Pe de altă parte, punctul de vedere al specialiștilor privind situl arheologic de la Roșia Montană este exprimat în mod sintetic în *Studiul de condiții inițiale asupra patrimoniului cultural din cadrul Raportului SIM, secțiunea 5.5.2. Contextul mineritului aurifer roman*, iar la pag. 100-101, ca și o concluzie se precizează faptul că vestigiile de exploatare miniere aurifere romane indicate într-o serie de situri prezentate în studiu (inclusiv în Anexa D) demonstrează că Roșia Montană nu este unică în termenii istoriei mineritului roman.

Fără îndoială că, în momentul începerii exploatării miniere de către statul roman, anumite comunități se vor fi așezat în locuri bine definite al căror toponim se va fi încetățenit, dar, odată cu dezvoltarea complexului economic de la Roșia Montană, când *gentes ex toto orbe romana* au sosit, atrase de mirajul aurului, ele au devenit ceea ce V. Pârvan sugera plastic ”oraș californian de civilizație internațională”.

O etapă nouă în abordarea problematicii ridicate de prezența acestui sit particular în peisajul arheologic al Daciei Romane, a constituit-o instituirea, în anul 2001, a Programului Național de Cercetare ”*Alburnus Maior*” de către Ministerul Culturii și Cultelor din România.

Informațiile colectate în decursul celor șase campanii de săpături arheologice derulate în cursul anilor 2001-2006 au infirmat, în mare parte, concepția potrivit căreia termenul de *Alburnus Maior* definea o aglomerare urbană cu elemente similare unei *urbis* din lumea provincială romană. Treptat s-a creionat imaginea unui sistem de locuire lipsit de aportul indigen, cel puțin din datele cunoscute în stadiul actual al cercetării, în care diversele *gentes* de proveniență preponderent sud-dunăreană se manifestă potrivit organizării și obiceiurilor din patria de origine. Analiza izvoarelor antice coroborată cu studiul materialului epigrafic, precum și cu elementele de noutate oferite de cercetarea arheologică sistematică din ultimii ani conduc către ipoteza potrivit căreia toponimul generic de *Alburnus Maior* acoperă o serie de așezări permanente sau temporare legate de prezența coloniștilor iliro-dalmatini, dar și din regiunile de tradiție elenistică, specializați în extragerea și prelucrarea primară a minereului aurifer.

Cercetarea arheologică s-a desfășurat prin sondarea tuturor zonelor accesibile și în același timp propice locuirii umane, ținându-se cont de informații bibliografice și de observațiile făcute în cursul campaniilor periegetice, de analizele magnetometrice, de studiile de rezistivitate electrică și de datele zborurilor fotogrametrice. Sistematizarea cercetărilor s-a produs acolo unde realitățile arheologice au impus-o. În aceste situații sau când monumentele istorice se situau aproape de obiective industriale, acestea din urmă au fost reproiectate astfel încât nici un obiectiv arheologic sau monument istoric să nu fie afectat. Sintetic, cercetările arheologice preventive de la Roșia Montană au permis studierea a patru necropole de incinerare (Tău Corna, Hop-Găuri, Țarina-Jig, Pârâul Porcului), a unor incinte sacre (valea Nanului), a unor edificii publice (Hăbad, Carpeni), și a unui monument funerar circular (Tău-Găuri). Pentru detectarea posibilelor structuri de habitat s-au folosit fotografia aeriană (1984, 2000, 2004) și studiile arheomagnetometrice și de rezistivitate electrică, pentru buna gestionare a unităților de cercetare și implicit a descoperirilor arheologice s-au folosit 4 imagini satelitare (o imagine satelitară de arhivă SPOT Pancromatic (10 m) din anul 1997; 2 imagini satelitare de arhivă LANDSAT 7 MS (30 m) din anul 2000, 2003 ; o imagine satelitară programare prioritară SPOT 5 SuperMode color (2,5 m rezoluție) 19 iulie 2004), toate datele au fost integrate într-un amplu proiect GIS, dublat de o bază de date MS Access 2000. Nici o așezare de mineri și nici o structură cu caracter antropoc nu a fost „sacrificată”. Din păcate, caracterul, poate sezonier, al așezărilor coloniștilor iliri nu a făcut posibilă conservarea lor până astăzi, având în vedere și amplele modificări geomorfologice, naturale ori antropice, legate în special de lucrările de exploatare minieră, desfășurate în perioada modernă și contemporană.

Practic, acolo unde a fost cazul, s-a recurs la conservarea și restaurarea *in situ* a obiectivului arheologic, așa cum este cazul Monumentului funerar dublu circular de la *Hop-Găuri* (Mihaela Simion et colab., *Alburnus Maior II*, București 2004), sau s-a declarat zona ca rezervație arheologică ca în cazul dealului Carpeni (Cod LMI 2004, AB-I-m-A-00065.03), a zonei protejate Piatra Corbului sau a zonei istorice cu valori de arhitectură (35 de case monument istoric). Pe de altă parte, în cazul celorlalte descoperiri, cercetarea arheologică s-a făcut integral, abia apoi s-a propus de către colectivele de arheologi emiterea certificatului de descărcare de sarcină arheologică.

Abia în contextul preconizatului proiect minier s-au întreprins demersurile convenite pentru realizarea de cercetări de arheologie minieră. Aceste investigații de specialitate sunt efectuate – începând din anul 1999 și până în prezent – de către o echipă specializată, pluridisciplinară, de la Universitatea Toulouse Le Mirail (Franța), coordonată de către dr. Beatrice Cauuet și au avut în vedere realizarea unui studiu de detaliu asupra acestui tip de vestigii arheologice, respectiv galeriile miniere vechi, de epocă antică și nu numai. Astfel, începând cu 1999, echipa din Toulouse, asigură studiul științific al vestigiilor miniere din cadrul sitului Roșia Montană.

Au fost investigate până în prezent următoarele zone:

- masivul Cetate (2000-2002);
- masivul Cărnic (1999-2003), cu relevee topografice de detaliu pentru model tridimensional scara 1:1, între 2004 - 2006;
- masivul Jig Văidoaia (2003-2004);
- explorare în vederea cercetării arheologice și amenajare pentru acces public a galeriei Cătălina-Monulești (2002-2005);
- explorare și cercetări preliminare în zona masivelor Țarina și Orlea (2004 - 2006).

În decursul a opt ani de cercetări la Roșia Montană (misiuni anuale de 2 la 4 luni din 1999 în 2006), au fost topografiate peste 70 km de lucrări miniere subterane din toate epocile, două treimi fiind localizate în masivele Cărnic și Cetate. Traversând galeriile recente, executate în cursul secolului al XX-lea, echipa franceză, în care au fost integrați arheologi și geologi români din Deva, Cluj și București în curs de specializare în domeniul arheologiei miniere, a putut să diferențieze din cei 70 km de lucrări miniere subterane aproximativ 53 km de lucrări recente

(secolele XIX-XX), 10 km de lucrări moderne, „săpate” cu exploziv (secolele XVII-XVIII) și aproape 7 km de lucrări miniere antice săpate cu unelte de fier (daltă și ciocan) sau cu focul. Lucrările moderne și recente, identificabile în urma studierii pereților lor (urme de împușcare prin perforare, forma generală a lucrărilor, comparație cu planurile miniere de arhivă etc.), se datează fără alte detalii începând cu secolul al XVII-lea până la începutul secolului al XX-lea, prin intermediul analizelor de carbon radioactiv efectuate pe cărbune de lemn sau pe lemn conservat.

Studierea structurilor antice miniere – finanțată conform prevederilor legale de către RMGC - a însemnat așadar mai buna lor cunoaștere și a determinat în aceeași măsură luarea unor decizii pertinente și bine fundamentate în ceea ce privește conservarea și punerea lor în valoare. În baza rezultatelor cercetărilor efectuate până acum (respectiv finalizate pentru masivele Cetate, Cârnic, Jig și în curs de desfășurare în masivul Orlea) s-a luat decizia conservării și punerii în valoare a următoarelor zone cu lucrări miniere vechi:

- galeria Cătălina Monulești – galerie situată în Centrul Istoric al satului Roșia Montană, unde în trecut au fost descoperite cel mai însemnat lot de tăblițe cerate și un sistem antic de drenare a apelor de mină
- sectorul minier Păru Carpeni – situat în zona de sud-est a masivului Orlea unde a fost decoperit un sistem de camere suprapuse echipat cu instalații romane de lemn (roți, canale etc.) pentru drenarea
- zona Piatra Corbului – situată în partea de sud-vest a masivului Cârnic, aici fiind păstrate urme ale exploatărilor cu foc și apă din perioada antică și medievală
- zona masivului Văidoaia – în partea de nord-vest a satului Roșia Montană, unde se păsterează zone de exploatare de suprafață datând din epoca antică.

Ca o alternativă s-a avut în vedere și elaborarea unui studiu de specialitate prin care s-au făcut estimări financiare legate de conservarea integrală și punerea în circuit turistic a galeriilor situate în Masivul Cârnic. Datele conținute în acest studiu sunt prevăzute în broșura informativă intitulată *Evaluarea costurilor lucrărilor de amenajare a rețelelor miniere istorice din masivul Cârnic* elaborată de către firma britanică Gifford.

Pentru zona masivului Orlea (singura în care sunt clasate în prezent vestigiile miniere antice, respectiv cf. LMI 2004 Exploatarea miniere romane de la Alburnus Maior, zona Orlea (cod LMI AB-I-m-A-00065.02) cercetările efectuate până în prezent au avut caracter preliminar. Cercetarea de detaliu a acestei zone este planificată pentru perioada 2007-20012, iar la finalizarea acestor cercetări vor putea fi luate – conform prevederilor legale în vigoare - măsurile care se impun – fie conservarea *in situ* a unor tronsoane, fie aplicarea procedurii de descărcare de sarcină arheologică a unora dintre acestea.

Toate cercetările arheologice cu caracter preventiv desfășurate la Roșia Montană începând cu anul 2000 și până în prezent au fost realizate în cadrul unui program complex de cercetare, fiind emise, în conformitate cu prevederile legale, autorizații de săpătură arheologică preventivă. Cercetările arheologice au fost coordonate, din punct de vedere științific de către Muzeul Național de Istorie a României, la derularea acestora participând un număr de 21 de instituții de specialitate românești și 3 din străinătate. Toate cercetările au fost efectuate conform prevederilor legale în vigoare. Cercetările derulate în fiecare campanie arheologică sunt autorizate de către MCC în baza planului anual de cercetare arheologică aprobat de către Comisia Națională de Arheologie.

Luând în considerare rezultatele și concluziile celor 7 ani de cercetare a patrimoniului cultural al Roșiei Montane, în cadrul documentației SIM, au fost enunțate o serie întregă de propuneri de dezvoltare în sensul turismului cultural. Potențialul turistic al localității Roșia Montană poate fi dezvoltat în viitor pornindu-se de la următoarele coordonate:

1. valorile de patrimoniu arheologic mobil și imobil;
2. clădirile monument istoric, Zona Protejată Centrul Istoric Roșia Montană și elementele de peisaj din zona tăurilor;
3. valorile de patrimoniu industrial din cadrul fostei exploatări miniere și din cel al viitoarei exploatări miniere preconizate de către RMGC;
4. elemente de patrimoniu imaterial – tradiții, obiceiuri, etc.

În concluzie, studiile de urbanism și studiile de specialitate pentru delimitarea zonelor protejate din cadrul comunei Roșia Montană, sunt în curs de elaborare – în conformitate cu prevederile legale – de către instituțiile și comisiile cu atribuții în această zonă de interes. Trebuie subliniat că niciuna dintre casele monument istoric din cuprinsul proiectului propus de către RMGC nu va fi afectată în mod negativ, ci, toate cele 41 de clădiri monument istoric vor fi incluse într-un amplu program de reabilitare și restaurare (vezi Raport la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (vol. 33), respectiv Plan M – Plan de Management al Patrimoniului Cultural, partea II-a – Plan de Management pentru monumente istorice și zonele protejate din Roșia Montană, p.74-91). Acest program este absolut necesar, dacă se dorește ca aceste case – indiferent de punerea în practică sau nu a proiectului minier – să nu dispară în totalitate, datorită stării avansate de degradare în care se află în prezent.

Amintim faptul că zona protejată a Roșiei Montane va avea o suprafață de peste 130 ha și va cuprinde valorile de arhitectură din cadrul acestei localități (restaurate și puse în valoare), organizate sub forma unui muzeu al mineritului cu expoziții de geologie, arheologie, etnografie (cu o secție în aer liber), patrimoniu industrial și o importantă componentă subterană localizată în jurul galeriei Cătălina Monulești. În această parte a localității compania va urmări să promoveze dezvoltarea turismului tradițional (pensiuni, mici localuri). În zona estică și sud-estică a centrului vechi se află tăurile istorice: Tăul Mare, Tăul Brazi și Tăul Anghel. În această zonă se poate dezvolta un turism modern, de agrement.

Ținând cont de importanța patrimoniului cultural de la Roșia Montană și de prevederile legale în vigoare S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. a alocat în perioada 2001-2006 un buget pentru cercetarea patrimoniului de peste 10 milioane USD. Mai mult decât atât, ținând cont de rezultatele cercetărilor, de opiniile specialiștilor și deciziile autorităților competente, bugetul prevăzut de către companie pentru cercetarea, conservarea și restaurarea patrimoniului cultural al Roșiei Montane în viitorii ani, în condițiile implementării proiectului minier, este de 25 de milioane de dolari, așa după cum a fost făcut public în Studiul de Impact asupra Mediului în mai 2006 (vezi Raport la Studiul de Impact asupra Mediului, vol. 32, Plan de Management pentru patrimoniul arheologic din zona Roșia Montană, p. 78-79). Astfel se are în vedere continuarea cercetărilor în zona Orlea, dar în special crearea unui **Muzeu modern al Mineritului** cu expoziții de **geologie, arheologie, patrimoniu industrial și etnografic**, precum și amenajarea accesului turistic în galeria **Cătălina-Monulești** și la monumentul de la **Tău Găuri**, cât și **conservarea și restaurarea celor 41 de clădiri monument istoric și a zonei protejate Centru Istoric Roșia Montană**.

Pentru detalii privind cadrul legal al desfășurării cercetărilor arheologice de la Roșia Montană, al obținerii certificatelor de descărcare arheologică sau după caz al delimitării zonelor protejate și a monumentelor conservate *in situ*, al planurilor de management și dezvoltare durabilă a zonei din punct de vedere al patrimoniului cultural vă rugăm să consultați materiale informative enumerate mai jos:

- **Informații cu privire la patrimoniul cultural al Roșiei Montane și gestionarea acestuia**
- **Raport comparativ cu privire la planul de management elaborat de către S.C. OPUS - Atelier de arhitectură S.R.L.**

- **Evaluarea costurilor lucrărilor de amenajare a rețelelor miniere istorice din masivul Cărnic**
- **Referat asupra concluziilor studiilor geomecanice realizate pentru determinarea efectelor lucrărilor de derogare asupra construcțiilor din zona protejată**
- **Raportul O'Hara**

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

- CCA 2001(2002): p. 210–211, nr. 173/3; 254-257, nr. 182; 261-262, nr. 185; 262-263, nr. 186; 264-265, nr. 188; 263-264, nr. 187; 265-266, nr. 189; p. 257, nr. 183; p. 266-272, nr. 190, 257-261.
 - CCA 2002 (2003): p. 254-256, nr. 182; CCA 2002 (2003), p. 105-106, nr. 63; p. 106-107; p. 92- 104; p. 254-256, nr. 182; 254-262.
 - CCA 2003 (2004): 280-283; 283-288; 262-264; 264-267; 264-280.
 - CCA 2004 (2005): 187, 297-298.
 - CCA 2005 (2006): 158.
 - *Alburnus Maior I* (ed. Paul Damian), București, 2003;
 - *Alburnus Maior II* (autori Mihaela Simion, Decebal Vleja, Virgil Apostol), București, 2004;
 - *Alburnus Maior III* (ed. Paul Damian), București, 2006.
 - *** *Istoria Românilor*, vol. I–IV, Academia Română, București 2001.
 - M. MACREA, *Viața în Dacia romană*, București, 1969.
 - Volker Wollmann, *Mineritul metalifer, extragerea sării și carierele de piatră în Dacia romană*, Cluj-Napoca, 1996.
 - Radu Ardevan, *Viața municipală în Dacia română*, Timișoara, 1998.
- Teoretic valoarea biodiversității dintr-un sit este dată de indicatorii cantitativi și calitativi ai biodiversității.

Date fiind condițiile ecosistemice de la nivelul perimetrului studiat, definit de atribute în relație cu impact major ca amplitudine, spațiu de acțiune și întindere în timp, identificarea unor habitate naturale în adevăratul sens al cuvântului și în accepțiunea manualelor uzuale de definire a habitatelor, a rămas pe moment la stadiul de deziderat.

Cerințele de evaluare a biodiversității prevăzute de legislația românească se referă la evaluarea bogăției specifice și ecosistemice și la evidențierea conservativă a speciilor și habitatelor. Ambele aspecte au fost abordate în mod corespunzător în Studiul de Impact asupra Mediului.

Din datele obținute în urma studiilor din teren, se desprind concluzii argumentate, conform cărora biodiversitatea în ansamblul său, reprezintă un atribut slab reprezentat în zona Roșia Montană. Ca atare valoarea acesteia rămâne limitată, chiar dacă se încearcă o abordare de ordin teoretic, cât și una de ordin practic.

La Roșia Montană nu au fost identificate specii endemice, caracteristice, stenobionte, cu semnificație aparte pentru biostat, fie ele locale, regionale sau naționale. De asemenea, nu au fost identificate în aria de impact a proiectului habitate unice, rare sau prioritare pentru conservare.

Valoarea conservativă scăzută a zonei de impact, din punct de vedere practic, este evidențiată circumstanțial și de inexistența vreunei propuneri de declarare a zonei drept SPA (zone de protecție specială avifaunistică) și de respingerea propunerii de declarare a unui pSCI (situri de importanță comunitară) în această zonă de către Comisia de experți tehnici ai MMGA întrunită pentru evaluarea propunerilor Natura 2000.

- O evaluare a posibilelor venituri generate de turism în Roșia Montană în cazul în care proiectul nu va fi realizat nu a fost cerută nici de Termenii de Referință (TOR) pentru raportul la studiul de Evaluare a Impactului asupra Mediului (EIM) și nici de Ordinul 863/2002 – Anexa 2 - Ghid Metodologic al etapei de monitorizare a finalizării raportului la studiul EIM – Partea II (structura raportului la studiul EIM). În plus, informații referitoare la activitățile turistice actuale sunt furnizate în cadrul Volumului 14, 4.8 Mediu Social și Economic, și în cadrul Volumului 31, Planul L – Planul de Dezvoltare Durabilă a Comunității al EIM. Aceste informații au fost furnizate în primul rând pentru a permite finalizarea unei evaluări cu privire la posibilele efecte ale proiectului propus asupra acestei industrii. În absența unor investiții la scară mare, oportunitățile turistice și posibilele venituri din turism la Roșia Montană sunt, în cel mai fericit caz, limitate.

Pentru mai multe informații, vă rugăm consultați anexa 4 – Roșia Montană Dezvoltarea Durabilă și proiectul Roșia Montană.

- Raportul la studiul de Evaluare a Impactului asupra Mediului (EIM) face o asemenea analiză în Capitolul 5 – Analiza Alternativelor.

Informații despre ramurile industriale existente, cum ar fi agricultura și turismul, pot fi de asemenea găsite în Volumul 14, 4.8 Mediul social și economic, și în Volumul 31, Planul L - Planul de Dezvoltare Durabilă a Comunității. Aceste informații au fost prezentate mai ales pentru posibilitatea de realizare a unei evaluări cu privire la posibilele efecte ale proiectului propus asupra acestor ramuri industriale. O analiză detaliată a posibilității de dezvoltare a unor afaceri alternative în absența proiectului nu este, în mod normal, efectuată, conform reglementărilor Uniunii Europene sau internaționale. În cazul în care proiectul nu se realizează, acest lucru nu ar trebui să aibă nici un efect asupra afacerilor alternative.

Roșia Montană ar putea să-și dezvolte, în continuare, potențialul turistic. Există inițiative de a face acest lucru, cum ar fi „Modelul de dezvoltare a turismului și contribuția sa la dezvoltarea durabilă din Zlatna, Bucium, Roșia Montană și Baia de Arieș ca alternativă la activitățile miniere mono-industriale”, întocmit de Institutul Național pentru Cercetare și Dezvoltare în Turism (INCDT) și publicat în aprilie 2006, chiar când raportul la studiul EIM era depus la Ministerul Mediului și Gospodării Apelor.

RMGC, de asemenea, a dispus realizarea unui studiu, care stabilește modalitatea de promovare a potențialului turistic și modalitatea de abordare a aspectelor legate de turism printr-un proiect integrat:

„Din experiență, putem afirma că turismul va fi însă posibil și profitabil numai atunci când va exista ceva de oferit turiștilor sub aspectul unui mediu curat, a unei infrastructuri adecvate (drumuri de calitate, cazare, restaurante, apă curentă, canalizare corespunzătoare, instalații de eliminare a deșeurilor etc.) puncte de atracție (muzee, alte obiective de vizitat, precum monumentele istorice etc.). Un proiect minier precum cel propus de RMGC va oferi, prin impozite și dezvoltarea industriei serviciilor, fondurile necesare pentru îmbunătățirea infrastructurii. Prin proiectul Roșia Montană și planurile sale de gestionare a patrimoniului, vor fi investite de către companie 25 milioane de USD pentru protecția patrimoniului cultural de o manieră propice dezvoltării turismului. Printr-un program de instruire vor fi asigurate deprinderile necesare dezvoltării activităților turistice, iar Roșia Montană Micro Credit va susține financiar persoanele care doresc să deschidă pensiuni, restaurante etc., toate acestea fiind necesare pentru a atrage turiști. La încheierea proiectului, va exista un sat nou, plus centrul vechi, restaurat, al comunei Roșia Montană, cu un muzeu, hoteluri, restaurante și infrastructură modernizată, plus galerii de mină restaurate (ex. cea de la Cătălina Monulești) și monumente conservate precum cel de la Tău Găuri – care, toate, vor reprezenta atracții turistice. În plus, se înțelege că guvernul va acționa la nivel local pentru a încuraja creșterea economică” (vezi Roșia Montană Propunere Inițială pentru Turism, Raportul Gifford 13658.R01).

Aceast studiu a fost întocmit de Gifford, o firmă de consultanță de renume din Anglia, cu specialiști în patrimoniu și ingineri.

Acest raport concluzionează:

“[...] dezvoltarea turismului ar putea fi realizată chiar și în absența unei ramuri miniere refăcute, doar pe baza posibilelor atracții existente. În al doilea caz, totuși, sprijinul financiar ar trebui să fie asigurat integral din fonduri oferite de Uniunea Europeană, de la bugetele de stat și întreprinderi din sectorului privat. Lucrările realizate pe baza acestor surse de finanțare ar trebui să fie promovate și asumate de agenții guvernamentale, de la nivel local până la nivel național.

În Cluj-Napoca și Alba Iulia (și chiar și în Deva) ar putea fi necesare de asemenea multe lucrări de dezvoltare, deoarece considerăm că aceste orașe „porți” ar putea fi privite ca atracții turistice cu propriile lor drepturi, mai ales în ce privește turismul internațional și ar putea oferi turiștilor condiții corespunzătoare de cazare și masă, precum și alte facilități. Ne putem întreba cum ar putea avea succes dezvoltarea turismului în Roșia Montană dacă nu ar fi susținută de dezvoltarea paralelă a orașelor Cluj-Napoca și Alba Iulia.

Dacă Guvernul României nu este de acord cu proiectul minier și dacă se va atinge potențialul turistic discutat aici, atunci va fi nevoie de surse alternative de finanțare pentru aceste lucrări obligatorii la infrastructură și de investiții directe în turism. Nivelurile de investiții necesare, chiar în conformitate cu raportul foarte optimist INCDT 2006 menționat anterior, sunt foarte ridicate.

Pe scurt, costurile total estimate ale proiectelor combinate, conform celor menționate în INCDT 2006 și în propunerile făcute de RMGC, ar atinge suma de 44.817.380 USD.

Aceste costuri de investiții s-ar putea realiza probabil doar printr-o investiție deosebit de mare din partea Guvernului României, împreună cu subvenții corespunzătoare obținute din programe inițiate de Uniunea Europeană, deoarece aceste investiții depășesc posibilitățile sectorului privat. Atragerea sprijinului Uniunii Europene și al altor fonduri internaționale pentru dezvoltare va depinde de previziunile de dezvoltare amănunțite, bine analizate și realizate și trebuie să fie administrată de organizații din sectorul public, care demonstrează că pot livra proiectele la timp și în limitele bugetului.

Un adevărat pericol pentru acest scenariu este acela că este pur și simplu imposibil să te gândești la aceasta ca fiind o investiție ce se poate face, mai mult sau mai puțin, dintr-un singur capital, într-unul sau mai multe proiecte individuale. O singură investiție sau chiar câteva investiții restrânse de capital nu pot genera conservarea sau restaurarea, durabilă și pe termen lung, a bunurilor patrimoniale, ci ar tinde să devină o soluție pe termen scurt, care ar putea genera probleme chiar mai mari pe termen mai lung.”

Pentru mai multe informații, vă rugăm consultați anexa 4 – Roșia Montană Dezvoltarea Durabilă și proiectul Roșia Montană.

- Există numeroase ramuri industriale alternative posibile pentru Roșia Montană. Totuși, este puțin probabil ca aceste activități menționate în întrebare să poată asigura suficiente slujbe pentru toți locuitorii din Roșia Montană și orașele învecinate.

Este adevărat că turismul poate fi o sursă de venituri și dezvoltare durabilă pentru Roșia Montană și regiune. Există, totuși, o mare diferență între a propune turismul ca alternativă sau substitut pentru un proiect industrial major – și dezvoltarea de-a lungul timpului, susținută de investiții în infrastructură, generate de un proiect industrial complex.

Prima opțiune – pentru Roșia Montană, „turismul fără dezvoltarea minei” – nu este viabilă în sine și, cu siguranță, nu în comparație cu un plan de dezvoltare a turismului de-a lungul timpului, cu ajutorul investiției în infrastructură.

Informații despre ramurile industriale existente, cum ar fi agricultura și turismul, puteți găsi în Volumul 14, 4.8 Mediul social și economic, și în Volumul 31, Planul L - Planul de dezvoltare durabilă a comunității. Aceste informații au fost prezentate mai ales pentru a oferi posibilitatea realizării unei evaluări cu privire la posibilele efecte ale proiectului propus asupra acestor ramuri industriale. O analiză detaliată a posibilității de dezvoltare a unor afaceri alternative în absența proiectului nu este, în mod normal, realizată, conform reglementărilor Uniunii Europene sau internaționale. În cazul în care proiectul nu se realizează, acest lucru nu ar trebui să aibă nici un efect asupra afacerilor alternative.

Prezența proiectului Roșia Montană (RMP) ca investiție majoră, va îmbunătăți climatul economic din zonă, încurajând și promovând dezvoltarea activităților care nu sunt legate de minerit. Se estimează că acest climat de investiții îmbunătățit, combinat cu o economie de piață funcțională, va duce la identificarea de noi oportunități de afaceri, care se pot dezvolta odată cu RMP.

Care sunt noile afaceri care se vor dezvolta, depinde de cererea de pe piață, de viabilitatea și fezabilitatea afacerii pe piață și de inițiativa oamenilor din comunitate. Pe durata de viață a minei, Roșia Montană Gold Corporation (RMGC) se angajează – prin Planul de dezvoltare durabilă a comunității – să deruleze o campanie proactivă pentru crearea unui mediu de afaceri permisiv, care să promoveze dezvoltarea durabilă la nivel local. Elementele acesteia vor include: disponibilitatea unei micro-finanțării ușor accesibile, un incubator de afaceri care să asigure consultanță de afaceri, programe de pregătire profesională și dezvoltare a abilităților și oportunități pentru educație. Obiectivul este acela de a crea – cu mult timp înainte de închiderea minei – o economie robustă, care să nu depindă de mină și să poată continua să existe și după închiderea acesteia.

Pentru mai multe informații, vă rugăm consultați anexa 4 – Roșia Montană Dezvoltarea Durabilă și proiectul Roșia Montană.

- Nu există nici o asemenea interdicție cu privire la înființarea de noi afaceri, așa cum sugerează petentul.

Desemnarea unei părți a comunei Roșia Montană drept zonă industrială nu împiedică dezvoltarea de afaceri în localitate, deoarece zona industrială (sau „perimetrul proiectului”) cuprinde doar 25% din Roșia Montană, și o porțiune și mai mică, de 5%, din zona reprezentată de Câmpeni, Roșia Montană și Abrud. Astfel, se pot dezvolta afaceri, în diferite domenii, prin procesul normal de autorizare și înregistrare de către autoritățile locale.

La momentul desemnării zonei drept „zonă defavorizată”, au fost efectuate studii de către autoritățile guvernamentale competente, astfel încât să se permită realizarea de investiții în zonă, proiectul minier Roșia Montană fiind un exemplu în acest sens. Modificarea planurilor urbanistice și desemnarea unei zone industriale pentru proiectul Roșia Montană, reprezintă o cerință legală obligatorie, în conformitate cu:

- (i) articolul 6 alineatul 1 din Hotărârea de Guvern nr. 525/1996 pentru aprobarea Regulamentului general de urbanism (“Autorizarea executării construcțiilor definitive, altele decât cele industriale, necesare exploatarei și prelucrării resurselor în zone delimitate conform legii, care conțin resurse identificate ale subsolului, este interzisă”) și;
- (ii) articolul 41, alineatul 2 din Legea Minelor nr. 85/2003 („consiliile județene și consiliile locale vor modifica și/sau vor actualiza planurile de amenajare a teritoriului și planurile urbanistice generale existente, pentru a permite executarea tuturor operațiunilor necesare desfășurării activităților miniere concesionate”).

Afirmați că Raportul EIM propune o “operațiune extrem de riscantă” care nu va putea niciodată contribui la dezvoltarea durabilă a comunității. Vă informăm că RMGC a stabilit o Politică pentru dezvoltare durabilă ce va fi prezentată în cadrul *Anexei 4 Roșia Montană, Proiect de dezvoltare durabilă*. Sunt, de asemenea, prezentate și componentele de susținere a acestei politici, ele fiind

un set de inițiative stabilite la nivelul autorităților, comunității și a Companiei ca părți integrante ale Parteneriatelor și programelor de dezvoltare durabilă Roșia Montană.

Cele cinci domenii cheie ale dezvoltării durabile

Capitalul financiar

Include: impactul asupra dezvoltării economice, administrării fiscale, taxelor și impozitelor, dat de:

- o medie de 1200 de locuri de muncă pe perioada construcției, pe parcursul a doi ani, majoritatea fiind ocupate cu forță de muncă locală;
- 634 de locuri de muncă pe perioada exploatarei (prin angajare directă, incluzând și contractele pentru servicii de curățenie, pază, transport, etc., pe parcursul a 16 ani, cele mai multe fiind ocupate cu forță de muncă locală;
- aproximativ 6000 locuri de muncă generate indirect pentru o perioadă de 20 de ani, la nivel local și regional [2];
- 1 miliard USD, reprezentând: partea convenită statului din profitul realizat, impozitele pe profit, redevențe și alte taxe și impozite către autoritățile locale, regionale și naționale din România;
- 1,5 miliarde USD, reprezentând valoarea bunurilor și serviciilor procurate din România: 400 milioane USD pe perioada construcției (2 ani) și 1,1 miliarde USD pe perioada activității de producție (16 ani);

Pentru diversificarea și dezvoltarea oportunităților economice oferite de către Proiectul Roșia Montană, RMGC cooperează, de asemenea, pe plan local, cu părțile interesate pentru demararea propriilor activități comerciale:

- înființarea în zonă a unei instituții de micro-creditate, care să permită, în condiții avantajoase, accesul la finanțare;
- crearea unui centru de afaceri și incubatoare de afaceri pentru a oferi sprijin, instruire (antreprenorială, planuri de afaceri, management administrativ și fiscal, etc.), consultanță juridică, financiară și administrativă, pentru a promova dezvoltarea mediului de afaceri local și regional. Acest lucru este necesar atât pentru furnizarea de bunuri și servicii Proiectului Roșia Montană, cât și pentru a încuraja spiritul întreprinzător al localnicilor, în ideea pregătirii pentru nevoile de dezvoltare durabilă de după finalizarea RMP.

Capitalul material

Infrastructura – incluzând clădirile, alimentarea cu energie, transportul, alimentarea cu apă și gestionarea deșeurilor:

- Creșterile de venit pentru agențiile guvernamentale, de ordinul a 1 miliard USD pentru mai mult de 20 de ani (perioada de construcție - activitate de producție - închidere) vor însemna fonduri suplimentare pe care autoritățile le pot aloca pentru îmbunătățirea infrastructurii din comunitate;
- De asemenea, RMGC va construi noua localitate Piatra Albă și cartierul Dealul Furcilor din Alba Iulia pentru strămutarea populației. Piatra Albă va include un nou centru civic, zone comerciale și rezidențiale. La finalizarea RMP, acestea vor fi transferate autorităților locale. Planul de Acțiune pentru Strămutare și Relocare (RRAP) conține toate detaliile acestor inițiative.

Capitalul uman

Include: sănătate și educație:

- construirea unui dispensar și a unei clinici private la Piatra Albă (a se vedea RRAP), accesibile întregii comunități, prin asigurări de sănătate;
- modernizarea unei aripi a spitalului din Abrud, accesibil întregii comunități prin sistemul național de asigurări de sănătate;
- îmbunătățirea sistemului medical de urgență în regiune;
- construirea unei noi școli, a unui centru civic și rezidențial la Piatra Albă. Acest program este descris în detaliu în RRAP;

- campanii de sănătate de conștientizare (în parteneriat cu autoritățile locale și ONG-uri) cu referire la: sănătatea reproducerii, nutriție și stil de viață, etc.
- parteneriate cu organizații de învățământ și ONG-uri referitoare la îmbunătățirea unităților de învățământ din regiune și accesul la acestea; de exemplu: ONG-urile și autoritățile locale au colaborat pentru înființarea unui parteneriat educațional cu sediul la CERT (Centrul de Resurse pentru TINERI Apuseni - www.certapuseni.ro).

Capitalul social

Include: pregătire profesională, întărirea relațiilor din cadrul comunității, a rețelelor sociale și capacitatea instituțiilor de a le sprijini, conservarea patrimoniului cultural:

- eforturi pentru dezvoltarea și promovarea patrimoniului cultural din Roșia Montană atât pentru localnici, cât și în scopuri turistice – RMGC este partener în cadrul Parteneriatului pentru patrimoniul cultural Roșia Montană (info@rmchp.ro);
- oportunități de educație pentru adulți și de îmbunătățire a abilităților acestora, prin programe de instruire, fonduri și burse școlare, cu scopul de a crește șansele de angajare, atât direct, la RMGC, cât și indirect – RMGC este partener în Programul de pregătire profesională și meserii Roșia Montană;
- programe de asistență pentru persoane și grupuri vulnerabile, și consolidarea rețelei sociale, în special în Roșia Montană – RMGC este partener în Programul vecin bun Roșia Montană care este sub conducerea ONG-ului local ProRoșia (info@rmgnp.ro);
- RMGC sprijină parteneriatul aflat sub conducerea ONG-urilor care lucrează cu tinerii din zonă, pentru îmbunătățirea și sporirea potențialului comunității (www.certapuseni.ro).

Capitalul natural

Include: peisaj, biodiversitate, calitatea apei, ecosisteme:

- măsurile incluse în planurile de management ale RMP și în Procedurile standard de operare pentru prevenirea accidentelor și managementul urgențelor (SOP) vor avea ca rezultat atenuarea impactului asupra mediului și îmbunătățirea condițiilor de mediu, așa cum este prevăzut în EIM;
- îmbunătățirea condițiilor de mediu va crește calitatea vieții în Roșia Montană;
- instruire și asistență pentru integrarea aspectelor legate de calitatea mediului în planurile de afaceri;
- campanii de conștientizare cu privire la asigurarea măsurilor de protecție a mediului în cadrul activităților economice;
- impunerea unor standarde de mediu odată cu acordarea împrumuturilor prin micro-finanțare, incluzând monitorizarea măsurilor de protecție a mediului;
- Codul de Conduită în Afaceri prin care se solicită furnizorilor RMP să respecte standardele RMGC cu privire la asigurarea măsurilor de protecție a mediului.

Viziunea RMGC asupra beneficiilor sociale și economice ale RMP este prezentată în Planul de dezvoltare durabilă a comunității și în EIM Capitolul 4.8 – Mediul social și economic.

Pentru a-și respecta angajamentele, RMGC este conștientă de faptul că trebuie să colaboreze cu comunitatea, autoritățile și societatea civilă în problemele direct legate de dezvoltarea zonei. Această abordare permite comunității să dețină, să orienteze și să controleze toate chestiunile de dezvoltare relevante, în mod integrat și prin participarea tuturor părților interesate.

În spiritul acestui angajament, RMGC a efectuat deja un program extins de consultări, constând în 1262 întâlniri individuale și interviuri, și în distribuirea de chestionare prin care s-au obținut peste 500 răspunsuri, în 18 întâlniri cu grupuri centrale și 65 de dezbateri publice, pe lângă discuțiile cu autoritățile guvernamentale, cu organizațiile neguvernamentale și potențialii acționari implicați. Observațiile publicului interesat au fost folosite pentru pregătirea Planurilor de Management ale EIM aferente Proiectului Roșia Montană precum și la elaborarea anexei la EIM.

Sprijinul dat dezvoltării durabile a zonei va fi derulat în cadrul parteneriatelor, conform îndrumărilor diverselor organizații cum este Programul pentru dezvoltare al Națiunilor Unite (PDNU). De exemplu, măsurile de atenuare a efectelor negative și de amplificare a beneficiilor

socio-economice vor fi derulate sub îndrumarea Centrului de cercetare socio-economică Roșia Montană (info@rmserc.ro), care, la rândul său, are ca partener autoritățile locale. Acest lucru va permite o evaluare transparentă a eficienței sprijinului dat procesului de dezvoltare durabilă și va pune la dispoziție un forum pentru implementarea îmbunătățirilor necesare.

Alte parteneriate ce sprijină procesul de dezvoltare durabilă sunt prezentate mai jos în această anexă, în capitolul intitulat Parteneriate și programe de dezvoltare durabilă a comunității Roșia Montană. (www.rmsdpps.ro)

Dincolo de beneficiile imediate directe și cele indirecte, prezența Proiectului Roșia Montană ca investiție majoră, va îmbunătăți climatul economic al zonei, care la rândul său va încuraja și va promova dezvoltarea activităților economice care nu sunt legate de minerit. Se așteaptă ca această creștere calitativă a climatului investițional și economic să conducă la oportunități de afaceri care să se dezvolte în paralel cu RMP, chiar dacă se depășește cu mult sfera activităților direct legate de exploatarea minieră. Diversificarea dezvoltării economice este un beneficiu important al investițiilor generate pentru realizarea RMP.

Answer for Contestation 881

In responding to your contestation, with respect, we would like to make it clear that the EIA meets the requirements of both Romanian Law and EU Directives, in terms of issues covered, data provided, and qualifications of the expert consultants involved.

Please find the name of the Institutions which compiled the EIM Report Chapters in *Annex 11*, endorsed.

A. General Observations

Your contestation begins with a “General Observations” section by questioning the status of “Stantec” as an authorized party to prepare EIA studies. Stantec’s involvement is in accordance with the Romanian laws in force, which makes clear that only the EIA Report has to be prepared by certified natural/legal persons, while the authors of the baseline reports or management plans are not required to be certified.

Details related to all companies involved in the impact study may be found at the beginning of the non-technical summary. The 5 pages presenting all the organizations involved in the study contain company names, the names of their representatives and web pages.

According to the provisions of Order no. 978/2003 issued by the Minister of Agriculture, Forests, Waters and Environment, regarding the Regulations for the certification of natural and legal persons preparing environmental impact assessment studies and environmental balances (“Order 978/2003”) the liability for the development of the environmental impact assessment study and for the accuracy of the information presented within the Report on the Environmental Impact Assessment study lies with the experts that have been certified by the Ministry of Environment and Water Management.

We underline that the Biodiversity Baseline Report, has been prepared, based on the information secured by the project’s titleholder, by the Forests Research and Development Institute (FRDI) and Integration Support Unit (ISU); these are companies that are certified to develop the environmental impact assessment study, issued by the Ministry of Environment and Water Management.

Concurrently, according to the Order 978/2003, the project titleholder is responsible for the accuracy of information provided to the certified experts for the development of the environmental impact assessment study.

The biodiversity baseline studies were initiated by the titleholder in 1999, under the supervision of Knight Piesold. During the period 2000-2006, STANTEC has involved several teams of Romanian experts in the preparation/revision/completion of the biodiversity baseline studies. The first version of the study was drafted under the supervision of STANTEC (a multinational company based in Canada, specialized in environmental impact assessment studies (see www.stantec.com). The company was established in 1954 and offers a wide range of services, including design, ecological restoration, project management, etc. It has more than 6000 employees and 80 offices/work points in North America and the Caribbean.

From the very beginning, STANTEC employed Romanian experts, who collaborated in the preparation and gathering necessary information of the biodiversity baseline reports (Călin Hodor - biologist, Mircea Gomoiu - academician, Dr. Mihai Vâlcu - biologist, Virgil Iordache - biologist).

The claimer questions the validity or “comprehensivity” of maps contained in the soil report. But all of them have been elaborated by the Research Institute for Soil Science and Agrochemistry

in Bucharest (ICPA). They have carried out the whole study on the soil, both the soil baseline report and the soil impact assessment.

B. Overall Remarks and Comments Regarding the Mining Project Proposal

Regarding suggestions about the size of RMGC, while it is very large, at present the largest mining operations around the world, such as iron and copper mines in Brazil and Chile to mention two countries, are about twice as big as Roşia Montană.

Concerning the transportation of cyanide, RMGC has made it clear that solid sodium cyanide will only be transported in UN-approved ISO (or similar) containers that are dedicated to such service, and are designed to be used for controlled dissolution upon delivery. RMGC will contract exclusively with cyanide transportation companies that are reliable, have well-trained drivers, modern and well-maintained vehicles, and have demonstrated a commitment not only to limiting the exposure of its work force to cyanide, but also to preventing, controlling, and/or responding to releases of cyanide to the environment.

Regarding the issue of the Tailings Management Facility (TMF), it incorporates a series of measures to be protective of the groundwater. That includes an engineered liner system within the TMF basin – the Best Available Techniques as defined by EU Directive 96/61/EC– a cut-off wall within the foundation of the starter dam to control seepage, a low permeability core for the starter dam to control seepage, and a seepage collection dam and sump below the toe of the tailings dam. In addition, we will be able to continually monitor the groundwater through a series of wells below the toe of the secondary containment dam. These wells can be converted to extraction wells as a final “fail-safe”, if impacted groundwater is identified. A comprehensive series of hydrogeologic studies demonstrate the suitability of the site for this type of collection and containment system.

Moreover, the design of the TMF dam incorporates all International, EU, and Romanian design criteria. It is also consistent with similar tailings facilities that have been successfully constructed and operated in ecologically sensitive and highly regulated locations (e.g. the Fort Knox gold mine in Alaska, USA).

The TMF is designed as a zero discharge facility and, therefore, no regulated chemical parameters will discharge to the environment. A system to reduce infiltration into groundwater will be in place beneath the TMF, and a secondary system (the SCD) will be in place to collect any groundwater seepage that does occur. As an additional protective measure, a network of monitoring wells to be installed downstream of the TMF, as well as surface water monitoring stations along Corna Creek downstream of the TMF. This system will be used to monitor groundwater and surface quality downstream of the SCD sump and demonstrate that impacts are not occurring.

As to the estimated total cost for mine closure, the Roşia Montană closure cost estimate for the TMF results in an overall unit cost of approximately \$8.30/m²SD. This value is consistent with the range of unit rates for an Engineered cover on dump or pond (EUR 3 to 10/m²) suggested by the TMF BAT REF (July 2004).

The closure and rehabilitation of the TMF is discussed in detail in the Mine Rehabilitation and Closure Plan (Plan J) which is part of the suite of EIA documents. Chapter 4.5 is devoted to the cover system on the tailings and the dam area, while Chapters 4.4.4 and 4.4.5 deal with the water quality and treatment issues.

The sulphides in the case of the Roşia Montana project may occur disseminated within the ore deposit, and the sulphates in certain concentrations within the sludge resulted from the treatment plant of the acid waters. In the case of the disseminated sulphides, excepting pyrite, these have extremely low contents and will not be recovered and specially treated.

For the sludge from the treatment plant of the acid waters, depending on the development stages of the Project, the following flow sheets are designed:

- During the operation stage, the thickened sludge, resulting from the sedimentation basin of the treatment plant of the acid waters, will be discharged into the tailings management facility as supplementary waste in a ratio of 1:500 as compared with tailings.
- During the mine-closure period, this waste stream will be discharged into the Cetate open pit lake, because the tailings management facility will not be still available for waste discharge.

The environment impact caused by the discharging into the tailings management facility of the sludge resulting from the treatment of the acid waters will be negligible comparatively with the impact caused by the processing tailings due to:

- Much less quantity of resulted sludge in comparison with the quantity of tailings;
- Much lower toxic properties of the sludge in comparison with those of tailings.

Thus, the references from the Section 2.8.1.8 of the EIA to the period when the sludge resulted from the acid water treatment plant will be deposited into the tailings management facility are justified.

If the sludge of acid water treatment is deposited into the Cetate flooded open pit, the sludge may dissolve and liberate heavy metals and neutral major ions (sulphate, calcium) into the water from open pit, if this water becomes acid. But the water from lake will not be evacuated directly into environment. The water from open pit if is reaching the underground works may be collected by Cetate dam and pumped back to the treatment plant, so that no pollution will be discharged into environment.

Moreover, prevention measures are provided in order to minimize the risk that the acid waters generated by the sulphuric portion of the open pit walls to acidulate the waters from open pit. These measures are described in Section [2.8.2.9.] of the EIA.

RMGC's closure estimates, which were developed by a team of independent experts and reviewed by third party experts, are highly reliable. They are derived from the precise calculations of scientists and engineers and are set out in detail in the EIA's Mine Closure and Rehabilitation Management Plan (Plan J in the EIA). Most importantly, the current estimates assume the application of international best practice, best available technology (BAT) and compliance with all Romanian and European Union laws and regulations.

While the aspects of closure and rehabilitation are many, we are confident in our cost estimates because the largest expense—that incurred by the earthmoving operation required to reshape the landscape—can be measured exactly. Using the project design, we can measure the exact size of the areas that must be reshaped and resurfaced. Similarly, there is a body of scientific studies and experiments that enable scientists to determine with precision the necessary depth of topsoil for successful revegetation. By multiplying the size of the areas by the necessary depth of the topsoil by the unit rate (also derived from studying similar earthmoving operations at similar sites), we can very accurately measure the potential costs of this major facet of the rehabilitation operation. The earthmoving operation, which will total approximately US \$65 million, makes up 87% of closure and rehabilitation costs.

We believe that - far from being too low - our cost estimates are evidence of our high level of commitment to closure and rehabilitation. Just as a comparison, the world's largest gold producer has set aside US \$683 million (as of December 31, 2006) for the rehabilitation of 27 operations, which equates to US \$25 million on average per mine. The RMGC closure cost estimates, recently revised upward from the US \$73 million reported in the EIA based on additional information, currently total US \$76 million.

The examples of previous mines provided in the contestation, concerning Lead, South Dakota and Elko, Nevada, are not be representative for the situation at Roşia Montană - the geological

settings at the TMF are different, the low-grade ore stockpile at Roșia Montană will have a regular water management system in place during its existence, and the LGO stockpile will be removed and processed towards the end of the project's lifetime.

Regarding the Biodiversity Management Plan, a detailed procedure will be set in place – based on previously established protocols of inventories – for all groups having a special biological and ecocenotic relevance. The fauna and flora inventories will be transferred into a computer database, using the GIS platform, connected to the Biodiversity Information Management System (BIMS). Thus, objectivity and transparency will be ensured, which are vital for a biodiversity management performed at an unprecedented level in Romania.

From the inventoried species, a set of key species will be selected, having a bioindicative value, i.e. a high ecological relevance, species that are going to form the object of a monitoring program open to all interested parties, to be integrated in the abovementioned database system.

Despite the suggestion of the contestation, the designation of an industrial area in part of Roșia Montană does not limit business development in the village, as the industrial area (or “project footprint”) is limited to 25% of Roșia Montană, and an even smaller 5% of the area including Campeni, Roșia Montană and Abrud. Businesses of all kinds are free to form through the normal means of permitting and registration with local authorities.

As for the suggestion that there is no Zonal Urbanism Plan for the Protected Area, in fact the protected areas in Roșia Montană were the object of a first regulation which defined the statute of „protected areas”, namely the Roșia Montană General Urbanism Plan, approved in 2002. At present, the Zonal Urbanism Plan for the protected area in Roșia Montană is undergoing the drafting process.

Regarding demographic change in Roșia Montană, Section 4.8, Social and Economical Environment, of the EIA Study Report presents relevant baseline information for the communa of Roșia Montană (which includes the village of Roșia Montană), and the City of Abrud and Câmpeni.

While it may be a fact that in many regards the socio-economic baseline conditions in Roșia Montană are similar to other rural areas in Romania, that information does not change the impact assessment presented in the EIA Study Report.

Introduced as part of the Environmental Impact Assessment Report Study (EIA), the Roșia Montană Foundation is shifting in focus. The Community Sustainable Development Plan activities initially conceived as coming under the Foundation umbrella (business oriented activities: business incubator, business advisory center, micro-finance facility, as well as social oriented activities: education and training center) have been advanced independently, via partnerships and with community participation in decision-making – a preferable way to advance social and economic development programs.

Going forward, the Foundation will take shape around preservation, patrimony and cultural heritage issues, with its final form determined in consultation with the community.

In terms of the philosophy that guides the company's Sustainable Development efforts, the Roșia Montană Gold Corporation (RMGC) sees itself not as principal provider, but as a partner. Community involvement is considered the starting point; over time, as the community builds the capacity to maintain programs in its own right, the company will turn over control of currently-established programs to the community and its institutions.

C. Legal Issues

1. The Urbanism Plan has been prepared with public consultation. RMGC has requested and obtained from Alba County Council the Urbanism Certificate no. 78 of 26.04.2006, for the entire Roșia Montană mining project, including the tailings management facility. The Urbanism

Certificate also stipulated the preparation of a Zonal Urbanism Plan, to reflect all changes made to the Roșia Montană Project, following the public consultations and debates organized in relation to this project, and the consultations with the permitting authorities. This plan, entitled "Modification of the Zonal Urbanism Plan, Roșia Montană Industrial Area", was prepared and subject to public debate in June 2006 and, at present, it is pending approval.

Concerning the Roșia Montană General Urbanism Plan approved in 2002, such plan was prepared in parallel with the Zonal Urbanism Plan of 2002, all the provisions of the General Urbanism Plan being also included in the Zonal Urbanism Plan, and the approval procedure was carried out in parallel.

2. The two urban plans fully comply with the mining proposal whose impact is assessed in the EIA Report.

The general urban plan approved in 2000 was modified by the approval of the General Urban Plan for the Roșia Montană commune drawn up in 2002. This change consists in the inclusion of the protected area, which comprises the historic buildings.

The Modification of the Zonal Urban Plan-Roșia Montană Industrial Area is currently under approval. This town-planning documentation was approved in 2002 as well, but then it has been modified given the detailed stage of the Roșia Montană project (decrease of the open-pits footprints; some of the technological roads have been re-designed; increase of the surface of the protected area. All these changes were made following the environmental impact assessment and the measures meant to prevent, minimize and remove the potential impact; these were established as a result of the environmental impact assessment process).

The boundaries of the industrial area have been established based on a scientific survey, which also served as a basis for establishing the boundaries of the protected areas. The town-planning regulations of the Zonal Urban Plan (PUZ) will establish in detail the future uses of different areas. The restriction related to constructions and to the development of other activities will be maintained only on the footprint of the planned facilities.

3. The mining license does in fact reflect the current proposed mining project. The concession license for exploitation in the Roșia Montană perimeter no. 47/1999 ("The Roșia Montană License") was concluded based on and according to the procedures provided by the former Mining Law no. 61/1998, in force as at the conclusion of the License. The Roșia Montană license was approved by the Government Decision no. 458/10.06.1999, published in the Romanian Official Gazette, Section I, no. 285/21.06.1999.

We specify that the Roșia Montană license has a period of 20 years, with the possibility of being extended, according to the Mining Law. As per the legal provisions, the object of the Roșia Montană License is the exploitation of the mineral resources in the perimeter Roșia Montană and not the activity of CNCAF Minvest SA, which is a company affiliated to the license.

Pursuant to the exploration-development activities of RMGC, the resources and reserves existing in the Roșia Montană perimeter have been identified in detail. The mining project proposed by RMGC considers the exploitation of these resources and reserves discovered pursuant to the ensemble of studies and activities for the identification of the deposits, the quality and quantity evaluation, as well as by determining the technical and economical conditions for capitalization. The new mining exploitation is planned and designed by observing the international standards and shall involve the use of the best available techniques for the proper operation, the environmental protection and mitigation of the impact.

4. As pointed out above, the TMF incorporates a series of protective measures, including an engineered liner system within the TMF basin.

5. In response to the question about the supposed requirement that a waste facility must be located at least 1000 meters away from an inhabited community, according to the provisions of HG 349/2005 Article 3 letter d, in the case of waste dumps resulting from the open pit operation, the provisions of this decision do not apply. Both in the case of Corna Valley tailings management facility and waste dumps the provisions of the Mine Waste Directive regarding the disposal of waste from extractive industry are applied (Directive 21/2006 EC). In May 2005 the Ministry of Environment and Water Management, through the guidelines regarding the environmental impact assessment domains expressly required that Roșia Montană Project comply with the provisions of Mine Waste Directive.

6. a) It is true, as you state, that upon applying for the environmental permit, the security for environmental rehabilitation has to be negotiated and established. But the Roșia Montană Project is only at the stage of obtaining the environmental permit. The authorization is a subsequent phase. The established guarantee will be calculated according to the provisions of Mine Waste Directive.

The EIA report – Plan J "Mine Rehabilitation and Closure Management Plan" describes the method used for determining the guarantee amount and the financing sources securing such guarantee. A detailed calculation is attached in an annex to that report regarding the proposed solutions to the problems raised/comments made during the public consultation stage.

6. b) Detailed financial guarantees are in place, in the form of the Environmental Financial Guarantee ("EFG"), which require RMGC to maintain adequate funds for environmental cleanup. The EFG is updated annually and will always reflect the costs associated with reclamation. The current projected closure cost for Roșia Montană is US \$76 million, which is based on the mine operating for its full 16-year lifespan.

The EFG is governed by the Mining Law (no. 85/2003) and the National Agency for Mineral Resources instructions and Mining Law Enforcement Norms (no. 1208/2003).

6. c) It is important to clarify the issue of insurance. The RMGC is committed to maintaining the highest standards of occupational health and safety for its employees and service providers. Our utilization of Best Available Techniques helps us to ensure this goal is achieved. No organization gains from a loss, and to that end we will work to implement engineering solutions to risk, as they are far superior to insurance solutions to risk. Up to 75% of loss risk can be removed during the design and construction phase of a project.

Yet we recognize that with a project as large as that being undertaken at Roșia Montană, there is a need to hold comprehensive insurance policies (such policies are also a prerequisite for securing financing from lending institutions). Core coverage includes property, liability, and special purpose (e.g. delayed start up, transportation, non-owned). Thus in the event of legitimate claims against the company, these claims will be paid out by our insurers.

RMGC has retained one of the world's leading insurance brokers, which is well established in Romania and has a long and distinguished record of performing risk assessments on mining operations. The broker will use the most appropriate property and machinery breakdown engineers to conduct risk analysis and loss prevention audit activities, during the construction and operations activity at Roșia Montană, to minimize hazards. The broker will then determine the appropriate coverage, and work with A-rated insurance companies to put that program in place on behalf of RMGC, for all periods of the project life from construction through operations and closure.

All insurers and insurance coverage related to the mining operations at Roșia Montană will be in full compliance with Romania's insurance regulations.

7. The Security Report has been made available for public access by being posted at the following Internet address http://www.mmediu.ro/dep_mediu/rosia_montana_securitate.htm

as well as through the printed version which could have been found at several information locations established for public hearings.

8. Clearly, the assessment of the no-project alternative has been undertaken in a full and considered manner. Chapter 5 of the EIA report (Assessment of Alternatives) presents an assessment of the “no-project” alternative in Section 1 (No-Project Alternatives). This section covers the immediate impact of not advancing the project and looks beyond this at potential alternative industries. The conclusions are clear: “A diverse multi-sector economic base is important for the sustained economic growth of the region”, and the RMP is capable of providing the required economic stimuli and would serve to achieve the economic goal of sustainable prosperity. The EIA also assessed a wide range of alternative developments – including agriculture, grazing, meat processing, tourism, forestry and forest products, cottage industries, and flora/fauna gathering for pharmaceutical purposes – and concluded that none of these industries could provide the economic, cultural and environmental benefits brought by the RMP. But while other industries do not have this capability, their development in parallel is not precluded “and to the contrary, [the RMP] solves several key problems for attracting investment”.

Regarding the so-called Zero Alternative approach to cleaning up the local environment, a cost study has been carried out by independent experts to determine what the cost to the Romanian state would be to clean it all up. The cost to clean up the environmental damage ONLY WITHIN THE PERIMETER of what will be the RMP footprint was estimated to be approx. 23 million € PLUS operating costs for ongoing tasks such as treatment of acidic mine water of around 1 million € p.a. More rehabilitation has to be done outside the RMP perimeter. The state has not invested any funds for serious closure and environmental cleanup, neither in the past nor likely in the future, and it is highly uncertain that anything will improve in RM in the foreseeable future.

9. Through closure measures (see Mine Closure and Rehabilitation Plan), and through measures proposed through the Biodiversity Management Plan, which will be implemented even from the initial stages of the Project (pre-construction stage) by the establishment of a Compensatory Functional Ecologic Network, the interest species from the area will not be removed (even though they remain common at national level). On the contrary, the increase of support capacity of several habitats is wanted, in order to warrant their future presence at Roșia Montană, especially because the creation of all conditions to repopulate with interest species is intended.

Taking all these into account, we believe that the proposed Project is compliant with the provisions of EU Directive no. 92/43 Habitats, and EU Directive no. 79/409 Birds respectively, especially due to the fact that within Biodiversity Management Plan, Plan H, several active and responsible measures are provided to reconstruct/rehabilitate certain natural habitats, pursuant to the provisions of the same documents.

10. The development of the mining project would not affect the 41 historic buildings from Roșia Montană. Measures will be taken for the restoration and conservation of these structures. Specialized documentation necessary for the initiation of the restoration and conservation process is currently being prepared for 11 of these structures.

11. a); b); c) Chapter 5 of the EIA report (Assessment of the Alternatives) looks at the way in which the project design process has examined the "footprint" of the project and sought to minimize the area affected (directly and indirectly) by its construction. While ultimately, this layout design is dominated by the geology of the ore deposit, effort has been made to locate project infrastructure and waste storage areas to take account of such factors as existing land use and settlement. The selected layout shown in the EIA Report is believed to be the optimum, based on information collected to date as well as consultation with stakeholders.

To put the issue in larger context, the construction and operation of the Roșia Montană Project requires the acquisition of properties in four of Roșia Montană's 16 sub-comuna. For the most

part, therefore, property ownership in the larger part of Roșia Montană will not be affected by the project.

In order to acquire the necessary properties, the company has established a property purchase program compliant with the RRAP guidelines developed by the World Bank.

As the mining project proceeds in phases, it is not necessary to acquire all properties at the outset. Accordingly, the company has focused on properties required for the construction and operation of the mine in its first five years. To date, more than 50% of the properties needed to construct the project and operate the mine for the first five years have been acquired.

Of those properties needed but not yet acquired, 98% have been presented for surveying by their owners – a step that implies an interest in selling the property to the company. The survey rate suggests that little more than a handful of properties are held by people who might prove unwilling to entertain a sale.

Of that small number, some will lie in areas not needed for construction and early operation of the mine. For the near-term, therefore, owners of these properties need not prove any impediment to the mine development, and they can continue to live as they wish.

13. As to the question of relocation of graves, as pointed out above, the relocation of the earthly remains and their reburial takes place after the discussions with the community and with the church authorities, in compliance with the religious rites and the applicable legal provisions.

15. Alburnus Maior has initiated several legal actions in order to obtain access to the above mentioned documents. These legal actions were directed against both the National Agency for Mineral Resources and some of its public servants. But Alburnus Maior did not prevail in these legal actions due to the fact that Mining Lease no. 47/1999 Rosia Montana is a document classified as “Business Secret” and thus the information therein is subject to Law no.182/2002 regarding the protection of classified information. Other documents such as: the annual production expectations, the endorsement of the expectations; the control documents; the findings notes issued by the Romanian National Agency for Mineral Resources are also classified as “Business Secret”. These documents are available only to persons holding a special permit issued in accordance with Government Decision no. 585 regarding the norms for the enforcement of Law no. 182. The information comprised in these documents is not available to the public.

The exploitation concession license for the Roșia Montană perimeter no. 47/1999 (the “Roșia Montană License”) has been concluded on the ground of and according to the provisions of the former Mining Law no. 61/1998, in force as at the conclusion of the License. The Roșia Montană License has been concluded between the National Agency for Mineral Resources (“ANRM”), on the one side, and the National Company of Copper, Gold and Iron “Minvest” SA (“Minvest”), in capacity of titleholder and Euro Gold Resources SA (which later on changed its name into Roșia Montană Gold Corporation SA), in capacity of affiliate, on the other. The Roșia Montană License has been approved by Government Decision no. 458/10.06.1999, published in the Romanian Official Gazette, Section I, no. 285/21.06.1999.

The transfer of the Roșia Montană License from Minvest to RMGC has been performed as per the provisions of art. 14 (1) of the Mining Law no. 61/1998 “the titleholder of a license may transfer the rights obtained and the undertaken obligations to another legal person, only with the written approval of the competent authority”, being thus approved by ANRM Order no. 310/9.10.2000, published in the Romanian Official Gazette, Section I, no. 504/13.10.2000. Paragraph (2) of the above mentioned enactment specifies “CNCAF “Minvest” SA shall remain an affiliated company, under the conditions established in the license”.

In conclusion, Roșia Montană Gold Corporation SA is the titleholder of a valid exploitation license, within the perimeter of which mining activities are performed, and the cessation of the

production activity of the CNCAF Minvest SA affiliate does not represent one of the causes expressly and limitatively provided by law which would lead to the annulment of the Roșia Montană License.

16. The Urbanism Plan has been prepared with public consultation. RMGC has requested and obtained from Alba County Council the Urbanism Certificate no. 78 of 26.04.2006, for the entire Roșia Montană mining project, including the tailings management facility. The Urbanism Certificate also stipulated the preparation of a Zonal Urbanism Plan, to reflect all changes made to the Roșia Montană Project, following the public consultations and debates organized in relation to this project, and the consultations with the permitting authorities. This plan, entitled "Modification of the Zonal Urbanism Plan, Roșia Montană Industrial Area", was prepared and subject to public debate in June 2006 and, at present, it is pending approval.

Concerning the Roșia Montană General Urbanism Plan approved in 2002, such plan was prepared in parallel with the Zonal Urbanism Plan of 2002, all the provisions of the General Urbanism Plan being also included in the Zonal Urbanism Plan, and the approval procedure was carried out in parallel.

17. No representatives or employees of RMGC are involved in the alleged criminal investigation, therefore no information may be provided by RMGC in this respect. Moreover, criminal investigations are governed by the principle of confidentiality and the "presumption of innocence" constitutional principle, according to which no person is considered guilty until finally convicted by a court. Consequently, the criminal liability of any person who is supposed to have breached the legal provisions may be engaged only to the extent that the existence of all elements of the alleged offence are proved beyond any doubt within a lawsuit settled by a final decision of the relevant Court.

According to the relevant legal provisions, the interested public may submit justified proposals on the environment impact assessment. Art. 44 (3) of the Order no. 860/2002 on the Environment Impact Assessment Procedure and the issuance of the environmental approval provides to this end that „based on the results of the public debate, the relevant authority for the environmental protection evaluates the grounded proposals/comments of the public and requests the titleholder the supplementation of the report to the environmental impact assessment study with an annex containing solutions for the solving of the underlined issues”.

As the statement of the attendant to the public consultations (i) refers to the existence of a potential criminal investigation, and (ii) identifies and specifies no problems in regard of the project initiated by RMGC, subject to the environmental impact assessment procedure, RMGC is not in position to answer and has not the capacity to make any comments to this end.

As regards the assessment of the participation percentage of the Romanian state, please note the joint venture between Gabriel Resources and Regia Autonomia a Cuprului Deva (Autonomous Company of Copper, in present CNACAF Minvest SA) was established under the Law no.15/1990 regarding the reorganization of the state owned companies as autonomous companies and commercial companies, published in Official Gazette Part 1 no.98/08.08.1990 with subsequent completions and modifications. The Article 35 of this law stipulates the possibility for autonomous companies to associate with legal Romanian or foreign third parties, in order to establish new commercial companies.

The Constitutive Act of the Roșia Montană Gold Corporation SA, which represents the result of the agreement regarding the terms and conditions of the association between the Romanian State and investor, is a document accessible for public. This document belongs to the category of documents which according to the Law no. 26/1990 on Commerce Register are published into the Official Gazette of Romania. The Commerce Register Office is obliged to issue certified copies on the expenses of the person who made the application.

In the same time, we mention that the participation of the shareholders to the Roşia Montană Gold Corporation SA's benefits and losses was settled according to their contribution to the company's registered capital. The current percentages of 80% for Gabriel Resources Ltd. and 19.31% for CNCAF Minvest SA are the result of the initial and subsequent contribution of the shareholders to the company's capital, considering also Gabriel Resources Ltd. payment in advance of all costs and expenses afferent to the development – operation activities and permitting of Roşia Montană Mining project.

18. These decisions happened under previous managements, and the current management has a policy in place governing the employment of direct relatives. The questioner raises these old allegations to imply improper hiring on the part of RMGC. The company categorically denies that allegation.

Currently, in Roşia Montană and neighboring areas, the company employs nearly 500 people. The company also follows a policy of giving employment preference to people in the village and the region. The result is that in a village like Roşia Montană, where RMGC is the single largest employer, it would not be difficult to find members of families or people known to one another being employed by the company. The point is that this is normal and in fact inevitable – not proof of impropriety.

For additional details, see the HR Policy in the Sustainable Development Annex.

19. The preventive archaeological research developed within the perimeter of Roşia Montană mining project was conducted through a series of specific techniques, respectively by surveying of all the accessible areas that are proper for human dwelling, taking into account bibliographical information and the observations made during survey campaigns, geophysical surveys and analysis of the photogram-metric flights. The investigations' organization has occurred where the archaeological realities have required it. Currently, there is no research standard concerning preventive archaeology either in Romania, or at the level of the European Union. At Roşia Montană, the archaeological investigations have been performed on extensive areas, being comprehensive in the areas with archaeological potential, and the archaeological discharge certificate was granted in compliance with the investigations' results and assessment, and in full compliance with the provisions of the current in force law.

20. The preventive archaeological research developed within the perimeter of Roşia Montană mining project was conducted through a series of specific techniques, respectively by surveying of all the accessible areas that are proper for human dwelling, taking into account bibliographical information and the observations made during survey campaigns, geophysical surveys and analysis of the photogram-metric flights. The investigations' organization has occurred where the archaeological realities have required it. Currently, there is no research standard concerning preventive archaeology either in Romania, or at the level of the European Union. At Roşia Montană, the archaeological investigations have been performed on extensive areas, being comprehensive in the areas with archaeological potential, and the archaeological discharge certificate was granted in compliance with the investigations' results and assessment, and in full compliance with the provisions of the current in force law.

The map 4.9.5 from Chapter 4 – The potential impact of the EIA Report, sub-chapter 4.9, refers to the precise location of the archaeological sites, the way in which they have been outlined by archaeologists based on the investigations' results. The investigated area is much more extensive, and this fact results after reading the enclosed material. For information regarding the Tăul Corna site, see the archaeological site record included in the Cultural Heritage Baseline Report of EIA Report, respectively the Annex I – site records produced for the archaeological situation of sites identified in Roşia Montană, site record no. 12. Thus, map 4.9.5 does not present the areas of Roşia Montană commune for which archaeological discharge certificates have been secured. The Taul Corna area was archaeologically discharged at the end of 2002; the discharged area being identified by using the STEREO 70 coordinates. The archaeological discharge certificate was issued by the Ministry of Culture and Cults based on the results of the

archaeological research activities performed in Corna Valley and at Tăul Corna and on the analysis of the relevant documentations by CNA.

21&22. Although their presence was known for more than 150 years, the Roșia Montană Roman galleries had never been archaeologically investigated prior to 1999. Basically, prior to 2000, this type of archaeological remains have never been subject to a specialized research, but only mentioned empirically. At present, following the extensive archaeological research conducted in the last 7 years, the nature, features and distribution of this special category of heritage i.e. the historic mining galleries from Roșia Montană are well understood. The comprehensive research conducted in the underground and the complex specialized studies undertaken in the area in the period 2000-2006 have helped creating a comprehensive picture of these remains and have led to the adoption of specific measures for their protection. Here is a brief list of these conclusions:

- the mining remains from the massifs located in the southern part of the Roșia valley have been thoroughly researched and specific preservation measures have been taken for the Cătălina Monulești and Pietra Corbului areas;
- the mining remains from the northeastern part of the Rosia valley have been thoroughly researched and conservation measures have been proposed, which are specific for the Văidoaia area;
- the mining remains from the massifs located in the northern part of the Roșia valley have been subject to preliminary investigations and for specific preservation measures have been taken for the significant finds such as those from the Păru Carpeni mining sector; the Orlea – Țarina area is going to be thoroughly researched in the period 2007-2012.

As regards the complex of heritage assets from this area, note that 13 archaeological sites have been identified and researched during the preventive archaeological investigations undertaken in the period 2001-2006; once this comprehensive research were completed, a decision was made for the archaeological discharge of some on these sites, while other structures will be preserved in situ (e.g. the funerary precinct of Tăul Găuri or the Roman remains from the Carpeni hill). The development of the mining project would not affect the 41 historic buildings from Roșia Montană. Measures will be taken for the restoration and conservation of these structures. Specialized documentation necessary for the initiation of the restoration and conservation process is currently being prepared for 11 of these structures.

Referring strictly to your statement, the Romanian legislation (Law 422/2001 on the protection of historical monuments, modified, the Government Ordinance no.43/2000 on the protection of the archaeological heritage and the designation of certain archaeological sites as areas of national interest, modified) stipulates two distinct aspects:

- the possibility of conducting the archaeological research of the historical monuments and the application of the archaeological discharge measure based on its conclusions – this means that the monument at issue is automatically declassified;
- the relocation of historical monuments- this aspect refers mostly to elements of the built heritage (houses), which is not the case here as all the historic houses in Roșia Montană are going to be restored and preserved in situ.

In conclusion, in response to your question, note that the company does not plan to destroy the Roman galleries from Roșia Montană or to create replicas thereof, without having a clear alternative in this respect. Complex specialized studies have been conducted during eight years and their conclusions served as a basis for the adoption of a series of specific measures which imply complex works for the conservation of certain original sectors of galleries and their development for public access, while others will be preserved for future research (the archaeological reserves), and replicas will be made for other segments of galleries. Note that we are now facing some sort of a paradox, specifically given the state of preservation and the nature of these remains, their physical existence would be threatened in the absence of archaeological research. On the other hand, any archaeological research implies, to a certain extent, the irretrievable loss of an archaeological context in order to save the information. However, this type of research – known as rescue/preventive archaeological research – is

conducted everywhere in the world in relation to the economic interest for certain areas. And the costs for this research as well as the costs for the enhancement and maintenance of the areas preserved are covered by the investors through a public-private partnership for the protection of the cultural heritage, in compliance with the provisions of the European Convention of Malta (1992) on the protection of the archaeological heritage

23. In the case of the Păru-Carpeni sector, the outline of the appurtenant protected area has been modified upon the discovery of the mine water hydraulic drainage system in the underground, such as to include these remains, too, not only the surface remains, in the protected area. This discovery made by a team of French and Romanian mining archaeologists is a unique discovery in Eastern Europe and, consequently, it is worth valorising. This is exactly why it has been decided to protect this area and to valorise these remarkable mine remains, ensuring public access to the underground remains, and building a surface replica of the mine water drainage installation (hydraulic wheel). In addition to valorising certain parts of this mining sector (archaeological reserve), the researchers will also be able to carry on their activity in other areas of this mining perimeter, to which no public access will be allowed, for security reasons.

The Cătălina Monulești gallery is renowned since the 19th century, when several wax-coated plates were found in the mining sector served by this adit. This is exactly why, in 2002, RMGC started a program to reopen this mining sector. The reopening of an adit approximately 350m long allowed the mining archaeology experts to explore part of the mining network mapped by Posepny in the middle of the 19th century, and also to mark other Roman mining works, unknown by Posepny. Also, several wooden devices used for mine water drainage have been marked. The good states of conservation of the mining remains, combined with the archaeological potential represented by the possible discovery of other wax-coated plates and by the certain discovery of mine water drainage systems, make this mining perimeter an extremely attractive area for valorisation purposes. This is exactly why RMGC has ensured the continuous maintenance of the adit and intends to reshape the adit in accordance with the valid regulations, in order to be able to carry on the research.

We think these desiderata, which are already being put into practice, demonstrate the fact that the valorisation of the ancient mine remains from the Păru-Carpeni and Cătălina Monulești (Coș) perimeters is a realistic objective, grounded on scientific arguments.

24. The EIA Report stipulates that the Orthodox and Greek-Catholic Church, and the grave of the local hero Simon Balint will not be impacted by our project. Moreover, it is said that their access to these locations will be sometimes limited, for security reasons.

The access to such monuments with critical social and spiritual implications will be established by mutual agreement with the community and with parishioners of each and every church.

With respect to the guarantees provided for the integrity of monuments which you have mentioned, such guarantees are provided by urbanism regulations, which establish their protection areas. Such documents are prepared by specialists and will be also approved by special established committees of the Ministry of Culture and of Religious Affairs. The permits and recommendations granted by such authorities represent the guarantees needed by us for project's implementation and the civil society for learning which conditions need to be met to perform the monitoring process.

25. The chance finds protocol is an essential component of the Cultural Heritage Management Plan, which shows how RMGC will ensure proper identification and management of the archaeological remains that may be discovered throughout the Project's lifetime.

Considering the nature of the site, there is a possibility that, during activities performed at various stages of the project, new archaeological assets may be discovered. This is why an archaeological surveillance program will be implemented, based on a Chance Finds Protocol: this document will be prepared to guide implementation of the Roșia Montană mining project by

RMGC. The protocol aims at preventing any accidental destruction of archaeological heritage items, in the event they are discovered throughout the Project's lifetime, both on the surface and underground.

Specific Project activities that may result in the accidental discovery of archaeological assets include the activities developed in connection with the open pit operations: road and other infrastructure building, earth moving, etc. The earth moving operations, necessary for the development of the TMF system and of the storage areas, will be accompanied by archaeological surveillance operations, in order to prevent any potential damage of the archaeological resources.

A first step in preventing such situations has been the development of a comprehensive baseline study, which ensured that archaeological investigations have been carried out in all the areas of the Project footprint, for most of which the Ministry of Culture and Religious Affairs issued archaeological discharge certificates, and therefore RMGC fulfilled its obligations under the law. These include: providing the necessary resources for the preliminary investigation of potentially impacted areas, as well as for a number of studies and related activities in relation to the management of movable heritage assets, and the prevention to the maximum possible extent of the situations where significant discoveries may happen during project implementation.

The baseline studies and preventive archaeological studies have identified areas of archaeological potential, and confirmed the existence, at Roşia Montană, of Roman mining operations in the 2nd-3rd centuries AD. Based on the results of this research, the Chance Finds Protocol will play an important role in the light of the environmental impact assessment process.

As part of the project, RMGC has committed to identifying and recording any such finds that might be uncovered during excavation works. The Chance Find Protocol will be guided by the following principles:

- Archaeological surveillance for the potential identification of archaeological remains;
- Professional training, warning, preparedness and competence;
- Rapid assessment of the importance of the uncovered artefact;
- Adequate recording and documentation of chance finds;
- Internal and external communication of chance finds;
- Special procedures for the management of chance finds;
- Reporting on non-compliance with the Protocol provisions and further corrective and preventive action; and Compliance with the applicable legal provisions in the case of chance finds as provided by Law 462/2003 on the protection of the archaeological heritage and the designation of certain archaeological sites as areas of national interest, as last amended.

The specific approach to be followed with regard to the chance finds will be determined based on the nature of their significance. Such finds may imply the need of conducting rescue archaeological research, based on which decisions might be taken, in accordance with the current legislation.

The main purpose of the Chance Finds Protocol is to identify, assess the significance and conserve unique archaeological resources in an appropriate manner while causing minimal disturbance in the planning of structures and operations.

Based on the nature of such discoveries, on the assessment conducted by the independent archaeological surveillance team, and on the decision of the Ministry of Culture and Religious Affairs and of the County Directorate for Culture, Religions and Cultural Heritage Alba, the site manager may decide to suspend the mining activities on a certain site. Additionally, during site visits or controls conducted by competent authorities, the foreman in charge of coordinating activities on the respective site will ensure that all health and safety conditions for the visit are complied with.

In close cooperation with the archaeological surveillance team, RMGC will develop standard operating procedures in providing quarterly training courses for mine workers, foremen and supervisors. Such training will prepare the operating personnel of the mine to recognize the cavities with a potential archaeological interest. In particular, mine workers will be trained to recognize specific conditions, as they will be defined in the standard operating procedures to be developed. The areas where chance archaeological finds might occur may be exposed by routine mining excavations. Identification of such cavities is also important from the point of view of the personnel safety. Following identification of such a cavity or underground working, the operator must immediately inform the foreman in charge. The mining personnel will receive badges for their helmets that will certify attendance of the quarterly training sessions based on the implementation of the chance finds protocol.

Foremen will support the potential find of cavities that might contain heritage assets and increase the capacity of the department to assess safety conditions in authorizing non-mining personnel access for site assessment.

Establishing priorities in surveillance activities

Information collected for the baseline study, as well as information developed for the archaeological reports for the issuance of archaeological discharge certificates is a valuable information resource that may be consulted in determining the significance of chance finds. Understanding and knowledge of the historic cultural topography will allow for a classification of areas based on the potential of chance finds occurring within them. The areas will be classified as having a low, medium and high potential for archaeological chance finds, based on the following set of criteria:

- Low: Areas in which the potential occurrence of other archaeological remains, in addition to those already identified and researched is not considered likely, due to the current land use or where the soil had been disturbed prior to project implementation;
- Medium: Areas where a few archaeological remains have been found and where the soil had been disturbed by moderate intervention in the past;
- High: Areas where the archaeological remains have been documented by a competent authority and soil disturbance is minimal or none, and previous research was not possible for reasons independent of the stakeholders.

The archaeological surveillance team will be contracted to develop a distribution map of such areas, and this document will be used by the mining supervisors and foremen. The archaeological surveillance team will be present on the site for all the activities conducted in areas identified as having a "high" potential. The map will be regularly updated by the archaeological surveillance team, as they consider necessary to reflect any new information obtained during the project progress. All these procedures will be developed under the standard operating provisions to be developed and under the specific legal provisions included in GO no. 43/2000 on the protection of archaeological heritage and the designation of certain archaeological sites as areas of national interest, as last amended, and the Ministerial Order 2392/2004.

While all the sites will be under archaeological surveillance, irrespective of chance find potential classification, special measures will be implemented in the high potential areas. Meetings with contracted personnel will be organized before the start of excavation and earth moving operations, to inform them of the type of archaeological remains that might be discovered and how to identify them. Should any indication of an archaeological context be noticed, work will be immediately stopped in that area and the foreman will be notified.

In conclusion, the chance finds protocol will be prepared after all these protection and enhancement measures have been put in place, as presented in the Archaeological Heritage Management Plan for the Roşia Montană area, and after they have been submitted to the Ministry of Culture and Religious Affairs, as part of the permitting procedure for the Roşia Montană mining project. The Ministry will form an opinion on the proposed Protocol, in accordance with the legal provisions and its responsibilities. This document will also serve as a

specific operational policy for the Roșia Montană mining operation, the first of its kind in Romania. Thus, before becoming applicable, the document will be discussed by specialists and submitted for approval to the National Archaeology Commission.

For further details on the applicable legal framework, the responsibilities of the Project titleholder, or for a detailed description of the preventive archaeological researches undertaken to date and of the Cultural Heritage Management Plans, please see Annex “Information on the Cultural Heritage of Roșia Montană and Related Management Aspects”. The annex also includes supplementary information with regard to the result of the researches undertaken as part of the “Alburnus Maior” National Research Program between 2001 and 2006.

D. With respect to the EIA Report

Risk identification is indeed a difficult issue, due to the number and diversity of the events.

We cannot assume the credit of covering all the project’s potential associated risks but those that are relevant for the project have been presented and assessed. The extent of risk assessment and the intensity of the prevention and mitigation measures should be proportional to the risk involved and therefore only the risks that have been considered important have been assessed in detail.

In common terms, safety is defined as the state of being free of any danger, and the risk as the possibility of a potential danger to materialize. Note that the two abstract concepts are contrary to each other. In reality, they are limit situations that cannot be met in absolute terms.

There is no sure system, free of any accident hazard. There is always some residual risk. Chapter 7 “Risk Cases”, assesses the probable occurrence of potential associated accidents with regard to the Roșia Montană Project, defining the occurrence frequency for such accidents according to design data and relevant literature and setting the control measures which have been proposed to be implemented, through design or management, in order to mitigate the occurrence risks. Mitigation measures are also set up for general consequences resulted from major accidents. There have been two categories of techniques involved in the assessment and the analysis of the risks assessment: qualitative and quantitative methods.

Table 7-2 at page 16 presents the levels of seriousness of risks, and table 7-3 presents the levels of risk occurrence possibility for technological accidents/incidents. More detailed assessments are conducted for accident scenarios that, based on the qualitative assessment are found to be potentially major, of probability more than 10^{-6} (reduced recovery periods of 1/1,000,000).

Methods of estimating accidental atmospheric releases and dispersion modelling are used to assess the significance of the consequences. Specific simulation methods are applied for the assessment of consequences of potential explosions or fires. The results of simulations of breaches developing in the TMF or ARD catchment dam wall were used in assessing the consequences of such events.

A global assessment of the risks associated with the Roșia Montană Project is performed by the rapid environmental and health risk assessment methodology initially developed by the Italian Ministry of the Environment and the World Health Organization.

Regarding risk cases, it should be kept in mind that the proposed project is designed according to “Best Available Technique” (BAT) criteria as laid down under relevant EU criteria for mining projects. This BAT includes the proposed gold ore processing using cyanide. The Project design and management plans were subject to Risk Assessment that is documented in Chapter 7 of the EIA Study Report. This information indicates that the project is designed to very high standards of safety as is felt appropriate for this Project.

The Table 7-4 presents a selective list comprising only 15 of the over 30 major accidents associated to all types of mining operations, between 1975-2000, namely the ones associated to gold extraction mining operations that we considered relevant for the Roşia Montană Project.

Regarding Professor Radu Drobot's study, it was based on a vast collection of data regarding the largest 24 hr precipitations recorded for Romania (more than 100 years of measurements). The study specifically focused on same climatic region as the project, specifically within 60 km of Roşia Montană. The 24-hour, PMP as stated in the Meteorological Baseline Report, Volume 2, was selected to be 450 mm for summer precipitation and 380 mm (440 mm with snow melt) for the winter-spring season.

There were significant precipitation events throughout Romania in 2005. But these precipitation and flood events 2005 events were 100 year return events and some special cases 200 year return events. However, the 24-hour, probable maximum precipitation (PMP) event used for Roşia Montană designs far exceeds these precipitation events lasting 3-4 days usually and were outside of the Roşia Montană region. The maximum daily precipitation as recorded in Roşia Montană between 2004 and 2006 ranged 8.2 mm to 41.2 mm. In Câmpeni the maximum daily precipitation ranged between 4.6 mm and 41.8 during this same period. The 41.2 mm precipitation event at Roşia Montană equates to a storm with a five to ten year recurrence interval.

The contestation claims that the field activity for the Water Baseline Report was conducted between September 29 and October 27, 2000. In fact, the baseline monitoring has continued since the Water Baseline Report was first compiled.

Data were presented in the EIA for seven sampling events spanning seasonal conditions (four stations were only sampled five or six times during the period presented). Sample data were presented for: May and October 2001, April and November 2002, May, August and November 2003. Sampling has continued and the newer data will be provided to the public.

The intent of the EIA was to present information as required by the Romanian legislation and data to indicate the extent of the current impacts without overwhelming the reader. Therefore, the data presentation focused on key regulated constituents.

In any event, groundwater is not a significant component of the Rosia Montana hydrological system, as documented in the Hydrogeology Baseline Report (Volume 2) and Section 2.3 of Chapter 4.1 of the EIA (Volume 11). Where groundwater is present (including in the existing mine galleries) it is generally a shallow extension of the surface water regime.

It must be appreciated that a distinction needs to be made between the baseline data presented for an EIA, where the objective is to identify and define the mitigations required in respect of significant impacts that may be generated by the project; and the baseline data that will be required in the future for operation and compliance purposes (assuming the project is permitted) where for example the requirements of IPPC (Integrated Pollution Prevention and Control) permits will include a wider-ranging parameter list defining the baseline. Because the IPPC permit holder will have to account for divergences from the baseline during the duration of the permit, in those circumstances it is clearly in the holder's interest to analyse for a wide range of elements, including especially EU List I and List II substances, to ensure that they are not held liable for contamination that they were not responsible for.

The future monitoring programme will evolve in scope as required to address all regulatory requirements and will be subject to continual review under the Environmental Management Plan (EMP) as new legislation such as the Water Framework Directive is rolled out.

Volume 13, Chapter 4.6 Biodiversity, Annex 1, includes a table containing the plant species, with their ecological attributes, such as: frequency or the ecological preference for certain types of habitats.

The biodiversity baseline report (vol. 13, Chapter 4.6.), together with the Biodiversity Management Plan, as a technical and administrative assessment instrument, has required a list of the species, including invertebrates, containing both data collected on site based on certain well known techniques (direct observations, use of traps, sampling using various techniques etc.), as well as bibliographic data available to us.

As yet, an exhaustive scientific study about the biodiversity-related issues has not been taken into account. Part of the reason for this is the usefulness of the technical and administrative instrument used to facilitate and serve the decision-making process. The report complies with the specific laws in force, i.e. with Ministry Order 863/2001 regarding the preparation of impact studies. Volume 13, Chapter 4.6 Biodiversity, Annex 1, presents plant species in tables, together with their ecological attributes, such as frequency or ecological preference for certain types of habitats.

For the purpose of substantiating the detailed decisions regarding the design of the Compensating Functional Ecologic Network proposed within the Biodiversity Management Plan (vol. 27), a detailed and exhaustive procedure will be set in place based on previously established protocols of inventories for all groups having a special biological and ecocenotic relevance. The fauna and flora inventories will be transferred into a computer database, using the GIS platform, connected to the Biodiversity Information Management System (BIMS). Thus, objectivity and transparency will be ensured, which are vital for a biodiversity management performed at an unprecedented level in Romania.

From the inventoried species, a set of key species will be selected, having a bioindicative value, i.e. a high ecological relevance, species that are going to form the object of a monitoring program open to all interested parties, to be integrated in the abovementioned database system.

This contestation, like others, raises the specter of “cyanide rain.” In fact, the EIA clearly rules out a “cyanide rain” phenomenon – something which has never been encountered in other places or situations. Moreover, the specialty literature mentions only the “acid rain” phenomenon -- which has no connection with the behavior of the cyanide compounds in atmosphere.

The EIA statement that no phenomenon of cyanide rain will occur is backed up by the following:

- The sodium cyanide handling, from the unloading from the supplying trucks up to the processing tailings discharge onto the tailings management facility, will be carried out only in liquid form, represented by alkaline solutions of high pH value (higher than 10.5 – 11.0) having different sodium cyanide concentrations. The alkalinity of these solutions has the purpose to maintain the cyanide under the form of cyan ions (CN⁻) and to avoid the hydrocyanic acid formation (HCN), phenomenon that occurs only within environments of low pH;
- The cyanide volatilization from a certain solution cannot occur under the form of free cyanides, but only under the form of HCN;
- Based on knowledge of the cyanide chemistry and on past experience, we estimated the following possible HCN emissions into air: 6 t/year from the leaching tanks, 13 t/year from the slurry thickener and 30 t/year (22.4 t, respectively 17 mg/h/m² during the hot season and 7.6 t, respectively 11.6 mg/h/m² during the cold season) from the tailings management facility surface, which totals 134.2 kg/day of HCN emission;
- Once released into air, the hydrocyanic acid is subject to certain chemical reactions at low pressure, resulting in ammonia;
- The highest HCN concentrations within the ambient air will be 2.6 times lower than the limit value stipulated by the national legislation for labor protection;
- The HCN concentrations within the ambient air from the populated areas close by industrial site will be of 4 to 80 µg/m³, over 250 – 12.5 times lower than limit value

stipulated by the national legislation for labor protection (the national legislation and EU legislation on the Air Quality don't stipulate limit values for the population's health protection);

- Once released in air, the evolution of the HCN implies an insignificant component resulting from the reactions while liquid (water vapors and rain drops).

E. Summary of points re EIA

- No clear reference to any kind of habitats is included in the text of Berna Convention to which Romania has adhered to, which is transposed into Romanian legislation by Law 13/1993; their listing is missing from its annexes. These habitats are included in Resolution 4 of the Convention that was adopted on December 6, 1996. Thus, Law 13/1993 lists flora species in Annex 1, and fauna species in Annex 2.

For Roșia Montană area, none of the species listed in Annex 1 have been identified (flora species). Some of the fauna species existing in the project's implementation area have been identified as being species included in the scope of work of Berna Convention, but there are no populations that would require some special measures of conservation to be taken pursuant to the provisions of the respective Convention.

The stipulations of the Convention under art.4 (1) through which it is recommended to "take appropriate and necessary legislative and administrative measures to ensure the conservation of the habitats of the wild flora and fauna species", are explained through Resolution 1 (1989) of the Convention Committee and addressed to all signing parties. Thus, these measures will be aimed towards the protection of "critical sites", which are defined as essential for the conservation of species, which are included in the Convention's Annexes.

According to the Baseline Conditions Report, due to the impact resulted from mining activities, Roșia Montană area will remain an area with a limited relevance for the protection of species of conservation interest, being far from being defined as a "critical site" based on these species.

The measures included in Biodiversity Management Plan (Plan H) that is proposed by the company, fully comply with the provisions of Law 13/1993 on conservation of natural habitats, a term that defines "maintenance and, where necessary, restoration or improvement of biotic and abiotic features of a habitat of a specie or of a natural habitat [...]", pursuant to the provisions of Resolution 1 from 1989, guaranteeing the maintenance in the respective area of the species included in Law 13/1993, through ample measures of restoration of some natural habitats.

- Piatra Corbului is located in the protected area and will not be impacted. As far as Piatra Despicață is concerned, we have considered the solution of its relocation to the protected area. Further details on this can be found in the Environmental Impact Assessment Report, Chapter 4.7, Landscape, page 32 – 33.
- The mitigation solutions of impacts proposed in our Environmental Impact Assessment and in the Biodiversity Management Plan (Plan H) cover all the phases of the mining project, taking also into account the impacts of previous activities.

The proposed Compensatory Functional Ecological Network represents one of the direct measures taken to mitigate the impacts on aquatic and terrestrial ecosystems, which includes structural and functional details (see Plan H: p. 20-22), as well as a schedule of measures to be taken (see Plan H: p. 22-28) during the main stages of the project (years: "0", "7", "10", "14" "16", and "19" respectively), that is for construction, operations, and the first phase of post-closure stage.

Therefore, we would like to remind here several measures like: full collection of Acid Rock Drainage (ARD), which is produced by historic pollution, treatment of waters that will be subsequently discharged, increase of the number of forested areas within Roșia Montană with

approximately 85 ha, and increase the supporting capacity of natural habitats, etc. All these are measures aimed to mitigate existent and future potential impacts that will have potential adverse effects on aquatic and terrestrial ecosystems.

For further details please refer to Annex no. 2 that includes the habitats map.

The description of Compensating Functional Ecologic Network can be found in Biodiversity Management Plan (Plan H).

- The comprehensive Tailings Management Facility (TMF) incorporates a series of measures to be protective of the groundwater. That includes an engineered liner system within the TMF basin – the Best Available Techniques as defined by EU Directive 96/61/EC (IPPC) – a cut-off wall within the foundation of the starter dam to control seepage, a low permeability core for the starter dam to control seepage, and a seepage collection dam and sump below the toe of the tailings dam. In addition, we will be able to continually monitor the groundwater through a series of wells below the toe of the secondary containment dam. These wells can be converted to extraction wells as a final “fail-safe”, if impacted groundwater is identified. A comprehensive series of hydrogeologic studies demonstrate the suitability of the site for this type of collection and containment system.

Moreover, the design of the TMF dam incorporates all International, EU, and Romanian design criteria. It is also consistent with similar tailings facilities that have been successfully constructed and operated in ecologically sensitive and highly regulated locations (e.g., the Fort Knox gold mine in Alaska, USA).

- According to the provisions of art. 6 (1) of Government Emergency Ordinance no. 244/2000 on the safety of dams, “for new dams or in case of building interventions which change the base parameters of existent dams the holders (RMGC, in this case, our note) hereof have the obligation to obtain from the Ministry of Waters and Environment Protection the safe operation agreement.” The safe operation agreement refers to the classification on importance categories, to the adoption of design solutions, to location agreements and observance of norms in force, case that shall be subject to another analysis submitted for the approval of the Ministry of the Environment and Waters Management, different from the analysis for the issue of environmental permit that will ensure compliance with Government Emergency Ordinance no. 244/2000.

At the same time during the operation stage, the dam’s safety shall be analyzed and monitored according to the provisions of art. 1(3) of GEO no. 244/2000: “the evaluation of the operation safety status and the check of observing the performance requirements regarding dam safety shall be made by experts and specialists accredited by the Ministry of Public Works, Transports and Housing and certified/empowered by the Ministry of Waters and Environment Protection”. In addition the coordination, guidance and the monitoring of the activity for safety assessment of the dams, whether existent, under construction and new, shall be carried out by the National Commission for Dam Safety and Other Hydrotechnical Works.

All technical details on survey and monitoring, as provided in GEO no. 244/2000 and as requested through the Guidance sent by the Ministry of Environment and Waters Management on the completion of EIA (“details shall be given on ponds, including on the observance of provisions in GEO no. 244/2000 in this respect”) during the construction, operation, closing and post-closing are provided in the EIA report. We also remind the provisions in art. 5 of GEO no. 244/2000, stating that: “holders of dams under any title are directly liable to attain and maintain the operation safety hereof”.

- We mention that the Government Decision no. 349/2005 regarding waste storage (“GD 349/2005”), by which the Directive no. 31/1999 regarding waste storage was enacted, is not applicable for the Roşia Montană Project.

As regards the financial guarantee for the tailings management facility, the related frame regulation is the Directive no. 2006/21/EC on the management of waste from the extraction

industries, which in the wording of art. 2 (4) expressly indicates the fact that waste resulting from the extraction industry and brought under regulation by the Directive no. 21/2006 are not under the incidence of the regulations of the Directive no. 31/1999, therefore they are not subject to the GD 349/2005.

The estimation of the financial guarantee related to the tailings management facility will be performed after the transposition of the Directive 21 to the national legislation and according to the provisions of the normative transposition act.

At the same time, separately from the comments above, please consider the fact that the financial guarantee for the environment rehabilitation is provided by (i) the Mining Law no. 85/2003 (“Law no. 85/2003”), (ii) the enactment Norms of Law no. 85/2003 and by (iii) Order no. 58/2004 for the approval of the technical Directives regarding the enactment and compliance with the rules indicated by the conformity program, the environment rehabilitation plan and the technical project, as well as for bringing under regulation the method for operating with the financial guarantee for the restoration of the environment affected by the mining activities (“Order no. 58/2004”).

Pursuant to the above-mentioned normative acts, the financial guarantee for the environment rehabilitation is annual and final.

(i) The annual financial guarantee for the environment rehabilitation

According to art. 131 of the Norms for the enactment of Law no. 85/2003 “the financial guarantee for the environment rehabilitation, as related to the exploitation licence, is established annually, during the first month of the related period, and is provided in the licence, so as to cover the environment rehabilitation works mentioned in the environment rehabilitation plan and in the technical design”.

According to art. 133 (1) of the Norms for the enactment of Law no. 85/2003, the financial guarantee for the environmental rehabilitation cannot be smaller than the value of the environment rehabilitation works for the respective year, thus the guarantee will cover the rehabilitation works in case the licence titleholder ceases the mining activity and does not perform the rehabilitation works.

(ii) The final financial guarantee for the environmental rehabilitation

According to the provisions of art. 15 of Order no. 58/2004, the final financial guarantee for the environment rehabilitation is established annually and is calculated as a quota of the environment rehabilitation works value, according to the monitoring program of the environment post-closing elements, which is included in the technical dismantling program.

- Extreme natural events have been considered throughout the design of the Roşia Montană project. These include but are not limited to extreme rainfalls (including rainfall and snow melt), extreme draught, hurricane and extreme earthquakes. In addition, consideration has been given to climate change factors during the development of the extreme natural events.

To illustrate this, special measures have been taken to prevent and mitigate the potential negative effects caused by heavy rainfalls. What is of interest, in view of the project, is the quantity of water flowing over the ground surface as a result of the floods. The measures have been detailed in Chapter (7), Risks, Subchapter (2.4.3), p. (38-42) ‘Measures to Prevent, Reduce and Remediate the Effects of Floods and High Waters’.

Overall, the measures include:

- the development of structures over almost the entire surface of the Roşia and Corna catchment areas. As a result, runoff on the surface covered by the site will be almost entirely retained (including open pits, waste rock dumps, tailings management facilities and other types of impoundments). The Corna dam was designed to retain the total amount of water resulting from two successive PMPs (450 mm/24 h+450 mm/24 h), so as to avoid overtopping. Estimates indicate that the Probable Maximum Precipitation, defined as “theoretically the greatest depth of

precipitation for a given duration that is physically possible over a given size storm area at a particular geographical location at a certain time of year” without taking into consideration long-term climate changes (WMO, 1986) with a chance occurrence of 1 in more than 100 million years.

– As a safeguard relating to runoff volume, the project includes construction of diversion channels within both the Roşia and Corna valley drainage basins to route rainfall runoff around the mine waste materials. As an additional measure – and based on the absence of any diversion channels – the design provides ample freeboard in the case that excessive rainfall combines with wind conditions to generate waves.

To ensure increased stability, we have also buttressed the dam itself, with a ratio of H:V well beyond any existing requirements, as outlined below:

- The Corna Dam (the main dam) will be a rockfill structure built using the centerline method of construction. The dam will have a downstream slope of 3H:1V. Typically, the slopes for such hydraulic structures range between 1.5H:1V and 1.75H:1V.

As for the broader range of extreme events, the following discussion present a summary of the conditions considered in the Rosia Montana Project design.

Chapter 4 of “Report on the Environmental Impact Assessment Study ” subchapter(4.1) “Water”, p. (20), as well as the Mine Rehabilitation and Closure Plan, p.(123) reflect all future potential changes of the basic climatic parameters and of the extreme events. The Water Management and Erosion Control Plan as well as Mine Rehabilitation and Closure Plan include continuous assessment procedures of learned data and climatic change forecasts, in such a manner that any implications regarding the management and design activities to be immediately identified and managed.

Climatic conditions that have been taken into account during the design activity developed for Corna Tailings Management Facility, with specific reference to extreme precipitations (the main factor that causes failures worldwide), are sufficient, even in the case of summation of forecasted values for extreme events (increase estimated at 15% for the period of project’s development, the Mine Rehabilitation and Closure Plan, p. (123), subchapter (4.1). “Water”, p.(20) from the Report on Environmental Impact Assessment Study).

Finally, the probability of major landslides to appear in that specific area is also very low, as a result of the stable petrographic composition that hosts especially compacted rocks, without large volumes of rocks that have an unstable composition. At most, There may appear superficial landslides and rocks fragmentations, generating a minimal influence on the objectives (p.50 subchapter 2.6 Section 7 Risks).

On the issue of liability, a distinction must be made between the conventional liability for property loss and human injury, and environmental damage. The Environmental Liability Directive (ELD) 2004/35/EC only covers the latter type of liability.

The usual way in industrial operations to cope with the conventional liability risk is to take out an insurance policy (or multiple for such a complex project). RMGC is in negotiation with insurance companies for this type of liability. As soon as the details become available, they will be disclosed to the public.

RMGC is also fully aware of the Environmental Liability Directive (ELD) 2004/35/EC.

The ELD encourages the use of appropriate financial instruments such as insurance to cover the risk of liability under the ELD. However, an insurance product does not yet exist because the ELD has not yet been transposed to Romanian legislation. Moreover, some requirements of the ELD still leave room for interpretation and need to be clarified with the European insurance industry before insurance products become available.

Environmental Liability Directive (ELD) cover will be obtained as soon as legally required under Romanian legislation and appropriate products are available.

RMGC is optimistic that it fully satisfies insurability criteria usually applied to operators by insurers.

- It is stated precisely that a “cyanide rain” phenomenon will not exist. Neither was encountered in other places or situations. Moreover, the specialty literature doesn’t mention the so-called “cyanide rains” phenomenon, but only “acidic rains” phenomenon which can’t be generated by the cyanic compounds breaking down in the atmosphere.

The reasons for making the statement that ‘cyanide rains’ phenomenon won’t occur are the followings:

- The sodium cyanide handling, from the unloading from the supplying trucks up to the processing tailings discharge onto the tailings management facility, will be carried out only in liquid form, represented by alkaline solutions of high pH value (higher than 10.5 – 11.0) having different sodium cyanide concentrations. The alkalinity of these solutions has the purpose to maintain the cyanide under the form of cyan ions (CN⁻) and to avoid the hydrocyanic acid formation (HCN), phenomenon that occurs only within environments of low pH;
- The cyanide volatilization from a certain solution cannot occur under the form of free cyanides, but only under the form of HCN;
- The handling and storage of the sodium cyanide solutions will take place only by means of some closed systems; the only areas/plants where the HCN can occur and volatilize into air, at low emission percentage, are the leaching tanks and slurry thickener, as well the tailings management facility for the processing tailings;
- The HCN emissions from the surface of the above mentioned tanks and from the tailings management facility surface can occur as a result of the pH decrease within the superficial layers of the solutions (that helps the HCN to form) and of the desorption (volatilization in air) of this compound;
- The cyanide concentrations within the handled solutions will decrease from 300 mg/L within the leaching tanks up to 7 mg/L (total cyanide) at the discharge point into the tailings management facility. The drastic reduction of the cyanide concentrations for discharging into the Tailings Management Facility (TMF) will be done by the detoxification system;
- The knowledge of the cyanide chemistry and on the grounds of the past experience, we estimated the following possible HCN emissions into air: 6 t/year from the leaching tanks, 13 t/year from the slurry thickener and 30 t/year (22.4 t, respectively 17 mg/h/m² during the hot season and 7.6 t, respectively 11.6 mg/h/m² during the cold season) from the tailings management facility surface, which totals 134.2 kg/day of HCN emission;
- Once released into air, the hydrocyanic acid is subject to certain chemical reactions at low pressure, resulting ammonia;
- The mathematical modeling of the HCN concentrations within the ambient air (if the HCN released in the air is not subject to chemical reactions) emphasized the highest concentrations being at the ground level, within the industrial site namely within the area of the tailings management facility and within a certain area near the processing plant. The maximum concentration is of 382 µg/m³/h;
- The highest HCN concentrations within the ambient air will be 2.6 times lower than the standard value stipulated by the national legislation for occupational safety;
- The HCN concentrations within the ambient air in the populated areas close by the industrial site will be of 4 to 80 µg/m³, more than 250 – 12.5 times lower than standard value stipulated by the national legislation for occupational safety – the national legislation and European Union (EU) legislation on the Air Quality don’t stipulate standard values for the population’s health protection;
- Once released in air, the evolution of the HCN implies an insignificant component resulted from the reactions while liquid (water vapors and rain drops). The reactions are due to HCN being weak water-soluble at partially low pressures (feature of the gases

released in open air), and the rain not effectively reducing the concentrations in the air (Mudder, et al., 2001; Cicerone and Zellner, 1983);

- The probability that the HCN concentration value contained by rainfalls within and outside the footprint of the Project be significantly higher than the background values (0.2 ppb) is extremely low.

Details referring to the use of cyanide in the technological processes, to the cyanides balance as well as to the cyanide emission and the impact of the cyanides on the air quality are contained in the Environmental Impact Assessment (EIA) Report, Chapter 2, Subchapter 4.1 and Subchapter 4.2 (Section 4.2.3).

- If the RMP were to be operated without low grade ore stockpile, the project would suffer two main negative effects: 1- environmental, the low grade ore would in all probability be deposited in the waste rock increasing the amount of rock with a potential to generate acidity, and 2- economic, the extra resources generated from the processing of these assets at the end of the life of the mine would be lost to the project and its stakeholders.

Despite the fact that it is feasible to operate the RMP without a low grade ore stockpile, it is neither advisable nor desirable due to the reasons explained here.

- Regarding the request for an assessment of health risks, the health risk assessment is based on specific data only, and not on subjective aspects such as 'the destruction of the green belts'.

The health risk assessment has been carried out taking into account three categories of information:

- the health baseline conditions, resulting from the assessment of all medical records available from all general practitioners and from the two hospitals in the area, referring to the entire population from more than 40 localities;
- the quality of the environmental media with regard to the distribution of the hazardous substances under investigation, before the development of mining operations and
- predictions on the distribution of the contaminants' concentrations in the environmental media, for different time periods during the life time of the project.

The health risk assessment has taken into account predictions on the distribution of hazardous substances concentration in the environmental media, as they have been presented in the EIA study, and not the causes and/or factors that have contributed to those concentrations.

The proposed project is designed according to "Best Available Technique" (BAT) criteria as laid down under relevant EU criteria for mining projects. This BAT includes the proposed gold ore processing using cyanide. The Project design and management plans were subject to Risk Assessment that is documented in Chapter 7 of the EIA Study Report. This information indicates that the project is designed to very high standards of safety as is felt appropriate for this Project.

- The issue of a possible accidental large-scale release of tailings to the river system was recognized to be an important issue during the public meetings when stakeholders conveyed their concern in this regard. As a result, further work has been undertaken by RMGC to provide additional detail to that provided in the EIA on impacts on water quality downstream of the project and into Hungary. This work includes modelling of water quality under a range of possible operational and accident scenarios and for various flow conditions.

The model used is the INCA model developed over the past 10 years to simulate both terrestrial and aquatic systems within the EUROLIMPACS EU research program (www.eurolimpacs.ucl.ac.uk). The model has been used to assess the impacts from future mining, and collection and treatment operations for pollution from past mining at Roşia Montană.

The modelling created for Roşia Montană simulates eight metals (cadmium, lead, zinc, mercury, arsenic, copper, chromium, manganese) as well as Cyanide, Nitrate, Ammonia and dissolved

oxygen. The model has been applied to the upper catchments at Roşia Montană as well as the complete Abrud-Arieş-Mureş river system down to the Hungarian Border and on into the Tisa River. The model takes into account the dilution, mixing and physico-chemical processes affecting metals, ammonia and cyanide in the river system and gives estimates of concentrations at key locations along the river, including at the Hungarian Boarder and in the Tisa after the Mureş joins it.

Because of dilution and dispersion in the river system, and of the initial European Union Best Available Techniques (EU BAT)-compliant technology adopted for the project (for example, the use of a cyanide destruct process for tailings effluent that reduces cyanide concentration in effluent stored in the Tailings Management Facility - TMF - to below 6 mg/l), even a large scale unprogrammed release of tailings materials (for example, following failure of the dam) into the river system would not result in transboundary pollution. The model has shown that under worse case dam failure scenario all legal limits for cyanide and heavy metals concentrations would be met in the river water before it crosses into Hungary.

The INCA model has also been used to evaluate the beneficial impacts of the existing mine water collection and treatment and it has shown that substantial improvements in water quality are achieved along the river system under normal operational conditions.

For more information, an information sheet presenting the INCA modeling work is presented under the title of the Mureş River Modelling Program and the full modelling report is presented as Annex 5.1.

- In what concerns the quantity of S, NH₃ and heavy metals, this will remain in the TMF. The technology described in Chapter 2 – Technological processes or the TMF Management Plan, Section 3.2 – The Chemistry of clarified water, the tests conducted by the consultants working on the overall design show that the composition of the process tailings is as presented below. The sulphur can be associated with certain metals as sulphides, and the percentage of NH₃ is from 6.6 to 25 mg/L.

Table 0-1. The chemistry of the clarified water (with detoxified tailings)

	Sample ⁽²⁾			TN001 Standard		Sample ⁽²⁾			TN001 Standard
	RM1	RM2	RM3			RM1	RM2	RM3	
Total Cyanide ⁽³⁾	1.13	5.09	3.29	0.1	Manganese	0.3	0.8	<0.1	1
WAD Cyanide ⁽³⁾	0.37	0.77	0.22	...	Molybdenum	0.4	0.3	0.4	0.1
Thiocyanate	70	69	91	...	Sodium	725	900	705	..
Cyanate	390	390	350	...	Niobium	<0.1	<0.1	<0.1	...
Thiosalts	<2	<2	2.50	...	Neodymium	<0.01	<0.01	<0.01	...
Ammonia	6.6	7.3	25	2	Nickel	0.20	0.40	0.20	0.5
Gold	0.0085	0.043	0.0165	---	Phosphorus	<1	<0.5	<1	...
Silver	<0.05	<0.05	<0.05	0.1	Lead	<1	<1	<1	0.2
Aluminium	<0.2	0.2	0.20	5	Praseodymium	<0.005	<0.005	<0.005	...
Arsenic	0.30	<0.2	0.20	0.1	Rubidium	0.35	0.35	0.50	...
Boron	0.20	0.2	0.40	...	Sulphur	660	1,030	962	...
Barium	<0.05	<0.05	<0.05	...	Sulphate ⁽¹⁾	1,980	3,090	2,886	600
Beryllium	<0.02	<0.05	<0.02	...	Antimony	0	0.28	0.06	...
Bismuth	<0.02	<0.02	<0.02	...	Scandium	<0.5	<0.1	<0.5	...
Calcium	401	675	707	300	Selenium	<5	<5	<5	0.1
Cadmium	<0.5	<0.1	<0.5	0.2	Silicon	8	6	8	...
Cerium	<0.01	<0.01	<0.01	...	Samarium	<0.01	<0.01	<0.01	...
Cobalt	0.40	0.40	0.80	1	Tin	<0.2	<0.2	<0.2	...
Chromium	<0.2	<0.2	<0.2	1	Strontium	1.4	2.1	2.1	...
Cesium	<0.02	<0.02	<0.02	...	Tantalum	<0.005	<0.005	<0.005	...
Copper	0.10	0.10	0.10	0.1	Terbium	<0.005	<0.005	<0.005	...
Dysprosium	<0.01	<0.05	<0.01	...	Tellurium	<0.1	<0.1	<0.1	...
Erbium	<0.01	<0.05	<0.01	...	Thorium	<0.01	<0.01	<0.01	...
Europium	<0.002	<0.05	<0.002	...	Titanium	<0.2	<0.2	<0.2	...
Iron	0.20	1.4	1.0	5	Thallium	<0.01	<0.01	<0.03	...
Gallium	<0.2	<0.1	<0.2	...	Thulium	<0.005	<0.005	<0.005	...
Gadolinium	<0.05	<0.05	<0.05	...	Uranium	<0.01	<0.01	<0.01	...
Germanium	<0.5	<1	<0.5	...	Vanadium	<0.5	<0.5	<0.5	...
Hafnium	<0.1	<0.1	<0.1	...	Tungsten	<0.1	<0.1	<0.1	...
Mercury	<0.01	<0.01	<0.01	0.05	Yttrium	<0.01	<0.01	<0.01	...
Potassium	142	136	132	...	Ytterbium	<0.01	<0.01	<0.01	...
Lanthanum	<0.01	<0.01	<0.01	...	Zinc	<0.2	<0.1	<0.2	0.5
Lithium	<0.1	<0.1	<0.1	...	Zirconium	<0.1	<0.1	<0.1	...
Magnesium	5.4	14.4	8.2	100					

Notes: (1) The calculations are based on the assumption that the total sulphur is sulphide.

Units of mg /L

The results are obtained in laboratory environment; they might not be the same in practice

< Shows not identifiable within the limits of the testwork

Source of information: Cyplus/INCO 2004 – Test Program to Evaluate Cyanide Destruction Option Using SO₂/Air and Peroxygen-Based Technologies for the Treatment of Roșia Montană Leach Effluent.

- Representatives of Roșia Montană Gold Corporation have displayed their availability to discuss the issues related to the establishment and maintenance of a financial guarantee for environmental rehabilitation and they have not stated that locals of Abrud should obtain their own accident insurance policies.

Details related to RMGC's Environmental Financial Guarantee ("EFG") are discussed in the Report on Environmental Impact Assessment, in the section of the titled "Environmental and Social Management and System Plans" (Annex 1 of the subchapter titled "Mine Rehabilitation and Closure Management Plan").

In Romania, the creation of an Environmental Financial Guarantee is required to ensure adequate funds are available from the mine operator for environmental cleanup. The EFG is governed by the Mining Law (no. 85/2003) and the National Agency for Mineral Resources instructions and Mining Law Enforcement Norms (no. 1208/2003). There are also two directives issued by the European Union which include provisions related to the EFG: the Mine Waste Directive ("MWD", no. 2006/21/EC) and the Environmental Liability Directive ("ELD", no. 2006/21/EC).

The Mine Waste Directive aims to ensure that coverage is available for 1) all the obligations connected to the permit granted for the disposal of waste material resulting from mining activities and 2) all of the costs related to the rehabilitation of the land affected by a waste facility. The Environmental Liability Directive regulates the remedies, and measures to be taken by the environmental authorities, in the event of environmental damage created by mining operations, with the goal of ensuring adequate financial resources are available from the operators for environmental cleanup efforts. While these directives have yet to be transposed by the Romanian Government, the deadlines for implementing their enforcement mechanisms are 30 April 2007 (ELD) and 1 May 2008 (MWD) – thus before operations are scheduled to begin at Roșia Montană.

RMGC has already begun the process of complying with these directives, and once their implementation instruments are enacted by the Romanian Government, we will be in full compliance.

Moreover, we would also like to underline the fact that the internal legislation stipulates two types of environmental financial guarantees, namely the annual environmental financial guarantee ("Annual EFG") and the final environmental financial guarantee ("Final EFG").

The annual EFG is updated on an annual basis, and it is established in order to cover the reconstruction costs associated to mining activities that are to be developed during the following year. These costs are no less than 1.5% of the total costs resulting from the preliminary estimates on annual production.

Final EFG is also updated on an annual basis and includes the estimated costs for a possible closure of Roșia Montană mine. The EFG quantum is established as an annual percentage of the value of the environmental rehabilitation works stipulated in the framework of the monitoring program established for the post-closure environmental factors. This program is a part of the Technical Mine Closure Program, a document which is going to be approved by the National Agency for Mineral Resources ("NAMR").

Both EFGs will be fully financed and made available to the Romanian authorities, and the amounts provided by these EFGs will not be impacted in case of RMGC bankruptcy

The estimated cost for the closure of Roșia Montană mine is US\$ 76 million. This estimate is based on the activity developed during its 16 year life. Annual updates are going to be conducted by independent experts, in collaboration with NAMR as competent governmental authority in the field of mining activities. These updates are going to ensure the fact that in the unlikely case of a premature closure of the project, at any given moment, every EFG is going to reflect the costs associated with the rehabilitation. Annual updates consider the following four alternatives:

- project amendments that impact the rehabilitation activities;
- amendments of the Romanian legal framework, including the implementation of EU directives;
- new technologies that improve the science and practice of the rehabilitation;
- price amendments for key assets and services associated with the rehabilitation.

Once these updates have been completed, the new estimates related to closure costs are going to be included in the RMGC's financial reports and will be publicly disclosed.

Furthermore, we would like you to take notice that RMGC has retained one of the world's leading insurance brokers, which is well established in Romania and has a long and distinguished record of performing risk assessments on mining operations. The broker will use the most appropriate property and machinery breakdown engineers to conduct risk analysis and loss prevention audit activities, during the construction and operations activity at Roșia Montană, to minimize hazards. The broker will then determine the appropriate coverage, and work with A-rated insurance companies to put that program in place, on behalf of RMGC.

RMGC is committed to maintaining the highest standards of occupational health and safety for its employees and service providers. Our utilization of Best Available Techniques helps us to ensure this goal is achieved. No organization gains from a loss, and to that end we will work to implement engineering solutions to risk, as they are far superior to insurance solutions to risk. Up to 75% of loss risk can be removed during the design and construction phase of a project.

A THEORETICAL ESTIMATION OF THE ARCHAEOLOGICAL POTENTIAL OF ROȘIA MONTANĂ

The well known realities of the I a.Chr prevents to make any supposition regarding the gold mining at Roșia Montană in the galleries, during the time when the Dacian state ruled by Burebista was initially formed. Even if in the period following the year 44 a.Chr – until the second half of the I century A.D, the centers of power occur in Transylvania and the development of iron metallurgy in Orastie Mountains is amazing, we do not have any argument to assign the galleries under discussion, to that period. For now, the archaeological findings belonging to the classic stage of civilization from the Southern Apuseni Mountains are rare enough and it can be explained only by an investigation gap while the pre- historical findings are more numerous.

On August 11, 106, Dacia was a pacified province, as per the military diploma discovered at Porolissum. Trajan remained in the Danube area until the summer of 107, to organize the recently attached territory. The new province, established under a special law (*lex provinciae*) bore the name of the old Dacian kingdom, and was an imperial province (*Dacia Augusti provincia*).

Dacia's population with inhabitants of the empire began immediately after the conquest. A source from the 4th century, Eutropius, states that "*Traianus victa Dacia ex toto orbe Romae infinitas eo copias hominum transtulerat ad agros et urbes colendas...*". Therefore, the colonization had an official and organized character. We must also regard the colonization of the territory rich in gold deposits, with *gentes* acquainted with the metal mining and processing activity, in this light. These were elements of Illyro-Dalmatian origin, and also of Tracian origin, mainly displaced, according to the latest research, from the *metalla Dardanie* region, and its vicinities. The contribution of the elements coming from Small Asia should not be minimized as

such elements have a tradition in financial activities, which are so necessary for the activities carried out in auriferous areas.

Of course, the fame of the ancient site *Alburnus Maior* is conferred by the fact that the settlement is the place where epigraphic materials of a particular nature were discovered. These documents are particularly important due to their uniqueness and abundance of information they contain. The 25 wax coated tablets preserved and published until present offer detailed information on the economic realities, habitat system, religious life and legal relationships that governed the mining community living here. Probably, more than 40 tablets were discovered initially, however only 32 have been identified with certainty to date (3 were lost in time, however after publication), the artifacts being displayed in several museums in Romania and Hungary. As stated before, the experts unanimously agree that these tablets had been hidden inside mine galleries, difficult to access, at a moment of crisis, probably related to the Marcomanic attacks on Dacia between 167-170 A.D. In the theoretical approach of the research conducted in *Alburnus Maior*, the analysis of the information contained by the wax coated tablets represented an important starting point for the definition of the research methodology.

Thus, it must be underlined that the wax coated tablets were discovered accidentally, *i.e.* not only during specialized archaeological research, in the ancient mine galleries (most of them, 11, were found in the Cătălina Monulești gallery) from the Roșia Montană area at the end of the 18th century and the first half of the 19th century. During the last approximately 150 years, although the ancient mine galleries have been re-opened and massively re-exploited, and although specialized archaeological research has been conducted upon these structures since 2000 until present, no more such artifacts have been discovered.

Nevertheless, it should be emphasized that the wax coated tablets mention the ancient toponym of *Alburnus Maior* – nine references (including indications of locations such as *statio Resculum*, *vicus Pirustarum*; TabCerD I, II, IV, V, IX, X, XIII, XIV, XVIII, XXI)¹. But it is not very certain that this was the name of the Roșia Montană site, therefore the exact identification of this toponym's significance is one of the desiderata of the future research.

Based on all these pieces of information and starting from the study of the wax tablets a rather theoretical knowledge² of the ancient *Alburnus Maior* has already been created towards the middle of the 20th century, which also comprised some archaeological topography attempts.

Also, the toponyms mentioned on the wax tablets gave rise to discussions concerning the urban evolution of the economic centre from *Alburnus Maior*. Two main interpretations can be distinguished from this point of view. The first theory suggests the generic toponym of *Alburnus*

¹ *Inscripțiile Daciei Romane* (IDR), vol. I, Romanian Academy publishing house, Bucharest, 1975, p. 187.

² Summarizing all these pieces of information, in 1995, the *Archaeological Inventory of Alba County* presented the following data: during the 18th – 20th centuries, the mining, agricultural and construction works have revealed a number of artefacts dated back to the Roman age, such as architectonic monuments and inscriptions, tools, adornments, coins, etc. (it should be mentioned that, for many of these discoveries, the exact discovery place is unknown, they were unpublished or only mentioned, and others had even disappeared). Parts of Roman mining works have also been discovered in the South, East and North of modern mines; however, these ancient works have not been subject to thorough scientific research. According to that information, the Roman settlement (*sic!!*) is located in the South-West, West towards Corna, perhaps North of Roșia, on the left bank of Roșia Valley, on Carpeni hill and in Nanului Valley. Another civil settlement is ambiguously mentioned in "Pădurea Popii" (Popii Forest). Apparently, Roman necropoleis seem to have been located around the current hearth of the village and next to "Cetatea Mică" mine, near the road to Abrud, at "Vatra Roșii", on the place of the current Catholic cemetery, on Țarina hill, between the Nanului Valley and the Băii Stream. The existence of a necropolis is suggested by the funeral stele discovered in the "Tăul Secuilor" area, West of the Orlea massif. The existence of a tumular necropolis dating back to the Roman times is signalled on Roșia's territory, without any further details. Sacred areas have been identified exclusively by surveying the areas where the votive altars have been found, *i.e.* on Carpeni hill, Țarina hill, Nanului Valley and in Orlea massif. Roman gold mine operations, especially taking into consideration the place where the wax coated tablets have been discovered, were signalled in the vicinity of the civil settlements located on Cetate, Cărnice hills, on the Ecaterina Monulești (Cătălina-Monulești) gallery, Letea (Lety) and Rotunda massifs. Moreover, the iron is mentioned to have been mined in the Roman age on the "Cetatea Mică" hill, without presenting any archaeological piece of evidence in this respect. All this archaeological information is presented without verification of the sources and using landmarks that do not reflect the reality on the site.

Maior covers a series of permanent or temporary settlements related to the presence of the Illyro-Dalmatian colonists, specialized in the mining and primary processing of the gold ore.

A series of realities mentioned by epigraphic sources are used in support of this theory. Thus, the mention of a *vicus Pirustarum*, of the *Ansiium, Resculum* settlement, the formula *K(astellum) Baridustarum*, as well as the whole discussion on their location and on other toponyms mentioned on the wax tablets or inscriptions uncovered so far, suggest the presence of an autonomous conglomerate of settlements that had their own administration, illustrating the “Dalmatine system” of organization and operation of gold mines.

The second theory tends to view Alburnus Maior as an autonomous structure, with a so far uncertain juridical status, and the above-mentioned toponyms as names of the various districts or ethnic groups in the same unitary settlement. What is certain is that the information provided by the analysis of the epigraphic sources indicates a densely populated area, which concentrated a variety of *nationes* among which the Illyro-Dalmatian element was predominant followed by the Greek one. It is to be noticed the large diversity of religious cults mentioned in the epigraphs found in Alburnus Maior.

Based on epigraphic sources, Vasile Pârvan, a pioneer in Romanian archaeology, concluded that Roşia Montană was a densely populated area that underwent a progressive evolution with significant demographic variations and compared the gold mines to a “California of the Antiquity”, giving the settlement of Alburnus Maior an exceptional historical-literary importance as a “Californian town of an international civilization”.

In the current stage of the research, it is especially difficult to distinguish the status of the settlement of Alburnus Maior in the juridical framework of the municipal life in the province of Dacia. Neither of the hypotheses advanced by different specialists has been confirmed so far. Practically, the settlements discovered at *Alburnus Maior* are thus of two types: *vici* and *castella*.

What can be certainly said at this moment is that Roşia Montană , respectively, the Ancient *Alburnus Maior*, is not the only ancient gold mine of the golden perimeter of Apuseni Mountains. From the scientific point of view, because of the lack of arguments, we cannot urge that in this case we “deal with the oldest gold mine”. The opportunity of archaeological investigations at Roşia Montană , under the context provided by the development of this mining project made possible the collection of several information regarding the ancient gold mine compared to other sites, also known but not investigated yet (Brad-Săcărâmb, Zlatna-Almaş, Bucium). On the other hand, the point of view of the experts in regards with the archaeological site of Roşia Montană expressed in the *Baseline study of the cultural heritage from the EIA Report, section 5.5.2. Gold mining context*, and at pages 100-101, it is concluded that the Roman gold mines mentioned in a series of sites described in the study (including the Annex D) demonstrate that Roşia Montană is not unique in terms of the Roman mining history.

Undoubtedly, by the time the Roman state began its mining operation, certain communities had already settled in places whose toponym was already commonly used; however, with the development of the economic complex system from Roşia Montană, when *gentes ex toto orbe romana* arrived, being attracted by the gold mirage, they became what V. Pârvan suggestively called a “Californian town of an international civilization”.

A new stage related to the approach of the issue regarding the presence of this particular site in the archaeological landscape of Roman Dacia was the establishment, in 2001, of “*Alburnus Maior*” National Research Program by the Romanian Ministry of Culture and Religious Affairs.

The information gathered during the six archaeological digging campaigns conducted between 2001 and 2006 largely invalidated the theory according to which the term of Alburnus Maior defined an urban conglomerate whose elements are similar to those of an *urbis* from Roman provinces. The image of a living system without any indigenous contribution has been gradually revealed, at least from the research data currently known, a system where the various *gentes* mainly coming from the South of the Danube lived according to the organization and habits from

their place of origin. The examination of the ancient sources, coupled with the study of the epigraphic material, and with the novelty elements brought to light by the systematic archaeological research conducted during the past few years form the basis of the hypothesis according to which the generic toponym *Alburnus Maior* covers a number of permanent or temporary settlements related to the presence of the Illyro-Dalmatian colonists, and also of the colonists coming from regions with a Greek tradition, specialized in gold ore mining and primary processing.

The archaeological investigations were developed by test trenches performed in all the zones that were both accessible and favorable for human living taking into account the information provided by the bibliography and the observations during the archaeological surveys, the magnetometry analysis the electric resistivity studies and the data collected during the photogrammetry flights. If the archaeological conditions required, the investigations were systemized. Under such circumstances or when the historical monuments were situated close to the industrial facilities, the latter were re-designed so that no archaeological monument or historical monument was impacted. Briefly, the archaeological preventive investigations of Roșia Montană allowed the study of four incineration necropolis (Tău Corna, Hop-Găuri, Țarina-Jig, Pârâul Porcului), of some sacred precincts (the Nanului valley), public edifices (Hăbad, Carpeni), and a funerary circular monument (Tău-Găuri). To detect the possible habitat structures there were used the aerial photography (1984, 2000, 2004) and the archaeological magnetometry and electrical resistivity studies. For the good administration of the investigation units and implicitly of the archaeological findings 4 satellite images were used (an archive satellite SPOT image Pancromatic (10 m) since 1987 7; 2 satellite images LANDSAT 7 MS (30 m) since the years 2000, 2003; a priority programming satellite image SPOT 5 SuperMode color (2,5 m resolution) 19th July 2004), all the data were integrated in a big GIS project doubled by a MS Access 2000 database. No miners' settlement and no anthropic character structure was "sacrificed". Unfortunately, due to the seasonal nature, maybe, of the Illyrian colonists settlements, their preservation was not possible taking into account the geo-morphology, natural or anthropic modifications particularly related to the mining operations developed within the modern and contemporary times.

Practically where necessary, the preservation and *in situ* restoration of the archaeological structure was carried out like for instance the Double circular funerary monument of *Hop-Găuri* (Mihaela Simion et colab., *Alburnus Maior* II, București 2004), or the zone was declared as archaeological reserve zone like for instance Carpeni (Cod LMI 2004, AB-I-m-A-00065.03), the protected zone of Piatra Corbului or the historical zone with architectural assets (35 houses – monuments). On the other hand, in the case of the other findings, the archaeological investigation was complete and then the archaeological expert team proposed the issue of the archaeological discharge certificate.

It is only in the context of the RMP that the proper measures were taken to complete the mining archaeology investigations. These investigations are being conducted– since 1999 and until now- by a multi-disciplinary expert team of Le Mirail University of Toulouse (France) coordinated by Dr. Beatrice Cauuet and considered the development of a detailed study of this type of remains, respectively old mining galleries dated to the Roman and later periods. Thus, since 1999, the team of Toulouse ensures the scientific study of the mining remains from Roșia Montană site.

The following zones have been investigated so far:

- Cetate massif (2000-2002);
- Cărnic massif (1999-2003), with topographic detailed surveys for a 1 :1 scale 3D model, between 2004 - 2006;
- Jig Văidoaia massif (2003-2004);
- Exploration in order to perform archaeological investigations and the arrangement works for public access to Cătălina-Monulești gallery (2002-2005);

- Exploration and preliminary investigations in Țarina and Orlea massif zones (2004 - 2006)

Throughout the 8 years of investigations at Roșia Montană (annual missions of 2 and 4 months since 1999 until 2006) there were topographically surveyed more than 70 km of underground mining works of all times, and two thirds of them were located in Cârnic and Cetate. Crossing the recent galleries, performed during the 20th century the French team which included also Romanian archaeologists and geologists from Diva, Cluj and Bucharest specializing in mining archaeology, could identify of the 70 km of underground mining work, about 53 km of recent works (XIX and XX centuries) 10 km of modern works “excavated’ using explosives (XVII-XVIII centuries) and almost 7km of Ancient mining works dug with iron tools (chisel and hammer) or fire settings. The modern works identifiable further to their wall investigations (blasting traces, by drilling, general shape of works, comparison with the mining plans of the archives, etc)), are dated without any other details beginning with the XVII th century until early the XXth by using the radioactive carbon analysis performed on wood carbon or preserved wood.

The study of the ancient mining structures – funded according to the law provisions by RMGC – provided a better knowledge and determined the making of a relevant decision with regard to their preservation and enhancement. Based on the results of the investigations undertaken so far (finalized for Cetate, Cârnic, Jig and in progress in Orlea) it was decided to preserve and enhance the following old mining zones:

- Cătălina Monulești – gallery situated in Historical centre of Roșia Montană village where in the past, there was found the most significant set of wax tablets and an ancient system of water mine drainage
- Păru Carpeni – mining sector situated in the South-East part of Orlea massif where a system of overlapping rooms was found equipped with Roman wooden installations (wheels, channels, etc) for drainage
- Piatra Corbului – zone situated at the South-West part of Cârnic massif where traces of water and fire setting exploitation from the ancient and medieval times were kept
- Văidoaia massif zone – at the North –West part of Roșia Montană village where surface mining zones dated to the Ancient times were preserved

As an alternative, the completion of an expert study was taken into account as it estimated the funds required for the entire preservation and introduction into the tourism circuit of the galleries situated in Cârnic massif. Data contained in this study are provided in the informative brochure entitled Evaluation of the costs related to the planning works of the historical mining networks of Cârnic massif drawn up by the British Gifford company.

For the Orlea massif zone (the only where there are classified ancient remains respectively LMI 2004 the Mining operations of Alburnus Maior, Orlea zone (code LMI AB-I-m-A-00065.02) the investigations performed so far were preliminary. The detailed investigation of this zone is scheduled for the period 2007-2012, and at the finalization of these investigations the required measures can be implemented – according to the law in force – either the *in situ* preservation of some sectors or the application of the archaeological discharge procedure for some of them.

All the preventive archaeological researches conducted at Roșia Montană since 2001 have been carried out within a complex research program; permits for preventive archaeological excavations being issued in compliance with the legislation in force. These archaeological investigations have been carried out by representatives of 21 specialized institutions from Romania and 3 others from abroad, under the scientific coordination of the Romanian National Museum of History. All archaeological researches have been conducted in line with the legislation in force. The investigations conducted during each archaeological research campaign

are authorized by the Ministry of Culture and Religious Affairs based on the Annual Archaeological Research Plan approved by the National Commission of Archaeology.

Taking into account the results and conclusions of those 7 years of research conducted at Roșia Montană, several proposals have been issued within the EIA suite of documents regarding the development of cultural tourism. The tourist potential of Roșia Montană may be developed in the future by starting with the following items:

1. movable and immovable archeological heritage assets
2. historical monument buildings, protected area of Roșia Montană Historic Center and landscape features from lakes area
3. industrial heritage assets of the former mining operation and of the future mining one that is proposed by RMGC
4. intangible heritage values – traditions, customs, etc.

In conclusion, the town-planning and specific studies, which serve to establish the boundaries of the protected areas within the Roșia Montană commune, are currently being prepared-in accordance with the legal provisions- by the institutions and commissions competent in this area of interest. Note that none of the historic houses located in the proposed project perimeter would be negatively affected. On the contrary, all the 41 historical monument buildings are going to be included in a complex rehabilitation and restoration program (see the *Environmental Impact Assessment Study*-volume 33-Plan M: *Cultural Heritage Management Plan*-part II-*Management Plan for Historical Monument and Protected Zone from Roșia Montană*, pages 75-94). This program is necessary-irrespective of the implementation of the mining project- in order to prevent these houses from collapsing because of their advanced deterioration.

We mention that the protected area of Roșia Montană will cover over 130 ha and it will include the architectural assets of this village (restored and enhanced) organized in a mining museum. This museum will include exhibitions of geology, archaeology, ethnography (including an open-air section), industrial heritage as well as a significant underground part located around the Cătălina Monulești gallery. In this part of Roșia Montană, the company plans to develop traditional tourism activities (e.g. guesthouses, small pubs). The historic lakes of Tăul Mare, Tăul Brazi and Tăul Anghel are located South and Southeast of the old centre of the commune. This area is suitable for the development of modern, recreational tourism.

Taking into account the importance of cultural heritage from Roșia Montană and the legal requirements, S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. has allocated a US\$10 million budget between 2001 and 2006. Furthermore, taking into account the results of the researches, experts' opinions and decisions taken by competent authorities, the company assigned a US\$25million budget for the research, preservation and restoration of cultural heritage of Roșia Montana during the following years. This budget was disclosed to the public in the EIA in May 2006 (see Report on Environmental Impact Assessment Study, vol. 32, Management Plan for the Archeological Heritage from Roșia Montană area, p. 84-85). Thus, the researches from Orlea area will continue, but a **modern Mining Museum** is planned to be established at Rosia Montana and this museum will have exhibits of **geology, archeology, industrial heritage and ethnography**, together with the establishment of tourist access in **Cătălina-Monulești** Gallery and at **Tău Găuri** monument, as well as **conservation and restoration of those 41 historic monument buildings and of the protected area Roșia Montană Historic Center**.

For details referring to the legal frame of the archaeological works development at Roșia Montană, of the archaeological discharge certificate issuing or if case may be, of the definition of the protected zones and *in situ*, preserved monuments, of the plans of management and sustainable development of the zone from cultural heritage point of view, please consult the informative documents from below:

- **Information on the Cultural Heritage of Roşia Montană and related Management Aspects**
- **Comparative report regarding the management plan drawn up by S.C. OPUS – Architecture Workshop S.R.L.**
- **Cost Estimates related to the planning works of the old mining galleries of Cărnic massif**
- **Report regarding the conclusions of the geo-mechanical studies completed to determine the impact of the blasting works on the constructions of the protected zone**
- **O'Hara report**

SELECTIVE REFERENCES

- CCA 2001(2002): p. 210–211, nr. 173/3; 254-257, nr. 182; 261-262, nr. 185; 262-263, nr. 186; 264-265, nr. 188; 263-264, nr. 187; 265-266, nr. 189; p. 257, nr. 183; p. 266-272, nr. 190, 257-261.
 - CCA 2002 (2003): p. 254-256, nr. 182; CCA 2002 (2003), p. 105-106, nr. 63; p. 106-107; p. 92- 104; p. 254-256, nr. 182; 254-262.
 - CCA 2003 (2004): 280-283; 283-288; 262-264; 264-267; 264-280.
 - CCA 2004 (2005): 187, 297-298.
 - CCA 2005 (2006): 158.
 - *Alburnus Maior I* (ed. Paul Damian), Bucureşti, 2003;
 - *Alburnus Maior II* (authors Mihaela Simion, Decebal Vleja, Virgil Apostol), Bucureşti, 2004;
 - *Alburnus Maior III* (ed. Paul Damian), Bucureşti, 2006.
 - *** *Istoria Românilor*, vol. I–IV, Academia Română, Bucureşti 2001.
 - M. MACREA, *Viaţa în Dacia romană*, Bucureşti, 1969.
 - Volker Wollmann, *Mineritul metalifer, extragerea sării şi carierele de piatră în Dacia romană*, Cluj-Napoca, 1996.
 - Radu Ardevan, *Viaţa municipală în Dacia română*, Timişoara, 1998.
- From theoretical point of view, the biodiversity value of a site is provided by quantitative and qualitative indexes of biodiversity.

Considering the conditions of site ecosystem defined by elements related to major impacts, action area, and extension in time, the identification of several natural habitats in the true meaning of the word and as it is defined in specific handbooks has remained at the stage of a hope.

The legal requirements governing the assessment of biodiversity refer to the assessment of specific and ecosystems richness and to conservative identification of species and habitats. Both aspects have been adequately covered within the Environmental Impact Assessment Study.

From all data secured following field studies, several strong conclusions may be drawn according to which biodiversity as a whole represents an element which is poorly represented within Roşia Montană. Therefore, its value remains reduced even though theoretic or practical approaches are attempted.

No endemic, characteristic and thalassic species have been identified at Roşia Montană that may have a particular significance for biostrata either being local, regional or national. Moreover, no unique or rare habitats or habitats that may have priority for conservation have been identified within Project's impact area.

From practical point of view, the low value of conservation of the impact area is also indirectly emphasized by the fact that there is no proposal to designate the area a SPA (aviafaunistic special protected area) and by the denial of the proposal to designate the area as a pSCI area (sites of community importance). The proposal was denied by the Committee of Technical Experts of Ministry of Environment and Water Management that was summoned to assess the Natura 2000 proposals.

- An assessment of the potential incomes generated by tourism in Roşia Montană in case the project will not be achieved, was not required either by the Terms of Reference (TOR) for the Environmental Impact Assessment (EIA) or by Order no. 863/2002 – Annex 2 – Methodological Guide of the screening stage and of completion of the report to the assessment study – Part II (The structure of the report to the environmental impact assessment study). Nonetheless, information on current tourism activities are provided in Volume 14, 4.8 Social and Economic Environment, and in Volume 31, Plan L - Community Sustainable Development Management Plan of EIA. This information were presented primarily so that an assessment could be completed in respect of the potential effects of the proposed project on this industry. In the absence of large scale investment, touristic opportunities and potential touristic income in Roşia Montană are limited at best.

For more information, please see Roşia Montană Sustainable Development and the Roşia Montană Project – Annex 4.

- The Environmental Impact Assessment Study Report (EIA) makes such an analysis in Chapter 5 – Assessment of alternatives.

Information on current industries, such as agriculture and tourism is also provided in Volume 14, 4.8 Social and Economical Environment, and in Volume 31, Plan L - Community Sustainable Development Management Plan. This information was presented primarily so that an assessment could be completed on the potential effects of the proposed project on these industries. A detailed analysis of the potential for alternate businesses to develop in absence of the project is not normally undertaken under EU regulations or International guidelines. If the project is not developed it should not have any effect on alternate businesses.

Roşia Montană could continue to develop its tourism potential. There are initiatives to do so, such as "Tourism development model and its contribution to sustainable development in Zlatna, Bucium, Roşia Montană and Baia de Arieş as alternative to mono-industrial mining activities" prepared by the National Institute for Research and Development in Tourism (INCDDT) published in April 2006, just as the EIA report was being submitted to the Ministry of Environment and Water Management.

RMGC has also commissioned a study, which sets out how the potential tourism markets and how these might best be approached in an integrated project:

“From experience, tourism will be possible and profitable only when there is something to offer to tourists in terms of clean environment, proper infrastructure (good roads, accommodation, restaurants, running water, proper sewage system, waste disposal facilities, etc.), attractions (museums, other things to see such as historical monuments, etc). A mining project such as the one proposed by RMGC will provide, through taxes, and the development of service industries, the necessary funds to improve the infrastructure. Through the RMP and its heritage management plans, US\$ 25 million will be invested by the company in the protection of cultural heritage in such a way to support tourism. A training program will provide the necessary skills to develop tourist activities and the Roşia Montană Micro Credit will support people in starting pensions, restaurants, etc., all needed for attracting tourists. At the end of the project, there will be a new village, plus the restored old centre of Roşia Montană with a museum, hotels, restaurants and modernized infrastructure, plus restored mining galleries (e.g. Cătălina Monuleşti) and preserved monuments such as the one from Tău Găuri - all of which would serve as tourist attractions. Further to this, it is understood that the government will be acting locally to

encourage economic growth.”(see Roșia Montană Initial Tourism Proposals Gifford Report 13658.R01).

This study was prepared by Gifford, a leading British consultancy of heritage specialists and engineers.

This report concludes that:

“[...] tourist development could be pursued even in the absence of renewed mining, based simply upon the existing potential attractions. In the latter case however, financial support would have to be generated entirely through European Union (EU) funding, national government budgets, and private sector enterprises. Works based upon these funding sources would necessarily be promoted and undertaken by governmental agencies at levels ranging from local to national.

Much development work in Cluj-Napoca and Alba Iulia (and possibly Deva) will also be needed as we consider that these ‘gateway’ towns will have to serve as tourist attractions in their own rights, especially with regard to international tourism, and offer appropriate accommodation and other facilities for tourists. One questions how successful a tourism development in Roșia Montană would be unless it was supported by parallel development in Cluj-Napoca and Alba Iulia.

If consent for mining is not given by the Romanian government, and if the tourism potential discussed here is to be achieved, then alternative funding sources for these pre-requisite infrastructure works and the more direct tourism investments will be required. The levels of investment required, even by the very optimistic INCDT 2006 report discussed above, are very significant.

In simple terms the total estimated costs of the combined projects, as expressed in INCDT 2006 and in the proposals by RMGC, would be US\$ 44,817,380.

These investments costs could, perhaps, only be achieved by a very significant investment by the Romanian government with matching grants from EU programmes, but these investments are considered to be beyond the means of the private sector. Attracting EU and other international development aid will be dependant upon detailed, well-analyzed, and realistic development forecasts, and must be administered by public sector organizations demonstrably capable of delivering the projects to time and budget.

A very real danger to this scenario is simply that it is difficult to envisage this as anything except a more-or-less one-off capital investment in one or more individual projects. A one off or even a few limited capital investments are not likely to generate any longer-term, sustainable conservation or restoration of the heritage assets, rather remaining as a short term fix leading to even greater longer-term problems.”

For more information, please see Roșia Montană Sustainable Development and the Roșia Montană Project – annex 4.

- There are numerous potential alternative industries for Roșia Montană. However, it is very unlikely that the activities mentioned in the question would provide enough jobs for all people in Roșia Montană and the neighbouring towns.

It is true that tourism may be a potential source of revenue and sustainable development for Roșia Montană and the region. There is, however, a vast difference between proposing tourism as an alternative or substitute for a major industrial project – and the development of tourism over time supported by the infrastructure investments driven by a large industrial project.

The former – for Roșia Montană, “tourism with no mine” – is not viable on its own, and certainly not in comparison to a plan to develop tourism over time with the help of infrastructure investment.

Information on current industries, such as agriculture and tourism is provided in Volume 14, 4.8 Social and Economical Environment, and in Volume 31, Plan L - Community Sustainable Development Management Plan. This information was presented primarily so that an assessment could be completed on the potential effects of the proposed project on these industries. A detailed analysis of the potential for alternate businesses to develop in absence of the project is not normally undertaken under EU regulations or International guidelines. If the project is not developed it should not have any effect on alternate businesses.

The presence of the Roșia Montană Project (RMP) as a major investment will improve the area's economic climate, encouraging and promoting the development of non-mining activities. It is expected that the improved investment climate, combined with a functioning market economy, will result in the identification of new business opportunities that can develop concurrent with the RMP.

What new businesses develop will depend on market demand, the viability and feasibility of the business relative to the market, and the initiative of people in the community to develop those businesses. During the life of the mine, Roșia Montană Gold Corporation (RMGC) is committed through its Community Sustainable Development Plans to a proactive campaign to create an enabling business environment promoting local sustainable development. Elements of this include: availability of affordable micro-financing, business incubator providing business advice, training & skills enhancement and education opportunities. The goal is to have established, well before mine closure, a robust economy not dependent on the mine and able to continue following mine closure.

For more information, please see Roșia Montană Sustainable Development and the Roșia Montană Project – annex 4.

- There is no such ban on the formation of new businesses as the questioner suggests.

The designation of an industrial area in part of Roșia Montană does not limit business development in the locality, as the industrial area (or “project footprint”) is limited to 25% of Roșia Montană, and an even smaller 5% of the area including Câmpeni, Roșia Montană and Abrud. Businesses of all kinds are free to form through the normal means of permitting and registration with local authorities.

Studies were made by the relevant governmental authorities when the area was designated „disadvantaged area” in order to enable investment in the area, which was the case of the Roșia Montană Project.

The alteration of the urbanism plans and the designation of an industrial area for RMP is a mandatory legal requirement as per:

- (i) art 6 (1) of the GD no. 525/1996 for the approval of the General Urbanism Regulation (“authorizing the building of permanent constructions, other than the facilities necessary for the exploitation and processing of resources in the areas delineated according to the law, which contain identified underground resources, is forbidden”) and ;
- (i) art. 41 (2) of the Mining Law no. 85/2003 (“the county councils and the local councils will amend and/or update the existing territory arrangement plans and the general urbanism plans, so as to allow the development of all operations necessary for the development of the mining activities granted into concession”).

You claim that the EIA proposes a “risky development” that will not contribute to sustainable development in the community. In fact, the RMGC has developed its Sustainable Development

Policy [1] in support of this and this is presented further on in this annex. Supporting elements are also presented, as are a set of Authority, Community, and Company initiatives within the Roşia Montană Sustainable Development Partnerships and Programs.

Five Capitals of Sustainable Development

Financial Capital

Economic Development Impact, fiscal management, taxes

- Average of 1200 jobs during construction over 2 years, the majority of which sourced locally
- 634 jobs during operations (direct employment including contracted employment for cleaning, security, transportation, and other), for 16 years, most of which sourced locally
- Some 6000 indirect jobs for 20 years, locally & regionally [2]
- US\$ 1 billion in profit share, profit tax, royalties and other taxes and fees to Romanian local, regional & national government
- US\$ 1.5 billion procuring goods & services. US\$ 400 million during construction (2 years) and US\$ 1.1 billion during production, from Romania (16 years)

To further promote and develop the economic opportunities presented by the RMP, RMGC is also cooperating with local stakeholders regarding setting up their own businesses:

- The set up of a micro-credit finance facility in the area to allow access to affordable financing
- The set up of a business centre and incubator units, offering mentoring, training (entrepreneurial, business plans, fiscal & administrative management, etc), legal, financial & administrative advice to promote local & regional business development both to service the RMP but also to encourage entrepreneurship in preparation of the post-mining sustainable development needs,

Physical Capital

Infrastructure – including buildings, energy, transport, water and waste management facilities

- Increases in revenue to government agencies, of the order of US\$ 1 billion over 20 years (construction + production + closure) will result in additional money the government may allocate to improving community infrastructure
- RMGC will also develop the resettlement sites of Piatra Albă and Dealul Furcilor in Alba Iulia. Piatra Albă will contain a new civic centre, commercial and residential areas. These will be transferred to the local authorities once complete. The RRAP contains full details of these initiatives

Human Capital

Health and education

- A private dispensary & health clinic in Piatra Albă (see RRAP), accessible to wider community through health insurance
- Upgrading of a wing of Abrud hospital, accessible to the wider community through the national Romanian health system
- Improvement of mobile emergency medical system in the area
- The building of a new school, residential & civic centre in Piatra Albă. This is fully described in the RRAP
- Health awareness campaigns (in partnership with local authorities & NGOs) covering: reproductive health, diet, and lifestyle amongst others
- Partnerships with education providers & NGOs concerning access to & improvement of education facilities in the area, e.g.: the NGO and local authorities lead CERT Educational Partnership (www.certapuserni.ro).

Social Capital

Skills training, community relationships and social networks and the institutional capacity to support them, preservation of cultural patrimony

- Efforts to develop and promote Roşia Montană's cultural heritage for both locals and tourism – RMGC is a partner in the Roşia Montană Cultural Heritage Partnership (info@rmchp.ro)
- Providing adult education opportunities and skills enhancement including training programs, funds and scholarships, to increase employment chances both direct with RMGC and indirect – RMGC is a partner in the Roşia Montană Professional and Vocational Program (info@rmpvtp.ro)
- Programs assisting vulnerable people & groups, and to consolidate social networks particularly in Roşia Montană – RMGC is a partner in the Roşia Montană Good Neighbour Program lead by local NGO ProRoşia (info@rmgnp.ro)
- RMGC supports a NGO-lead partnership working with the youth in the area to improve and increase the capacity of the community (www.certapuseni.ro).

Natural Capital

Landscape, biodiversity, water quality, ecosystems

- Measures contained in the RMP management plans and SOPs will result in mitigation of environmental impacts and conditions as identified in the EIA.
- The improved environmental condition will enhance the quality of life in Roşia Montană.
- Training & assistance in integrating environmental considerations into business plans.
- Awareness-building regarding positive environmental performance of business activities.
- Environmental standards associated with loans through the micro-credit finance facility including monitoring of environmental performance.
- Business Code of Conduct requiring suppliers to RMP to comply with RMGC's environmental performance standards.

RMGC's view of the social and economic benefits of the RMP is described in the Community Sustainable Development Plan and EIA Chapter 4.8 – the Social and Economic Environment.

In order to achieve its commitments, RMGC acknowledges that it needs to collaborate with the Community, Authorities and civil society on issues that impact the area's development. This approach allows the Community to own, direct and control all relevant development issues in a multi-stakeholder and integrated manner.

In the spirit of that commitment, to date, RMGC has conducted extensive consultations, including 1262 individual meetings and interviews, and the distribution of questionnaires for which over 500 responses have been received, 18 focal group meetings, and 65 public debates, in addition to holding discussions with government authorities, non-governmental organisations and potentially affected stakeholders. Feedback has been used in the preparation of the Management Plans of the RMP's Environmental Impact Assessment (EIA) as well as the drafting of the Annex to the EIA.

Support of the area's sustainable development will be conducted within the framework of Partnership as promoted by organisations such as the United Nations Development Program (UNDP). For example, future socio-economic impacts mitigation and enhancement measures will be conducted under the guidance of the Roşia Montană Socio-Economic Research Centre (info@rmserc.ro), which in turn is partnered with the local authorities. This will allow a transparent evaluation of the effectiveness of sustainable development support and will provide a forum to implement necessary improvements.

Other sustainable development support partnerships are presented under the section entitled Roşia Montană Sustainable Development Programs and Partnerships further in this annex (www.rmsdpps.ro).

Beyond immediate direct and indirect benefits, the presence of the RMP as a major investment improves the area's economic climate that will in turn encourage the development of non-mining activities. It is expected that the improved investment and economic climate will lead to business opportunities that can develop concurrent with the RMP, even as they extend well beyond

economic activities related directly to mining operations. This diversification of economic development is a critical benefit of the investments generated to realise the RMP.

DIRECȚIA GENERALĂ DE EVALUARE A IMPACTULUI ȘI GOSPODĂRIREA APELOR
 Direcția Generală Evaluare Impact, Controlul Poluării
 INTRARE
 NR. 165428
 ZIUA 12 LUNA 09 ANUL 2006
 CONTESTAȚIE

112.967 25 08 2006

Subsemnatul Kerekes Gabriel cer Ministerului Mediului și Gospodăririi Apelor să nu își dea acordul pentru propunerea de exploatare minieră de aur și argint din Roșia Montană. În sprijinul celor de mai sus, aduc următoarele observații:

1. Iazul de decantare este situat chiar deasupra orașului Abrud, putând produce consecințe catastrofale în caz de rupere.
2. Potrivit raportului SIM, costurile totale pentru închiderea minei s-ar ridica la 70.789.884 dolari. Această cifră este nerealistă. Potrivit calculelor Agenției de Protecție a Mediului din SUA, aplicate unor proiecte similare din America, costurile aproximative la Roșia Montană se vor ridica la 2,6 miliarde dolari.
3. Galeria romane din masivele Orlea și Cârnic sunt unice, datorită măiestriei execuției lor și stării de conservare. Din analiza hărților pe care le conține Studiul de impact, se poate vedea că aceste masive împreună cu vestigiile lor vor fi distruse – acțiune ilegală, cf art. 9și 10 ale Legii 422/2001.
4. Roșia Montană conține habitate și specii importante de faună și floră protejate conform legislației românești și Directivei UE privind habitatele (92/43/EEC).
5. Etapa de consultări publice și evaluare a calității raportului SIM a început fără un certificat de urbanism valabil. Noul certificat de urbanism, obținut în mai 2006, reflectă o nouă intenție de proiect, incompatibilă cu intenția de proiect inițială, depusă la Ministerul Mediului.
6. Actualele planuri de urbanism ale Comunei Roșia Montană nu corespund propunerii de proiect minier descrise în raportul SIM. Nici modificările planurilor de urbanism ale orașelor Abrud și Câmpeni, ale comunei Bucium nu s-au efectuat până în prezent. Acestea sunt exemple de încălcare a Directivei privind Evaluarea Strategică de Mediu (SEA) transpusă în legislația română prin HG 1076/2004.
7. Acordul de mediu în discuție a fost solicitat în baza unei licențe miniere care nu reflectă propunerea de proiect minier al RMGC. Licența prevede o capacitate de producție de 400 000t/an, în timp ce RMGC propune în mod oficial o capacitate de producție de 13 milioane tone pe an. Aceasta încalcă legea minelor din România.
8. Iazul de decantare propus nu va fi impermeabilizat. Avem de a face cu o încălcare a Directivei privind protecția apelor subterane transpusă în legislația românească prin HG351/2005.
9. Raportul SIM nu menționează garanții financiare privind securizarea depozitului de deșeuri (cerute de HG 349/2005 și Directiva europeană 1999/31/EC).
10. Raportul confirmă faptul că RMGC nu a găsit nici un asigurator al proiectului minier, ceea ce încalcă Directiva 2004/35/CE privind răspunderea de mediu.
11. Nu există un raport de securitate depus spre consultarea publicului din partea autorităților competente, potrivit HG 95/2003.
12. Raportul SIM nu evaluează „Alternativa Zero” adică o evaluare în cazul neimplementării proiectului.
13. Raportul SIM nu conține o evaluarea a impactului fenomenului numit „ploaie cu cianuri” generat de evaporarea cianurii din iazul de decantare și nici o descriere a impactului transfrontalier în cazul unui accident, asupra unor arii naturale importante cum ar fi Parcul Național Körös-Maros din Ungaria, situat de-a lungul văii Mureșului.

Gabriel Kerekes
Arad, Tribunalul Dobra nr. 3 tel: 0257-281050

 139

Contestation

Undersigned Kerekes Gabriel, I hereby ask the Ministry of Environment and Water Management not to grant its permit for Rosia Montana Gold and Silver mine. To support the above request, I will state the following remarks:

1. The huge tailings facility is located upstream of City of Abrud; it might cause catastrophic consequences if it failed.
2. According to EIA Report, the total costs necessary for mine closure will amount to approx. US\$70,789,884. This figure is not realistic. According to the estimates made by the US Environmental Protection Agency for similar American Projects, the estimated costs for Rosia Montana will amount to US\$2.6 billion.
3. The Roman galleries from Orlea and Carnic are unique, due to their brilliant development and conservation. From the analysis of EIA maps, it may be seen that these mountains together with their vestiges will be destroyed – this action is illegal, according to the 9th and 10th articles of Law 422/2001.
4. Rosia Montana has major habitats and species of flora and fauna protected by the Romanian legislation and by the EU Habitats Directive (92/43/EEC).
5. The period of public consultation and assessment of the quality of EIA Report has been initiated without a valid Urbanism Certificate. The new Urbanism Certificate, secured in May 2006, reflects a new project proposal that is fully incompatible with the original project proposal submitted at Ministry of Environment.
6. The current Urbanism Plans of Rosia Montana Commune do not meet the project proposal described in the EIA Report. Neither the alterations of Abrud, Campeni and Bucium Urban Plans have been prepared until now. These are examples of breaching the Strategic Environmental Assessment Directive (SEA) transposed in our legislation by the Governmental Decision no. 1076/2004.
7. The environmental permit has been requested based on a license that doesn't fully incorporate RMGC's project proposal. The license includes a production of 400,000t/year, while RMGC formally proposes a production of 13million t/year. This is in full breach of Romanian Mine Law.
8. The proposed tailings facility will not be lined. This is in violation with Underground Waters Directive transposed in the Romanian legislation by the Governmental Decision no. 351/2005.
9. The EIA Report does not include the financial guarantees required for the safety measures to be taken for the waste dump (These are required by Governmental Decision 349/2005 and the European Directive 1999/31/EC).
10. The report confirms that RMGC has not found an insurance provider for its mining project, and that is in violation with Directive 2004/35/CE on Environmental Responsibility.

11. There is no Safety Report submitted by relevant authorities to public consultation, as required by the Governmental Decision 95/2003.

12. The EIA Report does not assess the “Zero Alternative”, i.e. an assessment of no project option.

13. The EIA Report does not include an assessment of the phenomenon called “cyanide rain”, which is generated by the evaporation of cyanide from the tailings facility and also does not include a description of the transboundary impact in case of an accident, an impact on some major natural areas like Koros-Maros National Park from Hungary that is located along Mures Valley.

Gbariel Kerekes,
Arad, 3rd, Tribunal Dobra Street
Phone: 0257-281050

Răspuns la contestația tip 3

De Kerekes Gabriel

S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. (RMGC) a luat în calcul aceste probleme ridicate în cadrul procesului de întocmire a documentației vaste și detaliate a Raportului de Evaluare a Impactului asupra Mediului (EIM) întocmit pentru Proiectul Roșia Montană. Răspunsurile noastre cu directă referire la contestația tip 3 sunt după cum urmează:

1. Iazul de decantare a sterilelor este situat la o distanță de aproximativ 2 km deasupra orașului Abrud, prin urmare criteriile de proiectare ale iazului au fost stabilite având în vedere consecințele unei cedări a barajului. Barajul propus pentru iazul de decantare a sterilelor și barajul secundar de la iazul de captare sunt proiectate în mod riguros cu depășirea condițiilor impuse de reglementările românești și internaționale, cu capacități de înmagazinare a volumelor de apă rezultate ca urmare a unor precipitații abundente și cu prevenirea fenomenului de cedare a barajului datorită deversării peste baraj și a scurgerilor de cianură, precum și a poluării apelor de suprafață sau subterane aferente.

În mod concret, iazul a fost proiectat pentru două fenomene de precipitații maxime probabile și a viiturilor maxime probabile aferente. Criteriile de proiectare pentru IDS prevăd o capacitate de înmagazinare a două precipitații maxime probabile (PMP), ceea ce reprezintă mai multe precipitații decât au fost vreodată înregistrate în această zonă. Graficul de construcție în etape a îndiguirii și cuvetei iazului va fi realizat astfel încât să se asigure că iazul are capacitatea de a reține ape provenite dintr-un eveniment meteorologic de tipul precipitației maxime probabile pe toată durata de viață a proiectului. Iazul de decantare a sterilelor de la Roșia Montană este prin urmare proiectat să înmagazineze un volum total de precipitații de peste patru ori mai mare decât volumul impus de prevederile legale în vigoare în România. Pentru cazul puțin probabil de apariție a încă unui fenomen după cea de-a doua precipitație maximă probabilă se va construi un descărcător de siguranță. Descărcătorul de siguranță este construit din motive de securitate pentru a se asigura evacuarea corespunzătoare a apei în cazul unui fenomen meteorologic puțin probabil, evitându-se astfel revărsarea peste baraj care ar putea provoca cedarea acestuia. În consecință, proiectul iazului de decantare a sterilelor depășește semnificativ standardele impuse pentru siguranță. Acest lucru s-a făcut pentru a se asigura că riscurile pe care le implică folosirea văii Corna ca depozit pentru sterile sunt mult sub ceea ce se consideră în mod normal sigur.

De asemenea, s-a realizat un studiu suplimentar privind condițiile seismice, iar astfel cum se precizează în studiul de evaluare a impactului asupra mediului, iazul de decantare a sterilelor este proiectat să reziste la cutremurul maxim credibil (CMC). CMC reprezintă cel mai puternic cutremur care poate să se manifeste în zona amplasamentului iazului, conform datelor înregistrate de-a lungul timpului.

În plus, capitolul 7 din raportul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM) cuprinde o evaluare a cazurilor de risc analizate și prezintă mai multe scenarii de cedare a barajului. În mod concret, scenariile de cedare a barajului au fost analizate pentru situația de cedare a barajului de amorsare și pentru configurația finală a barajului. Rezultatele modelării cazurilor de cedare a barajului arată mărimea suprafeței acoperită de scurgerea de steril. Pe baza celor două cazuri analizate, sterilul nu va ajunge dincolo de confluența pârâului Corna cu râul Abrud.

Cu toate acestea, proiectul recunoaște necesitatea implementării unui Plan de intervenție în caz de avarie/accident pentru cazul foarte improbabil de cedare a barajului. Acest plan a fost depus împreună cu documentația EIM, ca Planul I, volumul 28.

Pentru o analiză tehnică mai detaliată, vă rugăm să vedeți capitolul 7, secțiunea 6.4.3.1 din cadrul EIM intitulată "Scenarii de cedare potențială a iazului de decantare a sterilelor".

2. Cifra de 3 miliarde USD este atât nefundamentată cât și neplauzibil de mare. Costurile estimate de RMGC pentru închidere, care au fost calculate de un colectiv de experți independenți cu experiență internațională și vor fi evaluate de experți terți, se bazează pe ipoteza că proiectul poate fi realizat conform planului, fără întreruperi, faliment, etc. Aceste costuri reprezintă calcule și estimări rezultate din proiectul tehnic pe baza angajamentelor actuale din planul de închidere și sunt sintetizate în Planul de închidere și reabilitare a minei din cadrul studiului EIM (Planul J din studiul EIM). Anexa 1 din Planul J va fi actualizată folosind o abordare mai de detaliu, cu analizarea fiecărui an în parte și calcularea valorii garanției financiare care trebuie rezervată an de an pentru refacerea ecologică a obiectivului minier înainte ca RMGC să fie eliberată de toate obligațiile sale legale. În plus, estimările actuale presupun aplicarea celor mai bune practici internaționale, celor mai bune tehnici disponibile (BAT) și respectarea tuturor legilor și reglementărilor românești și europene.

Lucrările de închidere și refacere ecologică la Roșia Montană cuprind următoarele activități:

- Acoperirea cu covor vegetal a haldelor de steril, în măsura în care acestea nu sunt folosite ca rambleu în cariere;
- Rambleierea carierelor, cu excepția carierei Cetate care va fi inundată și transformată într-un lac;
- Acoperirea cu covor vegetal a iazului de sterile și a suprafețelor barajelor;
- Demontarea instalațiilor de producție scoase din uz și refacerea ecologică a suprafețelor dezafectate;
- Epurarea apelor prin sisteme semi-pasive (cu sisteme de epurare clasice ca sisteme de rezervă) până când nivelul indicatorilor tuturor efluenților se încadrează în limitele admise și nu mai necesită continuarea procesului de epurare;
- Întreținerea vegetației, combaterea fenomenului de eroziune și monitorizarea întregului amplasament până când RMGC demonstrează că toate obiectivele de refacere au fost realizate în mod durabil.

Deși aspectele legate de închidere și refacere ecologică sunt numeroase, RMGC are încredere în costurile estimate deoarece costul cel mai mare – cel aferent lucrărilor de terasamente necesare remodelării peisajului - poate fi estimat la un nivel ridicat de siguranță. Dimensiunea suprafețelor care trebuie remodelate și refăcute se poate determina utilizând documentația tehnică a proiectului. De asemenea, există numeroase studii și experimente științifice care permit specialiștilor să determine grosimea stratului de sol vegetal necesar unei bune refaceri ecologice. Înmulțind dimensiunea suprafețelor cu grosimea necesară a stratului de sol vegetal și cu prețul unitar (rezultat, de asemenea, din studierea lucrărilor de terasamente de la alte amplasamente similare), se poate estima costul potențial al acestui element major al activității de refacere. Lucrările de terasamente, care vor însuma aproximativ 65 milioane USD, reprezintă 87% din costurile de închidere și refacere ecologică.

De asemenea, la actualizarea estimării garanției financiare pentru refacerea mediului (GFRM) se va prezenta necesitatea unor soluții tehnologice suplimentare, ceea ce conduce la o majorare a sumelor alocate refacerii iazului de decantare a sterilelor, în special în cazul în care acesta este închis prematur și fără aplicarea unui regim optimizat de depozitare a sterilelor. Cifrele exacte depind de detaliile privind strategia de închidere a iazului de decantare a sterilelor, care poate fi stabilită definitiv numai pe parcursul funcționării.

În ceea ce privește paralela dintre proiectul Roșia Montană și cel de la Baia Mare, legislația românească s-a modificat de atunci, pentru a proteja contribuabilii români. Conform Legii Minelor nr. 85/2003, articolul 53 alineatele (1) și (2), RMGC este obligată să efectueze toate activitățile din Planul de închidere a minei pe propria cheltuială și răspundere. RMGC este eliberată de toate obligațiile legale numai când toate cerințele sunt îndeplinite. În conformitate cu

articolul 20, alineatul (4) din Legea Minelor și prevederile corespunzătoare din Directiva UE nr. 2006/21/CE privind deșeurile miniere, RMGC este obligată să constituie o garanție financiară pentru refacerea mediului (GFRM). RMGC va putea obține autorizația de funcționare de la autoritatea competentă numai după constituirea GFRM.

Constituirea unei garanții financiare pentru refacerea mediului este obligatorie în România pentru a se asigura că operatorul minier dispune de fonduri adecvate pentru refacerea mediului. GFRM este reglementată de Legea Minelor (nr. 85/2003) și de Instrucțiunile și Normele de aplicare a Legii Minelor emise de Agenția Națională pentru Resurse Minerale (nr. 1208/2003). Există, de asemenea, două directive ale Uniunii Europene care au efect asupra GFRM: Directiva privind deșeurile miniere („DSM”) și Directiva privind răspunderea de mediu („DRM”).

Directiva privind deșeurile miniere are scopul de a asigura că există acoperire pentru 1) toate obligațiile ce derivă din autorizația acordată pentru eliminarea deșeurilor rezultate ca urmare a activităților miniere și 2) toate costurile aferente reabilitării terenurilor afectate de depozitul de deșeuri. Directiva privind răspunderea de mediu reglementează activitățile de remediere și măsurile care urmează a fi luate de autoritățile de mediu în cazul în care activitățile miniere produc daune mediului, în scopul asigurării că operatorul minier dispune de suficiente resurse financiare pentru acțiunile de refacere ecologică. Deși aceste directive nu au fost încă transpuse în legislația românească, termenele pentru implementarea mecanismelor de aplicare sunt 30 aprilie 2007 (DRM) și 1 mai 2008 (DSM) - deci, înainte de începerea exploatarei la Roșia Montană.

RMGC a inițiat deja procesul de conformare cu aceste directive, iar în momentul în care normele de punere în aplicare vor fi adoptate de guvernul român, RMGC va fi în deplină conformitate.

Conform legislației din România, există două GFRM separate și diferite.

Prima garanție, care se actualizează anual, se axează pe acoperirea costurilor preconizate pentru refacerea ecologică aferente funcționării obiectivului minier în anul următor. Aceste costuri sunt nu mai puțin de 1,5% pe an din costurile totale, reflectând lucrările anuale angajate.

Cea de-a doua garanție, de asemenea actualizată anual, definește costurile estimative ale închiderii minei de la Roșia Montană. Valoarea din GFRM destinată acoperirii costului de refacere finală a mediului se determină ca o cotă anuală din valoarea lucrărilor de refacere a mediului prevăzute în programul de monitorizare pentru elementele de mediu post-închidere. Acest program face parte din Programul tehnic pentru închiderea minei, un document ce trebuie aprobat de Agenția Națională pentru Resurse Minerale ("ANRM").

Toate GFRM vor respecta regulile detaliate elaborate de Banca Mondială și Consiliul Internațional pentru Minerit și Metale.

Costurile actuale de închidere a proiectului Roșia Montană se ridică la 76 milioane USD, calculate pe baza funcționării minei timp de 16 ani. Actualizările anuale vor fi stabilite de experți independenți, în colaborare cu ANRM, în calitate de autoritate guvernamentală competentă în domeniul activităților miniere. Actualizările asigură că în cazul puțin probabil de închidere prematură a proiectului, în orice moment, GFRM reflectă întotdeauna costurile aferente refacerii ecologice. (Aceste actualizări anuale vor avea ca rezultat o valoare estimativă care depășește costul actual de închidere de 76 milioane USD, din cauză că în activitatea obișnuită a minei sunt incluse anumite activități de refacere ecologică).

Actualizările anuale cuprind următoarele patru elemente variabile:

- Modificări aduse proiectului care afectează obiectivele de refacere ecologică;
- Modificări ale cadrului legislativ din România inclusiv punerea în aplicare a directivelor UE;

- Tehnologii noi care îmbunătățesc metodele și practicile de refacere ecologică;
- Modificări ale prețului unor produse și servicii esențiale pentru refacerea ecologică.

Odată finalizate aceste actualizări, noile costuri estimate pentru lucrările de închidere vor fi incluse în situațiile financiare ale companiei RMGC și vor fi făcute publice.

Sunt disponibile mai multe instrumente financiare care să asigure că RMGC este capabilă să acopere toate costurile de închidere. Aceste instrumente, păstrate în conturi protejate la dispoziția statului român cuprind:

- Depozite în numerar;
- Fonduri fiduciare;
- Scrisori de credit;
- Garanții ;
- Polițe de asigurare.

În condițiile acestei garanții, autoritățile române nu vor avea nici o răspundere financiară cu privire la reabilitarea proiectului Roșia Montană.

3. După cum rezultă din rapoartele și publicațiile specialiștilor, galeriile romane de la Roșia Montană sunt importante, dar nu unice. Astfel, un repertoriu al siturilor miniere antice de pe teritoriul Transilvaniei și Banatului – realizat în contextul elaborării Studiului de Impact asupra Mediului pentru proiectul Roșia Montană - susține aserțiunea potrivit căreia este dificilă atribuirea deplină a caracterului de unicat pentru situl de la Roșia Montană, cel puțin din perspectiva istoriei exploatărilor romane pe cuprinsul Imperiului și în particular în provincia Dacia. Existența a cel puțin 20 de situri cu caracteristici relativ similare - dintre care unele precum Ruda Brad, Bucium – zona Vulcoi Corabia și zona Haneș – Amlășul Mare, au oferit deja date certe asupra unui potențial arheologic comparabil într-o anumită măsură celui al anticului *Alburnus Maior* - vin să nuanțeze în mare măsură determinarea valorii de unicitate a acestui sit.

Cea mai mare parte a lucrărilor miniere antice din masivul Cârnic, dar și din celelalte sectoare miniere, sunt accesibile, în condiții dificile, doar specialiștilor, fiind practic aproape inaccesibile publicului larg. Mai mult, normele de securitate ce reglementează desfășurarea unor activităților publice de vizitare în muzeele din Uniunea Europeană și care vor fi adoptate și în România, nu sunt compatibile cu transformarea integrală a galeriilor romane, expuse în permanență unor factori de risc ridicat, într-un spațiu public destinat turiștilor. Subliniem însă faptul că vor exista porțiuni consistente de galerii romane care vor fi păstrate *in situ*.

Astfel, în baza raportului științific înaintat de către specialiștii francezi, Comisia Națională de Arheologie a propus, iar Ministerul Culturii și Cultelor a emis certificatul de descărcare de sarcină arheologică pentru masivul Cârnic, cu excepția unei suprafețe de cca. 5 hectare ce include Piatra Corbului. Ca o măsură de minimizare a acestui impact, pe lângă cercetarea deplină și publicarea rezultatelor acestei cercetări, specialiștii au considerat că este necesară și realizarea unui model grafic tridimensional al acestor structuri, cât și realizarea unor replici la scara de 1:1 a acestora în cadrul viitorului muzeu al mineritului care va fi construit în curând la Roșia Montană. În momentul de față acest certificat de descărcare face obiectul unui proces în contencios.

Ca o alternativă s-a avut în vedere și elaborarea unui studiu de specialitate prin care s-au făcut estimări financiare legate de conservarea integrală și punerea în circuit turistic a galeriilor situate în Masivul Cârnic. Astfel trebuie precizat că investițiile necesare pentru amenajarea și întreținerea unui circuit public de vizitare în acest masiv se ridică la un nivel nejustificabil economic (vezi în anexă broșura informativă intitulată *Evaluarea costurilor lucrărilor de amenajare a rețelelor miniere istorice din masivul Cârnic* elaborată în colaborare de către firmele britanice Gifford, Geo-Design și Forkers Ltd.).

Activitățile de construcție implicate de dezvoltarea Proiectului minier în zona Orlea nu vor putea fi inițiate înainte de finalizarea cercetărilor arheologice, desfășurate în conformitate cu prevederile legislative românești și recomandările și practicile internaționale (Studiul de condiții inițiale asupra patrimoniului cultural, vol. 6, p. 43). În baza prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, modificată, investitorul are obligația să finanțeze „stabilirea, prin studiul de fezabilitate al investiției și prin proiectul tehnic, a măsurilor ce urmează să fie detaliate și a necesarului de fonduri pentru cercetarea preventivă sau supravegherea arheologică, după caz, și protejarea patrimoniului arheologic sau, după caz, descărcarea de sarcină arheologică a zonei afectate de lucrări și aplicarea acestor măsuri.”

Cu referire la galeriile din Orlea, în Studiul de condiții inițiale asupra patrimoniului cultural se precizează – vol. 6, p. 45 - că în ceea ce privește zona masivului Orlea este planificată continuarea cercetării arheologice preventive de suprafață și subteran, respectiv într-o zonă cu potențial arheologic reperat. De asemenea, se specifică faptul că cercetările întreprinse până în acest moment în zona acestui masiv au avut un caracter preliminar. Este important de subliniat că în cadrul studiului se face precizarea: „Cum dezvoltarea Proiectului minier în zona Orlea este preconizată pentru o dată mai târzie, investigațiile de arheologie de suprafață se vor concentra în acest perimetru începând din 2007”.

În contextul acestor cercetări arheologice preliminare din subteran a avut loc o descoperire importantă în masivul Orlea, în anul 2004, valoarea ei fiind confirmată în vara anului 2005. Astfel, echipa franceză coordonată dr. Beatrice Cauuet a descoperit o cameră echipată cu o roată de drenare a apelor de mină, iar mai apoi, un întreg sistem de evacuare a apei din subteran. Acest ansamblu indentificat în sectorul Păru Carpeni a fost datat în perioada romană și face obiectul unor ample cercetări și a măsurilor speciale de conservare *in situ*. Obiectivul nu va fi afectat de construcția viitoarei cariere Orlea. Cercetările arheologice preventive de suprafață pentru zona Orlea coroborate cu cercetările de arheologie minieră din sectorul Orlea – Țarina (subteran), sunt preconizate – așa cum a fost făcut public în Studiul de condiții inițiale asupra patrimoniului cultural, vol. 6, p. 43 - pentru intervalul 2007-2012.

În masivul Orlea a fost amenajat în cursul anilor `80 un Muzeu al Mineritului la Roșia Montană. În acest sens, în acest perimetru minier s-au amenajat o serie de galerii aflate într-o stare bună de conservare, care au fost separate prin ziduri de beton de lucrările miniere moderne prin care erau accesibile. Ca și lucrările miniere din Cârnic, precum și din celelalte sectoare miniere de la Roșia Montană, galeriile din Orlea au profil trapezoidal caracteristic. De asemenea, și aceste lucrări antice au avut de suferit de-a lungul timpului „remodelări” succesive, respectiv reluări miniere în scopul exploatării unor noi rezerve de minereu. Aceste activități miniere au condus la distrugerea unei părți a acestor vestigii antice. Mai mult, starea lor de conservare se degradează accentuat mai ales în urma activității miniere recente care a folosit abaterea prin perforare – pușcare, ceea ce a condus la destabilizarea rocilor și accentuarea degradării vestigiilor miniere subterane. Îndepărtarea rambleului din lucrările miniere antice din cursul cercetărilor arheologice miniere, reprezintă un alt factor care contribuie la fragilizarea lucrărilor miniere antice. Degradarea stării de conservare a vestigiilor miniere din toate epocile este accentuată și de închiderea exploatării miniere conduse de Minvest (1 iunie 2006), care asigură, e drept că la un nivel minim, drenajul de ansamblu al sistemului de galerii al minei de la Roșia Montană. Închiderea activității miniere, care în conformitate cu normele naționale în vigoare implică un spectru extrem de larg de măsuri de conservare, s-a tradus la Roșia Montană doar printr-o stopare a activității extractive, mina fiind pur și simplu abandonată. După numai câteva luni de abandon, principala cale de drenare a apelor de mină, respectiv galeria Sf. Cruce din Orlea, se află într-o stare critică, apele de mină colmatând de fapt căile de drenare lungi de mai mulți kilometri. În cazul în care acest patrimoniu minier va fi doar „înghețat”, fără a se organiza măsuri de întreținere, în scopul conservării lui pentru generațiile viitoare, rezultatul va fi dezastruos, iar ceea ce încă mai există va dispărea ca urmare a surpărilor și inundațiilor din subteran. Un exemplu edificator în acest sens îl constituie – din păcate - „treptele romane” de la Brad (vestigii

miniere de epocă romană cuprinse de asemenea în Legea 5/2000), unde după ce s-au stopat lucrările de întreținere, acestea au devenit practic inaccesibile.

În conformitate cu Lista Monumentelor Istorice publicată în Monitorul Oficial Nr. 646 bis, din data de 16.07.2004 în cuprinsul viitoarei zone de dezvoltare industrială din masivul Orlea sunt clasate ca monumente istorice, două situri arheologice, respectiv - Așezarea romană de la Alburnus Maior, Zona Orlea (cod LMI AB-I-m-A-00065.01), Exploatarea minieră romană de la Alburnus Maior, Masivul Orlea (AB-I-m-A-00065.02).

Conform prevederilor Legii 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, modificată este posibilă aplicarea legală a procedurii de declasare în contextul descărcării de sarcină arheologică în cazul siturilor arheologice, conform avizului Comisiei Naționale de Arheologie din cadrul Ministerului Culturii și Cultelor. În accepțiunea legii, descărcarea de sarcină arheologică este procedura prin care se confirmă că un teren în care a fost evidențiat patrimoniu arheologic, poate fi redat activităților umane curente. Astfel, este adevărat că RMGC intenționează să exploateze în faza a doua de dezvoltare a proiectului său zăcămintele auro-argintifere din zona masivului Orlea.

Prin urmare, această intenție de a dezvolta cariera din masivul Orlea se poate materializa doar după efectuarea unor cercetări arheologice preventive – de suprafață și subteran – care să ofere date exhaustive asupra sitului roman din zona Orlea. Așa cum se cunoaște – vezi fișa de sit arheologic din Studiul de condiții inițiale asupra patrimoniului cultural din cadrul Raportului SIM, respectiv Anexa I - Fișe de evidență arheologică a siturilor identificate la Roșia Montană, fișa de sit nr. 9 – Orlea, p. 219-222 – în acest perimetru nu s-au desfășurat cercetări arheologice, respectiv studii de specialitate care să determine în detaliu caracteristicile și distribuția spațială a vestigiilor de patrimoniu arheologic din această zonă. Prin urmare, RMGC și-a luat angajamentul de a finanța în perioada 2007 – 2012 un program de cercetări arheologice preventive desfășurat de către specialiști abilitați. În baza analizei rezultatelor acestor cercetări se va putea apoi decide aplicarea sau nu a procedurii de descărcare de sarcină arheologică. Nu există prevederi legale care să interzică desfășurarea cercetărilor arheologice cu caracter preventiv în cazul zonelor cu patrimoniu arheologic reperat, așa cum este cazul zonei Orlea.

Ținând cont de importanța patrimoniului cultural de la Roșia Montană și de prevederile legale în vigoare S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. a alocat în perioada 2001-2006 un buget pentru cercetarea patrimoniului de peste 10 milioane USD. Mai mult decât atât, ținând cont de rezultatele cercetărilor, de opiniile specialiștilor și deciziile autorităților competente, bugetul prevăzut de către companie pentru cercetarea, conservarea și restaurarea patrimoniului cultural al Roșiei Montane în viitorii ani, în condițiile implementării proiectului minier, este de 25 de milioane de dolari, așa după cum a fost făcut public în Studiul de Impact asupra Mediului în mai 2006 (vezi Raport la Studiul de Impact asupra Mediului, vol. 32, Plan de Management pentru patrimoniul arheologic din zona Roșia Montană, p. 78-79). Astfel se are în vedere continuarea cercetărilor în zona Orlea, dar în special crearea unui **Muzeu modern al Mineritului** cu expoziții de **geologie, arheologie, patrimoniu industrial și etnografic**, precum și amenajarea accesului turistic în galeria **Cătălina-Monulești** și la monumentul de la **Tău Găuri**, cât și **conservarea și restaurarea celor 41 de clădiri monument istoric și a zonei protejate Centru Istoric Roșia Montană**.

În ceea ce privește informațiile de detaliu cu privire la principalele vestigii arheologice, cât și o serie de considerații despre protejarea acestora și măsurile specifice preconizate de planurile de management, vă rugăm să consultați anexa intitulată „Informații cu privire la patrimoniul cultural al Roșiei Montane și gestionarea acestuia”.

În concluzie, referitor la întrebarea formulată de dumneavoastră vă putem răspunde că nu este în nici un caz vorba de distrugerea masivelor Orlea și Cărnici. Potrivit rezultatelor cercetărilor, recomandărilor și practicilor internaționale în domeniu decizia de a păstra cele mai importante

vestigii arheologice miniere subterane din cadrul sitului Roșia Montană *in situ* și, în anumite cazuri, acolo unde din rațiuni legate de starea de conservare a vestigiilor și de cele legate de securitatea accesului publicului, sub forma unor replici fidele este soluția viabilă care servește cel mai bine punerii în valoare a patrimoniului de acest tip.

Raportorul Adunării Generale a Consiliului Europei a descris programul de cercetare arheologică preventivă finanțat de companie ca fiind “un proiect exemplar de dezvoltare responsabilă” ceea ce este departe de ideea distrugerii patrimoniului de la Roșia Montană, investiția cifrându-se până la 10 milioane de dolari până în prezent și programul este condus de renumiți arheologi minieri.

4. Afectarea florei și faunei protejate se va manifesta doar la nivel local, impactul nefiind în măsură să ducă la dispariția vreunei specii. Proiectul minier a fost conceput încă de la început pentru a îndeplini condițiile și normativele impuse de legislația românească și europeană în domeniul protecției mediului.

Compania consideră că impactul proiectului propus asupra mediului rămâne important, cu atât mai mult cu cât acesta urmează a se suprapune impactului pre-existent. Însă investițiile presupuse de reconstrucția/reabilitarea ecologică a zonei Roșia Montană în scopul rezolvării problematicele complexe de mediu actuale, este posibilă doar în urma implementării unor proiecte economice în măsură să genereze și să garanteze asumarea unor acțiuni directe și responsabile, ca și componentă a principiilor ce stau la baza conceptelor de dezvoltare durabilă. Doar în prezența unui sistem economic solid sunt abordabile procese și tehnologii economice curate, în total respect față de mediu, care să rezolve inclusiv efecte anterioare ale sumei activităților antropice.

Documentele de fundamentare a proiectului constituie o justificare obiectivă a implementării acestuia, dată fiind asumarea responsabilității de mediu extrem de complex din zona Roșia Montană.

Unele dintre speciile de la Roșia Montană ce beneficiază de un anumit statut de protecție reprezintă un procent nesemnificativ din mărimea populațiilor estimate la nivel național. Caracterizarea speciilor din punctul de vedere al habitatului, deși nu reprezintă o cerință impusă de Directiva Habitate (92/43/EEC), se regăsește în tabelele cu specii din Cap. 4.6. Biodiversitatea din Raportul la Studiul de Evaluare a Impactului asupra Mediului, precum și în anexele la acest capitol. Din cauza volumului mare de informație, se găsesc în varianta electronică a EIA pusă la dispoziția publicului de companie în aprox. 6.000 de DVD/CD în română și engleză, fiind accesibilă și de pe site-ul Companiei, respectiv a Ministerului Mediului și Gospodăririi Apelor și a agențiilor locale și regionale de protecția mediului Alba, Sibiu, Cluj, etc.

Valoarea scăzută a impactului asupra florei și faunei protejate, din punct de vedere practic, este evidențiată circumstanțial și de inexistența vreunei propuneri de declarare a zonei drept SPA (zone de protecție specială avifaunistică) și de respingerea ca nefondată a propunerii de declarare a unui pSCI (site-uri de interes comunitar) în aceasta zonă.

Considerăm că în aceste condiții proiectul propus este în concordanță cu prevederile Directivei 92/43 Habitate[1], respectiv a Directivei 79/409 Păsări[2], cu atât mai mult cu cât în Planul H de Management al biodiversității sunt prevăzute măsuri active și responsabile de reconstrucție/reabilitare a unor habitate naturale, în spiritul prevederilor aceluiași acte[3].

Referințe:

[1] art.3, alin. 2. Fiecare Stat Membru contribuie la crearea (rețelei) NATURA 2000 proporțional cu reprezentarea, pe teritoriul său, a tipurilor de habitate naturale și a habitatelor speciilor prevăzute în paragraful I. În acest scop, Statele Membre, în conformitate cu Articolul 4,

desemnează situri ca zone speciale de conservare, având în vedere obiectivele prevăzute în paragraful I.

art.4, alin.1. Pe baza criteriilor stabilite în Anexa III (Etapa I) și a informațiilor științifice relevante, fiecare Stat Membru propune o lista de situri indicând tipurile de habitate naturale din Anexa I și speciile indigene din Anexa II pe care le adăpostesc. Pentru speciile de animale care ocupă teritorii vaste, aceste situri corespund locurilor, în cadrul ariilor naturale de răspândire a acestor specii, care prezintă elementele fizice și biologice esențiale pentru viața și reproducerea lor. Pentru speciile acvatice care ocupă teritorii vaste, astfel de situri vor fi propuse numai acolo unde este posibil de determinat în mod clar o zonă care prezintă elementele fizice și biologice esențiale pentru viața și reproducerea lor. Statele Membre propun, dacă este cazul, adaptarea listei în lumina supravegherii prevăzute în Articolul II. [...]

alin.2.[...] Statele Membre ale căror situri adăpostesc unul sau mai multe tipuri de habitate naturale prioritare ori una sau mai multe specii prioritare reprezentând mai mult de 5% din teritoriul național pot, în acord cu Comisiunea, să solicite ca criteriile enumerate în Anexa III (etapa 2) să fie aplicate mai flexibil în selectarea siturilor de importanță comunitară pe teritoriul lor. [...]

art.6, alin.4. Dacă, contrar concluziilor negative ale evaluării implicațiilor și în absența soluțiilor alternative, un plan sau proiect trebuie totuși să fie realizat, din motive imperative de interes public major, inclusiv de natură socială sau economică, Statul Membru ia toate măsurile compensatoare necesare pentru a asigura că coerența generală a (rețelei) NATURA 2000 este protejată. Statul Membru informează Comisiunea despre măsurile compensatoare adoptate.

art. 16. Cu condiția că nu există o alternativă satisfăcătoare și că derogarea nu este în detrimentul menținerii populațiilor speciilor respective într-o stare de conservare favorabilă, Statele Membre pot deroga de la dispozițiile Articolelor 12, 13, 14 și 15 (a și b): [...]

- în interesul sănătății și securității publice sau pentru alte rațiuni de interes major, inclusiv de natură socială sau economică și pentru motive de importanță primordială pentru mediu;

[2] art.4, alin. 1. Speciile menționate în anexa 1 fac obiectul măsurilor de conservare speciale privind habitatul, în scopul asigurării supraviețuirii și a reproducerii lor în aria lor de distribuție. [...].

Se va ține cont - pentru a trece la evaluări de tendințe și de variațiile nivelurilor de populare.

Statele Membre clasează în special în zonele de protecție specială teritoriile cele mai asemănătoare ca număr și suprafață la conservarea lor în zona geografică maritimă și terestră de aplicare a prezentei Directive.

[3] Directiva 92/43 Habitatare, art. 2 alin.2.; Directiva 79/409 Păsări, art. 3 alin. 2 lit. c.

5. Afirmarea dumneavoastră privind inexistența unui certificat de urbanism la momentul demarării consultărilor publice nu este exactă. La data când a început etapa de consultări publice, există un certificat de urbanism valabil, respectiv certificatul de urbanism nr. 78 emis pe data de 26 aprilie 2006.

Totodată, condiționarea desfășurării consultărilor publice de existența unui certificat de urbanism, nu este fundamentată din punct de vedere juridic, față de reglementările legale în vigoare, respectiv Ordinul Ministrului Apelor și Protecției Mediului nr. 860/2002 privind Procedura de evaluare a impactului asupra mediului și de emitere a acordului de mediu („Ordinul nr. 860/2002”) și Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată.

Certificatul de urbanism este un document emis în scop informativ și este destinat numai a aduce la cunoștința solicitantului regimul juridic, economic și tehnic al terenurilor și clădirilor existente și de a stabili cerințele de urbanism și avizele necesare pentru obținerea autorizației de construire, conform articolul 5 din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată. Avizele și acordurile necesare pentru realizarea unui proiect sunt prevăzute de legislația care guvernează fiecare domeniu supus autorizării (acordul de mediu este prevăzut de legislația privind protecția mediului, cerințele urbanistice sunt reglementate de

legislația privind urbanismul și amenajarea teritoriului), aceste autorizații fiind doar menționate și sumarizate în cuprinsul certificatului de urbanism.

În concordanță cu prevederile articolului 6(2) din Hotărârea Guvernului nr. 918/2002 [i] privind stabilirea procedurii-cadru de evaluare a impactului asupra mediului și pentru aprobarea listei proiectelor publice sau private supuse acestei proceduri, Proiectul Roșia Montană a fost considerat ca făcând parte din proiectele cu impact semnificativ asupra mediului, **care se supun obligatoriu evaluării impactului asupra mediului**. Această clasificare a Proiectului, ca având impact semnificativ asupra mediului, s-a realizat în considerarea dimensiunilor Proiectului cât și naturii activitățile propuse a fi desfășurate, aceste caracteristici ale Proiectului – care au fundamentat încadrarea acestuia – neavând nici o legătură cu certificatul de urbanism și nefiind influențată în nici un mod de conținutul acestuia. Totodată, obligativitatea și necesitatea realizării evaluării impactului nu este întemeiată pe certificatul de urbanism și nici nu derivă din acesta ci, este intrinsec legată și condiționată numai de caracteristicile Proiectului, astfel cum acesta a fost propus de titular, pe baza propriilor planuri.

S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. (RMGC) a solicitat și obținut de la Consiliul Județean Alba un Certificat de Urbanism pentru întregul proiect minier de la Roșia Montană. Numărul certificatului este 78 și a fost emis pe data de 26 aprilie 2006. Astfel, certificatul a fost obținut anterior etapei de consultări publice care a demarat cu depunerea Raportului la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM) în peste 48 de locații în luna mai 2006 și a continuat cu începerea dezbaterilor publice în data de 24 iulie 2006, la Roșia Montană.

Certificatul de Urbanism se poate consulta la sediul Consiliului Județean Alba în fiecare zi de lucru, între orele 8-13.

Referință:

[i] Precizăm faptul că, HG nr. 918/2002 a fost abrogată prin HG nr. 1213/2006 privind stabilirea procedurii-cadru de evaluare a impactului asupra mediului pentru anumite proiecte publice și private, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 802 din 25/09/2006 ("HG nr. 1213/2006"). Cu toate acestea, având în vedere prevederile art. 29 din HG nr. 1213/2006 în care se specifică faptul că "Proiectele transmise unei autorități competente pentru protecția mediului în vederea obținerii acordului de mediu și supuse evaluării impactului asupra mediului, înainte de intrarea în vigoare a prezentei hotărâri, se supun procedurii de evaluare a impactului asupra mediului și de emitere a acordului de mediu aflate în vigoare la momentul depunerii solicitării" menționăm că în privința proiectului RMGC sunt încă incidente dispozițiile HG nr. 918/2002.

6. Precizăm că în conformitate cu prevederile art. 41 alin. 2 din Legea Minelor nr. 85/2003, autoritățile administrației locale au obligația de a modifica și/sau actualiza planurile de amenajare a teritoriului și planurile urbanistice generale existente, pentru a permite executarea tuturor operațiunilor necesare desfășurării activităților miniere.

Distinct, menționăm faptul că în anul 2002 s-a realizat un Plan de Urbanism General (PUG) pentru întreaga localitate Roșia Montană care prevede reglementări urbanistice pentru toate cele 16 sate aflate pe teritoriul comunei Roșia Montană, precum și o zonă protejată, care să cuprindă clădirile cu valoare de patrimoniu. PUG a fost prezentat publicului și a fost subiectul unor dezbateri publice, timp în care toți cei interesați au putut să-și exprime opiniile legate de direcțiile de dezvoltare ale comunei. După parcurgerea etapei de participare a publicului, Planul de Urbanism General a obținut toate avizele necesare de la: ministerele de resort, Consiliul Județean Alba, Comisia de Urbanism, Agenția de Protecție a Mediului Alba, avizul deținătorilor de rețele și avizul final al Consiliului Local Roșia Montană.

S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. (RMGC) a solicitat și obținut de la Consiliul Județean Alba un certificat de urbanism cu nr. 78 din 26.04.2006 pentru întregul proiect minier Roșia Montană, inclusiv pentru iazul de decantare al sterilelor. Acest certificat de urbanism corespunde

În totalitate cu propunerea de proiect al cărui impact este evaluat în Raportul EIM, se suprapune peste zona inclusă în Planul de Urbanism Zonal pentru Zona Industrială Roșia Montană și este inclusă în Licența de concesiune pentru exploatare emisă de Agenția Națională pentru Resurse Minerale. Planul de Urbanism Zonal pentru Zona Industrială a fost supus consultărilor și dezbaterilor publice organizate în Roșia Montană, Bucium, Cămpeni și Abrud și a primit avizul de principiu pentru continuarea procedurilor de avizare de la toate cele 4 consilii locale.

În ceea ce privește planurile de urbanism ale celorlalte localități, PUG pentru orașul Abrud a fost reactualizat în anul 2002 și a încorporat partea de iaz care se află pe teritoriul administrat de Abrud și a parcurs aceeași procedură de avizare ca și Planul de Urbanism General al comunei Roșia Montană. Pentru orașul Cămpeni, Planul de Urbanism General este în curs de reactualizare. Compania Roșia Montană Gold Corporation a solicitat Consiliului Local includerea în PUG a părții de conductă de alimentare cu apă și a captării din Râul Arieș. După finalizare, acesta va face obiectul procedurii de avizare descrise anterior.

Pe teritoriul administrativ al comunei Bucium va fi amplasat doar un drum care are un impact nesemnificativ asupra planului de urbanism. În consecință, în conformitate cu reglementările urbanistice aplicabile, nu este necesară includerea acestuia într-un nou plan de urbanism sau modificarea celui existent.

7. Licența de concesiune pentru exploatare în perimetrul Roșia Montană nr. 47/1999 ("Licența Roșia Montană") a fost încheiată în temeiul și conform procedurilor prevăzute de fosta Lege a Minelor nr. 61/1998 în vigoare la data încheierii Licenței. Licența Roșia Montană a fost aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 458/10.06.1999 publicată în Monitorul Oficial al României Partea I nr. 285/21.06.1999.

Menționăm că Licența Roșia Montană are o durată de 20 de ani, cu posibilitatea prelungirii acesteia, potrivit Legii Minelor. În conformitate cu dispozițiile legale, obiectul Licenței Roșia Montană îl reprezintă exploatarea resurselor miniere din perimetrul Roșia Montană și nu activitatea desfășurată de CNCAF Minvest SA, companie afiliată la licență.

În urma activităților de explorare-dezvoltare desfășurate de RMGC, au fost identificate detaliate resursele și rezervele existente în perimetrul Roșia Montană. Proiectul minier propus de RMGC are în vedere exploatarea acestor resurse și rezerve descoperite în urma ansamblului de studii și activități pentru identificarea zăcămintelor, evaluarea cantitativă și calitativă a acestora, precum și prin determinarea condițiilor tehnice și economice de valorificare. Noua exploatare minieră este planificată și proiectată cu respectarea standardelor internaționale și va implica utilizarea celor mai bune tehnici disponibile în vederea operării sigure, a protejării mediului și a atenuării impactului.

În conformitate cu dispozițiile legale, RMGC urmează întreaga procedură de autorizare pentru noile exploatări miniere, dezbaterile publice a Raportului la Studiul de Impact asupra Mediului fiind o etapă obligatorie în cadrul acestui proces de autorizare.

8. Proiectul cuvetei iazului de decantare a sterilului (IDS) prevede realizarea unui strat de etanșare pentru a asigura protecția apei subterane. Concret, iazul de decantare a sterilului de la Roșia Montană (IDS sau „iazul”) a fost proiectat astfel încât să se conformeze prevederilor Directivei UE privind protecția apelor subterane (80/68/CEE), transpusă în legislația românească prin HG 351/2005. IDS este, de asemenea, proiectat astfel încât să respecte Directiva UE privind deșeurile miniere (2006/21/CE), în conformitate cu Termenii de referință stabiliți de MMGA în luna mai 2005. Alineatele de mai jos explică modul în care iazul se conformează prevederilor acestor directive.

IDS este alcătuit dintr-o serie de componente individuale, care cuprind:

- cuveta iazului de steril;

- barajul de sterile;
- iazul secundar de colectare a infiltrațiilor;
- barajul secundar de retenție; și
- puțuri de hidroobservație / puțuri de extracție pentru monitorizarea apelor subterane, amplasate în aval de barajul secundar de retenție.

Toate aceste componente formează parte integrantă a iazului, fiind necesare pentru funcționarea acestuia la parametrii proiectați.

Directivile menționate mai sus impun ca proiectul IDS să asigure protecția apelor subterane. În cazul Proiectului Roșia Montană, această cerință este îndeplinită luând în considerare condițiile geologice favorabile (strat de fundare a cuvetei IDS, a barajului IDS și a barajului secundar de retenție constituit din șisturi cu permeabilitate redusă) și realizarea unui strat de etanșare din sol cu permeabilitate redusă (1×10^{-6} cm/sec) re-compactat, sub cuveta IDS. Pentru mai multe informații, vezi Capitolul 2 din Planul F al studiului EIM intitulat "Planul de management al iazului de decantare a sterilelor".

Stratul de etanșare cu permeabilitate redusă va fi în conformitate cu cele mai bune tehnici disponibile (BAT), astfel cum sunt definite de Directiva UE 96/61 (IPPC) și de Directiva UE privind deșeurile miniere. Proiectul iazului cuprinde și alte elemente de proiectare suplimentare privind protecția apelor subterane, după cum urmează:

- O diafragmă de etanșare din material cu permeabilitate redusă (1×10^{-6} cm/sec) în fundația barajului de amorsare pentru controlul infiltrațiilor;
- Un nucleu cu permeabilitate redusă (1×10^{-6} cm/sec) în barajul de amorsare pentru controlul infiltrațiilor;
- Un baraj și un iaz de colectare a infiltrațiilor sub piciorul barajului de sterile pentru colectarea și retenția debitelor de infiltrații care ajung dincolo de axul barajului;
- O serie de puțuri de monitorizare, mai jos de piciorul barajului secundar de retenție, pentru monitorizarea infiltrațiilor și pentru a asigura conformarea cu normativele în vigoare, înainte de limita iazului de steril.

Pe lângă componentele de proiectare precizate mai sus, se vor implementa măsuri operaționale specifice pentru protecția sănătății populației și a mediului. În cazul puțin probabil în care se va detecta apă poluată în puțurile de hidroobservație, mai jos de barajul secundar de retenție, aceste puțuri vor fi transformate în sonde de pompaj pentru recuperarea apei poluate și pomparea acesteia în iazul de decantare unde va fi încorporată în sistemul de recirculare a apei la uzina de procesare a minereului aparținând de Proiectul Roșia Montană, până când se revine la limitele admise de normativele în vigoare.

9. Planul de refacere ecologică elaborat de Roșia Montană Gold Corporation ("RMGC") și garanția financiară pentru refacerea mediului (GFRM) aferentă acestuia, sunt integral prezentate în capitolul din Evaluarea Impactului asupra Mediului intitulat "Planuri ale sistemului de management de mediu și social" (Anexa 1 din subcapitolul "Planul de închidere și reabilitare a minei").

HG 349/2005 transpune Directiva UE 1999/35/CE privind depozitele de deșuri în legislație română. Aceasta nu se aplică deșeurilor rezultate din activitatea extractivă produse de proiectul Roșia Montană, care se supun prevederilor noii Directive 2006/21/CE a UE privind deșeurile miniere.

Constituirea unei garanții financiare pentru refacerea mediului („GFRM”) este obligatorie în România pentru a se asigura că operatorul minier dispune de fonduri adecvate pentru refacerea mediului. GFRM este reglementată de Legea Minelor (nr. 85/2003) și de Instrucțiunile și Normele de aplicare a Legii Minelor emise de Agenția Națională pentru Resurse Minerale (nr. 1208/2003). Există, de asemenea, două directive ale Uniunii Europene care au efect asupra

GFRM: Directiva privind deșeurile miniere („DSM”) și Directiva privind răspunderea de mediu („DRM”).

Directiva privind deșeurile miniere are scopul de a asigura că există acoperire pentru 1) toate obligațiile ce derivă din autorizația acordată pentru eliminarea deșeurilor rezultate ca urmare a activităților miniere și 2) toate costurile aferente lucrărilor de refacere a terenurilor afectate de depozitul de deșeuri. Directiva privind răspunderea de mediu reglementează activitățile de remediere și măsurile care trebuie luate de autoritățile de mediu în cazul unui accident ecologic cauzat de operatorii minieri, în scopul de a se asigura că operatorii dispun de resurse financiare corespunzătoare pentru lucrările de remediere ecologică. Deși aceste directive nu au fost încă transpuse în legislația românească, termenele pentru implementarea mecanismelor de aplicare sunt 30 aprilie 2007 (DRM) și 1 mai 2008 (DSM) - deci, înainte de începerea exploatării la Roșia Montană.

RMGC a inițiat deja procesul de conformare cu aceste directive, iar în momentul în care normele de punere în aplicare vor fi adoptate de guvernul român, RMGC va fi în deplină conformitate.

Conform legislației din România, există două GFRM separate și diferite.

Prima garanție, care se actualizează anual, se axează pe acoperirea costurilor preconizate pentru refacerea ecologică aferente funcționării obiectivului minier în anul următor. Aceste costuri sunt de minim 1,5% pe an din costurile totale, reflectând lucrările angajate anual.

Cea de a doua garanție, de asemenea actualizată anual, stabilește costurile preconizate pentru eventuala închidere a exploatării miniere Roșia Montană. Valoarea din GFRM destinată acoperirii costului de refacere finală a mediului se determină ca o cotă anuală din valoarea lucrărilor de refacere a mediului prevăzute în programul de monitorizare pentru elementele de mediu post-închidere. Acest program face parte din Programul tehnic pentru închiderea minei, un document ce trebuie aprobat de Agenția Națională pentru Resurse Minerale ("ANRM").

Fiecare GFRM va respecta regulile detaliate elaborate de Banca Mondială și Consiliul Internațional pentru Minerit și Metale.

Costurile actuale de închidere a proiectului Roșia Montană se ridică la 76 milioane USD, calculate pe baza funcționării minei timp de 16 ani. Actualizările anuale vor fi stabilite de experți independenți, în colaborare cu ANRM, în calitate de autoritate guvernamentală competentă în domeniul activităților miniere. Actualizările asigură că în cazul puțin probabil de închidere prematură a proiectului, în orice moment, GFRM reflectă întotdeauna costurile aferente refacerii ecologice. (Aceste actualizări anuale vor avea ca rezultat o valoare estimativă care depășește costul actual de închidere de 76 milioane USD, din cauză că în activitatea obișnuită a minei sunt incluse anumite activități de refacere ecologică).

În condițiile acestei garanții, autoritățile române nu vor avea nici o răspundere financiară cu privire la refacerea mediului ca urmare a proiectului Roșia Montană.

10. Directiva nr. 2004/35/CE privind răspunderea pentru poluarea mediului și prevenirea și remedierea daunelor aduse mediului, publicată în Jurnalul Oficial al Comunității Europene nr. L143/56 ("Directiva nr. 35/2004") stabilește cadrul general de reglementare în domeniul răspunderii pentru poluarea mediului înconjurător.

Potrivit prevederilor art. 1 din Directiva nr. 35/2004 "*scopul prezentei directive este de a stabili un cadru general în domeniul răspunderii pentru mediului înconjurător pe baza principiului poluatorul plătește, de a preveni și remedia pagubele cauzate mediului înconjurător*".

Directiva nr. 35/2004 statuează la nivel de principiu în cuprinsul dispozițiilor art. 14 (1) faptul că *”Statele Membre vor lua toate măsurile necesare pentru dezvoltarea piețelor și instrumentelor financiare de garantare prin intermediul operatorilor economici și financiari, inclusiv mecanisme financiare în cazul insolvenței, în scopul de a asigura operatorilor garanțiile financiare necesare pentru obligațiile asumate prin directivă”*.

Mai mult, conform prevederilor art. 19 (1) Directiva nr. 35/2004, Statele Membre vor implementa în legislația internă dispozițiile Directivei până la data de 31.04.2007. Precizăm faptul că, până la acest moment, Directiva nr. 35/2004 nu a fost transpusă în legislația noastră. Având în vedere aspectele menționate anterior, vă rugăm să observați faptul că, proiectul propus de RMGC nu încalcă Directiva nr. 35/2004 întrucât nu există reglementări interne cu caracter normativ care să stabilească aspectele de ordin material și procedural privind constituirea unei astfel de garanții.

Cu toate acestea, în măsura în care vor exista dispoziții legale specifice în privința constituirii unor garanții, RMGC va lua toate măsurile necesare pentru îndeplinirea obligațiilor legale care îi incumbă.

11. Această afirmație nu este adevărată. Raportul de securitate a fost depus odată cu Raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM) la 18 mai 2006 și a fost disponibil în vederea consultării în locațiile unde Raportul EIM a fost depus atât în format electronic, cât și versiune printată. Acesta se află atât pe site-ul Ministerului Mediului și Gospodăririi Apelor cât și pe www.povesteaadevarata.ro

12. Raportul la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM) a avut în vedere toate alternativele de dezvoltare, inclusiv aceea de a nu demara nici un proiect – o opțiune care nu va antrena niciun fel de investiții, ceea ce va face ca problemele de poluare existente și declinul socio-economic să continue (Capitolul 5 – *Analiza alternativelor*).

Raportul a luat în considerare, de asemenea, activități alternative – inclusiv agricultură, pășunat, procesarea cărnii, turism, silvicultură și produse forestiere, industria artizanală, colectarea de elemente de floră/faună pentru uz farmaceutic – și a ajuns la concluzia că niciuna dintre activități nu poate oferi aceleași avantaje economice, culturale și în privința mediului ca cele oferite de Proiectul Roșia Montană.

Capitolul 5 examinează, totodată, alternativele privind locația pentru cele mai importante instalații precum și variantele de tehnologie pentru minerit, procesare și managementul deșeurilor, la nivelul celor mai performante tehnici, și în conformitate cu documentația pentru cele mai bune tehnici disponibile publicată de UE (BAT).

13. Precizăm că nu va exista un fenomen de ploaie cu cianuri și nici nu a fost evidențiat în alte locuri sau în alte situații. De altfel, literatura de specialitate nu indică un fenomen numit „ploaie cu cianuri”, cunoscut și studiat fiind fenomenul de „ploi acide”, care nu poate fi generat prin degradarea compușilor cianurici în atmosferă.

Rațiunile pentru care afirmăm că nu va exista un fenomen de ploaie cu cianuri sunt următoarele:

- Manevrarea cianurii de sodiu, de la descărcarea din vehiculele de aprovizionare, până la depunerea sterilelor de procesare în iazul de decantare, se va realiza numai în fază lichidă, reprezentată de soluții alcaline cu un pH mare (mai mare de 10,5-11) având diferite concentrații de cianură de sodiu, alcalinitatea acestor soluții având rolul de a menține cianura sub formă de ioni cian (CN^-) și de a împiedica formarea acidului cianhidric (HCN), fenomen care are loc numai în medii cu pH redus;
- Volatilizarea cianurilor dintr-o soluție nu poate avea loc sub formă de cianuri libere, ci numai sub formă de HCN ;
- Manevrarea și stocarea soluțiilor de cianură de sodiu se va face numai prin intermediul unor sisteme închise, singurele instalații/zone în care ar putea avea loc

formarea și volatilizarea, cu rate mici de emisie, a HCN în aer, fiind tancurile de leșiere și de la îngroșătorul de sterile, precum și iazul de decantare a sterilelor de procesare;

- Emisiile de HCN de la suprafețele tancurilor menționate și de la suprafața iazului de decantare pot apărea ca urmare a reducerii pH-ului în straturile superficiale ale soluțiilor (ceea ce favorizează formarea HCN) și a desorbției (volatilizare în aer) acestui compus;
- Concentrațiile de cianuri în soluțiile manevrate vor scădea de la 300 mg/l în tancurile de leșiere, până la 7 mg/l (cianuri totale) la descărcarea în iazul de decantare, reducerea drastică a concentrațiilor de cianuri la descărcare urmând a fi realizată cu ajutorul sistemului de denocivizare;
- Pe baza cunoașterii chimismului cianurii și a experienței din activități similare s-au estimat următoarele posibile emisii de HCN în aer: 6 t/an de la tancurile de leșiere, 13 t/an de la tancurile îngroșătorului de sterile și 30 t/an (22,4 t, respectiv 17 mg/h/m², în sezonul cald și 7,6 t, respectiv 11,6 mg/h/m², în sezonul rece) de pe suprafața iazului de decantare, ceea ce înseamnă o emisie zilnică medie totală de HCN de 134,2 kg;
- Acidul cianhidric odată emis este supus unor reacții chimice în atmosfera joasă, reacții prin care se formează amoniac;
- Modelarea matematică a concentrațiilor de HCN în aerul ambiental (considerând situația în care HCN emis nu este supus reacțiilor chimice în atmosferă) a pus în evidență cele mai mari concentrații la nivelul solului, în incinta industrială, și anume în aria iazului de decantare și într-o arie din vecinătatea uzinei de procesare, concentrația maximă orară fiind de 382 μg/m³;
- Concentrațiile cele mai mari de HCN din aerul ambiental vor fi de 2,6 ori mai mici decât valoarea limită pentru protecția muncii prevăzută de legislația națională;
- Concentrațiile de HCN în aerul ambiental din zonele populate din vecinătatea incintei industriale vor avea valori de 4 – 80 μg/m³, de peste 250 – 12,5 ori mai mici decât valoarea limită pentru protecția muncii prevăzută de legislația națională (legislația națională și legislația UE pentru calitatea aerului nu prevăd valori limită pentru protecția sănătății populației);
- Evoluția HCN în atmosferă implică o componentă nesemnificativă a reacțiilor în fază lichidă (vapori de apă din atmosferă și picăturile de ploaie) deoarece, la presiuni reduse, caracteristice gazelor din atmosfera liberă, HCN este foarte slab solubil în apă, iar ploaia nu va reduce efectiv concentrațiile din aer (Mudder, et al., 2001, Cicerone și Zellner, 1983);
- Probabilitatea ca valorile concentrațiilor de HCN în precipitațiile din interiorul sau din exteriorul ariei Proiectului să fie semnificativ mai mari decât valorile de fond (0,2 ppb), este extrem de redusă.

Detalii privind aspectele referitoare la utilizarea cianurii în procesele tehnologice, la bilanțul cianurilor, precum și la emisiile și la impactul cianurilor asupra calității aerului: Raport la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM), Cap. 2, Cap. 4.1 și Cap. 4.2 (secțiunea 4.2.3).

Apreciem faptul că există preocupări cu privire la impactul transfrontalier și că s-a lucrat în mare parte cu experți și oameni de știință independenți pentru a evalua complet toate posibilitățile. Aceste evaluări, inclusiv studiul care tocmai a fost finalizat de Universitatea Reading privind scenariile de eșec catastrofal, au stabilit că Proiectul Roșia Montană nu are nici un impact transfrontalier. Copia studiului întocmit de Universitatea Reading se găsește în bibliografia anexată la acest raport.

Raport la studiul de evaluare a impactului asupra mediului (EIM) (Capitolul 10 *Impact Transfrontieră*) analizează proiectul propus sub aspectul unui potențial impact semnificativ asupra bazinului hidrografic și transfrontalier, în aval, care ar putea afecta, spre exemplu, bazinele râurilor Mureș și Tisa în Ungaria. Capitolul concluzionează că în condiții normale de funcționare, nu ar exista un impact semnificativ în aval de bazinele râurilor/asupra condițiilor transfrontaliere.

Problema unei posibile deversări accidentale de steril, la scară largă, în rețeaua hidrografică a fost recunoscută în timpul consultărilor publice ca fiind o problemă importantă, când părțile interesate și-au manifestat îngrijorarea în acest aspect. În consecință, RMGC a întreprins un studiu adițional, în afară de ceea ce include evaluarea impactului asupra mediului, referitor la calitatea apei în aval de amplasamentul proiectului precum și în Ungaria. Acest studiu conține un model asupra calității apei, cuprinzând o gamă de scenarii posibile de accident și pentru diverse condiții de debit.

Modelul utilizat este modelul INCA, elaborat în ultimii 10 ani pentru a simula atât sisteme terestre cât și sisteme acvatice în cadrul programului de cercetare EUROLIMPACS EU (www.eurolimpacs.ucl.ac.uk). Modelul a fost utilizat pentru a analiza impactul generat de viitoarele activități de exploatare, precum și pentru activități de colectare și tratare a poluării generate de activitățile miniere din trecut la Roșia Montană.

Modelul creat pentru Roșia Montană simulează opt metale (cadmiu, plumb, zinc, mercur, arsenic, cupru, crom, mangan) precum și cianuri, nitrat, amoniac și oxigen dizolvat. Simulările din modelul menționat au fost aplicate în cazul captărilor din amonte de Roșia Montană cât și întregul bazin Abrud-Arieș-Mureș până la granița cu Ungaria până la confluența cu râul Tisa. Modelul ia în considerare diluția, procesele de amestecare și cele fizico-chimice ce afectează metalele, amoniacul și cianura în bazinul hidrografic și prezintă estimări de concentrații în punctele cheie de-a lungul râului, inclusiv la granița cu Ungaria și în Tisa după confluența cu râul Mureș.

Chiar și în cazul unei deversări neprogramate la scară largă de material steril (de exemplu în urma ruperii barajului) în rețeaua hidrografică, nu ar avea ca rezultat poluarea transfrontalieră, datorită diluției și dispersiei în bazinul hidrografic cât și conformării cu tehnologia UE BAT (Cele Mai Bune Tehnici Disponibile) adoptate pentru proiect (de exemplu, utilizarea procesului de distrugere a cianurii pentru efluentul de steril care reduce concentrația de cianură în efluentul depozitat în iazul de decantare, la sub 6mg/l). Modelul a arătat că în cel mai grav scenariu de rupere a barajului, toate limitele legale impuse pentru concentrațiile de cianură și metale grele în apa râului vor fi respectate înainte de a trece în Ungaria.

Modelul INCA a fost de asemenea utilizat pentru a evalua influența benefică a colectării și epurării apelor de mină existente și a demonstrat îmbunătățirea substanțială a calității apei în bazinul hidrografic în condiții normale de funcționare.

Pentru mai multe informații, o fișă de informare ce prezintă modelul INCA este prezentată sub titlul Programul de Modelare a Râului Mureș iar raportul complet de modelare este prezentat ca Anexa 5.1.

Answer to Contestation Type 3

Submitted by Kerekes Gabriel

S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. (RMGC) has fully taken these issues into consideration in the development of the comprehensive, detailed Environmental Impact Assessment (EIA) for the Roșia Montană project. Our specific responses to Contestation Type 3 are as follows:

1. The TMF is located approximately 2 km above the town of Abrud and therefore the design criteria for the dam have been established to address consequence of a dam failure. The proposed dam at the Tailings Management Facility (TMF) and the secondary dam at the catchment basin are rigorously designed to exceed Romanian and international guidelines, to allow for significant rainfall events and prevent dam failure due to overtopping and any associated cyanide discharge, surface or groundwater pollution.

Specifically, the facility has been designed for two Probable Maximum Precipitation (PMP) events and the associated Probable Maximum Flood (PMF). The design criterion for TMF includes storage for two PMF flood events, more rain than has ever been recorded in this area. The construction schedule for embankment and basin staging will be completed to ensure that PMP storage requirements are available throughout the project life. The Roșia Montană TMF is therefore designed to hold a total flood volume over four times greater than the Romanian government guidelines. In addition, an emergency spillway for the dam will be constructed in the unlikely event that another event occurs after the second PMP event. A spillway is only built for safety reasons to ensure proper water discharge in an unlikely event and, thus, avoid overtopping which could cause a dam breach. The TMF design therefore very significantly exceeds required standards for safety. This has been done to ensure that the risks involved in using Corna valley for tailings storage are well below what is considered safe in every day life.

Additional study was done regarding earthquakes, and, as indicated in the EIA the TMF is engineered to withstand the Maximum Credible Earthquake(MCE). The MCE is the largest earthquake that could be considered to occur at the site based on the historical record.

In addition, Section 7 of the EIA report includes an assessment of the risks cases that have been analyzed and include various dam break scenarios. Specifically, the dam break scenarios were analyzed for a failure of the starter dam and for the final dam configuration. The dam break modelling results indicate the extent of tailings run out. Based on the two cases analyzed, the tailings will not extend beyond the confluence of the Corna valley stream and the Abrud River.

However, the project recognizes that in the highly unlikely case of a dam failure that a Emergency Preparation and Spill Contingency Management Plan must be implemented. This plan was submitted with the EIA as Plan I, Volume 28.

For a more detailed technical analysis, please refer to Chapter 7, Section 6.4.3.1, “TMF Potential Failure Scenarios” of the EIA.

2. The figure of US\$ 3 billion is both unsubstantiated and implausibly high. RMGC stands behind our closure estimates, which were developed by a team of independent experts with international experience and will be reviewed by third party experts, are based on the assumption that the project can be completed according to the plan, without interruptions, bankruptcy or the like they are engineering calculations and estimates based on the current commitments of the closure plan and are summarized in the EIA’s Mine Closure and Rehabilitation Management Plan (Plan J in the EIA). Annex 1 of Plan J will be updated using a more detailed approach looking at every individual year and calculating the amount of surety, which must be set aside year by year to rehabilitate the mine before RMGC is released from all

its legal obligations. Most importantly, the current estimates assume the application of international best practice, best available technology (BAT) and compliance with all Romanian and European Union laws and regulations.

Closure and rehabilitation at Roşia Montană involves the following measures:

- Covering and vegetating the waste dumps as far as they are not backfilled into the open pits;
- Backfilling the open pits, except Cetate pit, which will be flooded to form a lake;
- Covering and vegetating the tailings pond and its dam areas;
- Dismantling of disused production facilities and revegetation of the cleaned-up areas;
- Water treatment by semi-passive systems (with conventional treatment systems as backup) until all effluents have reached the discharge standards and need no further treatment;
- Maintenance of the vegetation, erosion control, and monitoring of the entire site until it has been demonstrated by RMGC that all remediation targets have been sustainably reached.

While the aspects of closure and rehabilitation are many, we are confident in our cost estimates because the largest expense – that incurred by the earthmoving operation required to reshape the landscape – can be estimated with confidence. Using the project design, we can measure the size of the areas that must be reshaped and resurfaced. Similarly, there is a body of scientific studies and experiments that enable scientists to determine the depth of soil cover for successful revegetation. By multiplying the size of the areas by the necessary depth of the topsoil by the unit rate (also derived from studying similar earthmoving operations at similar sites), we can estimate the potential costs of this major facet of the rehabilitation operation. The earthmoving operation, which will total approximately US \$65 million, makes up 87% of closure and rehabilitation costs.

Also, the necessity of additional technological measures to stabilize and reshape the tailings surface will be discussed in the update of the Economical Financial Guarantee (EFG) estimate, which leads to an increase the provisions for tailings rehabilitation, especially if the TMF is closed prematurely and no optimized tailings disposal regime is applied. The exact figures depend on the details of the TMF closure strategy which can be finally determined only during production

Concerning parallels between the RMP and Baia Mare, Romanian law has changed since Baia Mare to protect the nation's taxpayers. According to the Romanian Mining Legislation (Law 85/2003), Article 53 (1) and (2), RMGC must carry out all of the activities outlined in the Mine Closure Plan at its own cost and responsibility. RMGC is released from its legal obligations only when all requirements are satisfied. Furthermore, Article 20 (4) of the Mining Law and the corresponding stipulations in the European Mine Waste Directive 2006/21/EC require RMGC to establish a financial guarantee for environmental rehabilitation (EFG, Environmental Financial Guarantee). RMGC is able to obtain an operating license from the Competent Authority only once a satisfactory EFG is in place.

In Romania, the creation of an Environmental Financial Guarantee ("EFG") is required to ensure adequate funds are available from the mine operator for environmental cleanup. The EFG is governed by the Mining Law (no. 85/2003) and the National Agency for Mineral Resources instructions and Mining Law Enforcement Norms (no. 1208/2003). Two directives issued by the European Union also impact the EFG: the Mine Waste Directive ("MWD") and the Environmental Liability Directive ("ELD").

The Mine Waste Directive aims to ensure that coverage is available for 1) all the obligations connected to the permit granted for the disposal of waste material resulting from mining activities and 2) all of the costs related to the rehabilitation of the land affected by a waste facility. The Environmental Liability Directive regulates the remedies, and measures to be taken by the environmental authorities, in the event of environmental damage created by mining

operations, with the goal of ensuring adequate financial resources are available from the operators for environmental cleanup efforts. While these directives have yet to be transposed by the Romanian Government, the deadlines for implementing their enforcement mechanisms are 30 April 2007 (ELD) and 1 May 2008 (MWD) – thus before operations are scheduled to begin at Roşia Montană.

RMGC has already begun the process of complying with these directives, and once their implementation instruments are enacted by the Romanian Government, we will be in full compliance.

There are two separate and distinct EFGs under Romanian law.

The first, which is updated annually, focuses on covering the projected reclamation costs associated with the operations of the mine in the following year. These costs are of no less than 1.5 percent per year, of total costs, reflective of annual work commitments.

The second, also updated annually, sets out the projected costs of the eventual closure of the Roşia Montană mine. The amount of the EFG to cover the final environmental rehabilitation is determined as an annual quota of the value of the environmental rehabilitation works provided within the monitoring program for the post-closure environmental elements. Such program is part of the Technical Program for Mine Closure, a document to be approved by the National Agency for Mineral Resources (“NAMR”).

Each EFG will follow detailed guidelines generated by the World Bank and the International Council on Mining and Metals.

The current projected closure cost for Roşia Montană is US \$76 million, which is based on the mine operating for its full 16-year lifespan. The annual updates will be completed by independent experts, carried out in consultation with the NAMR, as the Governmental authority competent in mining activities field. These updates will ensure that in the unlikely event of early closure of the project, at any point in time, each EFG will always reflect the costs associated with reclamation. (These annual updates will result in an estimate that exceeds our current US \$76 million costs of closure, because some reclamation activity is incorporated into the routine operations of the mine.)

The annual updates capture the following four variables:

- Changes in the project that impact reclamation objectives;
- Changes in Romania’s legal framework, including the implementation of EU directives;
- New technologies that improve the science and practice of reclamation;
- Changes in prices for key goods and services associated with reclamation.

Once these updates are completed, the new estimated closure costs will be incorporated into RMGC’s financial statements and made available to the public.

A number of different financial instruments are available to ensure that RMGC is capable of covering all of the expected closure costs. These instruments, which will be held in protected accounts at the Romanian state disposal, include:

- Cash deposit;
- Trust funds;
- Letter of credit;
- Surety bonds;
- Insurance policy.

Under the terms of this guarantee, the Romanian government will have no financial liability in connection with the rehabilitation of the Roşia Montană project.

3. The reports and studies published by experts in the field make clear that the Roman galleries at Roșia Montană are significant, but not unique. As indicated in the gazetteer of the Roman mining sites from Transylvania and Banat-prepared as part of the Environmental Impact Assessment Study for the Roșia Montană project, it is difficult to justify the claim that the Roșia Montană site is unique importance if we consider the history of mining in the Roman Empire, and especially in the province of Dacia. There are at least 20 other sites with relatively similar features and some of them (Ruda Brad, Bucium – the Vulcoi Corabia area and Haneș – Amlașul Mare area) have already produced concrete evidence proving that their archaeological potential is, to a certain extent, similar to that of the ancient *Alburnus Maior* site. This aspect should also be taken into consideration when claiming that Roșia Montană is a site of unique importance.

Most of the ancient mining works in the Cărnic massif, as well as in other mining sectors, are only accessible, and in difficult conditions, to specialists, and actually partially inaccessible to the public at large. Moreover, under the EU safety rules regulating similar activities in museums all over Europe, rules that have been transposed into Romanian legislation, Roman galleries that pose safety risks cannot be opened for public access. Note that a number of other similar Roman gallery segments will be preserved in situ.

Consequently, based on the scientific report submitted by French experts, on the proposal by the National Archaeology Commission, the Ministry of Culture and Religious Affairs has granted the archaeological discharge certificate for the Cărnic Massif, with the exception of a an area of approximately 5 hectares, including Piatra Corbului. As part of the effort to minimize negative impacts, in addition to the thorough investigation of the area and publication of its results, specialists have deemed it appropriate to make a 3-D representation as well as replicas of these structures (at a scale of 1:1). These will be included in the mining museum that is proposed at Roșia Montană. A lawsuit has been filed with regard to the archaeological discharge certificate and the case is currently in progress.

As an alternative, the company considered the preparation of a specialized study comprising financial estimates for the conservation in their entirety of the galleries from the Cărnic massif and for opening them to tourists. Moreover, note that the costs for the development and maintenance of a public circuit in this massif are prohibitive and such an investment would not be economically feasible (see Annex “Costs Estimate for the Development of Ancient Mining Networks from Cărnic”, prepared by the UK-based companies Gifford, Geo-Design and Forkers Ltd).

Construction activities in the Orlea area, necessary for the development of the proposed mining project, cannot start until the archaeological investigations have been completed, in accordance with the Romanian legal provisions and international practices and guidelines. (Cultural Heritage Baseline Report, vol. 6, p. 46). Under the Government Ordinance no. 43/2000 on the protection of the cultural heritage and the designation of some archaeological sites as areas of national interest, as last amended, “the investor shall finance a feasibility study and a technical proposal, describing the measures to be taken (later to be presented in detail) and the funds necessary for conducting preventive archaeological researches or, as the case may be, archaeological surveillance. Also, the investor shall finance the necessary works for the preservation of the archaeological heritage or, where appropriate, for the archaeological discharge of the area affected by works. The investor shall finance the enforcement of such measures”.

With regard to the Orlea area, the Cultural Heritage Baseline Study - Volume 6 p.46 - specifies that preventive surface and underground archaeological research is planned to continue in an area of identified archaeological potential. It also specifies that the research undertaken to date is preliminary in character. Also, please note that the EIA report mentions the following: given that mining activities in the Orlea area are to be developed at a later stage, surface archaeological research in this area is planned to start in 2007.

In 2004, the preliminary underground investigations, undertaken in the Orlea Massif, have led to a significant discovery. The value of the discovery was confirmed in the summer of 2005. The French team led by Dr. Beatrice Cauuet uncovered a chamber with a hydraulic wheel, and subsequently an entire mine dewatering system. This complex, uncovered in the Păru Carpeni area, was dated to Roman times and has been subject to extensive archaeological investigations, while special measures have been taken to ensure its preservation *in situ*. The discovery would not be affected by the future development of the Orlea open pit. Surface preventive archaeological research in the Orlea area, as well as underground archaeological research in the Orlea- Țarina segment are planned to be undertaken between 2007 and 2012, as indicated in the Cultural Heritage Baseline Report, vol. 6, p. 48.

In the 1980s, a mining museum was developed in the Orlea massif. The museum included a series of well-preserved galleries that have been separated from adjacent, access galleries by concrete walls. The Orlea galleries, as well as those in the Cărnic massif and in other mining areas in Roșia Montană, are trapezoidal in form. During the successive reworking and mining of these galleries, part of the Roman remains have been destroyed. In addition, the galleries suffered further deterioration, especially due to the recent mining works using drilling-blasting techniques that caused cave-ins and deterioration of underground mining remains. The removal of mine waste in the course of archaeological research adds to the process of deterioration of the Roman galleries, further accentuated by the closure of mining operations at Minvest (1st June, 2006) –given that the mining activities have ensured a minimal level of mine dewatering. Under the existing legislation, shutting down mining activities requires a comprehensive set of conservation measures. However, at Roșia Montană the mine was abandoned without any other restoration works. Just a couple of months later, drainage channels inside the Sfânta Cruce gallery, the main drainage gallery, got clogged, which led to the flooding of a number of galleries, several kilometers long. Proper maintenance works are needed if the archaeological remains are to be preserved for future generations. In the absence of such measures the result will be disastrous, and the parts of galleries that have been preserved will disappear as a result of cave-ins and flooding. The Roman steps at Brad (Roman mining remains covered by Law 5/2000) are illustrative in this respect-once maintenance works stopped, the galleries became inaccessible.

In accordance with the List of Historic Monuments published in the Official Gazette nr. 646 bis of 16 July 2004, the industrial area that is to be developed in the Orlea Massif includes 2 archaeological sites classified as historic monuments –the Roman settlement at Alburnus Maior, the Orlea area (code LMI AB-I-m-A-00065.01), and the Roman mining exploitation at Alburnus Maior, the Orlea Massif (AB-I-m-A-00065.02).

Law 422/2001 on the protection of historic monuments, as last amended, provides for the declassification of archaeological sites, once the archaeological discharge certificate has been granted, as approved by the National Archaeological Commission within The Ministry of Culture and Religious Affairs. The archaeological discharge procedure, as defined by the law, is the procedure by means of which an area of archaeological interest may be restored to its current use. Therefore, it is true that RMGC plans to mine the gold-silver deposits located in the Orlea Massif area, in the second phase of the proposed mining project.

Consequently, the proposed mining operations in the Orlea Massif can be developed only after the completion of preventive, surface and underground archaeological researches, that will produce a comprehensive body of data on the Roman site located in the Orlea area. As shown in Annex I to the Cultural Heritage Baseline Report (Archaeological Site Record Card-9. Orlea Massif, p.231-236), no archaeological investigations have been undertaken in this area, nor any expert studies that would determine in detail the characteristics and the spatial distribution of the archaeological remains in the area. RMGC has, therefore, committed to financing a preventive archaeological research program, to be undertaken between 2007-2012 by an expert team. Based on the research findings, a decision will be made as to whether the archaeological discharge procedure should be applied. There are no legal provisions that would prohibit

conducting preventive archaeological researches in the areas with an identified archaeological heritage, such as the Orlea area.

Given the significance of the Roşia Montana's cultural heritage, and the current legal requirements, S.C. Roşia Montană Gold Corporation S.A allocated more than USD 10 million for the archaeological investigations carried out between 2001-2006. What is more, based on the research results, on the experts' opinions and on the decision of competent authorities, the budget for the next years, allocated for the research, conservation and restoration of the Roşia Montană's cultural heritage, undertaken as part of the project development, amounts to more than USD 25 million, as indicated in the Environmental Impact Assessment Study, published in May 2006 (see the EIA Report, vol. 32, Management Plan for the Archaeological Heritage from the Roşia Montană area, p. 84-85). Archaeological research in the Orlea area is to be continued, and a **Modern Mining Museum** will be opened, including **geology, archaeology, ethnographic and industrial heritage exhibitions**. Other plans include the development for public access of the **Cătălina-Monuleşti gallery and the Tău Găuri monument, as well as the restoration of the 41 historical buildings and of the protected zone Roşia Montană Historic Centre**.

For further information on the most important archaeological remains, as well as on a series of comments on their preservation and on the special measures included in the management plans, please consult the Annex "Information on the Cultural heritage of Roşia Montană and Related Management Aspects"

In conclusion, with regard to your question, it is important to say that the company does not wish to destroy the Orlea and Cărnic massifs. Based on the research results, on the international guidelines and best practices in the field, it has been decided that the most effective solution for enhancing this type of cultural heritage is to preserve *in situ* the most significant underground mining archaeological remains uncovered at Roşia Montană, and to create exact replicas of the galleries that cannot be opened for public access, either due to safety reasons or because of the state of preservation of the remains.

Far from destroying Rosia Montana's patrimony, the Special Rapporteur from a committee of the Parliamentary Assembly/Council of Europe has called the company-sponsored rescue archaeology programme – an investment of \$10 million USD to date led by an internationally renowned mining archaeologist -- "an exemplary project of responsible development."

4. The impact on protected flora and fauna will exist only locally, but this impact will not lead to the loss of any specie. The Project has been designed even from the beginning to fully comply with the requirements and norms imposed by Romanian and European environmental legislation.

The company believes the fact that the project impact on environment remains significant, especially because covers previous impacts. But, the investments required to ecologically restore/rehabilitate Roşia Montană area in order to address current complex environmental issues, are only achievable following the implementation of some economic projects that will generate and warrant implementation of some direct and responsible actions as a component of base principles of sustainable development concepts. Clean processes and technologies may be developed only in the presence of a solid economic environment fully compliant with the environment that will also resolve previous impacts of anthropic activities.

The base documents of the Project are in fact an unbiased reason of its implementation, considering the highly complex environmental commitment within Roşia Montană area.

Some of the Roşia Montană species that are under a certain protection status stand for an insignificant percentage of the scale of populations estimated at national level. The characterization of species from their habitat point of view exists in the species tables presented in the Biodiversity Chapter of the EIA Report and its annexes, although this is not a requirement

imposed by the Habitats Directive. Due to their large volume of information, the annexes of chapter 4.6 Biodiversity can be found in the electronic version of the EIA disclosed by the company both in Romanian and English through approx. 6000 DVD/CD copies, being accessible on the company website, and on the websites of Ministry of Environment and Water Management, local and regional environmental protection agencies of Alba, Sibiu, Cluj, etc.

From practical point of view, the low value of conservation of the impact area is also indirectly emphasized by the fact that there is no proposal to designate the area a SPA (aviafaunistic special protected area) and by the denial as unfounded of the proposal to designate the area as a pSCI area (sites of community importance).

Taking all these into account, we believe that the proposed Project is compliant with the provisions of EU Directive no. 92/43 Habitats[1], and EU Directive no. 79/409 Birds[2] respectively, especially because within Biodiversity Management Plan, Plan H, several active and responsible measures are provided to reconstruct/rehabilitate several natural habitats, pursuant to the provisions of the same documents [3].

References:

[1] art.3, 2nd paragraph, Each Member State shall contribute to the creation of Natura 2000 (network) in proportion to the representation within its territory of the natural habitat types and the habitats of species referred to in paragraph 1. To that effect each Member State shall designate, in accordance with Article 4, sites as special areas of conservation taking account of the objectives set out in paragraph 1.

art.4, 1st paragraph. On the basis of the criteria set out in Annex III (Stage 1) and relevant scientific information, each Member State shall propose a list of sites indicating which natural habitat types in Annex I and which species in Annex II that are native to its territory the sites host. For animal species ranging over wide areas these sites shall correspond to the places within the natural range of such species which present the physical or biological factors essential to their life and reproduction. For aquatic species which range over wide areas, such sites will be proposed only where there is a clearly identifiable area representing the physical and biological factors essential to their life and reproduction. Where appropriate, Member States shall propose adaptation of the list in the light of the results of the surveillance referred to in Article 11. [...]

2nd paragraph.[...] Member States whose sites hosting one or more priority natural habitat types and priority species represent more than 5 % of their national territory may, in agreement with the Commission, request that the criteria listed in Annex III (Stage 2) be applied more flexibly in selecting all the sites of Community importance in their territory.[...]

Art. 6, 4th paragraph. If, in spite of a negative assessment of the implications for the site and in the absence of alternative solutions, a plan or project must nevertheless be carried out for imperative reasons of overriding public interest, including those of a social or economic nature, the Member State shall take all compensatory measures necessary to ensure that the overall coherence of Natura 2000 is protected. It shall inform the Commission of the compensatory measures adopted.

Art. 16. Provided that there is no satisfactory alternative and the derogation is not detrimental to the maintenance of the populations of the species concerned at a favourable conservation status in their natural range, Member States may derogate from the provisions of Articles 12, 13, 14 and 15 (a) and (b):[...]

- in the interests of public health and public safety, or for other imperative reasons of overriding public interest, including those of a social or economic nature and beneficial consequences of primary importance for the environment;

[2] Art.4, 1st paragraph. The species mentioned in annex 1 shall be the subject of special conservation measures concerning their habitat in order to ensure their survival and reproduction in their area of distribution. [...]

Trends and variations in population levels shall be taken into account as a background for evaluations. Member states shall classify in particular the most suitable territories in number and size as special protection areas for the conservation of these species, taking into account their protection requirements in the geographical sea and land area where this directive applies.

[3] Directive 92/43 Habitats, art. 2, 2nd paragraph; Directive 79/409 Birds, art. 3, 2nd paragraph, letter c.

5. Your statement according to which there was no urbanism certificate upon the initiation of public consultation process is not accurate. When the public consultation has been initiated, a valid urbanism certificate existed, i.e the urbanism certificate no. 78 issued on 26th of April 2006.

At the same time, from legal point of view there is no condition imposed to develop public consultations based on the existence of an urbanism certificate. That is by taking into account the legal requirements: The Order of Ministry of Waters and Water Management no. 860/2002 regarding the procedure for assessing the environmental impact and for issuing the environmental permit (Order no. 860/2002) and Law no. 50/1991 regarding the permitting process of construction, re-published.

The urbanism certificate is a document issued and is aimed at having an informative role that informs the applicant on the legal, economical and technical issues related to existing lands and buildings and establishes urbanism requirements and necessary permits for securing construction authorization, pursuant to the provisions of art. 5 of Law no. 50/1991 regarding the authorization of construction works, re-published. The permits and endorsements required for developing projects are included in the legislation governing each of the fields submitted to a permitting procedure (the environmental permit is included in the environmental legislation, the urbanism requirements are included in the urbanism and territorial arrangement legislation); these permits are only mentioned and summarized in the urbanism certificate.

Pursuant to the provision of art. 6 (2) of Governmental Decision no. 918/2002 [i] regarding the establishment of the framework procedure of assessing the environmental impact and for the approval of the public or private projects subject to this procedure, the Roşia Montană Project has been considered as a project with significant impact on the environment, **a project that will undergo an environmental impact assessment, as this is a mandatory requirement.** The Project has been framed as having a significant impact on the environment by taking into account its dimensions and the nature of its activities. These characteristics, based on which its framing has been performed, have no relationship with the urban certificate and its content being under no circumstances altered. At the same time, the fact that an impact assessment is mandatory and required is not based on urbanism certificate and does not result from its content but it is intrinsic related and conditioned by Project's characteristics as proposed by titleholder based on its own plans.

S.C. Roşia Montană Gold Corporation S.A. (RMGC) applied for and secured an Urbanism Certificate for the entire Roşia Montană. Mining project. The Certificate no.78 was issued by the Alba County Council on April 26, 2006, prior to the initiation of the public consultations process. The public consultations have been initiated in May 2006 when the EIA Report was submitted to the authorities, and in over 48 localities and continued with the public debates initiated on July 24th, 2006 at Roşia Montană.

The Urbanism Certificate is available for consultation at the headquarters of the Alba County Council, from 8 – 13 h during business days.

Reference:

[i] We would like to underline the fact that Governmental Decision no. 918/2002 has been abrogated by Governmental Decision no. 1213/2006 regarding the establishment of framework procedure for assessing the environmental impact for certain public and private projects, published in the Official Gazette, Part I no. 802 from 25/09/2006 ("Governmental Decision no. 1213/2006"). However, taking into account the provisions of art. 29 of Governmental Decision no. 1213/2006 where it is stipulated: "The Projects submitted for securing environmental permits at the competent authorities and subjected to an environmental impact assessment, before enforcing this decision will be subjected to the procedure of environmental impact assessment and of issuing the environmental permit that was in force when the application was submitted".

We would like to state that RMGC's Projects is governed by the provisions included in the Governmental Decision no. 918/2002.

6. We underline the fact that pursuant to the provisions of art. 41, paragraph 2, from the Mining Law no.85/2003, the authorities from the local administration have the liability to adjust and/or update the territory arrangement plans and the general urbanism plans, in order to allow the development of all operations necessary for the development of mining activities.

In other words, we mention the fact that the General Urbanism Plan for the entire Roșia Montană settlement was prepared in 2002. This Plan stipulates urban-planning regulations for all 16 villages included in the Roșia Montană Commune, and for a protected area including historical buildings. The General Urbanism Plan has been presented to the public and subject to public debates, therefore all interested persons have been able to express their opinion regarding the development opportunities of the commune. After the completion of the public participation stage, the General Urbanism Plan has obtained all necessary approvals from the competent ministries, from Alba County Council, the Urbanism Committee, Alba Environmental Protection Agency, the network operators and the final approval of Roșia Montană Local Council.

S.C. Roșia Montană Gold Corporation S.A. (RMGC) has requested and obtained, from Alba County Council, the Urbanism Certificate no. 78 of 26.04.2006 for the entire Roșia Montană mining project, including the tailings management facility (TMF). This urbanism certificate is fully compliant with the project proposal whose impact is assessed in the EIA Report. The certificate covers the area included in the Zonal Urbanism Plan for Roșia Montană Industrial Area and is included in the Mining License issued by the National Agency for Mineral Resources. The Zonal Urbanism Plan for the Industrial Area has been subject to public consultations and debates organized in Roșia Montană, Bucium, Câmpeni and Abrud and has received the approval to continue the permitting procedures, from all 4 local councils.

Concerning the urbanism plans of the other settlements, the General Urbanism Plan for Abrud city was updated in 2002, incorporating the part of the TMF located within the territory under Abrud administration. This General Urbanism Plan has been subject to the same approval procedure as the General Urbanism Plan of Roșia Montană Commune. The General Urbanism Plan for Câmpeni city is currently being updated, and Roșia Montană Gold Corporation requested the Local Council to include the part of the water supply pipe and the pipe collecting water from Aries River. After completion, it will be subject to the approval procedure described above.

Only one road will be constructed on the administrative territory of Bucium Commune, having a reduced impact on the urbanism plan. Consequently, in compliance with the applicable urbanism regulations it is not necessary to include it in a new urbanism plan or to modify the existing plan.

7. The concession license for exploitation in the Roșia Montană perimeter no. 47/1999 ("the Roșia Montană License") was concluded based on and according to the procedures provided by the former Mining Law no. 61/1998, in force as at the conclusion of the License. The Roșia Montană license was approved by the Government Decision no. 458/10.06.1999, published in the Romanian Official Gazette, Section I, no. 285/21.06.1999.

We specify that the Roșia Montană license has a period of 20 years, with the possibility of being extended, according to the Mining Law. As per the legal provisions, the object of the Roșia Montană License is the exploitation of the mineral resources in the perimeter Roșia Montană and not the activity of CNCAF Minvest SA, which is a company affiliated to the license.

Pursuant to the exploration-development activities of RMGC, the resources and reserves existing in the Roșia Montană perimeter have been identified in detail. The mining project proposed by RMGC considers the exploitation of these resources and reserves discovered

pursuant to the ensemble of studies and activities for the identification of the deposits, the quality and quantity evaluation, as well as by determining the technical and economical conditions for capitalization. The new mining exploitation is planned and designed by observing the international standards and shall involve the use of the best available techniques for the proper operation, the environmental protection and mitigation of the impact.

According to the legal provisions, RMGC follows the entire permitting procedure for the new mining exploitations, the public debate of the Report to the Environmental Impact Assessment Study being a compulsory stage within this permitting process.

8. An engineered liner is included in the design of the Tailings Management Facility (TMF) basin to be protective of groundwater. Specifically, the Roșia Montană Tailings Management Facility (TMF or “the facility”) has been designed to be compliant with the EU Groundwater Directive (80/68/EEC), transposed as Romanian GD 351/2005. The TMF is also designed for compliance with the EU Mine Waste Directive (2006/21/EC) as required by the Terms of Reference established by the MEWM in May, 2005. The following paragraphs provide a discussion of how the facility is compliant with the directives.

The TMF is composed of a series of individual components including:

- the tailings impoundment;
- the tailings dam;
- the secondary seepage collection pond;
- the secondary containment dam; and
- the groundwater monitoring wells/extraction wells located downstream of the Secondary Containment dam.

All of these components are integral parts of the facility and necessary for the facility to perform as designed.

The directives indicated above require that the TMF design be protective of groundwater. For the Roșia Montană project (RMP), this requirement is addressed by consideration of the favorable geology (low permeability shales underlying the TMF impoundment, the TMF dam, and the Secondary Containment dam) and the proposed installation of a low-permeability (1×10^{-6} cm/sec) recompacted soil liner beneath the TMF basin. Please see Chapter 2 of EIA Plan F, “The Tailings Facility Management Plan” for more information.

The proposed low permeability soil liner will be fully compliant with Best Available Techniques (BAT) as defined by EU Directive 96/61 (IPPC) and EU Mine Waste Directive. Additional design features that are included in the design to be protective of groundwater include:

- A low permeability (1×10^{-6} cm/sec) cut off wall within the foundation of the starter dam to control seepage;
- A low permeability (1×10^{-6} cm/sec) core in the starter dam to control seepage;
- A seepage collection dam and pond below the toe of the tailings dam to collect and contain any seepage that does extend beyond the dam centerline,
- A series of monitoring wells, below the toe of the secondary containment dam; to monitor seepage and ensure compliance, before the waste facility limit.

In addition to the design components noted above specific operational requirements will be implemented to be protective of human health and the environment. In the extremely unlikely case that impacted water is detected in the monitoring wells below the secondary containment dam, they will be converted to pumping wells and will be used to extract the impacted water and pump it into the reclaim pond where it will be incorporated into the RMP processing plant water supply system, until the compliance is reestablish.

9. The environmental rehabilitation plan of the Roșia Montană Gold Corporation (“RMGC”), and the accompanying Environmental Financial Guarantee (“EFG”), is fully discussed in the section of the Environmental Impact Assessment titled “Environmental and Social Management and

System Plans” (Annex 1 of the subchapter titled “Mine Rehabilitation and Closure Management Plan”).

GD 349/2005 transposes the EU Landfill Directive 1999/35/EC into Romanian Law. It is not applicable to the extractive wastes generated by the Roșia Montană project, which are covered by the new EU Mine Waste Directive 2006/21/EC.

In Romania, the creation of an Environmental Financial Guarantee (“EFG”) is required to ensure adequate funds are available from the mine operator for environmental cleanup. The EFG is governed by the Mining Law (no. 85/2003) and the National Agency for Mineral Resources instructions and Mining Law Enforcement Norms (no. 1208/2003). Two directives issued by the European Union also impact the EFG: the Mine Waste Directive (“MWD”) and the Environmental Liability Directive (“ELD”).

The Mine Waste Directive aims to ensure that coverage is available for 1) all the obligations connected to the permit granted for the disposal of waste material resulting from mining activities and 2) all of the costs related to the rehabilitation of the land affected by a waste facility. The Environmental Liability Directive regulates the remedies, and measures to be taken by the environmental authorities, in the event of environmental damage created by mining operations, with the goal of ensuring adequate financial resources are available from the operators for environmental cleanup efforts. While these directives have yet to be transposed by the Romanian Government, the deadlines for implementing their enforcement mechanisms are 30 April 2007 (ELD) and 1 May 2008 (MWD) – thus before operations are scheduled to begin at Roșia Montană.

RMGC has already begun the process of complying with these directives, and once their implementation instruments are enacted by the Romanian Government, we will be in full compliance.

There are two separate and distinct EFGs under Romanian law.

The first, which is updated annually, focuses on covering the projected reclamation costs associated with the operations of the mine in the following year. These costs are of no less than 1.5 percent per year, of total costs, reflective of annual work commitments.

The second, also updated annually, sets out the projected costs of the eventual closure of the Roșia Montană mine. The amount of the EFG to cover the final environmental rehabilitation is determined as an annual quota of the value of the environmental rehabilitation works provided within the monitoring program for the post-closure environmental elements. Such program is part of the Technical Program for Mine Closure, a document to be approved by the National Agency for Mineral Resources (“NAMR”).

Each EFG will follow detailed guidelines generated by the World Bank and the International Council on Mining and Metals.

The current projected closure cost for Roșia Montană is US \$76 million, which is based on the mine operating for its full 16-year lifespan. The annual updates will be completed by independent experts, carried out in consultation with the NAMR, as the Governmental authority competent in mining activities field. These updates will ensure that in the unlikely event of early closure of the project, at any point in time, each EFG will always reflect the costs associated with reclamation. (These annual updates will result in an estimate that exceeds our current US \$76 million costs of closure, because some reclamation activity is incorporated into the routine operations of the mine.)

Under the terms of this guarantee, the Romanian government will have no financial liability in connection with the rehabilitation of the Roșia Montană project.

10. The Directive no. 2004/35/CE on the liability for the environment pollution and the prevention and rehabilitation of ecological damage, published in the Official Journal of the European Community no. L143/56 ("Directive no. 35/2004") provides the general legal framework regarding the liability for the environment pollution.

According to the provisions of art. 1 of the Directive no. 35/2004 *"the purpose of the present directive is to determine a general framework regarding the liability for the environment, according to the principle that the pollutor pays, for the prevention and rehabilitation of the damage caused to the environment"*.

The Directive no. 35/2004 determines as a principle, under the provisions of art. 14 (1), the fact that *"The Member States will take all the necessary measures for the development of the guarantee markets and financial instruments, through the economic and financial operators, including financial instruments in case of insolvency, with the view of ensuring for the operators the financial guarantees necessary for the obligations undertaken according to the directive"*.

Moreover, according to the provisions of art. 19 (1) of the Directive no. 35/2004, the Member States will transpose the disposals of the Directive, in the internal legislation, until 31.04.2007. We mention the fact that, until now, the Directive no. 35/2004 has not been transposed in the internal legislation. Considering the abovementioned issues, please notice the fact that the project proposed by RMGC does not breach the Directive no. 35/2004, as there are no internal regulations to determine the substantive and procedural aspects regarding the establishment of such a guarantee.

Nevertheless, considering there will be specific legal provisions regarding the establishment of certain guarantees, RMGC will take all the necessary measures for the observance of all the legal provisions.

11. This claim is not true. The safety report was submitted together with the Environmental Impact Assessment (EIA) Report on May 18th, 2006 and was available for public consultation at the locations where the EIA Report was submitted, both as hardcopy and in electronic form. The electronic copy of the report could be accessed both on the web page of the Ministry of Environment and Water Management, and on www.povesteadevarata.ro.

12. The EIA report does not analyze the "Zero Alternative", *i.e.* the case when the project is not implemented.

The Report on the Environmental impact assessment study (EIA) considered all alternative developments, including the option of not proceeding with any project – an option that would generate no investment, allowing the existing pollution problems and socio-economic decline to continue (Chapter 5 – *Assessment of Alternatives*).

The report also considered alternative developments – including agriculture, grazing, meat processing, tourism, forestry and forest products, cottage industries, and flora/fauna gathering for pharmaceutical purposes – and concluded that these activities could not provide the economic, cultural and environmental benefits brought by the Roşia Montană Project (RMP).

Chapter 5 also examines alternative locations for key facilities as well as alternative technologies for mining, processing and waste management, in line with best practice and as compared against published EU best available techniques (BAT) documentation.

13. It is stated precisely that a "cyanide rain" phenomenon will not exist. This phenomenon never was encountered in other places or situations. Moreover, the specialty literature mentions only the "acid rain" phenomenon which has no connection with the behavior of the cyanide compounds in the atmosphere.

The reasons for making this statement are the followings:

- The sodium cyanide handling, from the unloading from the supplying trucks up to the processing tailings discharge onto the tailings management facility, will be carried out only in liquid form, represented by alkaline solutions of high pH value (higher than 10.5 – 11.0) having different sodium cyanide concentrations. The alkalinity of these solutions has the purpose to maintain the cyanide under the form of cyan ions (CN⁻) and to avoid the hydrocyanic acid formation (HCN), phenomenon that occurs only within environments of low pH;
- The cyanide volatilization from a certain solution cannot occur under the form of free cyanides, but only under the form of HCN;
- The handling and storage of the sodium cyanide solutions will take place only by means of some closed systems; the only areas/plants where the HCN can occur and volatilize into air, at low emission percentage, are the leaching tanks and slurry thickener, as well the tailings management facility for the processing tailings;
- The HCN emissions from the surface of the above mentioned tanks and from the tailings management facility surface can occur as a result of the pH decrease within the superficial layers of the solutions (that helps the HCN to form) and of the desorption (volatilization in air) of this compound;
- The cyanide concentrations within the handled solutions will decrease from 300 mg/l within the leaching tanks up to 7 mg/l (total cyanide) at the discharge point into the tailings management facility. The drastic reduction of the cyanide concentrations for discharging into the Tailings Management Facility (TMF) will be done by the detoxification system;
- The knowledge of the cyanide chemistry and on the grounds of the past experience, we estimated the following possible HCN emissions into air: 6 t/year from the leaching tanks, 13 t/year from the slurry thickener and 30 t/year (22.4 t, respectively 17 mg/h/m² during the hot season and 7.6 t, respectively 11.6 mg/h/m² during the cold season) from the tailings management facility surface, which totals 134.2 kg/day of HCN emission;
- Once released into air, the hydrocyanic acid is subject to certain chemical reactions at low pressure, resulting ammonia;
- The mathematical modeling of the HCN concentrations within the ambient air (if the HCN released in the air is not subject to chemical reactions) emphasized the highest concentrations being at the ground level, within the industrial site namely within the area of the tailings management facility and within a certain area near the processing plant. The maximum concentration is of 382 µg/m³/h;
- The highest HCN concentrations within the ambient air will be 2.6 times lower than the limit value stipulated by the national legislation for labor protection;
- The HCN concentrations within the ambient air from the populated areas close by industrial site will be of 4 to 80 µg/m³, over 250 – 12.5 times lower than limit value stipulated by the national legislation for labor protection – the national legislation and European Union (EU) legislation on the Air Quality don't stipulate limit values for the population's health protection;
- Once released in air, the evolution of the HCN implies an insignificant component resulted from the reactions while liquid (water vapors and rain drops). The reactions are due to HCN being weak water-soluble at partially low pressures (feature of the gases released in open air), and the rain not effectively reducing the concentrations in the air (Mudder, et al., 2001; Cicerone and Zellner, 1983);
- The probability that the HCN concentration value contained by rainfalls within and outside the footprint of the Project to be significantly higher than the background values (0.2 ppb) is extremely low.

Details referring to the use of cyanide in the technological processes, the cyanides balance as well as the cyanide emission and impact of the cyanides on the air quality are contained in the Environmental Impact Assessment (EIA) Report, Chapter 2, Chapter 4.1 and Chapter 4.2 (Section 4.2.3).

We appreciate that there is concern about transboundary impacts and have worked extensively with independent experts and scientists to fully assess all possibilities. These assessments, including a just-completed study of catastrophic failure scenarios by The University of Reading, have concluded that the Roşia Montană Project has no transboundary impact. A full copy of the University of Reading study can be found in the reference documents included as an annex to this report.

The Environmental Impact Assessment Report (EIA) (Chapter 10 *Transboundary Impacts*) assesses the proposed project with regard to potential for significant river basin and transboundary impacts downstream which could, for example, affect the Mureş and Tisa river basins in Hungary. The Chapter concludes that under normal operating conditions, there would be no significant impact for downstream river basins/transboundary conditions.

The issue of a possible accidental large-scale release of tailings to the river system was recognized to be an important issue during the public meetings when stakeholders conveyed their concern in this regard. As a result, further work has been undertaken by RMGC to provide additional detail to that provided in the EIA Report on impacts on water quality downstream of the project and into Hungary. This work includes modelling of water quality under a range of possible operational and accident scenarios and for various flow conditions.

The model used is the INCA model developed over the past 10 years to simulate both terrestrial and aquatic systems within the EUROLIMPACS EU research program (www.eurolimpacs.ucl.ac.uk). The model has been used to assess the impacts from future mining, and collection and treatment operations for pollution from past mining at Roşia Montană.

The modelling created for Roşia Montană simulates eight metals (cadmium, lead, zinc, mercury, arsenic, copper, chromium, manganese) as well as Cyanide, Nitrate, Ammonia and dissolved oxygen. The model has been applied to the upper catchments at Roşia Montană as well as the complete Abrud-Arieş-Mureş river system down to the Hungarian Border and on into the Tisa River. The model takes into account the dilution, mixing and physico-chemical processes affecting metals, ammonia and cyanide in the river system and gives estimates of concentrations at key locations along the river, including at the Hungarian Boarder and in the Tisa after the Mureş joins it.

Because of dilution and dispersion in the river system, and of the initial European Union Best Available Techniques (EU BAT) - compliant technology adopted for the project (for example, the use of a cyanide destruct process for tailings effluent that reduces cyanide concentration in effluent stored in the Tailings Management Facility -TMF- to below 6 mg/l), even a large scale unprogrammed release of tailings materials (for example, following failure of the dam) into the river system would not result in transboundary pollution. The model has shown that under worse case dam failure scenario all legal limits for cyanide and heavy metals concentrations would be met in the river water before it crosses into Hungary.

The INCA model has also been used to evaluate the beneficial impacts of the existing mine water collection and treatment and it has shown that substantial improvements in water quality are achieved along the river system under normal operational conditions.

For more information, an information sheet presenting the INCA modelling work is presented under the title of the Mureş River Modelling Program and the full modelling report is presented as Annex 5.1.